

คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
วิชาลูกเสือ-เนตรนารี ประเภทสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
ลูกเสือตรี, ลูกเสือโท, ลูกเสือเอก

โดย

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรมมีจิตสำนึก ในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษา ต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษา ตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อ ว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เป็นองค์ประกอบสำคัญหนึ่งที่จัดอยู่ในส่วนของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติ กิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเองโดยเริ่มตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติงาน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นกระบวนการกลุ่ม

กอปกรับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการให้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ของกิจการลูกเสือและการจัดกิจกรรมลูกเสือในรูปแบบต่างๆ อย่างเข้มข้น เพราะกิจกรรมลูกเสือ เป็นการสร้างความตระหนัก สร้างจิตสำนึกและปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม การรักษาระเบียบ วินัย มีจิตอาสา บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและส่วนรวม

สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของกิจกรรมนี้ จึงได้จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ-เนตรนารี เพื่อเป็นแนวทาง การจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียน ได้ปฏิบัติจริงตามเนื้อหาของหลักสูตร และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่กลุ่ม กองลูกเสือโรงเรียน ผู้บังคับบัญชา และลูกเสือ-เนตรนารี

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

มิถุนายน 2564

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ถูกเสื่อตรี

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจงการใช้แผนการเรียนรู	
หน่วยที่ 1	
เตรียมความพร้อม	1
หน่วยที่ 2-3	
ระเบียบแถว	4
หน่วยที่ 4	
ประวัติ ลอร์ด เบเดน พาวเวลล์	11
หน่วยที่ 5	
พระราชประวัติ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	15
หน่วยที่ 6	
วิวัฒนาการลูกเสือโลกและลูกเสือไทย	19
หน่วยที่ 7	
การแสดงความเคารพ การแสดงรหัส	27
หน่วยที่ 8-10	
ระเบียบแถว	31
หน่วยที่ 11-13	
คำปฎิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ	44
หน่วยที่ 14-15	
กิจกรรมกลางแจ้ง	51
หน่วยที่ 16	
ระเบียบแถว(ทบทวน)	55
หน่วยที่ 17-19	
กิจกรรมกลางแจ้ง	63

หลักสูตรลูกเสือสามัญ

ลูกเสือตรี

1. แสดงว่ามีความรู้เกี่ยวกับขบวนการลูกเสือ
  - 1.1 ประวัติสังเขปของลอร์ด เบเคน พาวเวลล์
  - 1.2 พระราชประวัติสังเขปของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
  - 1.3 วิวัฒนาการของขบวนการลูกเสือไทยและลูกเสือโลก
  - 1.4 การทำความเคารพ การแสดงรหัส การจับมือซ้าย และคติพจน์ของลูกเสือ
2. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ
เข้าใจและยอมรับคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ
3. กิจกรรมกลางแจ้ง
มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่หรือกองลูกเสือนอกสถานที่
4. ระเบียบแถว
ท่ามือเปล่า ท่าถือไม้พลอง การใช้สัญญาณมือและสัญญาณนกหวีด
การตั้งแถวและการเรียกแถว

ลูกเสือโท

1. การรู้จักดูแลตนเอง
2. การช่วยเหลือผู้อื่น
3. การเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ
4. ทักษะในทางวิชาลูกเสือ
5. งานอดิเรกและเรื่องที่น่าสนใจ
6. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

ลูกเสือเอก

1. การพึ่งตนเอง
2. การบริการ
3. การผจญภัย
4. วิชาการของลูกเสือ
5. ระเบียบแถว

เครื่องหมายวิชาพิเศษ 54 วิชา

เรียนนอกเวลาหรือใช้วิธีบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า ความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติ จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือสามัญ
2. มีทักษะการสังเกต จดจำ การใช้มือ การแก้ปัญหา และทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. มีความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเสียสละบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
4. มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สร้างสรรค์งานฝีมือ สนใจและพัฒนาเรื่องของธรรมชาติ

กำหนดการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ
ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4) วิชาลูกเสือตรี ภาคเรียนที่ 1

ลำดับ	หน่วย/เรื่อง	จุดประสงค์	จำนวน (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
1	เตรียมความพร้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติตนอยู่ในระบบหมู่ได้ 2. แต่งเครื่องแบบลูกเสือสามัญได้ถูกต้อง 3. เข้าแถวและปฏิบัติตนในการเปิดประชุมกองได้ 	1	
2	ระเบียบแถว	ปฏิบัติตนตามระเบียบแถวท่ามือเปล่าได้	1	
3	ระเบียบแถว	ปฏิบัติตนตามระเบียบแถวท่าถือไม้พลองได้ถูกต้อง	1	
4	ประวัติลอร์ดเบเดนพาวเวลล์	เล่าประวัติ ลอร์ด เบเดน พาวเวลล์ อย่างย่อได้	1	
5	พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	<ol style="list-style-type: none"> 1. เล่าพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว 2. บอกพระราชกรณียกิจของประวัติของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ อย่างน้อย 2 ข้อ 3. บอกกำเนิดลูกเสือไทยได้ 	1	
6	วิวัฒนาการของลูกเสือโลกและลูกเสือไทย	บอกวิวัฒนาการของลูกเสือโลกและลูกเสือไทยได้	1	
7	การแสดงความเคารพ การแสดงรหัส การจับมือซ้าย และคติพจน์ของลูกเสือสามัญ	<ol style="list-style-type: none"> 1. แสดงความเคารพได้ถูกต้อง 2. แสดงรหัส และบอกความหมายได้ถูกต้อง 3. บอกความหมายของคติพจน์ของลูกเสือสามัญได้ 	1	

กำหนดการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ (ต่อ)
ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4) วิชาลูกเสือตรี ภาคเรียนที่ 1

สัปดาห์	หน่วย/เรื่อง	จุดประสงค์	จำนวน (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
8	ระเบียบแถว	ปฏิบัติตามสัญญาณมือและสัญญาณ นกหวีดได้	1	
9	ระเบียบแถว	เข้าแถวรูปแถวต่าง ๆ ตามสัญญาณมือได้	1	
10	ระเบียบแถว	เข้าแถวรูปแถวต่าง ๆ ตามสัญญาณมือได้	1	
11	คำปฏิญาณและกฎของ ลูกเสือสามัญ	1. บอกความหมายและปฏิบัติตาม คำปฏิญาณได้ 2. ท่องคำปฏิญาณของลูกเสือ สามัญได้	1	
12	คำปฏิญาณและกฎของ ลูกเสือสามัญ	1. บอกความหมายและปฏิบัติ ตามกฎของลูกเสือได้ 2. ท่องกฎของลูกเสือสามัญได้	1	
13	คำปฏิญาณและกฎของ ลูกเสือสามัญ	บอกและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎ ของลูกเสือสามัญได้	1	
14	กิจกรรมกลางแจ้ง	ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับหมู่ลูกเสือหรือ กองลูกเสือนอกสถานที่ได้	1	
15	กิจกรรมกลางแจ้ง	ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับหมู่ลูกเสือหรือ กองลูกเสือนอกสถานที่ได้	1	
16	ระเบียบแถว(ทบทวน)	ปฏิบัติตามระเบียบแถวได้	1	
17	กิจกรรมกลางแจ้ง	1. บอกวิธีใช้มีดและขวานอย่าง เหมาะสมกับงานได้ 2. บอกวิธีเก็บรักษามีดและขวาน ได้	1	

กำหนดการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ (ต่อ)
ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4) วิชาลูกเสือตรี ภาคเรียนที่ 1

สัปดาห์	หน่วย/เรื่อง	จุดประสงค์	จำนวน (ชั่วโมง)	หมายเหตุ
18	กิจกรรมกลางแจ้ง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผูกเงื่อนจากเชือกที่มีขนาดเดียวกัน และบอกประโยชน์ได้อย่างน้อย 1 เงื่อน 2. ผูกเงื่อนจากเชือกที่มีขนาดต่างกัน และบอกประโยชน์ได้อย่างน้อย 1 เงื่อน 3. ผูกเงื่อนด้วยเชือกกับวัสดุอย่างใดอย่างหนึ่งและบอกประโยชน์ได้อย่างน้อย 1 เงื่อน 	1	
19	กิจกรรมกลางแจ้ง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผูกแน่นแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้อง และมั่นคง 2. บอกประโยชน์ของการผูกแน่นแบบต่าง ๆ ได้ 	1	

- หมายเหตุ ภาคเรียนที่ 2
1. พิธีเข้าประจำกองลูกเสือสามัญ (หลังจากสอบวิชาลูกเสือตรีแล้ว ควรจัดพิธีเข้าประจำกองลูกเสือ)
  2. จัดกิจกรรมลูกเสือวิชาพิเศษ

กำหนดการสอน

ลูกเสือตรี 18 ชั่วโมง

1. แสดงว่ามีความรู้เกี่ยวกับขบวนการลูกเสือ 4 ชั่วโมง
  - 1.1 ประวัติสังเขปของลอร์ด เบเดน พาวเวลล์
  - 1.2 พระราชประวัติสังเขปของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
  - 1.3 วิวัฒนาการของขบวนการลูกเสือไทยและลูกเสือโลก
  - 1.4 การทำความเคารพ การแสดงรหัส การจับมือซ้าย และคติพจน์ของลูกเสือ
2. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ 3 ชั่วโมง
เข้าใจและยอมรับคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ
3. กิจกรรมกลางแจ้ง 5 ชั่วโมง
มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่หรือกองลูกเสือนอกสถานที่
4. ระเบียบแถว 6 ชั่วโมง
ทำมือเปล่า ทำถือไม้พลอง การใช้สัญญาณมือและสัญญาณนกหวีด
การตั้งแถวและการเรียกแถว

ลูกเสือโท 18 ชั่วโมง

1. การรู้จักดูแลตนเอง 3 ชั่วโมง
2. การช่วยเหลือผู้อื่น 2 ชั่วโมง
3. การเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ 3 ชั่วโมง
4. ทักษะในทางวิชาลูกเสือ 6 ชั่วโมง
5. งานอดิเรกและเรื่องที่น่าสนใจ 2 ชั่วโมง
6. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ 2 ชั่วโมง

ลูกเสือเอก 18 ชั่วโมง

1. การพึ่งตนเอง 3 ชั่วโมง
2. การบริการ 2 ชั่วโมง
3. การผจญภัย 3 ชั่วโมง
4. วิชาการของลูกเสือ 7 ชั่วโมง
5. ระเบียบแถว 3 ชั่วโมง

เครื่องหมายวิชาพิเศษ 54 วิชา

เรียนนอกเวลาหรือใช้วิธีบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 1 เรื่อง เตรียมความพร้อม

จำนวน 1 ชั่วโมง

- จุดประสงค์
1. ปฏิบัติตนอยู่ในระบบหมู่ได้
  2. แต่งเครื่องแบบลูกเสือสามัญได้ถูกต้อง
  3. เข้าแถวและปฏิบัติตนในการเปิดประชุมกองได้

เนื้อหา

1. หมู่ลูกเสือสามัญ
2. การแต่งเครื่องแบบลูกเสือสามัญ
3. พิธีเปิดประชุมกอง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. แบ่งหมู่ลูกเสือสามัญตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ
2. สนทนาถึงระบบหมู่ และการปฏิบัติกิจกรรม
3. อธิบายถึงการแต่งเครื่องแบบลูกเสือสามัญ
4. ซักซ้อมพิธีเปิดประชุมกอง

- สื่อการเรียนการสอน
1. ภาพลูกเสือแต่งเครื่องแบบครบ
  2. แผนภูมิการเปิดประชุมกอง

- การวัดผลและประเมินผล
1. การสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
  2. ซักถามการแต่งเครื่องแบบ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

.....

หลักสูตรลูกเสือสามัญ

ลูกเสือตรี

1. แสดงว่ามีความรู้เกี่ยวกับขบวนการลูกเสือ
  - 1.1 ประวัติสังเขปของลอร์ด เบเดน พาวเวลล์
  - 1.2 พระราชประวัติสังเขปของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
  - 1.3 วิวัฒนาการของขบวนการลูกเสือไทยและลูกเสือโลก
  - 1.4 การทำความเคารพ การแสดงรหัส การจับมือซ้าย และคติพจน์ของลูกเสือ
2. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ
เข้าใจและยอมรับคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ
3. กิจกรรมกลางแจ้ง
มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่หรือกองลูกเสือนอกสถานที่
4. ระเบียบแถว
ท่ามือเปล่า ท่าถือไม้พลอง การใช้สัญญาณมือและสัญญาณนกหวีด
การตั้งแถวและการเรียกแถว

ธงรูปสัตว์และสีเครื่องหมายประจำหมู่ลูกเสือสามัญ

1. หมู่จระเข้	สีเขียวกับสีน้ำตาล
2. หมู่ค่างคาว	สีดำกับสีน้ำเงินอ่อน
3. หมู่หมี	สีน้ำตาลกับสีดำ
4. หมู่นกกระยาง	สีเทากับสีเขียว
5. หมู่เหยี่ยวขาว	สีน้ำเงินแก่กับสีเขียว
6. หมู่วัวกระทิง	สีแดงกับสีน้ำตาล
7. หมู่วัว	สีแดง
8. หมู่แมว	สีเทากับสีน้ำตาล
9. หมู่งูเห่า	สีส้มกับสีดำ
10. หมู่ไก่	สีแดงกับสีน้ำตาล
11. หมู่นกกาน้ำ	สีดำกับสีเทา
12. หมู่นกกาเหว่า	สีเทา
13. หมู่นกพิราบ	สีเทากับสีเขียว
14. หมู่นกอินทรี	สีเขียวกับสีดำ
15. หมู่ช้าง	สีม่วงกับสีขาว
16. หมู่สุนัขจิ้งจอก	สีเหลืองกับสีเขียว

17. หมูนกกระต๊อยตีวิด	สีส้มกับสีเทา
18. หมูเหี้ยว	สีชมพู
19. หมูนกกระสา	สีเทา
20. หมูม้า	สีดำกับสีขาว
21. หมูหมาใน	สีเทากับสีดำ
22. หมูนกกินปลา	สีน้ำเงิน
23. หมูสิงโต	สีเหลืองกับสีแดง
24. หมูพังพอน	สีน้ำตาลกับสีส้ม
25. หมูนาก	สีน้ำตาลกับสีขาว
26. หมูนกเค้าแมว	สีน้ำเงินอ่อน
27. หมูเสือเหลือง	สีเหลือง
28. หมูนกยูง	สีเขียวกับสีน้ำเงิน
29. หมูนกกระทง	สีเทากับสีม่วง
30. หมูไก่ฟ้า	สีน้ำตาลกับสีเหลือง
31. หมูแกะ	สีน้ำตาล
32. หมูกา	สีดำ
33. หมูแรด	สีน้ำเงินแก่กับสีส้ม
34. หมูนกนางนวล	สีน้ำเงินอ่อนกับสีแดง
35. หมูนกปากซ่อม	สีน้ำเงินแก่กับสีเลือดหมู
36. หมูกระรอก	สีส้มกับสีน้ำตาล
37. หมูกวาง	สีม่วงกับสีดำ
38. หมูหงส์	สีเทากับสีเลือดหมู
39. หมูเสือ	สีดำกับสีส้ม
40. หมูหมาป่า	สีเทากับสีชมพู
41. หมูนกหัวขวาน	สีแดงกับสีขาว
42. หมูนกเขา	สีน้ำเงินกับสีเทา

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ
แผนการจัดที่ 2 เรื่อง ระเบียบแถว

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ ปฏิบัติตามระเบียบแถวท่ามือเปล่าได้

เนื้อหา 1. ระเบียบแถว ท่ามือเปล่า

- 1.1 ทำตรง
- 1.2 ทำพัก
- 1.3 ทำหันอยู่กับที่
- 1.4 ทำเดิน ทำหยุด

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ชงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “ เกียรติศักดิ์ลูกเสือไทย ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
สอนระบบฐาน อธิบาย สาธิต และปฏิบัติ	
3.1 ฐานที่ 1 ทำตรง ทำพัก	
3.2 ฐานที่ 2 ทำหันอยู่กับที่	
3.3 ทำเดิน ทำหยุด	
แยกปฏิบัติให้ถูกต้องโดยผู้กำกับชี้แนะ	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. นกหวีด

2. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต และการปฏิบัติถูกต้องตามคำสั่ง
และสังเกตความพร้อมเพียง

2. การทดสอบ ปฏิบัติตามระเบียบแถวเป็นหมู่

บันทึกหลังการสอน.....
.....
.....
.....
ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....
.....

ระเบียบแถว

การฝึกเป็นบุคคลท่ามือเปล่า

1. ท่าตรง

คำบอก “แถว – ตรง”

การปฏิบัติ ยืนให้ส้นเท้าชิด และอยู่ในแนวเดียวกัน ปลายเท้าแฉะออกข้างละเท่า ๆ กัน ห่างกันประมาณ 1 คืบ (ท่ามุม 45 องศา) เข้าเหยียดตึงและบีบเข้าหากัน ลำตัวยืดตรง ออกผายไหล่เสมอกัน แขนทั้งสองข้างห้อยอยู่ข้างลำตัวและเหยียดตรงพลิกศอกไปข้างหน้าเล็กน้อย จนไหล่ตึงนิ้วมือเหยียดและชิดกัน นิ้วกลางติดขาตรงกึ่งกลาง ประมาณแนวตะเข็บกางเกง เปิดฝ่ามือเล็กน้อย ลำคอยืดตรงไม่ยื่นคาง ตาแลตรงไปข้างหน้าได้ระดับ น้ำหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสองเท่า ๆ กัน และนิ่ง

หมายเหตุ 1. ท่าตรงเป็นท่าเบื้องต้น และเป็นรากฐานของการปฏิบัติท่าอื่น ๆ
2. ใช้เป็นท่าสำหรับแสดงการเคารพได้ท่าหนึ่ง

2. ท่าพัก

ก. พักตามปกติ

คำบอก “พัก”

การปฏิบัติ หย่อนเข่าขวาก่อน ต่อไปจึงหย่อนและเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และเปลี่ยนเข้าพักได้ตามสมควร แต่ท่าทั้งสองคงอยู่กับที่ ห้ามพูดคุย เมื่อได้ยินคำบอก “แถว” ให้ยืดตัวขึ้น และจัดทุกส่วนของร่างกายอยู่ในท่าตรง นอกจากเข่าขวา ครั้นเมื่อได้ยินคำบอก “ตรง” ให้กระตุกเข่าขวาโดยเร็ว และแข็งแรง กลับไปอยู่ในลักษณะของท่าตรง

ข. พักตามระเบียบ

คำบอก “ตามระเบียบ - พัก”

การปฏิบัติ แยกเท้าซ้ายออกไปทางซ้ายประมาณ 30 ซม. (หรือประมาณเกือบครึ่งก้าวปกติ) อย่างแข็งแรงและองอาจ พร้อมกับจับมือไขว้หลัง ให้หลังมือเข้าหาตัว มือขวาทับมือซ้าย หลังมือซ้ายแนบติดกับลำตัวในแนวกึ่งกลางหลัง และอยู่ใต้เข็มขัดเล็กน้อย ขาทั้งสองตึง น้ำหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสองเท่า ๆ กัน และนิ่ง

เมื่อได้ยินคำว่า “แถว - ตรง” ให้ชักเท้าซ้ายชิดเท้าขวาอย่างแข็งแรง พร้อมกับมือทั้งสองกลับไปอยู่ในลักษณะท่าตรงตามเดิม

ค. พักตามสบาย

คำบอก “ตามสบาย - พัก”

การปฏิบัติ หย่อนเข่าขวาก่อน เช่นเดียวกับ “พัก” ต่อไปจึงเคลื่อนไหวร่างกายอย่างสบาย และพูดจากันได้ แต่เท้าข้างหนึ่งต้องอยู่กับที่ ถ้ามิได้รับอนุญาตให้นั่งจะนั่งไม่ได้

เมื่อได้ยินคำว่า “แฉว – ตรง” ให้ปฏิบัติอย่างเดียวกับท่าพักปกติ

ช. พักนอกแฉว

คำบอก “พักแฉว”

การปฏิบัติ ต่างคนต่างแยกออกจากแฉวทันที แต่ต้องอยู่บริเวณใกล้เคียงนั้นและไม่ทำเสียงอีกทีก็ เมื่อได้ยินคำบอก “แฉว” ให้รีบกลับมาเข้าแฉวตรงที่เดิมโดยเร็วในรูปแฉวเดิม และเมื่อจัด แฉวเรียบร้อยแล้วให้อยู่ในท่าตรงจนกว่าจะมีคำสั่งต่อไป

หมายเหตุ สำหรับท่าพัก

ท่าพักเป็นท่าเปลี่ยนอิริยาบถจากท่าตรง เพื่อผ่อนคลายความเคร่งเครียดตามโอกาสต่าง ๆ คือ

1. พักตามปกติ ใช้พักในโอกาสระหว่างการฝึก – สอน เพื่ออธิบาย หรือแสดงตัวอย่างแก่ ลูกเสือ

2. พักตามระเบียบ ใช้พักในโอกาสเกี่ยวกับพิธีการต่าง ๆ เช่นการตรวจพลสวนสนาม หรืออยู่ในแฉวกองเกียรติยศ ฯลฯ

3. พักตามสบาย ใช้พักใน โอกาสที่ต้องรอรับคำสั่ง เพื่อปฏิบัติต่อไปเป็นระยะเวลาสั้น ๆ เช่น เมื่อผู้ควบคุมแฉวต้องไปรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา เป็นต้น

4. พักนอกแฉว ใช้พักในโอกาสที่ต้องรอรับคำสั่ง เพื่อปฏิบัติต่อไปเป็นระยะเวลา

เวลานาน ๆ

หันอยู่กับที่

1. ขวาทัน

คำบอก “ขวา – หัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ คือ

จังหวะที่ 1 เปิดปลายเท้าขวา และยกส้นเท้าซ้าย ทันใดนั้นให้หันตัวไปทางขวาจนได้ 90 องศา หมุนเท้าทั้งสองไปโดยให้ส้นเท้าและปลายเท้าซึ่งเป็นหลักนั้นติดอยู่กับพื้น น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าขวา ขาซ้ายเหยียดตึง บิดส้นเท้าซ้ายออกข้างนอกพอดี

จังหวะที่ 2 ชักเท้าซ้ายมาชิดเท้าขวาในลักษณะท่าตรงโดยเร็วและแข็งแรง

2. ซ้ายหัน

คำบอก “ซ้าย – หัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ อย่างเดียวกับท่าขวาทันโดยเปลี่ยนคำว่า “ขวา” เป็น “ซ้าย”

3. กลับหลังหัน

คำบอก “กลับหลัง – หัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ คือ

จังหวะที่ 1 ทำเช่นเดียวกับท่าขวาหันจังหวะที่ 1 แต่หันเลยไปจนกลับหน้าเป็นหลังครบ 180 องศา และให้ปลายเท้าซ้ายไปหยุดอยู่ข้างหลังเฉียงซ้ายประมาณครึ่งก้าว และในแนวสันเท้าขวา

จังหวะที่ 2 ทำเช่นเดียวกับท่าขวาหันจังหวะที่ 2

ท่าเดิน – ท่าหยุด

1. ท่าเดิน

คำบอก “หน้า – เดิน”

การปฏิบัติ โนม้หน้าหนักตัวไปข้างหน้า พร้อมกับก้าวเท้าซ้ายออกเดินก่อน ขาเหยียดตรงปลายเท้าจุ่ม สันเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ เมื่อจะวางเท้าและก้าวเท้าต่อไปให้โน้มหน้าหนักตัวไปข้างหน้า ตบเต็มฝ่าเท้าอย่างแรง ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง แกว่งแขนตามธรรมชาติเฉียงไปข้างหน้าและข้างหลังพองาม เมื่อแกว่งแขนไปข้างหน้าข้อศอกงอเล็กน้อย เมื่อแกว่งแขนไปข้างหลังให้แขนเหยียดตรงตามธรรมชาติ หันหลังมือออกนอกลำตัว แขนมือให้นิ้วมือเรียงชิดติดกัน

ความยาวของก้าว 40 - 60 เซนติเมตร (นับจากสันเท้าถึงสันเท้า) รักษาความยาวของก้าวให้คงที่ อัตราความเร็วในการเดินนาทีละ 90 – 100 ก้าว

2. ท่าหยุด

คำบอก “แถว - หยุด”

การปฏิบัติ ในขณะที่กำลังเดินตามปกติ เมื่อได้ยินคำบอกว่า “แถว - หยุด” ไม่ว่าจะเท้าข้างใดข้างหนึ่งจะตกถึงพื้นก็ตาม ให้ปฏิบัติเป็น 2 จังหวะ คือ จังหวะที่ 1 ก้าวเท้าไปอีก 1 ก้าว จังหวะที่ 2 ชักเท้าหลังชิดเท้าหน้าในลักษณะท่าตรงอย่างแข็งแรง

หมายเหตุ 1) ท่าหยุดโดยธรรมชาติ ผู้บอกแถวควรบอกให้ตกเท้าขวา

2) เมื่อใช้คำบอกว่า “แถว” ลงเท้าใดให้บอกคำว่า “หยุด” ลงเท้านั้นในก้าวต่อไป เช่น บอก “แถว” ลงเท้าขวา เมื่อก้าวเท้าซ้ายต่อไป และลงเท้าขวาอีกเป็นครั้งที่ 2 จึงบอกคำว่า “หยุด”

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 3 เรื่อง ระเบียบแถว (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ ปฏิบัติตนตามระเบียบแถวทำถ้อยไม้พลองได้ถูกต้อง

เนื้อหา ระเบียบแถวทำถ้อยไม้พลอง

1. ทำตรง ทำพัก
2. ทำวันทยาวุธ เรียบอาวุธ
3. ทำแบกออาวุธ เรียบอาวุธ
4. ทำเดิน ทำหยุด
5. ทำหันอยู่กับที่

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “ งานสิ่งใด “	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที

ใช้วิธีสอนเป็นฐาน ตอนแรกแบ่งเป็น 4 ฐาน ๆ ละ 5 นาที

ฐานที่ 1 ทำตรง ทำพัก

ฐานที่ 2 ทำวันทยาวุธ เรียบอาวุธ

ฐานที่ 3 ทำแบกออาวุธ เรียบอาวุธ

ฐานที่ 4 ทำหันอยู่กับที่

รวมกองฝึกทำเดิน ทำหยุด 10 นาที

4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที

5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. ไม้พลอง

2. แผนภูมิเพลง

3. นกหวีด

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต ความพร้อมเพรียงและความเป็นระเบียบ

2. การทดสอบ ปฏิบัติตามระเบียบแถวทำถ้อยไม้พลอง

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

ระเบียบแถว

ทำถือพลอง

1. ทำตรง – พัก ทำตรงและทำพักในเวลาถือไม้พลอง เหมือนกับทำมือเปล่า ไม้พลองอยู่ในท่าเรียบอาวุธ

ไม้พลองในท่าเรียบอาวุธ คือถูกเสื่ออยู่ในท่าตรง ถือไม้พลองด้วยมือขวา ต้นไม้พลองอยู่ประมาณ โคนนิ้วก้อยเท้าขวา และชิดกับเท้าขวา ไม้พลองอยู่ในระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ นิ้วหัวแม่มือจับไม้พลองชิดขา นิ้วอื่นอีก 4 นิ้ว จับไม้พลองเฉียงลงเบื้องล่าง นิ้วเรียงชิดติดกัน ปลายไม้พลองอยู่ในร่องไหล่ขวาถ้าไม้พลองตั้งตรงแนบตัว

สำหรับพักตามระเบียบ เหมือนกับทำมือเปล่า มือขวาที่ถือไม้พลองให้เลื่อนขึ้นมาเสมอ เหว แล้วผลักไม้พลองไปข้างหลังเฉียงไปข้างประมาณ 45 องศา มือซ้ายไพล่หลัง โดยมือแบตามธรรมชาติ นิ้วเรียงชิดติดกัน

2. ทำวันทยาอวรุ – เรียบอาวุธ ทำวันทยาอวรุเป็นท่าแสดงความเคารพ ใช้คำบอก “วันทยา – อวรุ” ให้ลูกเสื่อทำจังหวะเดียวโดยยกแขนซ้ายขึ้นมาเสมอแนวไหล่ศอกงอไปข้างหน้า ให้ตั้งฉากกับลำตัว ฝ่ามือแบค้ำ รวบนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วก้อยจรดกัน คงเหลือนิ้วชี้ นิ้วกลาง และนิ้วนาง เขยียดตรงและชิดติดกัน ให้ข้างปลายนิ้วชี้แตะไม้พลอง หรือไม่ถึงในร่องไหล่ขวา

เมื่อเลิกทำความเคารพใช้คำบอก “เรียบ – อวรุ” ให้ลูกเสื่อลดแขนซ้ายมาอยู่ที่เดิมโดยเร็ว ถ้าผู้รับการเคารพมาทางขวา (ซ้าย) หรือตรงหน้าจะบอกโดยกล่าวทิศทางที่มาเสียก่อนก็ได้ว่า “ขวา (ซ้ายหรือตรงหน้า) ระวัง – วันทยา – อวรุ” ให้ลูกเสื่อทำวันทยาอวรุ มือซ้ายดันไม้พลองขึ้นไปอยู่ในท่าแบกอาวุธดั้งเดิม พร้อมกับหันหน้าแลตรง ลดแขนขวาลง แขนแกว่งต่อไปในท่าเดินตามปกติ

3. ทำแบกอาวุธ – เรียบอาวุธ ทำแบกอาวุธใช้คำบอก “แบก – อวรุ” ให้ลูกเสื่อทำเป็น 2 จังหวะ จังหวะที่ 1 ยกไม้พลองด้วยมือขวาผ่านหน้า掖คลำตัวไปทางซ้าย ให้ต้นไม้พลองอยู่ในอุ้งมือซ้าย ถ้าไม้พลองตั้งอยู่ตรงร่องไหล่ซ้าย มือขวาคงจับไม้พลองอยู่ที่เดิม ศอกงอไปข้างหน้าแนวเดียวกับไหล่ จังหวะที่ 2 ดันไม้พลองด้วยมือซ้าย พร้อมกับส่งไม้พลองด้วยมือขวา ให้ไม้พลองพาดขึ้นไปบนบ่าซ้าย แขนซ้ายท่อนบนแนบชิดติดลำตัว ศอกซ้ายงอ หน้าแขนตั้งได้ฉากกับลำตัว ขณะเดียวกันลดมือขวาลงในท่าตรงโดยเร็ว

ข้อควรระวัง ขณะที่ลูกเสื่อทำท่าแบกอาวุธ จังหวะที่ 2 ระวังอย่าให้ศีรษะเคลื่อนหลบไม้พลอง ทรงศีรษะให้คงที่เหมือนอยู่ในท่าตรงเสมอ ให้แขนซ้ายอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องและไม่เคลื่อนไหว ปลายไม้พลองจึงจะได้ระดับและไม่เอียงไปมา

เรียบอาวุธ ใช้คำบอก “เรียบ – อวรุ” ให้ลูกเสื่อทำเป็น 3 จังหวะ จังหวะที่ 1 ยกมือขวาขึ้นจับไม้พลอง ศอกงอไปข้างหน้าในแนวเดียวกับไหล่ พร้อมกับเขยียดแขนซ้ายโดย

ลดไม้พลองลงชิดกับลำตัว จังหวะที่ 2 นำไม้พลองด้วยมือขวามาไว้ข้างลำตัวในร่องไหล่ขวา (แขนซ้ายเหยียดเกือบสุดระยะที่มือขวาจับไม้พลองในท่าเรียบอาวุธ) ขณะเดียวกันยกมือซ้ายขึ้นกับไม้พลองที่ร่องไหล่ขวา ศอกงอไปข้างหน้าในแนวเดียวกับไหล่ จังหวะที่ 3 ลดแขนซ้ายลงในท่าเรียบอาวุธตามเดิม (ในจังหวะนี้เหยียดแขนขวาลงสุดระยะที่มือขวาจับไม้พลองอยู่ในท่าเรียบอาวุธ ต้นไม้พลองอยู่ในท่าเรียบอาวุธ ต้นไม้พลองจรดพื้น)

ข้อสังเกต ตอนเหยียดแขนขวาจากจังหวะที่ 2 ลงสุดระยะที่มือขวาจับไม้พลองในท่าเรียบอาวุธในจังหวะที่ 3 จะรู้สึกว่าต้นไม้พลองจรดพื้น

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 4 เรื่อง ประวัติลอร์ดเบเดนพาวเวลล์

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ เล่าประวัติ ประวัติลอร์ดเบเดนพาวเวลล์ อย่างย่อได้
เนื้อหา

ประวัติ ประวัติลอร์ดเบเดนพาวเวลล์

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เกม “ไหวพริบ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 สนทนาเกี่ยวกับประวัติ B.P.	
3.2 ให้อ่านเนื้อเรื่องหรืออภิปรายถึงบทบาทที่ประทับใจของ B.P. เช่น ความกล้าหาญ , ความเสียสละ	
3.3 สรุปประวัติ B.P.	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)	10 นาที

- สื่อการเรียนการสอน
1. ภาพลอร์ด เบเดน พาวเวลล์
  2. ภาพการอยู่ค่ายพักแรมที่เกาะบราวน์ซี
  3. แผนภูมิเพลง

- การวัดผลและประเมินผล
1. การสังเกตความสนใจการปฏิบัติกิจกรรม
  2. การซักถามประวัติ B.P.

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

.....

ประวัติสังเขปของลอร์ด เบเนด พาวเวลล์

ลอร์ด เบเนด พาวเวลล์ มีชื่อเต็มว่า โรเบิร์ต สตีเฟสัน สไมธ์ เบเนด พาวเวลล์ เรียกย่อ ๆ ว่า บี.พี. เกิดเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2400 ที่กรุงลอนดอน บิดาชื่อ เอช.จี.เบเนด พาวเวลล์ เป็นศาสตราจารย์ที่มหาวิทยาลัยออกฟอร์ด ในวิชาเรขาคณิต และธรรมชาติศึกษา มารดาชื่อ เฮนรี เอทต้า เกรซ สไมธ์ เป็นธิดาของพลเรือเอกคัปบลิว.ที.สไมธ์ แห่งราชนาวิกอังกฤษ สมรสกับนางสาวโอลาฟ เซนต์แคลร์ เมื่อ บี.พี. อายุ 55 ปี

ชีวิตในวัยเด็ก

เมื่อ บี.พี. อายุ 11- 12 ปี ได้เข้าศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาชื่อ โรสฮิลล์ ในกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ เข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาชื่อ ซาเตอร์เฮาส์ กรุงลอนดอน ได้ 2 ปี ต่อมาได้ย้ายไปอยู่ในชนบท ณ เมืองโกคาลมิง ในแคว้นเซอร์เรย์ มีแม่น้ำไหลผ่าน และมีป่าใหญ่อยู่ติดบริเวณโรงเรียน เขามักจะใช้เวลาว่างหลบเข้าไปใช้ชีวิตและศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติ โดยลำพัง

ชีวิตในวัยเด็ก บี.พี. ได้รับความรู้พิเศษจากนายพลเรือเอกสไมธ์ ผู้เป็นตา เกี่ยวกับการว่ายน้ำ เล่นเสกกีต จั๊กม๊าก การวัดแดด และการดูดาว นอกจากนี้เขายังชอบวาดภาพ ร้องเพลง แสดงละคร มีความสนใจในธรรมชาติศึกษา ศึกษาชีวิตสัตว์ ต้นไม้ ตลอดจนความรู้เชิงพราวน และในวันปิดภาคมักจะท่องเที่ยวพักผ่อนไปกับพี่ชายอีก 3 คน

ปีสุดท้ายที่เรียนอยู่ที่ซาเตอร์ เฮาส์ บี.พี. ได้ไปสมัครสอบเข้าเรียนมหาวิทยาลัยออกฟอร์ดสองครั้ง แต่สอบไม่ได้ ในปี พ.ศ. 2419 สอบเข้าโรงเรียนนายร้อยแซนด์เฮิสต์ ได้ที่ 5 ได้รับการแต่งตั้งเป็นร้อยตรีในกองทัพบกของอังกฤษ และได้ถูกส่งไปประจำการที่ประเทศอินเดีย เมื่ออายุ 19 ปี

ชีวิตในการรับราชการทหาร (พ.ศ.2419 – 2453)

บี.พี.รับราชการทหารในประเทศอินเดีย ประจำกองทหารม้าอูซซาร์ที่ 13 เป็นเวลา 8 ปี โดยปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง และได้รับยศร้อยเอก เมื่ออายุ 26 ปี ในระหว่างนี้มีเหตุการณ์ที่แสดงลักษณะพิเศษหลายอย่าง เช่น

1. ได้รับรางวัลชนะเลิศในการแข่งขันกีฬาเทงหมูป่าบนหลังม้า โดยใช้หอกสั้นเมื่อ พ.ศ. 2426
2. ขณะมียศเป็นร้อยตรี ได้รับเงินเดือนน้อยมากเพียงปีละ 120 ปอนด์ จึงดำเนินชีวิตอย่างประหยัด คือ งดสูบบุหรี่ ดื่มน้ำสุราแต่น้อย และหารายได้พิเศษ โดยการเขียนเรื่องและเขียนภาพลงหนังสือพิมพ์

ชีวิตราชการทหารของท่านส่วนใหญ่อยู่ในประเทศอินเดียและแอฟริกา มีสิ่งที่น่าสนใจที่เกี่ยวกับกิจการลูกเสือหลายครั้ง เช่น

ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2431 ได้ไปปราบชนเผ่าซูลู ซึ่งมีหัวหน้าชื่อ ดินิส ซูลู ในแอฟริกา ได้สำเร็จจากประสบการณ์นี้ได้รับความรู้ชื่อต่อมาได้นำมาใช้ในกิจการลูกเสือ คือ

1. บทเพลงอินคอนยามา
2. สร้อยคอของดินิส ซูลู ทำด้วยไม้แกะเป็นท่อนเล็ก ๆ ซึ่งต่อมา บี.พี.ได้นำมาเป็นปัด เครื่องหมายจุดแบดจ์ สำหรับผู้ที่ผ่านการอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นความรู้ชั้นสูง

ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2432 ที่เกาะมอลต้า บี.พี.ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยทูตทหาร ทำหน้าที่เป็นทหารสืบราชการลับ

ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2438 ทำการรบกับเผ่าอาซันติ ซึ่งมีกษัตริย์ชื่อว่า “ลิงเปรมเปห์” และได้รับชัยชนะในเหตุการณ์ครั้งนี้ บี.พี.ได้ประสบการณ์ต่อไปนี้

1. การบุกเบิก เช่น การโค่นต้นไม้ การทำสะพาน การสร้างค่ายพัก
2. ทดลองการแต่งกายของตนเอง ใช้หมวกปีกของโคบาล จนได้รับฉายาจากพวกพื้นเมืองว่า “คันตะไค” แปลว่า “คนสวมหมวกปีกกว้าง”
3. ประเพณีการจับมือซ้าย จากการแสดงความเป็นมิตรของคนพื้นเมือง

ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2439 พวกมาตาบิลี ซึ่งเป็นเผ่าหนึ่งของซูลู เดิมอยู่ในทรานสวาล และถูกพวกบัวร์ขับไล่ จึงอพยพไปอยู่ในมาตาบิลีแลนด์ (ปัจจุบันเรียกโรดีเซีย) พวกมาตาบิลีก่อการกบฏ รัฐบาลอังกฤษจึงส่งกองทหารอังกฤษไปปราบ บี.พี.ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง และได้รับประสบการณ์เรื่องการสอดแนม โดยเฉพาะในการปฏิบัติงานตอนกลางคืน เลยได้รับฉายาว่า “อิมบิซ่า” แปลว่า “หมาป่าไม่เคยนอนหลับ”

ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2442 เหตุการณ์ที่เมืองมาฟอีคิง หลังจาก บี.พี.ได้กลับจากการปฏิบัติงานที่อินเดีย 2 ปี บี.พี.ได้รับคำสั่งด่วนให้เดินทางไปแอฟริกา เพื่อหาทางป้องกันการรุกรานของพวกบัวร์ (ชาวคัทซ์ที่อพยพไปอยู่ในแอฟริกาใต้) ในทรานสวาลและออเรนจ์ฟรีสเตท ซึ่งจะตั้งตนเป็นเอกราช บี.พี.ได้นำกองทหารไปรักษาเมืองมาฟอีคิง ซึ่งถูกล้อมโดยกองทหารบัวร์ไว้ได้ 217 วัน จึงมีกองทัพใหญ่ยกไปช่วยและทำให้พวกบัวร์ต้องล่าถอยไป

ในการป้องกันเมืองมาฟอีคิง บี.พี. ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง อดทน ไร่เร่งไม่ย่อท้อ ใช้สติปัญญาหาวิธีการแก้ปัญหา ทำกลอุบายลวงข้าศึกให้เข้าใจผิด คิดว่ามีกำลังทหารมากมาย และมีกรป้องกันรักษาเมืองอย่างเข้มแข็ง ตลอดจนใช้เด็กอาสาสมัครที่ได้รับการอบรมแล้วปฏิบัติหน้าที่ส่งข่าว ปราบกฏว่าทำงานได้ผลดี ทำให้ บี.พี.มีความประทับใจในตัวเด็กและเห็นว่า ถ้าใช้เด็กให้ถูกทางแล้ว จะเกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติเป็นอย่างมาก จึงได้ริเริ่มการลูกเสือในเวลาต่อมา จากเหตุการณ์ที่เมืองมาฟอีคิง ทำให้บี.พี. ได้รับฉายาว่า “ผู้ป้องกันมาฟอีคิง” กำเนิดของการลูกเสือ

บี.พี.เดินทางกลับอังกฤษในฐานะวีรบุรุษ และได้รับเกียรติอย่างมาก เนื่องจากได้รับประสบการณ์จากเมืองมาฟอีคิง ซึ่งได้จัดให้เด็ก ๆ มาช่วยเหลือในการรักษาเมือง เช่น

ทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวและสอจดแนมของกองทัพ รักษาความสงบภายในรับใช้งานต่าง ๆ เช่น อยู่ยามบนหอคอย ให้สัญญาณแก่ประชาชนเมื่อพวกบัวร์โจมิติ เด็กเหล่านี้ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเข้มแข็ง ว่องไว ได้ผลดีไม่แพ้ผู้ใหญ่ ดังนั้น บี.พี. จึงคิดตั้งขบวนการลูกเสือขึ้น

จากประสบการณ์ของท่านเมื่ออยู่ที่อินเดีย ออฟริกา อยู่กับพวกซูลู และคนพื้นเมืองเผ่าอื่น ๆ ทำให้ บี.พี. ได้พัฒนาความคิดมาเป็น ขบวนการลูกเสืออย่างรอบคอบ โดยในปี พ.ศ. 2450 บี.พี. ได้รวบรวมเด็ก 20 คน ให้ไปอยู่ที่เกาะบราวน์ซี ในช่องแคบอังกฤษ นับเป็นการพักแรมของลูกเสือครั้งแรกของโลก

ในปีต่อมากองลูกเสือได้เริ่มตั้งขึ้นอย่างจริงจังเป็นครั้งแรกในอังกฤษ และขยายตัวแพร่หลายอย่างรวดเร็ว

ขบวนการลูกเสือได้เจริญขึ้นตามลำดับ ทำให้ บี.พี. มองเห็นการณ์ไกล ลูกเสือจะเป็นงานสำคัญในชีวิต ซึ่งจะทำประโยชน์ให้แก่บ้านเมืองได้มากโดยการอบรมเด็ก ๆ รุ่นหลังให้เป็นพลเมืองดีของชาติ บี.พี. จึงลาออกจากราชการทหาร ชีวิตตอนนี้จึงเรียนว่า “ชีวิตที่ 2” ซึ่งเป็นชีวิตที่ให้บริการแก่ลูกเสือทั่วโลก

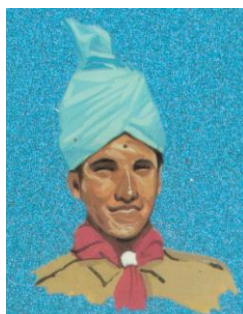
พ.ศ. 2454 บี.พี. เดินทางรอบโลก เพื่อพบลูกเสือประเทศต่าง ๆ เป็นการตั้งต้นของการลูกเสือที่จะเสริมความเป็นพี่น้องทั่วโลก

พ.ศ. 2463 ลูกเสือประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกพบกันที่กรุงลอนดอน เพื่อร่วมชุมนุมลูกเสือโลกครั้งแรก ในการชุมนุมครั้งนี้ ลูกเสือทั้งหลายได้พร้อมใจกันประกาศให้ บี.พี. อยู่ในตำแหน่งประมุขคณะลูกเสือโลก

เมื่อการลูกเสือมีอายุครบ 21 ปี ซึ่งเป็นการบรรลุนิติภาวะ ตามกฎหมายอังกฤษ และมีลูกเสือทั่วโลกถึง 2 ล้านเศษ พระเจ้าจอร์จที่ 5 ได้พระราชทานบรรดาศักดิ์ให้ บี.พี. เป็น บารอน ต่อจากนั้นกิจการลูกเสือก็เจริญรุดหน้าโดยไม่หยุดยั้ง และได้มีการชุมนุมลูกเสือโลกขึ้นอีกหลายครั้ง นอกจากนี้ประเทศไทยได้มีโอกาสจัดงานชุมนุมลูกเสือโลกครั้งที่ 20 ในปี พ.ศ. 2546

วาระสุดท้าย

เมื่อ บี.พี. อายุ 80 ปี กำลังเริ่มลดลง จึงกลับไปอยู่ที่แอฟริกาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อพักผ่อนในช่วงสุดท้ายของชีวิต โดยพักอยู่ที่เคนยา และถึงแก่กรรมที่นั่น เมื่อวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2484

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 5 เรื่อง ประวัติของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. เล่าพระราชประวัติของประวัติของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
2. บอกพระราชกรณียกิจของประวัติของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ อย่างน้อย 2 ข้อ
3. บอกกำเนิดลูกเสือไทยได้

เนื้อหา

1. พระราชประวัติของประวัติของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
2. พระราชกรณียกิจของประวัติของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
4. การกำเนิดลูกเสือไทย

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที
2. เพลง “ พระมงกุฎรำลึก ” 5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา 30 นาที
  - 3.1 ผู้กำกับสนทนากับลูกเสือเกี่ยวกับ
    - พระราชประวัติ
    - พระราชกรณียกิจ
    - การกำเนิดลูกเสือไทย
  - 3.2 ช่วยกันสรุปและร้องเพลงวีรราชูรำลึก
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก) 10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

2. ภาพพระราชกรณียกิจ
3. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกตความสนใจ และการปฏิบัติกิจกรรม

2. ชักถามพระราชประวัติพระราชกรณียกิจและการกำเนิดลูกเสือไทย

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

พระราชประวัติสังเขป

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ (สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภา ฝั่งศรี) ทรงพระราชสมภพเมื่อวันเสาร์ที่ 1 มกราคม 2423 ได้รับพระราชทานนามว่า สมเด็จพระเจ้าฟ้าวิชราวุธ เมื่อทรงพระเยาว์ได้ศึกษาวิชาหนังสือไทยกับพระยาศรีสุนทรโวหาร พระชนมายุได้ 13 พรรษา เสด็จไปทรงศึกษา ณ ประเทศอังกฤษ ในสาขาประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย วรรณคดี ที่มหาวิทยาลัยออกฟอร์ด และวิชาทหารบก ที่โรงเรียนแซนด์เฮิสต์ รวม 9 ปี

พระได้เสด็จเถลิงถวัลย์ราชสมบัติต่อจากสมเด็จพระบรมชนกนาถ เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2453 ขณะนั้นมีพระชนมายุได้ 31 พรรษา ตลอดรัชสมัยของพระองค์ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจ ทำนุบำรุงประเทศชาติ ในด้านการปกครอง การทหาร การศึกษา การสาธารณสุข การคมนาคม การศาสนา โดยเฉพาะในทางวรรณคดีทรงพระราชนิพนธ์ทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง ประมาณ 200 เรื่อง ด้วยพระปรีชาสามารถของพระองค์ ประชาชนจึงถวายสมญานามพระองค์ว่า “พระมหาธีรราชเจ้า” ทรงอยู่ในราชสมบัติเพียง 16 ปี เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2468 พระชนมายุ 46 พรรษา แต่เนื่องด้วยพระราชกรณียกิจของพระองค์ทำให้เกิดคุณประโยชน์แก่บ้านเมืองอย่างใหญ่หลวง รัฐบาลกับประชาชนจึงร่วมกันสร้างพระบรมรูปของพระองค์ประดิษฐานไว้ที่สวนลุมพินี และคณะลูกเสือแห่งชาติร่วมด้วย คณะลูกเสือทั่วราชอาณาจักรได้สร้างพระบรมรูปของพระองค์ประดิษฐานไว้หน้าค่ายลูกเสือวิชราวุธ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ในระบอบที่มีการก่อตั้งลูกเสือขึ้นในโลกนั้นประเทศไทยตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 สถานการณ์ของโลกในขณะนั้นกำลังทวีความคับขันอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกเริ่มไหลเข้าสู่เมืองไทย พร้อมกับการแพร่ระบาดของระบอบมหาชนรัฐและภัยของชาติไทยก็คือ การถูกรุกราน แต่ด้วยพระปรีชาญาณของสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าพระองค์ทรงเล็งเห็นการณ์ไกล จึงทรงมีพระราชดำริว่า การลูกเสืออันสืบเนื่องมาแต่งานปลูกชาติทรงว่าตรงนั้น หากได้นำมาปรับปรุงใช้ให้เหมาะสมกับเด็กไทยก็จะเป็นคุณประโยชน์อันใหญ่หลวงแก่ชาติบ้านเมือง ทรงมั่นพระราชฤทัยเป็นอย่างยิ่ง พร้อมทั้งทรงประกอบด้วยความกล้าหาญฝ่าอุปสรรคทั้งปวง เป็นต้นว่าคำตำหนิติเตียนอันเกิดจากประชาชนที่ยังไม่เข้าใจวัตถุประสงค์และกิจการลูกเสือดีพอ ทำให้มีอุปสรรคเกิดขึ้นมาก ที่เห็นได้ชัดดังเช่นผู้ปกครองเด็กโดยมากไม่ใคร่เต็มใจยินยอมให้เด็กของตนสมัครเข้าเป็นลูกเสือ โดยเข้าใจไปว่าการลูกเสือก็เป็นการเป็นทหารนั่นเอง ประกอบทั้งการลูกเสือต้องเป็นการเสียสละด้วยความเต็มใจ จึงเป็นการลำบากอยู่มากในขั้นแรกพระองค์ได้ดำเนินกุศโลบาย โดยได้ทรงพระอุตสาหะจัดตั้ง “กองเสือป่า” ขึ้นก่อนเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2454 ทรงฝึกพวกผู้ใหญ่ (ส่วนใหญ่เป็นพวกข้าราชการ) เรียกว่า พ่อเสือ ด้วยพระองค์เอง โปรดเกล้าฯ ให้มีการซ้อมรบและฝึกซ้อมกลยุทธ์ต่าง ๆ ตามหลักวิชาการทหารที่พระองค์ได้รับการอบรมมา ทั้งนี้เพื่อเป็นการปลูกฝังความนิยมให้ประชาชนชาวไทยรู้จักคุณค่าแห่งการทหาร ด้วยทรงเล็งเห็นว่า ประเทศจะดำรงคงอิสรภาพอยู่ได้ ก็ด้วยประชาชนทั้งหลายรักประเทศ ต่อมาก็ได้ทรงพระราชดำริว่า กองเสือป่าได้ตั้งขึ้นเป็นหลักฐานแล้วพอที่จะหวังได้ว่าจะประสิทธิผลดี แต่ผู้ที่จะเป็นเสือป่านั้น ต้องนับว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว ฝ่ายเด็กชายที่ยังอยู่ในวัยเด็ก ก็เป็นผู้ที่สมควรได้รับการฝึกฝนทั้งในส่วนร่างกายและจิตใจให้มีความรู้ทางเสือป่าเพื่อว่าโตขึ้นจะได้รู้จักหน้าที่ผู้ชายไทยทุกคนควรประพฤติให้เป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองอันเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของตน และการฝึกฝนปลูกใจให้คิดถูกเช่นนี้ต้องรีบฝึกฝนเสียตั้งแต่ยังเยาว์เปรียบเหมือนไม้ที่ยังอ่อน จะตัดเป็นรูปร่างอย่างไรก็เป็นไปได้โดยง่ายและงดงาม แต่ถ้ารอจนแก่เสียแล้ว เมื่อจะตัดก็ต้องเข้าไปไฟและมักจะหักได้ในขณะที่ตัด ดังนั้นฉันใดสันดานคนก็ฉันนั้นเมื่อมีพระราชดำรินี้แล้ว จึงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกองลูกเสือขึ้นตามโรงเรียนและสถานที่อันสมควรและโปรดเกล้าฯ ให้มีการกำหนดข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือขึ้นไว้เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2454 พระราชประสงค์ที่คิดจัดให้มีลูกเสือขึ้นนั้น ก็โดยปรารถนาที่จะให้เด็กไทยได้ศึกษาและจดจำข้อสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ความจงรักภักดีต่อผู้ดำรงรัฐสีมาอาณาจักร โดยต้องตามนิติธรรมประเพณี
2. ความรักชาติบ้านเมือง และนับถือศาสนา
3. ความสามัคคีในหมู่คณะ และไม่ทำลายซึ่งกันและกัน

ซึ่งทั้ง 3 ประการนี้เป็นรากฐานแห่งความมั่นคงที่จะนำให้ชาติดำรงอยู่เป็นไทยได้สมนาม
 กองลูกเสือของประเทศไทยที่ตั้งขึ้น นับได้เป็นลำดับที่ 3 ของประเทศที่มีการลูกเสือ ในโลก
 และกองลูกเสือกองแรกตั้งขึ้นที่โรงเรียนมหาดเล็กหลวง (โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัยในปัจจุบัน)
 ลูกเสือคนแรก คือ นายชัพน์ บุญนาค นักเรียนโรงเรียนมหาดเล็กหลวง ซึ่งถือว่า ได้แต่งลูกเสือ
 เป็นคนแรก และเป็นผู้ที่ได้กล่าวคำปฏิญาณของลูกเสือเป็นคนแรก โดยพระองค์ท่านได้มีพระราช
 โองการว่า “อ้ายชัพน์ เอ็งเป็นลูกเสือแล้ว” ต่อมากิจการลูกเสือก็ได้แพร่หลายไปยังท้องถิ่นต่าง ๆ
 ในประเทศไทย ลูกเสือคนแรกของไทย คือ นายชัพน์ บุญนาค

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 6 เรื่อง วัฒนาการของลูกเสือโลกและลูกเสือไทย

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ บอกวัฒนาการของลูกเสือโลก และลูกเสือไทยได้
เนื้อหา

วัฒนาการของลูกเสือโลกและลูกเสือไทย

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “ ลูกเสือธีรราช ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับสนทนาถึงการกำเนิดลูกเสือโลก ลูกเสือไทย	
3.2 ผู้กำกับเล่าวัฒนาการของลูกเสือโลก ลูกเสือไทย	
3.3 อภิปรายถึงความสัมพันธ์ระหว่างลูกเสือโลก ลูกเสือไทย	
3.4 สรุป	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. แผนภูมิเพลง

2. แผนภูมิความเป็นมาของลูกเสือ

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกตความสนใจ และการปฏิบัติกิจกรรม

2. การซักถาม

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

วิวัฒนาการลูกเสือโลก

ลอร์ด เบเนด พาวเวลล์ (บี.พี.) เป็นผู้ก่อตั้งกิจการลูกเสือของโลกขึ้นเป็นครั้งแรก และได้รับคัดเลือกเป็นประธานลูกเสือทั่วโลก เมื่อ พ.ศ. 2461

สาเหตุที่ บี.พี.คิดตั้งกองลูกเสือขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2442 บี.พี. ถูกส่งไปรักษา เมืองมาฟอีคิง เมืองขึ้นของอังกฤษในแอฟริกาใต้ เนื่องจากสงครามบัวร์ เมืองมาฟอีคิงถูกล้อม นานถึง 217 วัน ในระหว่างนี้ บี.พี. ได้จัดกองทัพเด็ก ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 9 ปีขึ้นไป มีเด็กหนุ่มเป็น ผู้บังคับบัญชา มีระเบียบและได้รับการอบรมในการสื่อสารกับรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม ของอังกฤษ เด็กเหล่านี้มีความสามารถและกล้าหาญมาก เขาได้รับเหรียญกล้าหาญในสงคราม ครั้งนี้ด้วย

พ.ศ. 2447 ได้เขียนโครงการอบรมเด็ก ซึ่งมีหลักการคล้ายลูกเสือ ให้เซอร์วิลเลียม สมิธ นำไป ทดลองตั้งสมาคมเด็กขึ้นในสก๊อตแลนด์

พ.ศ. 2450 บี.พี.ถูกปลดเป็นทหารกองหนุน หลังจากนั้นท่านได้นำเด็ก 20 คน ไปอยู่ค่าย พักแรมที่เกาะบราวน์ซี ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของอังกฤษเป็นเวลา 9 คืน และได้ประสบผลสำเร็จ ตามความมุ่งหมาย คือ

1. การจัดแบ่งเด็กเป็นหมู่ๆ ละ 5 คน มีนายหมู่รับผิดชอบในเรื่องความประพฤติ และการปฏิบัติในหมู่ของตน ปรากฏว่าได้ผลดีมากในทางปฏิบัติ เด็กรู้จักหน้าที่รับผิดชอบ แสดงให้เห็นว่า ระบบหมู่เป็นวิธีการที่ถูกต้องในการฝึกอบรมเด็ก

2. เด็กทุกคนไม่ว่าจะมาจากครอบครัวมีฐานะใด ต่างชอบการอยู่ค่ายพักแรมและ กิจกรรมกลางแจ้ง

3. วิธีที่ได้ผลที่สุดในการศึกษาวิชาลูกเสือ คือ การปฏิบัติจริงและโดยการเล่นเกม

พ.ศ. 2451 แต่งตำรา ชื่อแจ้งวัตถุประสงค์ สาระสำคัญ คำปณิธาน และกฎ คติ รหัส การแสดงความเคารพ การจับมือ เครื่องแบบ แนวการฝึกอบรมลูกเสือ

มีการชุมนุมตั้งลูกเสืออังกฤษครั้งแรกที่คริสตัสพาเลซ ในกรุงลอนดอน ในวันที่

4 กันยายน พ.ศ. 2452

ตั้งสำนักงานลูกเสือ และในวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2452 จัดตั้งกรรมการบริหาร ลูกเสือชุดแรก โดยมี บี.พี.เป็นประธานกรรมการ

บี.พี. ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นเซอร์ เรียกชื่อเต็มว่า เซอร์ โรเบิร์ต เบเนด พาวเวลล์

พ.ศ. 2453 มีการจัดตั้งกองลูกเสือหญิง โดยมีแอกนิส น้องสาวของ บี.พี. เป็นหัวหน้า

พ.ศ. 2454 ตั้งกองลูกเสือสมุทร

พ.ศ. 2455 บี.พี.เดินทางรอบโลกเยี่ยมชมการลูกเสือในประเทศต่าง ๆ

บี.พี.สมรสกับ มีสโธลาฟ เซนต์เคลร์ โชมส์ เมื่อ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2455

- พ.ศ. 2457 เกิดสงครามโลกครั้งแรก บี.พี.มอบลูกเสือให้ทำหน้าที่ช่วยทหาร เช่นรักษาสะพาน และสายโทรศัพท ทำหน้าที่ผู้สื่อข่าว ช่วยงานในโรงพยาบาล
- พ.ศ. 2459 ตั้งกองลูกเสือสำรอง
- พ.ศ. 2460 เลดี เบเดน พาวเวลล์ ได้รับเลือกให้เป็นประมุขของกองลูกเสือหญิง
- พ.ศ. 2461 ตั้งกองลูกเสือวิสามัญ
- พ.ศ. 2462 ตั้งกิลเวลล์ปาร์ค และเริ่มดำเนินการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒิบดจ์
- พ.ศ. 2463 ชุมนุมลูกเสือโลกครั้งแรกที่โอลิมเปีย ในกรุงลอนดอน ท่านได้รับการสถาปนาเป็นประมุขลูกเสือโลก ที่ประชุมมีมติให้มีการประชุมสมัชชาลูกเสือโลก ทุก 2 ปี และจัดตั้งสำนักงานลูกเสือนานาชาติขึ้นที่กรุงลอนดอน
- พ.ศ. 2465 เขียนหนังสือ Roving to Success ซึ่งเป็นคู่มือสำหรับลูกเสือวิสามัญ
- พ.ศ. 2467 มีการชุมนุมลูกเสือโลกครั้งที่ 2 ณ เมือง เอเมนเดน ในประเทศเดนมาร์ก
- พ.ศ. 2469 ตั้งกองลูกเสือพิการ
- พ.ศ. 2472 มีการชุมนุมลูกเสือโลกครั้งที่ 3 ณ อาร์โรว์ปาร์ค เมืองเบอร์เคนเฮค ประเทศอังกฤษ พระเจ้าจอร์จที่ 5 พระราชทานบรรดาศักดิ์ชั้น บารอน เรียกชื่อเต็มว่า ลอร์ด เบเดน พาวเวลล์ แห่งกิลเวลล์
- พ.ศ. 2476 มีการชุมนุมลูกเสือโลกครั้งที่ 4 ณ เมืองเกอะเดอะเลอะ ประเทศฮังการี
- พ.ศ. 2480 บี.พี. อายุ 80 ปี พระเจ้าจอร์จที่ 6 พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- พ.ศ. 2481 บี.พี.ไปอยู่ที่เมืองไนเยอริ ประเทศเคนยา
- พ.ศ. 2484 บี.พี. ถึงแก่อนิจกรรมเมื่ออายุได้ 83 ปี ณ บ้านพักเมืองไนเยอริ เมื่อ 8 มกราคม พ.ศ. 2484

คำว่า SCOUT มาจาก

- S ย่อมาจาก SINCERITY แปลว่า ความจริงใจ
- C ย่อมาจาก COURTESY แปลว่า ความสุภาพอ่อนโยน
- O ย่อมาจาก OBEDIENCE แปลว่า การเชื่อฟัง
- U ย่อมาจาก UNITY แปลว่า ความเป็นใจเดียวกัน
- T ย่อมาจาก THRIFTY แปลว่า ความมัธยัสถ์

องค์การลูกเสือโลกเกิดขึ้นในประเทศอังกฤษเมื่อปี พ.ศ. 2451 โดยอาศัยความคิดเห็นและหนังสือ “การลูกเสือสำหรับเด็กชาย”

1. สมัชชาลูกเสือโลก

สมัชชาลูกเสือโลก คือ ที่ประชุมของผู้แทนคณะลูกเสือต่าง ๆ ปัจจุบันมีสมาชิกอยู่ 151 ประเทศ เป็นผู้แทนของลูกเสือประมาณ 250 ล้านคน ประเทศสมาชิกส่งผู้แทนเข้า

ร่วมประชุมได้ประเทศละ 6 คน เงื่อนไขการประชุม คือ การยอมรับและปฏิบัติตามจุดหมายและหลักการลูกเสือโลกอย่างอิสระ และไม่เกี่ยวกับการเมือง

2. คณะกรรมการลูกเสือโลก

คณะกรรมการลูกเสือโลกประกอบด้วยบุคคล 12 คน จากสมาชิก 12 ประเทศ เลือกตั้งโดยที่ประชุมสมัชชาลูกเสือโลกอยู่ในตำแหน่งคราวละ 6 ปี และเลือกตั้งกันเองเป็นประธานและรองประธานในการประชุมสมัชชาลูกเสือโลกทุก ๆ 3 ปี จะมีกรรมการพ้นจากตำแหน่ง 4 คน และจะเลือกตั้งกรรมการลูกเสือเข้าแทนที่โดยวิธีการลงคะแนนลับจากที่ประชุมใหญ่ซึ่งมีผู้แทนมาจาก 157 ประเทศ โดยปกติคณะกรรมการลูกเสือโลก จะมีการประชุมอย่างน้อยปีละครั้ง ณ เมืองเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

3. สำนักงานลูกเสือโลก

สำนักงานลูกเสือโลก ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการปฏิบัติตามคำสั่งหรือมติของสมัชชาลูกเสือโลก และคณะกรรมการลูกเสือโลก มีเลขานุการเป็นหัวหน้าสำนักงาน และมีเจ้าหน้าที่อีกประมาณ 40 คน เป็นผู้ช่วย

พ.ศ. 2463 ตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ

พ.ศ. 2501 ย้ายไปอยู่เมืองออกตาวา ประเทศแคนาดา

พ.ศ. 2504 การประชุมสมัชชาครั้งที่ 18 ณ กรุงลิสบอน ประเทศโปรตุเกส

พ.ศ. 2511 ย้ายไปอยู่ที่เมืองเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีสำนักงานเขตอีก 6 เขต คือ องค์การลูกเสือโลก (WOSM : World Organization of the Scout Movement)

ปัจจุบัน การลูกเสือได้เจริญเติบโตและแพร่ขยายไปทั่วโลก ซึ่งมีสมาชิกกว่า 28 ล้านคน ใน 154 ประเทศ และเขตปกครอง อาณานิคมแคว้นต่างๆ ทั่วโลก มีองค์การลูกเสือโลก (World Organization of the Scout Movement) โดยสำนักงานลูกเสือโลก (World Scout Bureau) ซึ่งตั้งอยู่ที่กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการฯ ผู้ดูแลการดำเนินงานของประเทศสมาชิกให้พัฒนาไปตามกรอบนโยบายและแนวทางขององค์การลูกเสือโลก และตามมติของที่ประชุมสมัชชาลูกเสือโลก (World Scout Conference) ซึ่งจัดให้มีขึ้น ใน ทุก ๆ 4 ปี

นอกจากสำนักงานลูกเสือโลก (World Scout Bureau) กรุงเจนีวา แล้วยังมีสำนักงานลูกเสือภาคพื้นอยู่ในภูมิภาคทั่วโลกอีก 6 แห่ง ได้แก่

1. ภาคพื้นยุโรป (Europe) - มีประเทศสมาชิก 40 ประเทศ สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และกรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม

2. ภาคพื้น ยูเรเชีย (Eurasia) - มี ประเทศสมาชิก 7 ประเทศ สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่สาธารณรัฐยูเครน และสำนักงานสาขา ที่กรุงมอสโก ประเทศรัสเซีย

3. ภาคพื้นอินเดอร้ออเมริกา (Interamerica) - มีประเทศสมาชิก 32 ประเทศ สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงซานติเอโก ประเทศชิลี

4. ภาคพื้นอาหรับ (Arab) - มีประเทศสมาชิก 17 ประเทศ สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงไคโร ประเทศอียิปต์

5. ภาคพื้นแอฟริกา (Africa) - มีประเทศสมาชิก 35 ประเทศ สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงไนโรบี ประเทศเคนยา

- สำนักงานสาขา 1. ตั้งอยู่ที่กรุงดakar ประเทศเซเนกัล

- สำนักงานสาขา 2. ตั้งอยู่ที่ กรุงเคปทาวน์ ประเทศแอฟริกาใต้

6. ภาคพื้น เอเชีย-แปซิฟิก (Asia-Pacific) - มีประเทศสมาชิก 23 ประเทศ (รวมทั้งประเทศไทย) สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงมนิลา ประเทศฟิลิปปินส์

การประชุมสมัชชาลูกเสือเขตเอเชีย - แปซิฟิก ประชุมครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2501 หลังจากนั้นได้มีการประชุมทุก 2 ปี และเปลี่ยนเป็นทุก ๆ 3 ปี ในปี พ.ศ. 2532 ต่อมาในปี พ.ศ. 2513 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น Asia - Pacific Scout Conference

วิวัฒนาการลูกเสือไทย

วิวัฒนาการลูกเสือไทย อาจแบ่งเป็น 5 ยุค ดังนี้

1. ยุคก่อตั้ง (พ.ศ. 2454 - 2468) รวม 14 ปี อยู่ในรัชการที่ 6

1 พฤษภาคม พ.ศ. 2454 ทรงสถาปนาการเสือป่า

1 กรกฎาคม พ.ศ. 2454 ทรงสถาปนาลูกเสือไทย โดยตราข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ และตั้งสภาการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติขึ้น โดยพระองค์ทรงดำรงตำแหน่งสถานายก และหลังจากนั้นพระมหากษัตริย์องค์ต่อมา ทรงเป็นสถานายกสภาลูกเสือแห่งชาติตลอดมาจนถึงปี 2490 ในยุคนี้มีเหตุการณ์สำคัญ ๆ เช่น

พ.ศ. 2454 ตั้งลูกเสือกองแรกขึ้นที่ โรงเรียนมหาดเล็กหลวง (โรงเรียนวชิราวุธในปัจจุบัน) เป็นกองลูกเสือในพระองค์ เรียกว่า “กองลูกเสือกรุงเทพฯ ที่ 1”

พ.ศ. 2458 พระราชทานเหรียญราชินิยมให้แก่ลูกเสือโท ฝ่าย บุญเลี้ยง (ต่อมาเป็นขุนวรศาสตร์ ครุณกิจ)

พ.ศ. 2459 ตั้งโรงเรียนผู้กำกับลูกเสือในพระบรมราชูปถัมภ์ขึ้น ณ สโมสรเสือป่า จังหวัดพระ

นคร หลักสูตร 2 เดือน เปิดได้ 4 ปีก็ล้มเลิก

พ.ศ. 2463 ส่งผู้แทนลูกเสือไทยไปชุมนุมลูกเสือโลกครั้งที่ 1 ณ กรุงลอนดอน โดยมีนาย สวัสดิ์ สุมิตร เป็นหัวหน้าคณะ

พ.ศ. 2465 คณะลูกเสือไทยสมัครเข้าเป็นสมาชิกสมัชชาลูกเสือโลก เป็นกลุ่มแรก มีประเทศต่าง ๆ รวม 31 ประเทศ และถือว่าเป็นสมาชิกผู้ริเริ่มจัดตั้งคณะลูกเสือโลก

พ.ศ. 2467 ส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมลูกเสือโลกครั้งที่ 2 โดยพระยาภรตราชา เป็นหัวหน้าคณะ

พ.ศ. 2468 การลูกเสือไทยสูญเสียพระผู้พระราชทานกำเนิดลูกเสือไทย รัชกาลที่ 6

2. ยุคส่งเสริม (พ.ศ. 2468 - 2482) สมัยรัชกาลที่ 7 จนถึงสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุคนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

(ก) ก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง รัชกาลที่ 7 ยังทรงเป็นสภานายกสภากรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติ

พ.ศ. 2470 มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งที่ 1 ณ พระราชอุทยานสราญรมย์ กรุงเทพฯ

พ.ศ. 2472 ส่งผู้แทนไปร่วมชุมนุมลูกเสือโลกครั้งที่ 3 ณ ประเทศอังกฤษ

พ.ศ. 2473 มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งที่ 2 พระรามราชนเวศน์ จังหวัดเพชรบุรี

(ข) ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครอง รัชกาลที่ 7 ก่อนสละราชสมบัติและรัชกาลที่ 8 จนถึงสงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2475 - 2482)

พ.ศ. 2476 ตั้งกรมพลศึกษาขึ้นในกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีกองลูกเสืออยู่ในกรมพลศึกษา และส่งผู้แทนไปร่วมชุมนุมลูกเสือโลกครั้งที่ 4 ประเทศอังกี โดยมيناชอภัย จันทวิมล เป็นหัวหน้าคณะ

ประกาศใช้ตราประจำคณะลูกเสือแห่งชาติ และกฎลูกเสือ 10 ข้อ

เปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ซึ่งเรียกในทางราชการว่า “การฝึกอบรมวิชาพลศึกษา(ว่าด้วยลูกเสือ)” ประจำปี 2478 เป็นเวลา 1 เดือน

ประกาศตั้งการลูกเสือสมุทรเสนา พ.ศ. 2479 ประกาศใช้หลักสูตรเสนา และสมุทรเสนา

พ.ร.บ. ชง พ.ศ. 2479 กำหนดลักษณะธงประจำกองคณะลูกเสือแห่งชาติ และธงประจำกองลูกเสือ

พ.ศ. 2482 พ.ร.บ.ลูกเสือ ตั้งสภากรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติ จังหวัดลูกเสือ อำเภอลูกเสือ และแบ่งลูกเสือออกเป็น 2 เหล่า คือ ลูกเสือเสนา และลูกเสือสมุทรเสนา

พ.ร.บ. ให้ทรัพย์สินกองเสือป่าเป็นของคณะลูกเสือแห่งชาติ

3. ยุคระคับระครอง (พ.ศ. 2483 - 2489) ระยะเวลาที่ลูกเสือชบเซามาก เนื่องจากอยู่ในภาวะสงคราม

พ.ศ. 2488 สงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุด การลูกเสือเริ่มฟื้นฟูทั่วโลก รัชกาลที่ 8 เสด็จนิวัตสู่พระนคร และถูกลอบปลงพระชนม์

4. ยุคก้าวหน้า (พ.ศ. 2489 - 2514) เริ่มต้นรัชกาลที่ 9 แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

(ก) ระยะเริ่มก้าวหน้า (พ.ศ. 2489 - 2503)

- พ.ศ. 2496 เริ่มดำเนินการสร้างค่ายลูกเสือวชิราวุธ ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
- พ.ศ. 2497 มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 3 ณ สนามกีฬาแห่งชาติ
- พ.ศ. 2500 ส่งผู้แทนไปร่วมชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 9 ณ ประเทศอังกฤษ เพื่อเฉลิมฉลองอายุครบ 100 ปี ของลอร์ด เบเดน พาวเวลล์
- พ.ศ. 2501 เปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขึ้นความรู้เบื้องต้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ตามหลักสูตรกิลเวลล์ปาร์ค จัดตั้งกองลูกเสือสำรองกองแรกขึ้นในประเทศไทย 5 สิงหาคม 2501
- พ.ศ. 2503 เปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขึ้นวุฒแบดจ์ ครั้งที่ 1 ณ พระตำหนักอ่างศิลา จังหวัดชลบุรี
- ส่งผู้แทนไปร่วมประชุมสมัชชาลูกเสือโลก ครั้งที่ 2 ณ ประเทศพม่า

(ข) ระยะก้าวหน้า (พ.ศ. 2504 - 2514)

- พ.ศ. 2504 มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งที่ 4 ณ สวนลุมพินี พระนคร เพื่อเฉลิมฉลองที่คณะลูกเสือไทยมีอายุครบ 50 ปี
- เปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญ ขึ้นวุฒแบดจ์ รุ่นที่ 1 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ และวางศิลาฤกษ์ศาลาวชิราวุธ
- พ.ศ. 2505 พลเอกถนอม กิตติขจร รองนายกรัฐมนตรี เปิดค่ายลูกเสือวชิราวุธ 1 กรกฎาคม 2505 รัชกาลที่ 9 ทรงประกอบพิธีเปิดศาลาวชิราวุธ
- พ.ศ. 2506 เปิดการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ขึ้นวุฒแบดจ์ รุ่นที่ 1 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ จัดตั้งกองลูกเสือวิสามัญ วันที่ 18 มีนาคม 2506
- พ.ศ. 2507 ประกาศใช้ พ.ร.บ.ลูกเสือ พ.ศ. 2507
- เปิดการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ขึ้นวุฒแบดจ์ ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ
- พ.ศ. 2508 ประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติครั้งที่ 1 ณ ศาลาสันติธรรม กรุงเทพฯ (ประชุมทุกปี)
- จดทะเบียนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทรกองแรก ณ โรงเรียนสัตหีบ
- มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งที่ 5 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ

- พ.ศ. 2509 คณะลูกเสือไทยบริจาคเงินสร้างพุทธศาลา ณ กิลเวลล์ปาร์ค
จัดทะเบียนกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่กองแรก ณ โรงเรียนเทพศิรินทร์
- พ.ศ. 2511 กิลเวลล์ปาร์ค ถวายเครื่องหมายวุฒดเบดจ์กิตติมศักดิ์แก่รัชกาลที่ 9
- พ.ศ. 2512 มีชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 6 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ
- พ.ศ. 2514 มีชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งที่ 7 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ
เปิดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้นผู้ให้การฝึกอบรมแห่งชาติ ครั้งที่ 1
ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ ส่งผู้แทนคณะลูกเสือไทยเข้าร่วมการประชุมชุมนุมลูกเสือโลก
ครั้งที่ 13 ณ ประเทศญี่ปุ่น

5. ยุคประชาชน (พ.ศ. 2514 - ปัจจุบัน)

- เนื่องจากปี 2514 เป็นปีที่มีการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้านเป็นครั้งแรก
- พ.ศ. 2516 รับกิจการลูกเสือชาวบ้านเป็นส่วนหนึ่งของคณะลูกเสือแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่งให้นำวิชาลูกเสือเข้าอยู่ในหลักสูตร โรงเรียน
รัชกาลที่ 9 ทรงประกอบพิธีเปิดการประชุมชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 8 ณ
ค่ายลูกเสือวชิราวุธ
- พ.ศ. 2518 ส่งผู้แทนไปร่วมการประชุมชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 14 ณ ประเทศเดนมาร์ค
ส่งผู้แทนไปร่วมประชุมสมัชชาลูกเสือโลก ครั้งที่ 14 ณ ประเทศเดนมาร์ค
- พ.ศ. 2519 มีการอบรมผู้บริหารงานลูกเสืออาชีพ รุ่นที่ 1 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ
- พ.ศ. 2520 มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 9 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ
- พ.ศ. 2521 ประกาศยกเลิกหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองและสามัญ
ของกิลเวลล์ปาร์ค และใช้ของสำนักงานลูกเสือโลก เขตเอเชีย - แปซิฟิก
- พ.ศ. 2524 มีงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งที่ 10 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ เพื่อเฉลิม
ฉลองวันพระราชสมภพครบรอบ 100 ปี ของรัชกาลที่ 6
นายแพทย์บุญสม มาร์ติน ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการลูกเสือโลก จากการ
ประชุมสมัชชาลูกเสือโลก ครั้งที่ 28 ณ เมืองดาร์การ์ ประเทศเซเนกัล
- พ.ศ. 2528 มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 11 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ
- พ.ศ. 2532 มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งที่ 12 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 7 เรื่อง การทำความเคารพ การแสดงรหัส การจับมือซ้าย

และคติพจน์ของลูกเสือสามัญ

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. แสดงความเคารพได้ถูกต้อง
2. แสดงรหัส และบอกความหมายได้ถูกต้อง
3. บอกความหมายของคติพจน์ของลูกเสือสามัญได้

เนื้อหา

1. การทำความเคารพท่ามือเปล่า และท่ามีอาวุธ
2. การแสดงรหัส
3. การจับมือซ้าย
4. คติพจน์ของลูกเสือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เกม “ สวัสดิ์ ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับอธิบายพร้อมสาธิตการทำความเคารพ การแสดงรหัส แสดงการจับมือซ้าย	
3.2 ผู้กำกับนำเสนอสนทนาเกี่ยวกับความหมายของคติพจน์ของลูกเสือ	
3.3 ร้องเพลง “ ลูกเสือจับมือ ” พร้อมแสดงท่าประกอบเพลง	
3.4 ผู้กำกับและลูกเสือร่วมกันสรุปบทเรียน	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. แผนภูมิการแสดงความเคารพ การแสดงรหัส และการจับมือ

2. ป้ายคติพจน์ของลูกเสือ

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกตความสนใจ และการปฏิบัติกิจกรรม

2. การซักถาม และการทดสอบ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

การแสดงความเคารพท่ามือเปล่า

1. วันทยหัตถ์

การฝึกขั้นต้น คำบอก “วันทยหัตถ์ และ มือลง”

การปฏิบัติ ยกมือขวาขึ้นโดยเร็วและแข็งแรง จัดนิ้วมืออย่างเดียวกับท่ารหัสของลูกเสือ โดยให้ปลายนิ้วชี้แตะขอบล่างของหมวกก่อนไปข้างหน้าเล็กน้อยในแนวทาบตามแนวทาบของมือเหยียดตามแนวแขนขวาที่เอียงเล็กน้อย นิ้วเหยียดตรงและเรียงชิดติดกัน ข้อมือไม่หัก เปิดฝ่ามือขึ้นประมาณ 30 องศา แขนขวาที่เอียงขึ้นไปทางข้าง อยู่ประมาณแนวไหล่เมื่ออยู่ในที่แคบ ให้ลดศอกลงได้ตามความเหมาะสม ร่างกายส่วนอื่นต้องไม่เสียลักษณะท่าตรง เมื่อได้ยื่นคำบอก “มือลง” ให้ลดมือลงอยู่ในท่าตรงโดยเร็วและแข็งแรง (ท่าวันทยหัตถ์โดยปกติต่อจากท่าตรงเป็นท่าเคารพเมื่ออยู่ตามลำพังนอกแถว)

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือเข้าแถวแสดงการเคารพด้วยท่าวันทยหัตถ์ (สวมหมวก)

ลูกเสือจะสวมหมวกหรือไม่สวมหมวก ให้ท่าวันทยหัตถ์ได้ ถ้าไม่สวมหมวกให้ปลายนิ้วชี้แตะที่หางคิ้วขวา

การแสดงความเคารพท่าไม้พลอง

2. ท่าวันทยาอวุธ - เรียบอาวุธ

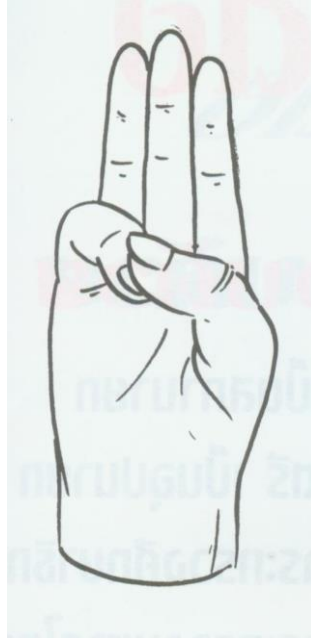
การฝึกขั้นต้น คำบอก “วันทยา – อวุธ และ เรียบ – อวุธ”

การปฏิบัติ ท่าวันทยาอวุธเป็นท่าแสดงความเคารพ ใช้คำบอก “วันทยา – อวุธ” ให้ลูกเสือทำจังหวะเดียวโดยยกแขนซ้ายขึ้นมาเสมอแนวไหล่ศอกงอไปข้างหน้าให้ตั้งฉากกับลำตัว ฝ่ามือแบค้ำ รวบนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วก้อยจรดกัน กงเหลือนิ้วชี้ นิ้วกลาง และนิ้วนาง เหยียดตรงและชิดติดกัน ให้ข้างปลายนิ้วชี้แตะไม้พลอง หรือไม้ง่ามในร่องไหล่ขวา

เมื่อเลิกทำความเคารพใช้คำบอก “เรียบ – อวุธ” ให้ลูกเสือลดแขนซ้ายมาอยู่ที่เดิมโดยเร็ว ถ้าผู้รับการเคารพมาทางขวา (ซ้าย) หรือตรงหน้าจะบอกโดยกล่าวทิศทางที่มาเสียก่อนก็ได้ว่า “ขวา (ซ้ายหรือตรงหน้า) ระวาง – วันทยา – อวุธ” ให้ลูกเสือทำวันทยาอวุธพร้อมกับหันหน้าไปยังผู้รับการเคารพ ตามลำดับตามผู้รับการเคารพ หันศีรษะตามจนผู้รับการเคารพผ่านหน้าตนไปแล้ว 2 ก้าว จึงหันกลับมาอยู่ในท่าตรง เมื่อผู้รับการเคารพพ้นแถวให้ผู้ควบคุมแถวบอกเลิกทำความเคารพ

การแสดงรหัส

รหัส แปลว่า เหตุร้ายหรือความลับ จะเป็นแสดงด้วยกริยา ท่าทาง เสียง เครื่องหมายใด ๆ ก็ได้ซึ่งเข้าใจกันเฉพาะพวกเดียวกัน

วิธีแสดงรหัสของลูกเสือมี 2 แบบ คือ

ของอเมริกา

1. ยืนอยู่ในท่าตรง
2. ยกแขนขวาเสมอไหล่ งอศอก ตั้งฉากกับต้นแขนหันฝ่ามือไปข้างหน้า นิ้วหัวแม่มืองอคปลายนิ้วก้อยไว้ ทำเป็นรูปวงกลม เขยียดนิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนางตรงชี้ขึ้นข้างบน

ของอังกฤษ และไทย ใช้ระบบนี้

1. ยืนอยู่ในท่าตรง
2. งอพับข้อศอกขวาขึ้น แขนข้อศอกอยู่ข้างตัว หันฝ่ามือออกเขยียดนิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนางตรงชี้ขึ้นข้างบน เอ็นิ้วหัวแม่มืองอคปลายนิ้วก้อยไว้ ทำเป็นรูปวงกลม เขยียดนิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนางตรงชี้ขึ้นข้างบน

การแสดงรหัสของลูกเสือเป็นการแสดงเพื่อให้ทราบว่า

1. เป็นการแสดงเพื่อความรับรู้ และเข้าใจกันระหว่างพวก
2. เพื่อแสดงว่าเป็นพวกเดียวกัน
3. หมายถึงคำปฏิญาณลูกเสือ 3 ข้อ

การใช้และโอกาสที่จะใช้รหัส

1. ใช้แสดงเมื่อลูกเลือกกล่าวคำปฏิญาณต่อผู้กำกับในการเข้าประจำกองและทบทวนคำปฏิญาณ
2. ใช้แสดงเมื่อพบกับลูกเสือนานาชาติ แสดงว่าเป็นพวกเดียวกัน (ผู้แสดงไม่ได้แต่งเครื่องแบบก็แสดงได้เพื่อให้ฝ่ายแต่งเครื่องแบบทราบ) เมื่อลูกเสือแสดงรหัสต่อกันแล้ว ต้องสัมผัสมือซ้ายกันด้วย เพื่อเตือนลูกเสือว่า เป็นพวกเดียวกันทั่วโลก ซึ่งมีอุดมคติหมั่นประพฤติแต่ความดี เป็นที่พึ่งและเป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดจนสังคม ละเว้นความชั่วที่จะทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน อันเป็นเหตุก่อความรำคาญต่อสังคม

การจับมือซ้าย มี 2 แบบ

1. แบบอังกฤษจับกันแบบธรรมดาด้วยมือซ้าย
2. แบบอเมริกันให้ใช้มือซ้ายจับเช่นเดียวกัน แต่ใช้นิ้วก้อยกับนิ้วหัวแม่มือสอดเข้าหากัน นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง แนบประกบกัน

คติพจน์ของลูกเสือ

คติพจน์ คือ ถ้อยคำอันเป็นคติ ซึ่งเป็นความจริง อันเป็นแบบอย่างที่ดี ลูกเสือพึงรักษาและนำมาใช้เพื่อถือปฏิบัติ

คติพจน์ของลูกเสือทั่วไป

“เสียชีพอย่าเสียสัตย์” หมายความว่า ให้ลูกเสือรักษาความซื่อสัตย์ มีสัจจะยิ่งชีวิตจะไม่ละความสัตย์ ถึงแม้จะถูกบีบบังคับจนเป็นอันตรายถึงชีวิตก็ตาม ก็ยอมไม่เสียสัจจะเพื่อเกียรติคุณคำปฏิญาณและคำมั่นสัญญาของลูกเสือ

คติพจน์ของลูกเสือสามัญ

“จงเตรียมพร้อม” หมายความว่า ลูกเสือต้องเป็นผู้รอบคอบไม่ประมาท เตรียมพร้อมอยู่เสมอที่จะปฏิบัติกิจอันเป็นประโยชน์เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น กิจกรรมของลูกเสือด้วยความห่วงใยโดยไม่ประมาทและผิดพลาดเสียหาย

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ
แผนการจัดที่ 8 เรื่อง ระเบียบแถว

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

ปฏิบัติตามสัญญาณมือและสัญญาณนกหวีดได้

เนื้อหา

1. สัญญาณมือ
2. สัญญาณนกหวีด

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เกม “ ตั่งไม้พลอง ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับอธิบายและสาธิตการใช้สัญญาณมือ สัญญาณนกหวีด การตั้งแถว และการเรียกแถว	
3.2 ผู้กำกับสาธิตแล้วให้ลูกเสือปฏิบัติเกี่ยวกับ - ฝึกระเบียบแถวตามสัญญาณมือ - สัญญาณนกหวีด	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. นกหวีด
2. แผนภูมิสัญญาณนกหวีด
3. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกตความเป็นระเบียบและความพร้อมเพียง

2. การทดสอบ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

สัญญาณมือ

การสั่งด้วยท่าสัญญาณ ให้ใช้ท่าสัญญาณแขนและมือในการฝึกระเบียบแถวดังต่อไปนี้

1. เตรียม คอยฟังคำสั่ง หรือหยุด เขยียดแขนขวาขึ้นตรงเหนือศีรษะ มือแบหน้านิ้วชิดกัน หันฝ่ามือไปข้างหน้า ลูกเสือหยุดการเคลื่อนไหวหรือกระทำการใด ๆ ทั้งสิ้น นิ่งคอยฟังคำสั่ง โดยหันหน้าไปยังผู้บังคับบัญชา ถ้าอยู่ในแถวยืนอยู่ในท่าตรง

2. รวม หรือ กลับมา เขยียดแขนขวา มือแบ หมุนเป็นวงกลมเหนือศีรษะจากซ้ายไปขวา

3. เคลื่อนที่ไปข้างหน้า ทางขวา (ซ้าย) กิ่งขวา (ซ้าย) ไปทางหลัง ผู้ให้สัญญาณหันหน้าไปยังทิศทางที่ต้องการ ชูแขนขวาขึ้นเหนือศีรษะ ฝ่ามือแบไปข้างหน้าแล้วลดแขนลงข้างหน้าเสมอแนวบ่า

4. นอนลงหรือเข้าที่กำบัง แขนขวาเขยียดตรงไปข้างหน้าเสมอแนวไหล่ ฝ่ามือแบคว่ำลดแขนลงข้างหน้าแล้วกลับที่เดิมหลาย ๆ ครั้ง

5. เร่งจังหวะ หรือเร็วขึ้น แขนขวางอมือกำเสมอบ่าชูขึ้นตรงเหนือศีรษะแล้วลดลงหลาย ๆ ครั้ง

6. การใช้สัญญาณมือเป็นคำสั่งให้แถว “พัก” และ “ตรง”

กรณีจะให้สัญญาณมือเป็นคำสั่งให้ “พัก” ผู้เรียกแถวทำ 2 จังหวะ ดังนี้

จังหวะที่ 1 กำมือขวา งอแขนตรงศอก ให้มือที่กำอยู่ประมาณตรงหัวเข็มขัด หันฝ่ามือที่กำเข้าหาเข็มขัด

จังหวะที่ 2 สลัดมือที่กำและหน้าแขนไปทางขวาเป็นมุม 180 องศา ประมาณแนวเดียวกับเข็มขัด เป็นสัญญาณให้ “พัก” ตามระเบียบ (ลูกเสือทุกคนปฏิบัติเช่นเดียวกับท่าพักตามระเบียบ)

กรณีที่จะให้สัญญาณมือเป็นคำสั่งให้ “ตรง” ผู้เรียกแถวทำ 2 จังหวะ ดังนี้

จังหวะที่ 1 กำมือในลักษณะเหมือนกับเมื่อตอนสลัดแขน สั่ง “พัก” จังหวะ 2

จังหวะที่ 2 กระทบหน้าแขน ให้กำมือกลับมาอยู่ตรงหัวเข็มขัด (จังหวะ 1 ของสัญญาณสั่ง “พัก”) ลูกเสือทุกคนชิดเท้าซ้าย ลดแขนที่ไขว้หลังลงอยู่ในท่าตรง

สัญญาณนกหวีด

1. หวีดยาว 1 ครั้ง (—) ถ้าเคลื่อนที่ให้หยุด ถ้าหยุดอยู่เดือน เตรียมตัวหรือ
คอยฟังคำสั่ง

2. หวีดยาว 2 ครั้ง (— —) เดินต่อไป เคลื่อนต่อไป ทำงานต่อไป

3. หวีดสั้นหนึ่งครั้ง หวีดยาวหนึ่งครั้ง สลับกันไป (— — —) เกิดเหตุ

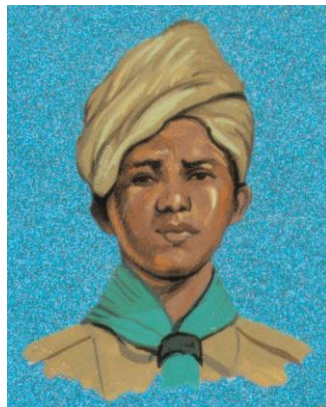
4. หวีดสั้น 3 ครั้ง หวีดยาว 1 ครั้ง ติดต่อกันไป

(— — — — —) เรียกนายหมู่มารับคำสั่ง

5. หวีดสั้นติดกันหลาย ๆ ครั้ง (— — — —) ประชุม รวม

หมายเหตุ

เมื่อจะใช้สัญญาณ 2-5 ให้ใช้สัญญาณ 1 ทุกครั้ง

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 9 เรื่อง ระเบียบแถว (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

เข้าแถวรูปแถวต่าง ๆ ตามสัญญาณมือได้

เนื้อหา

การตั้งแถวและการเรียกแถว

1. แถวหน้ากระดานเรียงเดียว
2. แถวตอนหมู่
3. แถวหมู่หน้ากระดานปิด - เปิดระยะ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “เดิน”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับอธิบายและสาธิต พร้อมฝึกปฏิบัติการเข้าแถวตามสัญญาณมือ	
- แถวหน้ากระดานเรียงเดียว	
- แถวตอนหมู่	
- แถวหมู่หน้ากระดานปิด - เปิดระยะ	
3.2 แยกฝึกเป็นหมู่โดยผู้กำกับคอยชี้แนะ	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. นกหวีด

2. แผนภูมิการตั้งแถว
3. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกตความเป็นระเบียบและความพร้อมเพรียง

2. การทดสอบ ปฏิบัติตามระเบียบแถวเป็นหมู่

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

การตั้งแถวและการเรียกแถว

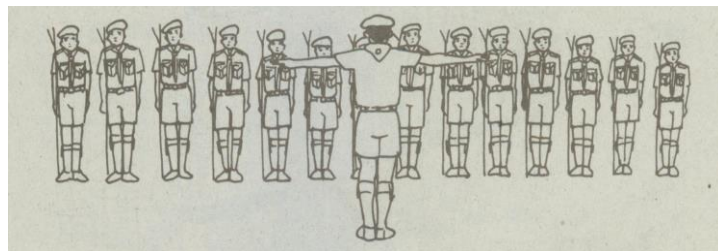
สัญญาณมือในการเรียกแถวของลูกเสือ

การใช้สัญญาณมือเรียกแถวรูปต่าง ๆ ในการฝึกอบรมลูกเสือตามแบบสากลของลูกเสือทุกประเภท ผู้บังคับบัญชาที่จะเรียกแถวนั้นจะต้องเลือกสถานที่ให้เหมาะสมเสียก่อน และยืนตรงแล้วจึงเรียกและให้สัญญาณ (ลูกเสือสำรองใช้คำว่า “แพ็ค” ลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ ใช้คำว่า “กอง”)

แถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว

ผู้เรียกยืนอยู่ในท่าตรง เขยียดแขนทั้งสองไปด้านข้างเสมอแนวไหล่ มือแบหันฝ่ามือไปข้างหน้า นิ้วมือเรียงชิดติดกัน

ให้ลูกเสือเข้าแถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว แนวกึ่งกลางของแถวอยู่ห่างจากผู้เรียกประมาณ 6 ก้าว หันหน้าเข้าหาผู้เรียก

หน้ากระดานแถวเดี่ยว

กรณีหมู่เดี่ยว ให้นายหมู่ยืนแลตรงเป็นหลักทางขวา (ทางซ้ายมือของผู้เรียก) ลูกหมู่เข้าแถวเรียงตามลำดับทางซ้ายมือของนายหมู่เป็นแถวหน้ากระดาน จนถึงคนสุดท้ายคือรองนายหมู่ ทุกคนยกเว้นนายหมู่ “จัดแถว” ให้แลขวา

การจัดระยะเคียง ถ้า “ปิดระยะ” ระยะเคียงของแถวหน้ากระดาน 1 ช่วงศอกคือให้ยกมือซ้ายทาบตะโพก นิ้วเขยียดชิดติดกัน นิ้วกลางอยู่ในแนวตะเข็บกางเกง แขนขวาแนบกับลำตัว ผู้เรียกจะตรวจแถว แล้วสั่ง “นิ่ง” ลูกเสือทุกคนลดมือลงพร้อมกับสับัดหน้ามาอยู่ในท่าตรงและนิ่ง

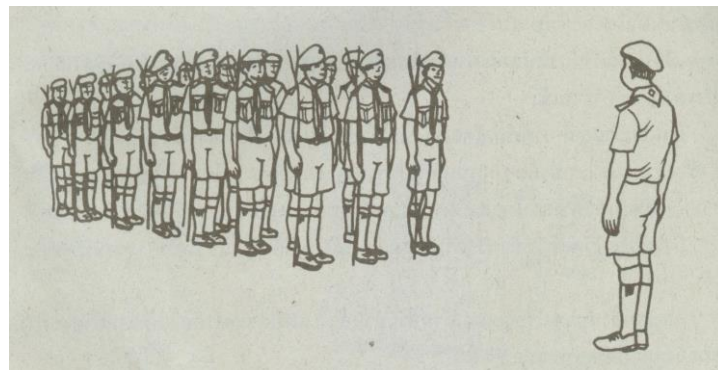
ถ้า “เปิดระยะ” ระยะเคียง 1 ช่วงแขน คือให้ลูกเสือยกแขนซ้ายขึ้น คว่าฝ่ามือให้ปลายนิ้วมือซ้ายจรดไหล่ขวาของคนต่อไป

กรณีหลายหมู่ ให้แต่ละหมู่เข้าแถวเข้าแถวหน้ากระดานเรียงตามลำดับจากด้านซ้ายมือของผู้เรียกโดยให้แนวกึ่งกลางของแถวอยู่ห่างจากผู้เรียก 6 ก้าว ระยะเคียงระหว่างหมู่เท่ากับระยะเคียงระหว่างบุคคล

แถวตอนหมู่

ผู้เรียกยืนอยู่ในท่าตรง เขยียดแขนทั้งสองไปข้างหน้า เสมอแนวไหล่ มือแบหันฝ่ามือเข้าหากัน

ในกรณีหมู่เดียวนายหมู่ยืนตรงเป็นหลักข้างหน้าผู้เรียก ห่างจากผู้เรียกประมาณ 6 ก้าว ลูกหมู่เข้าแถวต่อด้านหลังนายหมู่ ทุกคนยืนให้ตรงคอคนข้างหน้า ระยะต่อระหว่างบุคคล 1 ช่วงแขน

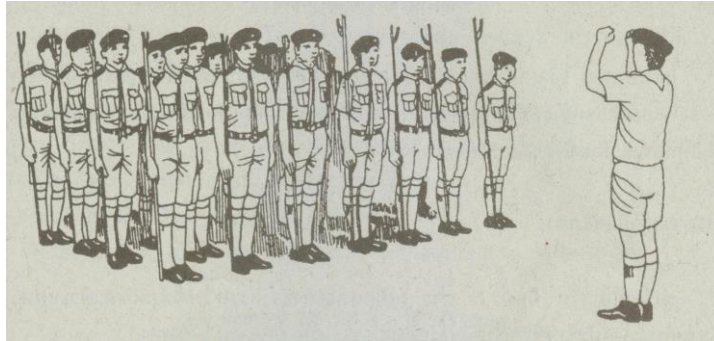
กรณีหลายหมู่ เรียกว่า “แถวตอนหมู่” เช่นมี 5 หมู่ ให้หมู่ที่อยู่ตรงกึ่งกลางคือ หมู่ที่ 3 ยืนเป็นหลักตรงหน้าผู้เรียก ห่าง จากผู้เรียกประมาณ 6 ก้าว หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 1 เข้าแถวอยู่ในแนวเดียวกันไปทางขวามือผู้เรียก ระยะเคียงระหว่างหมู่ประมาณ 1 ช่วงศอก ส่วนระยะต่อระหว่างบุคคลประมาณ 1 ช่วงแขน (ไม่ต้องยกแขน)

แถวหมู่หน้ากระดานปีดระยะ

ผู้เรียกอยู่ในท่าตรง ยกแขนทั้งสองข้างไปข้างหน้า งอศอกเป็นมุมฉากเสมอแนวไหล่ กำมือเข้าหากัน

ให้ลูกเสือหมู่ที่ 1 เข้าแถวตรงหน้าผู้เรียก ห่างจากผู้เรียกประมาณ 6 ก้าว นายหมู่อยู่ทางซ้ายมือของผู้เรียก ลูกหมู่ยืนเรียงต่อจากซ้ายมือของนายหมู่เป็นแถวหน้ากระดาน ให้ตรงกึ่งกลางของหมู่ตรงหน้าผู้เรียก หมู่ต่อ ๆ ไปเข้าแถวหน้ากระดานข้างหลังหมู่แรกตามลำดับ ระยะต่อระหว่างหมู่ประมาณ 1 ช่วงแขน ระยะต่อระหว่างบุคคล 1 ช่วงศอก

การจัดแถว ผู้สั่งเรียก “จัดแถว” ให้ลูกเสือทุกคน (ยกเว้นคนสุดท้าย) ยกมือซ้ายทาบตะโพก นิ้วเหยียดชิดติดกัน นิ้วกลางอยู่ในแนวตะเข็บกางเกง แขนขวาแนบกับลำตัว ระยะต่อระหว่างหมู่ประมาณ 1 ช่วงแขน (ไม่ต้องยกแขน) และสับัดหน้าไปทางขวา เมื่อผู้เรียกแถวตรวจการจัดแถวแล้วสั่ง “นิ่ง” ลูกเสือทุกคนลดแขนลงพร้อมสับัดหน้ามาอยู่ในท่าตรง

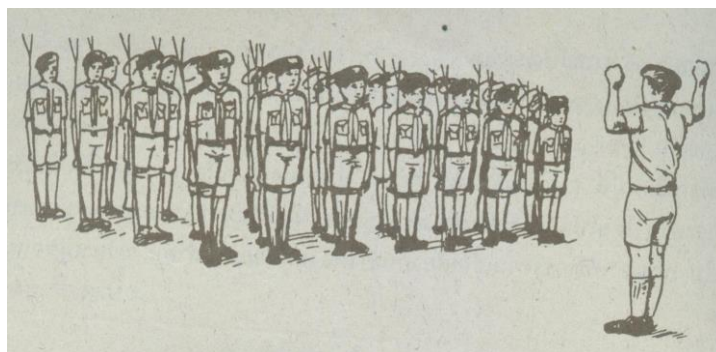
แถวหน้ากระดานหมู่ปิดระยะ

แถวหมู่หน้ากระดานเปิดระยะ

ผู้เรียกยืนอยู่ในท่าตรง ยกแขนทั้งสองข้างไปข้างหน้า งอศอกเป็นมุมฉาก เสมอแนวไหล่ แปะข้อศอกออกเป็นแนวเดียวกับไหล่ กำมือหันไปข้างหน้า

ให้ลูกเสือทุกคนเข้าแถวเช่นเดียวกับแถวหมู่หน้ากระดานปิดระยะ แต่ระยะต่อระหว่างหมู่ของทุกหมู่ ห่างกันหมู่ละประมาณ 3 ช่วงแขน

การจัดแถว ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ แถวหมู่หน้ากระดานเปิดระยะ

แถวหน้ากระดานหมู่เปิดระยะ

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 10 เรื่อง ระเบียบแถว (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

เข้าแถวรูปแถวต่าง ๆ ตามสัญญาณมือได้

เนื้อหา

การตั้งแถวและการเรียกแถว

1. แถวครึ่งวงกลม
2. แถววงกลม(ผู้เรียกเป็นจุดศูนย์กลาง)
3. แถววงกลม(ผู้เรียกเป็นส่วนหนึ่งของเส้นรอบวง)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “ มิตรสัมพันธ์ ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับอธิบายและสาธิต พร้อมฝึกปฏิบัติการเข้าแถวตามสัญญาณมือ	
- แถวครึ่งวงกลม	
- แถววงกลม(ผู้เรียกเป็นจุดศูนย์กลาง)	
- แถววงกลม(ผู้เรียกเป็นส่วนหนึ่งของเส้นรอบวง)	
3.2 แยกฝึกเป็นหมู่โดยผู้กำกับคอยชี้แนะ	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. นกหวีด

2. แผนภูมิการตั้งแถว

3. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกตความเป็นระเบียบและความพร้อมเพรียง

2. การทดสอบ ปฏิบัติตามระเบียบแถวเป็นหมู่

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

การตั้งแถวและการเรียกแถว

สัญญาณมือในการเรียกแถวของลูกเสือ

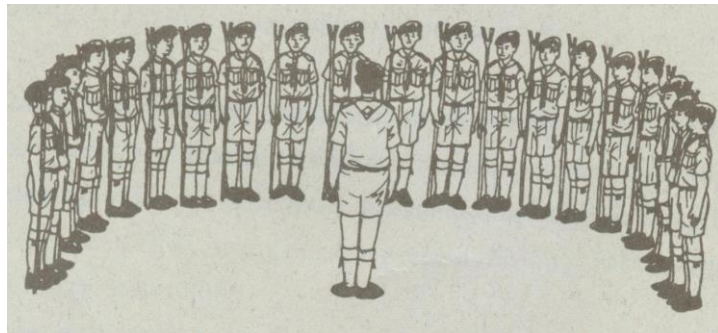
การใช้สัญญาณมือเรียกแถวรูปต่าง ๆ ในการฝึกรวมลูกเสือตามแบบสากลของลูกเสือทุกประเภท ผู้บังคับบัญชาที่จะเรียกแถวนั้นจะต้องเลือกสถานที่ที่เหมาะสมเสียก่อน และยืนตรงแล้วจึงเรียกและให้สัญญาณ (ลูกเสือสำรองใช้คำว่า “แพ็ค” ลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ ใช้คำว่า “กอง”)

แถวรูปครึ่งวงกลม

ผู้เรียกยืนอยู่ในท่าตรง แขนทั้งสองเหยียดตรงไปข้างหน้าให้เสมอรระดับเอว ฝ่ามือคว่ำให้ข้อมือขวาทับข้อมือซ้าย แล้วโบกมือทั้งสองไปด้านข้างลำตัว 3 ครั้ง แขนทั้งสองต้องเหยียดตรง

ให้นายหมู่ลูกเสือหมู่แรกยืนอยู่ในแนวซ้ายมือของผู้เรียก หมู่ที่ 2 และหมู่ต่อ ๆ ไปอยู่ซ้ายมือของหมู่แรก รองนายหมู่ของหมู่สุดท้ายจะต้องอยู่ในแนวเดียวกับผู้เรียกและนายหมู่ของหมู่แรกโดยให้ผู้เรียกเป็นจุดศูนย์กลาง ระยะต่อระหว่างหมู่และระหว่างบุคคล 1 ช่วงศอก

การจัดแถว ให้ลูกเสือทุกคน(ยกเว้นคนสุดท้าย) ยกมือซ้ายขึ้นทาบสะโพก นิ้วเหยียดชิดติดกัน นิ้วกลางอยู่แนวตะเข็บกางเกง สะบัดหน้าไปทางขวา (ยกเว้นนายหมู่แรก) เมื่อผู้เรียกตรวจการจัดแถวแล้วสั่ง “นิ่ง” ลูกเสือทุกคนลดแขนลงพร้อมกับสะบัดหน้ามาอยู่ในท่าตรง

แถวรูปครึ่งวงกลม

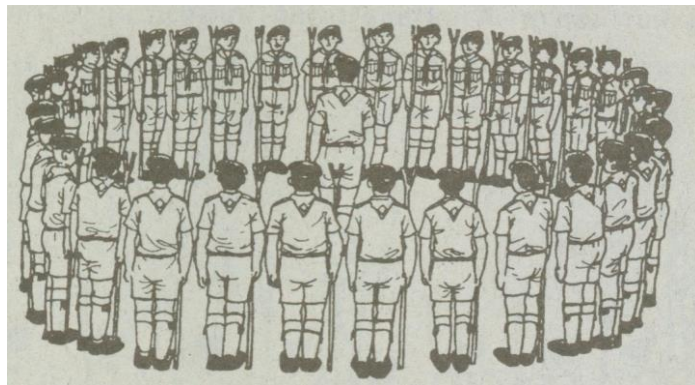
แถวรูปวงกลม

1. แบบผู้เรียกยืนอยู่ที่จุดศูนย์กลาง

ผู้เรียกแถวยืนอยู่ในท่าตรง เหยียดแขนทั้งสองไปข้างหน้าอยู่ในระดับเอว ฝ่ามือทั้งสองแบคว่านิ้วเรียงชิดติดกัน ให้ข้อมือขวาทับข้อมือซ้าย แล้วโบกผ่านลำตัวจากด้านหน้าไปประสานกันที่ด้านหลัง โดยแบฝ่ามือทั้งสองหงายขึ้น ให้ฝ่ามือขวาทับฝ่ามือซ้าย (โบกผ่านลำตัว 3 ครั้ง)

ให้ลูกเสือหมู่แรกยื่นด้านซ้ายมือของผู้เรียก หมู่ที่ 2 และหมู่ต่อ ๆ ไปอยู่ทางด้านซ้ายมือของหมู่แรกตามลำดับ จนรองนายหมู่ของหมู่สุดท้ายไปจรดกับนายหมู่ของหมู่แรก ถือผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลาง

การเข้าแถว ให้ลูกเสือทุกคนยกมือซ้ายขึ้นทาบสะโพก สบัดหน้าไปทางขวา (ยกเว้นนายหมู่หมู่แรก) เมื่อผู้เรียกตรวจการจัดแถวเรียบร้อยแล้ว สั่ง “นิ่ง” ลูกเสือทุกคนลดแขนลงและสบัดหน้ามาอยู่ในท่าตรง

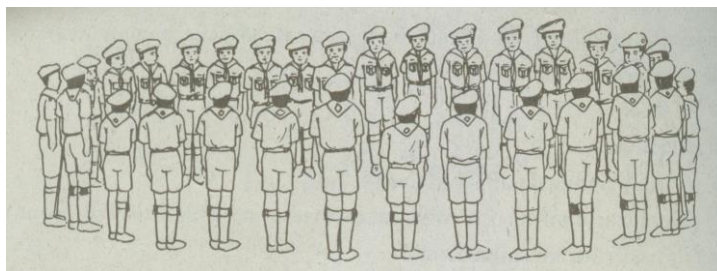
แถวรูปวงกลม

(ผู้เรียกแถวยืนอยู่กึ่งกลางของวงกลม)

2. แบบผู้เรียกยืนอยู่ที่เส้นรอบวง

ผู้เรียกยืนอยู่ในท่าตรง เขยียดแขนขวาตรงไปข้างหน้า มือขวากำก้มขึ้นข้างบนหมุนเลยไปด้านหลังและหมุนกลับมาด้านหน้า ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง

ให้ลูกเสือหมู่แรกยื่นซิดด้านซ้ายมือของผู้เรียก หมู่ที่ 1 และหมู่ต่อ ๆ ไปอยู่ทางซ้ายมือของหมู่แรกตามลำดับ จนรองนายหมู่ของหมู่สุดท้ายไปจรดขวามือของผู้เรียก ให้ผู้เรียกอยู่ในเส้นรอบวงด้วย

แถวรูปวงกลม

(ผู้เรียกแถวยืนอยู่ที่เส้นรอบวง)

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 11 เรื่อง คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. บอกความหมายและปฏิบัติตามคำปฏิญาณได้
2. ท่อคำปฏิญาณของลูกเสือสามัญได้

เนื้อหา

คำปฏิญาณของลูกเสือสามัญ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “ ลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับอธิบายความหมายของคำปฏิญาณของลูกเสือ	
3.2 ให้ลูกเสือแสดงบทบาทสมมติ การปฏิบัติตามคำปฏิญาณ โดยผู้กำกับเป็นผู้กำหนดหัวข้อให้	
3.3 ให้ลูกเสือท่องจำและเขียนคำปฏิญาณ	
3.4 ผู้กำกับติดตามการปฏิบัติตนตามคำปฏิญาณและให้ลูกเสือบันทึกรายงาน	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน แผนภูมิคำปฏิญาณ

- การวัดผลและประเมินผล**
1. สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม
  2. สังเกตการปฏิบัติตามคำปฏิญาณหลังจากที่ได้เรียนไปแล้ว
  3. ทดสอบการท่องคำปฏิญาณของลูกเสือสามัญ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

คำปฏิญาณของลูกเสือ

คำปฏิญาณของลูกเสือไม่มีคำว่า “อย่า” หรือ “ต้อง” คือไม่มีการห้ามหรือบังคับ แต่เป็นคำปฏิญาณหรือคำมั่นสัญญาของลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาได้กล่าวรับรอง ด้วยเกียรติของตนเองและด้วยความสมัครใจ ส่วนกฎของลูกเสือได้กำหนดไว้เป็นกลาง เพื่อให้ลูกเสือได้ถือเป็นหลักปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และโดยผู้บังคับบัญชาลูกเสือจะต้องเคร่งครัดในการปฏิบัติตามกฎของลูกเสือเป็นพิเศษ เพื่อบำเพ็ญตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกเสือ

คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ทำให้ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รู้จักบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น มีระเบียบวินัย อยู่ในกรอบประเพณีอันดีงาม และไม่ก่อให้เกิดความยุ่งยากใด ๆ ในบ้านเมือง ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การลูกเสือเป็นกำลังส่วนหนึ่งในการสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติ

คำว่า “ปฏิญาณ” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน แปลว่า “การให้คำมั่นโดยสุจริต”

ลูกเสือจะต้องสำนึกว่า เขากล่าวคำปฏิญาณด้วยความสมัครใจของเขาเอง อนึ่งเขาจะต้องเข้าใจด้วยว่า ผู้จะเรียกว่า “คนจริง” เพื่อให้คนอื่นนับถือและเชื่อถือได้นั้นจะต้องรักษาคำพูด โดยเฉพาะที่เป็นคำปฏิญาณหรือคำมั่นสัญญาของตน กล่าวคือ ข้าสัญญาว่าจะทำอย่างไรแล้ว ต้องทำเหมือนปากพูดทุกอย่าง ดังนั้นคำปฏิญาณที่กล่าวไว้ว่า

ด้วยเกียรติของข้า ข้าสัญญาว่า

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

จากคำปฏิญาณข้อที่ 1 นั้น แสดงให้เห็นว่า ลูกเสือมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

ก. หน้าที่ต่อชาติ

ชาติไทย คือ แผ่นดินและน่านน้ำที่รวมกันเรียกว่า “ประเทศไทย” ประกอบด้วยประชาชนพลเมืองที่รวมกันเรียกว่า “คนไทย”

ธงชาติ เป็นเครื่องหมายแทนชาติ ฉะนั้นธงชาติจึงเป็นสิ่งที่ควรแก่การเคารพ เป็นหน้าที่ของลูกเสือทุกคน จะต้องแสดงความเคารพในโอกาสที่เชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา และเวลาเชิญธงชาติลงจากยอดเสา

พิธีเชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสาหรือพิธีเชิญธงชาติลงจากยอดเสานี้ เป็นพิธีสำคัญอย่างหนึ่งของลูกเสือ ซึ่งจะต้องกระทำด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เชิญธงชาติลง ควรถือว่าเป็นเกียรติที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานนี้ และจะต้องระมัดระวังไม่ให้ส่วนใดส่วนหนึ่งของธงสัมผัสพื้นดินเป็นอันขาด ลูกเสือไม่ควรกระทำการใด ๆ ในอันที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติของธงชาติ เช่น นำพื้นธงไปปูพื้น เช็ดสิ่งของหรือเหยียบย่ำและกองไว้เทบเท้า

ธงชาติไทย เรียกว่า “ธงไตรรงค์” แปลว่า ธงสามสี ลูกเสือควรจะทราบด้วยว่า แต่ ละสีมีความหมายอย่างไร สัญลักษณ์อีกอย่างหนึ่งของธงชาติ คือ เพลงชาติ ลูกเสือและ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือทุกคน จะต้องสามารถร้องเพลงชาติได้อย่างถูกต้อง

ข. หน้าที่ต่อศาสนา

ลูกเสือจะนับถือศาสนาใดๆก็ได้ เพราะทุกศาสนาก็มีความมุ่งหมายอย่างเดียวกัน คือสอนให้บุคคลเป็นคนดี และทำใจให้ผ่องใสบริสุทธิ์

ค. หน้าที่ต่อพระมหากษัตริย์

ผู้กำกับลูกเสือพึงหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้ลูกเสือสนใจพระราชกรณียกิจของ พระมหากษัตริย์ โดยเน้นถึงเวลาที่พระองค์ทรงอุทิศให้แก่บ้านเมือง และเสด็จพระราชดำเนินไป ทรงเยี่ยมเยียนประชาชน ในท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วราชอาณาจักร

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขของชาติ เป็นที่ร่วมแห่งความเคารพสักการะ และความสามัคคีของคนไทยทั้งชาติ

ง. การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น

การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นเป็นหลักสำคัญประการหนึ่งของลูกเสือ และเป็นสิ่งที่ ทำให้การลูกเสือมีชื่อเสียง ได้รับการยกย่องจากประชาชนโดยทั่วไป

โอกาสที่ลูกเสือจะบำเพ็ญประโยชน์นั้น ควรเริ่มจากสิ่งที่ใกล้ตัวเด็กก่อน แล้วขยาย ออกไปตามวัย และความสามารถของเด็ก กล่าวคือ

1. บ้านเมืองของลูกเสือ ควรส่งเสริมให้เด็กทำงานในบ้านหรือบำเพ็ญประโยชน์ต่อ ครอบครัว เพื่อเป็นการเพาะนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก

2. โรงเรียนหรือที่ตั้งกองลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือควรส่งเสริมให้เด็กได้ทำงาน เป็นประโยชน์ต่อเพื่อน ต่อห้องเรียน ต่อโรงเรียนให้มากที่สุด โดยสอนให้ลูกเสือตระหนักว่า งาน เป็นสิ่งที่มีเกียรติ งานเท่านั้นเป็นเครื่องวัดคุณค่าของคน

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 12 เรื่อง คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. บอกความหมายและปฏิบัติตามกฎของลูกเสือได้
2. ท่องกฎของลูกเสือสามัญได้

เนื้อหา

กฎของลูกเสือสามัญ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เกม “ ผู้วิเศษ ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับอธิบายความหมายของกฎของลูกเสือ	
3.2 ให้นักเสือแต่ละหมู่อภิปรายรายการปฏิบัติตามกฎโดยผู้กำกับกำหนดหัวข้อให้ แล้วนำมารายงานหรือแสดงบทบาทสมมติ	
3.3 ให้นักเสือท่องจำกฎของลูกเสือสามัญ	
3.4 ผู้กำกับติดตามการปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ แล้วให้นักเสือบันทึกรายงาน	
3.5 ร้องเพลงกฎลูกเสือ	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. แผนภูมิเพลงกฎลูกเสือ

2. แผนภูมิกฎลูกเสือ

การวัดผลและประเมินผล 1. สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม

2. สังเกตการปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือหลังจากที่ได้เรียน

ไปแล้ว

3. ทดสอบการท่องกฎของลูกเสือสามัญ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

กฎของลูกเสือ

กฎของลูกเสือมี 10 ข้อ ลูกเสือจะต้องจำให้ได้ รู้ความหมายและปฏิบัติเป็นกิจวัตรจนเกิดเป็นนิสัย ประจำตัวมีดังนี้

ข้อ 1 ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้

ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และซื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ

ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น

ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคน และเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก

ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย

ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์

ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ

ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริง และไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มัธยัสถ์

ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ

กฎของลูกเสือ 10 ข้อนี้ ได้ดัดแปลงมาจากกฎของลูกเสือข้อ 10 ตามธรรมนูญของสมาพันธ์ลูกเสือโลกที่ว่า “ลูกเสือเป็นผู้สะอาดในทางความคิด วาจา และการกระทำ”

ข้อ 1 ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้

ลูกเสือที่แท้จริงถือว่า เกียรติของเขาสำคัญกว่าสิ่งใด เกียรติจึงเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ คนที่รู้จักรักษาเกียรติเป็นผู้ที่เชื่อถือได้เสมอ เขาจะไม่กระทำสิ่งใด ๆ ที่เสียเกียรติ เช่น พุดเท็จกับผู้บังคับบัญชาหรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของเขา และเขาจะทำตัวเป็นที่นับถือของคนทั่วไป ในฐานะที่เป็นลูกเสือท่านต้องไม่ยอมให้สิ่งชั่วชวนใจ ไม่ว่าจะเล็กหรือรุนแรงเพียงใด มาชักจูงให้ท่านกระทำการใดๆ ที่ไม่สุจริตหรือเป็นสิ่งที่น่าสงสัย ท่านจะไม่ละเมิดคำมั่นสัญญาเป็นอันขาด

ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และซื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ

ในฐานะที่เป็นพลเมืองดี ท่านจะต้องระลึกไว้เสมอว่า ท่านเป็นคนหนึ่งในคณะหรือเป็นอิฐก้อนหนึ่งในกำแพงท่านต้องทำหน้าที่ของท่านให้ดีที่สุด และซื่อตรงกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับท่าน เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง ท่านจะต้องไม่ทำลายเกียรติของท่านด้วยการเล่นไม่ซื่อ นอกจากนั้นท่านต้องไม่ทำให้ผู้ที่ไว้วางใจท่านไม่ว่าชายหรือหญิงต้องผิดหวัง บรรพบุรุษของท่านได้ทำงานด้วยความแข็งแรง ด้วยความทรหด และตายด้วยความมองอาจเพื่อรักษาบ้านเมืองไว้ให้ท่าน ขออย่าให้บรรพบุรุษของท่านมองมาจากสวรรค์ แลเห็นท่านเที่ยวเตร่เอามือใส่กระเป๋า โดยไม่ได้ทำประโยชน์อะไรเพื่อบ้านเมืองเลย

ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น

ลูกเสือจะพยายามให้ความเมตตากรุณา เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อประชาชน อยู่เสมอ ความคิดของเขาถือว่าทุกคนต้องตาย แต่ท่านควรจะทำใจของท่านก่อนเวลาจากโลกนี้ไป ตามวิถีทางของธรรมชาติ ท่านควรจะทำความดีบ้าง ฉะนั้นจงทำทันที เพราะท่านไม่รู้เลยว่าเมื่อใด ท่านจะต้องล่วงลับไป

ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคน และเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก

ในฐานะที่เป็นลูกเสือ ท่านต้องยอมรับรู้ว่าคนอื่นเป็นเพื่อนมนุษย์ และท่านต้องไม่รังเกียจความคิดแตกต่าง ในเรื่องของความคิด วรรณะ ศาสนา หรือชาติบ้านเมือง ท่านต้องขจัดอคติของท่าน และมองหาจุดดีของคนอื่น ส่วนจุดชั่วนั้นคนโง่ย่อมวิจารณ์ได้ ถ้าท่านแสดงไมตรีจิตต่อคนชาติอื่นได้เช่นนี้ ก็นับว่าท่านได้ก่อให้เกิดสันติภาพ และไมตรีจิตระหว่างประเทศ และมวลมนุษยชาติได้

ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย

ในฐานะที่ท่านเป็นลูกเสือ ท่านจะต้องสุภาพและคำนึงถึงผู้หญิง คนแก่ เด็กและบุคคลทั่วไป แต่ยิ่งกว่านั้นท่านจะต้องสุภาพต่อฝ่ายตรงข้ามกับท่านด้วย รวมความว่าท่านต้องเป็นสุภาพบุรุษ สุภาพบุรุษ คือ ผู้ปฏิบัติตามกฎแห่งการบำเพ็ญประโยชน์ของลูกเสือ

ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์

สัตว์ทั้งหลายมีความรักและความหวงแหนชีวิตของตนยิ่งกว่าสิ่งใดต่างก็ดิ้นรนต่อสู้ เพื่อให้มีชีวิตอยู่รอดปลอดภัยจากอันตราย ทุกชีวิตปรารถนาความสุข ความรัก ความอบอุ่น และการช่วยเหลือเกื้อกูล แต่เกลียดกลัวและหวาดระแวงต่อการล่วงเกิน เบียดเบียน และการทำร้าย

ภารกิจอันสำคัญของลูกเสือ คือ การช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์และการบริการแก่ผู้อื่นให้ได้รับความสุข ดังนั้น ลูกเสือทุกคนควรจะเป็นผู้มีความรักและความเมตตา กรุณาต่อสัตว์ด้วย

ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ

ในฐานะที่เป็นลูกเสือ ท่านยอมบังคับตนเองและเต็มใจเชื่อฟังคำสั่งของพ่อแม่ ครู อาจารย์ นายหมู่ และผู้กำกับลูกเสือ โดยชอบด้วยเหตุผลไม่มีการโต้แย้ง ชุมชนที่มีวินัยเป็นชุมชนที่มีความสุข แต่วินัยต้องเกิดมาจากภายใน มิใช่ถูกบังคับจากภายนอก ดังนั้นควรปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ

ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริง และไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

ในฐานะที่เป็นลูกเสือ คนคืบ ๆ จะคอยมองดูท่านและคิดอยู่เสมอว่า ท่านคงไม่หวั่นเสียวและจะยืนหยัดต่อสู้ด้วยความเข้มแข็ง และร่าเริงอดทนในเมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้น

ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มีรัชต์

ในฐานะที่ท่านเป็นลูกเสือ ท่านจะมองไปข้างหน้าและจะไม่ยอมเสียเวลา หรือเสียเงินสำหรับความสุข คำสำราญในปัจจุบัน แต่จะใช้โอกาสนั้นเพื่อให้ได้บรรลุความสำเร็จในหน้าที่ที่ท่านกระทำ ทั้งนี้เพื่อว่าจะได้ไม่ต้องเป็นภาระแก่ผู้อื่น แต่กลับจะเป็นการช่วยเหลือผู้อื่นได้อีกด้วย

ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ

ในฐานะที่ท่านเป็นลูกเสือ ท่านต้องมีใจสะอาด คิดแต่เรื่องเป็นมงคล สามารถควบคุมสติและจิตใจของตนเอง ไม่ให้ฟุ้งซ่านในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส และของมีนเมาจนเกินกว่าเหตุ ท่านต้องเป็นตัวของตัวเอง และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นในทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านคิด พูด และกระทำ โดยเฉพาะท่านควรมีสัมมาอาชีวะ คือ มีอาชีพสุจริต เพื่อเป็นความสุขของตนเองและสังคม

คติพจน์

ลูกเสือทั่วไป	“เสียชีพอย่าเสียสัตย์”
ลูกเสือสำรอง	“ทำดีที่สุด”
ลูกเสือสามัญ	“จงเตรียมพร้อม”
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	“มองไกล”
ลูกเสือวิสามัญ	“บริการ”

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 13 เรื่อง คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

บอกและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญได้

เนื้อหา

1. คำปฏิญาณของลูกเสือสามัญ
2. กฎของลูกเสือสามัญ
3. การวางแผนปฏิบัติงานเพื่อความเจริญก้าวหน้า

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เกม “ จี๋ม้างกลม ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับทบทวนคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ	
3.2 ผู้กำกับนัดหมายนายหมู่ลูกเสือและนำวิธีวางแผนการปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎนอกเวลาเรียน	
3.3 ให้นายหมู่ลูกเสือปฏิบัติกรเป็นผู้ดำเนินการสนทนากับลูกเสือในหมู่เป็นรายบุคคล	
3.6 ให้นายหมู่ลูกเสือเสนอรายงานผลการสนทนาต่อผู้กำกับ	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. แบบแผนงาน

2. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล 1. สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม

2. คูการปฏิบัติตนประจำวันในกองลูกเสือ

3. ชักถาม

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

ตัวอย่างบันทึกการสนทนาระหว่างนายหมู่กับสมาชิกในหมู่

1. ชื่อลูกเสือ.....หมู่.....
2. ประวัติส่วนตัว อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
3. ความเจริญก้าวหน้าทางลูกเสือของตน (ให้ใส่เครื่องหมาย / ลงใน 0 เฉพาะข้อที่เข้าใจเป็นความจริง ปฏิบัติได้หรือเคยปฏิบัติตามแล้ว เท่านั้น)

- ก่อนมาเป็นลูกเสือสามัญ เคยเป็นลูกเสือสำรองมาแล้ว
- ประวัติของผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลก
- พระราชประวัติของพระราชทานกำเนิดลูกเสือไทย
- การทำความเคารพ การแสดงรหัส การจับมือซ้ายของลูกเสือ
- คติพจน์ของลูกเสือ
- คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ
- การบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนอย่างน้อย 2 ครั้ง
- ระเบียบแถมมือเปล่า ทำถือพลอง สัญญาณมือ และสัญญาณนกหวีด
- เตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ไปอยู่ค่ายพักแรมได้โดยไม่ต้องมีผู้ช่วยเหลือ
- บอกสถานที่สำคัญในท้องถิ่นให้ผู้อื่นเข้าใจได้
- ทิศทั้ง 8 และการใช้เข็มทิศ
- เดินทางไกลพร้อมกับเพื่อนลูกเสือ ระยะทางไป – กลับ 10 กิโลเมตร
- เครื่องหมายจรรยา และปฏิบัติตามเครื่องหมายจรรยาได้
- วิธีใช้เก็บรักษามืด และขวาน
- ผูกเงื่อนประมง ผูกร่น คนลาก อย่างหนึ่งอย่างใดได้ 1 เงื่อน
- ผูกเงื่อนขัดสมาธิ ขัดสมาธิ 2 ชั้น อย่างหนึ่งอย่างใดได้ 1 เงื่อน
- ผูกเงื่อนผูกซุง ตะกรุดเบ็ด ผู้รั้ง กับวัสดุอย่างหนึ่งอย่างใดได้ 1 เงื่อน
- ผูกแน่น เช่น ผูกประกบ ผูกทแยง ผูกกากบาทได้
- ลักษณะและสัญญาณเกี่ยวกับกาลอากาศในท้องถิ่น
- ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการทำงานอดิเรก คือ

- 1.....
- 2.....
- 3.....

4. การปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

- เมื่อได้รับมอบหมายงานได้กระทำจนสำเร็จไม่เหลวไหล
- ได้ปฏิบัติตนแสดงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์อยู่เสมอ
- ได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง
- นอกจากเพื่อนในกองแล้ว ลูกเสือต่างกองต่างอำเภออีกอย่างน้อย 2 คน
- ไม่เคยถูกผู้บังคับบัญชาลงโทษเกี่ยวกับการประพฤติตนไม่เรียบร้อย
- เคยช่วยเหลือสัตว์ที่ได้รับอันตรายอย่างน้อย 1 ครั้ง
- ไม่เคยถูกลงโทษจากบิดามารดา หรือผู้บังคับบัญชาเนื่องจากไม่ทำตามคำสั่ง
- ไม่เคยหลีกเลี่ยงงานที่ได้รับมอบหมายหรือให้ทำงานร่วมกับผู้อื่น
- ได้สะสมเงินจากน้ำพักน้ำแรงของตนเองฝากออมสินไว้แล้ว
- เคยทำความผิดมาแล้วแต่ขณะนี้กลับประพฤติเป็นคนดีและจะไม่ปฏิบัติในทาง

เสื่อมเสียโดยเด็ดขาด

5. ควรวางแผนเพื่อความเจริญก้าวหน้าในอนาคตของตนเอง

- เมื่อจบลูกเสือโตรีแล้วจะเรียนวิชาลูกเสือโทให้ได้หมดทุกวิชา
- เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาแล้วจะสมัครชั้นมัธยมศึกษาและเลือกเรียนวิชา

ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญต่อไป

- เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วต้องการประกอบอาชีพ

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

นายหนู

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 14 เรื่อง กิจกรรมกลางแจ้ง

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับหมู่ลูกเสือหรือกองลูกเสือนอกสถานที่ได้

เนื้อหา

การบริการ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “ บริการ ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับอธิบายหลักการบริการและการประชุมวางแผน	
3.2 ให้ลูกเสือวางแผนการปฏิบัติกิจกรรมบริการ	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)	10 นาที

- สื่อการเรียนรู้การสอน
1. ภาพการบริการด้านต่าง ๆ
  2. แผนภูมิสถานที่ที่ไปบริการ
  3. แผนภูมิเพลง

- การวัดผลและประเมินผล
1. การสังเกต ความสนใจ
  2. ดูจากแผนการปฏิบัติงาน

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

การบริการ

ลูกเสือตรีทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่หรือกองลูกเสือนอกสถานที่อย่างน้อย 1 ครั้ง

หลักบริการ

1. ผู้ให้บริการต้องมีความพร้อมในด้านกำลัง เวลา และอื่น ๆ
2. ผู้ให้บริการต้องมีการเตรียมตัวเป็นอย่างดี
3. ผู้ให้บริการต้องมีน้ำใจ

กิริยามารยาทของผู้ให้บริการ

1. ต้องสุภาพอ่อนน้อมทั้งกายและจิตใจ
2. มีใจเป็นธรรม ไม่เลือกที่รักมักที่ชังในการให้บริการ
3. เป็นผู้ที่รู้จักกาล เวลา สถานที่ และบุคคล เพื่อจะบริการได้ถูกต้อง
4. เป็นผู้ยิ้มแย้มอยู่เสมอ ใจเย็น และเห็นใจผู้อื่น
5. เป็นผู้ยอมรับและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 15 เรื่อง กิจกรรมกลางแจ้ง (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับหมู่ลูกเสือหรือกองลูกเสือนอกสถานที่ได้

เนื้อหา

การบริการ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เกม “ แข่งหุ่น ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ลูกเสือวางแผนการปฏิบัติกิจกรรมบริการ	
3.2 ผู้กำกับนำลูกเสือออกไปปฏิบัตินอกโรงเรียนอย่างน้อย 1 ครั้ง	
3.3 ให้ลูกเสือบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรมบริการของหมู่เพื่อรายงานการบริการ	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. แผนที่สถานที่ที่ไปบริการ

2. แบบบันทึกการบริการหรือการบำเพ็ญประโยชน์

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต ความสนใจ

2. ดูจากแผนการปฏิบัติงาน

3. ตรวจสอบงาน บันทึกรายงานหลังจากให้บริการแล้ว

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

แบบบันทึกการบำเพ็ญประโยชน์

ลำดับที่	วัน เดือน ปี	การบำเพ็ญประโยชน์และการช่วยเหลือผู้อื่น	ผู้รับรอง	หมายเหตุ

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 16 เรื่อง ระเบียบแถว (ทบทวน)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

ปฏิบัติตนตามระเบียบแถวได้

เนื้อหา 1. ระเบียบแถว (การทบทวน)

1.1 ท่ามือเปล่า

1.2 ท่ามืออาวุธ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เกม “ ไหวพริบ ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับให้ลูกเสือทบทวนระเบียบแถว ท่ามือเปล่า ท่ามืออาวุธ	
3.2 ให้นำหมู่ลูกเสือฝึกทบทวนลูกเสือในหมู่ของตน	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ.....	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก).....	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. ไม้พลอง

2. นกหวีด

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต และการปฏิบัติถูกต้องตามคำสั่ง

2. การทดสอบ ปฏิบัติตามระเบียบแถวเป็นหมู่

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

ระเบียบแถว

ทำตรง

คำบอก “แถว – ตรง”

การปฏิบัติ ยืนให้ส้นเท้าชิด และอยู่ในแนวเดียวกัน ปลายเท้าแบะออกข้างละเท่า ๆ กัน ห่างกันประมาณ 1 คืบ (ท่ามุม 45 องศา) เข่าเหยียดตึงและบีบเข้าหากัน ลำตัวยืดตรง ออกผายไหล่เสมอกัน แขนทั้งสองข้างห้อยอยู่ข้างลำตัวและเหยียดตรงพลิกศอกไปข้างหน้าเล็กน้อย จนไหล่ตึงนิ้วมือเหยียดและชิดกัน นิ้วกลางติดยาตรงกึ่งกลาง ประมาณแนวตะเข็บกางเกง เปิดฝ่ามือเล็กน้อย ลำคอยืดตรงไม่ยื่นคาง ตาแลตรงไปข้างหน้าได้ระดับ น้าหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสองเท่า ๆ กัน และนิ่ง

หมายเหตุ 1. ทำตรงเป็นท่าเบื้องต้น และเป็นรากฐานของการปฏิบัติทำอื่น ๆ
2. ใช้เป็นท่าสำหรับแสดงการเคารพได้ทำหนึ่ง

ท่าเคารพ

1. วันทยหัตถ์

การฝึกขั้นต้น คำบอก “วันทยหัตถ์ และ มือลง”

การปฏิบัติ ยกมือขวาขึ้นโดยเร็วและแข็งแรง จัดนิ้วมืออย่างเดียวกับท่ารหัสของลูกเสือ โดยให้ปลายนิ้วชี้แตะขอบล่างของหมวกก่อนไปข้างหน้าเล็กน้อยในแนวทงตาขวามือเหยียดตามแนวแขนขวาท่อนล่าง นิ้วเหยียดตรงและเรียงชิดติดกัน ข้อมือไม่หัก เปิดฝ่ามือขึ้นประมาณ 30 องศา แขนขวาท่อนบนยื่นไปทางข้าง อยู่ประมาณแนวไหล่เมื่ออยู่ในที่แคบ ให้ลดศอกลงได้ตามความเหมาะสม ร่างกายส่วนอื่นต้องไม่เสียลักษณะท่าตรง เมื่อได้ยินคำบอก “มือลง” ให้ลดมือลงอยู่ในท่าตรงโดยเร็วและแข็งแรง (ทำวันทยหัตถ์โดยปกติต่อจากท่าตรงเป็นท่าเคารพเมื่ออยู่ตามลำพังนอกแถว)

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือเข้าแถวแสดงการเคารพด้วยท่าวันทยหัตถ์ (สวมหมวก)

ลูกเสือจะสวมหมวกหรือไม่สวมหมวกให้ทำวันทยหัตถ์ได้ ถ้าไม่สวมหมวกให้ปลายนิ้วชี้แตะที่หางคิ้วขวา

เมื่อมีผู้รับการเคารพ

คำบอก “ทางขวา (ทางซ้าย ตรงหน้า) วันทยหัตถ์

การปฏิบัติ สะบัดหน้าไปยังผู้รับการเคารพ พร้อมกับยกมือทำวันทยหัตถ์ ก่อนถึงผู้รับการเคารพ 3 ก้าว ตามองจับผู้รับการเคารพและหันหน้าตามจนผู้รับการเคารพผ่านหน้าตนไปแล้ว 2 ก้าว ให้สะบัดหน้ากลับพร้อมกับลดมือลงเอง ถ้าผู้รับการเคารพอยู่ตรงหน้าก็ปฏิบัติโดยไม่ต้องสะบัดหน้า

ในการฝึกเมื่อผู้รับการเคารพเคลื่อนที่ผ่านก็ให้สะบัดหน้ากลับพร้อมกับลดมือตามคำบอก “มือลง”

“ແລຂວາ ແລະ ຂ້າຍ – ທຳ”

ຄຳບອກ “ແລຂວາ (ຂ້າຍ) – ທຳ”

ການປູກ ສະບັດນ້ຳໄປທາງຂວາ(ຂ້າຍ) ປະມານກິ່ງຂວາ(ຂ້າຍ) ກ່ອນດຶງຮັບການ ເຄາກ 3 ກ້າວ ຕາມຈຳນວນຮັບການເຄາກແລະ ພັດນ້ຳຕາມຈຳນວນຮັບການເຄາກຜ່ານພື້ນໄປແລ້ວ 2 ກ້າວ ແລ້ວສະບັດນ້ຳຄືນທີ່ເດີມ

ໃນການຟຶກ ເມື່ອຮັບການເຄາກເຄື່ອນທີ່ຜ່ານ ກໍ່ສະບັດນ້ຳຄືນທີ່ເດີມຕາມຄຳບອກວ່າ “ແລ – ຕຽງ”

ທຳພັກ

ພັກຕາມປກດີ

ຄຳບອກ “ພັກ”

ການປູກ ຍ່ອນເຂົ້າຂວາກ່ອນ ຕໍ່ໄປຈຶ່ງຍ່ອນແລະເຄື່ອນໄຫວສ່ວນຕ່າງ ໆ ຂອງຮ່າງກາຍ ແລະ ເປີດເຂົ້າພັກໄດ້ຕາມສະມາຊິກ ແຕ່ເທົ່າທັງສອງຄວນຢູ່ກັບທີ່ ພັກພູດູຍ ເມື່ອໄດ້ຍິນຄຳບອກວ່າ “ແລວ” ໃຫ້ຍືດຕົວຂຶ້ນ ແລະຈັດສ່ວນຂອງຮ່າງກາຍຢູ່ໃນທຳຕຽງ ນອກຈາກເຂົ້າຂວາ ຄືນເມື່ອໄດ້ຍິນຄຳບອກວ່າ “ຕຽງ” ໃຫ້ຮຸກເຂົ້າຂວາໂດຍຣີວ ແລະແຈ້ງແຮງ ຄືນໄປຢູ່ໃນລັກສະນະຂອງທຳຕຽງ

ພັກຕາມຣະເບີຍ

ຄຳບອກ “ຕາມຣະເບີຍ - ພັກ”

ການປູກ ແຍກເທົ່າຂ້າຍອອກໄປທາງຂ້າຍປະມານ 30 ຫມ. (ຫຼືປະມານເຄືອບກຶ່ງກວາປກດີ) ອ່າງແຈ້ງ

ແຮງແລະອ່າງ ພ້ອມກັບຈັບມື້ໄວ້ຫຼັງ ໃຫ້ຫຼັງມື້ເຂົ້າຫາຕົວ ມື້ຂວາທັບມື້ຂ້າຍ ຫຼັງມື້ຂ້າຍ

ແນບຕິດກັບລຳຕົວໃນແນວກິ່ງກາງຫຼັງ ແລະຢູ່ໄດ້ເພີ່ມຂັດເລັກນ້ອຍ ຫາທັງສອງດິ່ງ ນ້ຳນັກຕົວຢູ່

ບນເທົ່າທັງສອງເທົ່າ ໆ ກນ ແລະນິ່ງ

ເມື່ອໄດ້ຍິນຄຳວ່າ “ແລວ - ຕຽງ” ໃຫ້ຮຸກເທົ່າຂ້າຍຈັດເທົ່າຂວາອ່າງແຈ້ງແຮງ ພ້ອມກັບມື້ ທັງສອງຄືນ

ໄປຢູ່ໃນລັກສະນະທຳຕຽງຕາມເດີມ

ພັກຕາມສບາຍ

ຄຳບອກ “ຕາມສບາຍ – ພັກ”

ການປູກ ຍ່ອຍເຂົ້າຂວາກ່ອນ ເຊັ່ນເດີມກັບ “ພັກ” ຕໍ່ໄປຈຶ່ງເຄື່ອນໄຫວຮ່າງກາຍອ່າງສບາຍ ແລະ ພູດູຈາກນັ້ນ

ໄດ້ ແຕ່ເທົ່າຂ້າງນຶ່ງຕ້ອງຢູ່ກັບທີ່ ຖ້າມື້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ນັ້ງຈະນັ້ງໄດ້

ເມື່ອໄດ້ຍິນຄຳວ່າ “ແລວ – ຕຽງ” ໃຫ້ປູກຕ້າງເຊັ່ນກັບທຳພັກປກດີ

พักนอกแถว

คำบอก “พักแถว”

การปฏิบัติ ต่างคนต่างแยกออกจากแถวทันที แต่ต้องอยู่บริเวณใกล้เคียงนั้น และไม่ทำเสียง
อึกทึก เมื่อ

ได้ยินคำบอกว่า “แถว” ให้รีบกลับมาเข้าแถวตรงที่เดิมโดยเร็ว ในรูปแถวเดิม
และเมื่อจัด

แถวเรียบร้อยแล้วให้อยู่ในท่าตรงจนกว่าจะมีคำสั่งต่อไป

หมายเหตุ สำหรับท่าพัก

ท่าพักเป็นท่าเปลี่ยนอิริยาบถจากท่าตรง เพื่อผ่อนคลายความเคร่งเครียดตามโอกาส
ต่าง ๆ คือ

1. พักตามปกติ ใช้พักในโอกาสระหว่างการฝึก – สอน เพื่ออธิบาย หรือแสดง
ตัวอย่างแก่ ลูกเสือ

2. พักตามระเบียบ ใช้พักในโอกาสเกี่ยวกับพิธีการต่าง ๆ เช่นการตรวจพลสวน
สนาม หรืออยู่ในแถวกองเกียรติยศ ฯลฯ

3. พักตามสบาย ใช้พักในโอกาสที่ต้องรอรับคำสั่ง เพื่อปฏิบัติต่อไปเป็นระยะเวลา
สั้น ๆ เช่น เมื่อผู้ควบคุมแถวต้องไปรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา เป็นต้น

4. พักนอกแถว ใช้พักในโอกาสที่ต้องรอรับคำสั่ง เพื่อปฏิบัติต่อไปเป็นระยะ
เวลานาน ๆ

ขวาหัน

คำบอก “ขวา – หัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ คือ

จังหวะที่ 1 เปิดปลายเท้าขวา และยกส้นเท้าซ้าย ทันใดนั้นให้หันตัวไปทางขวา
จนได้ 90 องศา หมุนเท้าทั้งสองไปโดยให้ส้นเท้าและปลายเท้าซึ่งเป็นหลักนั้นติดอยู่กับพื้น
น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าขวา ขาซ้ายเหยียดตึง บิดส้นเท้าซ้ายออกข้างนอกพอดี

จังหวะที่ 2 ชักเท้าซ้ายมาชิดเท้าขวาในลักษณะท่าตรงโดยเร็วและแข็งแรงซ้ายหัน
คำบอก “ซ้าย – หัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ อย่างเดียวกับท่าขวาหันโดยเปลี่ยนคำว่า “ขวา”
เป็น “ซ้าย”

กลับหลังหัน

คำบอก “กลับหลัง – หัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ คือ

จังหวะที่ 1 ทำเช่นเดียวกับท่าขวาหันจังหวะที่ 1 แต่หันเลยไปจนกลับหน้าเป็นหลังครบ 180 องศา และให้ปลายเท้าซ้ายไปหยุดอยู่ข้างหลังเฉียงซ้ายประมาณครึ่งก้าว และในแนวเส้นเท้าขวา

จังหวะที่ 2 ทำเช่นเดียวกับท่าขวาหันจังหวะที่ 2

ท่าหันในเวลาเดิน

ขวาหัน

คำบอก “ขวา – หัน”

การปฏิบัติ ให้บอกคำว่า “ขวา” และ “หัน” เมื่อเท้าขวาจรดถึงพื้นในลำดับต่อกันปฏิบัติเป็น 2 จังหวะ ดังนี้

จังหวะที่ 1 ก้าวเท้าซ้ายยกไปข้างหน้าในแนวปลายเท้าขวาประมาณครึ่งก้าวพร้อมกับบิดปลายเท้าให้ไปทางกึ่งขวาด้วย ขณะเดียวกันยกเท้าขวาและหมุนตัวด้วยสะโพกโดยใช้ปลายเท้าทั้งสองเป็นหลักไปทางขวาจนได้ 90 องศา

จังหวะที่ 2 ก้าวเท้าขวาก่อนเดินต่อไปตามจังหวะการเดินเดินในทิศทางใหม่โดยต่อเนื่อง

ซ้ายหัน

คำบอก “ซ้าย – หัน”

การปฏิบัติ ใช้คำบอกว่า “ซ้าย - หัน” เมื่อเท้าซ้ายจรดถึงพื้น ในระดับติดต่อกันปฏิบัติเป็น 2 จังหวะ เช่นเดียวกับขวาหัน โดยเปลี่ยนคำว่า “ขวา” เป็น “ซ้าย” เท่านั้น

หมายเหตุ

สำหรับท่าขวาและซ้ายหัน

1. ท่าขวาและซ้ายหัน เมื่อปฏิบัติเป็นจังหวะต้องไม่หยุดชะงักและมีมือแกว่งตามจังหวะติดต่อเรื่อยไป
2. ท่าทั้งสองนี้ใช้ในโอกาสที่ต้องการเปลี่ยนทิศหรือหน้าแฉะระหว่างการเดิน

กลับหลังหัน

คำบอก “กลับหลัง – หัน”

การปฏิบัติ ให้บอกคำว่า “กลับหลัง” และ “หัน” เมื่อเท้าซ้ายจรดถึงพื้นในลำดับติดต่อกันปฏิบัติเป็น 3 จังหวะ ดังนี้

จังหวะที่ 1 ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า 1 ก้าว

จังหวะที่ 2 ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า เลี้ยวขวา และตกลงกับพื้นด้วยปลายเท้า ในแนวทางขวาของปลายเท้าขวาเล็กน้อย พอเท้าซ้ายตั้ง ทันใดนั้นยกส้นเท้าขวาและหมุนตัวด้วย ตะโพกโดยใช้ปลายเท้าทั้งสองเป็นหลักไปข้างหลังจนได้ 180 องศา ขณะหมุนตัวนิ้วมือทั้ง 2 ดัดกับข้างขา

จังหวะที่ 3 ก้าวเท้าขวาออกเดินพร้อมกับยกมือและแกว่งแขน

ชอยเท้า

คำบอก “ชอยเท้า – ทำ”

การปฏิบัติ เมื่อหยุดอยู่กับที่ ถ้าได้ยินคำบอก “ชอยเท้า - ทำ” ให้ยกเท้า ขึ้นลงสลับกันอยู่กับที่ ตามจังหวะการเดินในครั้งนั้น โดยยกเท้าซ้ายขึ้นก่อน เท้าที่ยกขึ้นนั้น ให้พื้นรองเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ ลักษณะมือและการแกว่งแขนคงเป็นไปตามท่าเดิน ในครั้งนั้นท่าถอดหมวกและสวมหมวก

ท่าถอดหมวกใช้คำบอก “ถอดหมวก” ทำเป็นจังหวะเดียวให้ลูกเสือนำพลอง ในมือขวามาไว้ตรงหน้า ให้ต้นไม้พลองอยู่ตรงกลางระหว่างเท้าทั้ง 2 ไม้พลองส่วนบนพิงแขนซ้าย ด้านในซึ่งงอตรงศอก แขนซ้ายท่อนบนชิดลำตัว หน้าแขนตั้งได้ฉากฝ่ามือแบหงาย ขณะเดียวกัน ใช้มือขวาถอดหมวกจากศีรษะเอามาวางไว้บนฝ่ามือซ้ายหน้าหมวกอยู่ทางขวา ให้หัวแม่มือซ้าย อยู่ชิดขอบในหมวก นิ้วทั้งสี่ติดขอบหมวกด้านนอกหน้าหมวกหันไปข้างขวา แล้วลดแขนขวา ให้อยู่ในท่าตรงตามเดิม

สวมหมวกให้ใช้คำบอก “สวมหมวก” ให้ลูกเสือใช้มือขวานำหมวก ในมือซ้ายขึ้นสวม โดยใช้มือซ้ายช่วยด้วย โดยให้สายรัดท้ายทอยให้เรียบร้อย แล้วใช้มือขวาจับไม้พลองที่พิงไว้กับแขนซ้ายมาถือไว้ในท่าเรียบอาวุธตามเดิม

ข้อควรจำท่าถอดหมวก - สวมหมวก ลูกเสือต้องทำด้วยความฉับไว เรียบร้อย ผลที่ได้จากทำนี้อยู่ที่การฝึกบ่อย ๆ

ท่าหันและการเคลื่อนที่ในเวลาถือไม้พลอง ท่าหันในเวลาถือไม้พลอง ใช้คำบอกและวิธีปฏิบัติเหมือนอยู่กับที่มือเปล่า ถ้าหันในขณะที่ไม้พลองอยู่ในท่าเรียบอาวุธ เพื่อให้การหันสะดวกขณะหันยกไม้พลองในมือขวาให้พื้นพื้นเล็กน้อย เมื่อหันเสร็จแล้วลดมือขวา ลงให้ไม้พลองจรดพื้น

การเคลื่อนที่ในเวลาถือไม้พลองเหมือนกับการเคลื่อนที่มือเปล่าทั้งในการ ใช้คำบอกและวิธีปฏิบัติ ตามปกติเมื่อจะเคลื่อนที่ผู้ควบคุมแถวต้องบอกให้แบกออาวุธเสียก่อน แล้วจึงสั่งให้เดินในท่าเดินแบกออาวุธอยู่ในแถวควบคุม เมื่อจะทำความเคารพผู้ควบคุมแถวบอก “แลขวา(ซ้าย) ทำ” ให้ลูกเสือหันหน้าไปยังผู้รับการเคารพ แขนแกว่งตามปกติและรักษาท่าแบกออาวุธไว้คงเดิม เมื่อพ้นผู้รับการเคารพแล้วหันหน้าแลตรงเอง

ถ้าลูกเสืออยู่ในท่าแบกอวรุช เคลื่อนที่ไปตามลำพัง เมื่อจะทำความเคารพ ให้ลดไม้พลองลงจากท่าแบกอวรุชมาเป็นท่าเรียบอวรุช จังหวะที่ 1 เพียงมือขวาที่ยกขึ้นมาจับไม้พลองในร่องไหล่ซ้ายนั้นให้จัดนิ้วเหมือนท่าหัดของลูกเสือ ฝ่ายมือแบกว่าให้ข้างปลายนิ้วชี้แตะไม้พลอง สอกลงไปข้างหน้าในแนวเดียวกับไหล่ หันหน้าไปยังผู้รับการเคารพที่ยืนหรือเดินอยู่ (สวนมาหรือเดินไป) เมื่อผ่านผู้รับการเคารพไปแล้ว เลิกทำความเคารพโดยใช้มือซ้ายดันไม้พลองขึ้นไปอยู่ในท่าแบกอวรุชดั้งเดิม พร้อมกับหันหน้าแลตรงลดแขนขวาลง แขนแกว่งต่อไปในท่าเดินตามปกติ

ท่าแบกอวรุช - เรียบอวรุช

ท่าแบกอวรุช ใช้คำบอก “แบก - อวรุช” ให้ลูกเสือทำเป็น 2 จังหวะ จังหวะที่ 1 ยกไม้พลองด้วยมือขวาผ่านหน้า掖คลำตัวไปข้างซ้าย ให้ต้นไม้พลองอยู่ในอุ้งมือซ้าย ถ้าไม้พลองตั้งอยู่ตรงร่องไหล่ซ้าย มือขวาคงจับไม้พลองอยู่ที่เดิม สอกลงไปข้างหน้าแนวเดียวกับไหล่ จังหวะที่ 2 ดันไม้พลองด้วยมือซ้าย พร้อมกับส่งไม้พลองด้วยมือขวา ให้ไม้พลองพาดขึ้นไปบนบ่าซ้าย แขนซ้ายท่อนบนชิดลำตัว สอกซ้ายงอหน้าแขนตั้งได้ฉากกับลำตัว ขณะเดียวกันลดมือขวาลงในท่าตรงโดยเร็ว

ข้อควรระวัง ขณะที่ลูกเสือทำท่าแบกอวรุช จังหวะที่ 2 ระวังอย่าให้ศีรษะเคลื่อน หลบไม้พลองทรงศีรษะให้คงที่เหมือนอยู่ในท่าตรงเสมอ ให้แขนซ้ายอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องและไม่เคลื่อนไหว ปลายไม้พลองจึงจะได้ระดับและไม่เอียงไปมา

เรียบอวรุช ใช้คำบอก “เรียบ - อวรุช” ให้ลูกเสือทำเป็น 3 จังหวะ จังหวะที่ 1 ยกมือขวาขึ้นจับไม้พลอง สอกลงไปข้างหน้าในแนวเดียวกับไหล่ พร้อมกับเหยียดแขนซ้าย โดยลดไม้พลองลงชิดกับลำตัว จังหวะที่ 2 นำไม้พลองด้วยมือขวามาไว้ข้างลำตัวในร่องไหล่ขวา (แขนซ้ายเหยียดเกือบสุทธระยะที่มือขวาจับไม้พลองในท่าเรียบอวรุช) ขณะเดียวกันยกมือซ้ายขึ้นกับไม้พลองที่ร่องไหล่ขวา สอกลงไปข้างหน้าในแนวเดียวกับไหล่ จังหวะที่ 3 ลดแขนซ้ายลงอยู่ในท่าเรียบอวรุชตามเดิม (ในจังหวะนี้เหยียดแขนขวาลงสุทธระยะที่มือขวาจับไม้พลองอยู่ในท่าเรียบอวรุช ต้นไม้พลองอยู่ในท่าเรียบอวรุช ต้นไม้พลองจรดพื้น)

ข้อสังเกต ตอนเหยียดแขนขวาจากจังหวะที่ 2 ลงสุทธระยะที่มือขวาจับไม้พลองในท่าเรียบอวรุชในจังหวะที่ 3 จะรู้สึกว่าต้นไม้พลองจรดพื้น

รวมและขยายอวรุช

ในแถวหน้ากระดาน ลูกเสือรวมอวรุชเมื่ออยู่ในรูปแถวหน้ากระดาน โดยแต่ละหมู่รวมอวรุชไว้ข้างหน้ากองของตน

เมื่อมีคำสั่งว่า “รวมอาวุธ” ให้ลูกเสือคนที่ 2 กับคนที่ 3 ก้าวออกมาข้างหน้า 1 ก้าว แล้วร้อยหุ้ไม้พลองเข้าด้วยกันหน้าหมู่ของตน ลูกเสือคนที่ 4 เอาไม้พลองสอดลูกเสืออื่น ๆ นายหมู่ฟังไม้พลองฝาก

นายหมู่ลูกเสือหรือรองนายหมู่ที่ปฏิบัติหน้าที่แทน ฟังไม้พลองฝากเป็นคนสุดท้าย กับกระโจมของหมู่ตน

หมายเหตุ ในกรณีที่กองจัดแถวหน้ากระดานตั้งแต่ 2 แถวขึ้นไป เมื่อจะตั้งรวมอาวุธ ขอให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชา ถ้าเห็นว่าที่ตั้งกระโจมอาวุธแคบเกินไปอาจสั่งให้ขยายแถวที่ 2,3 ไปทางหลังเสียก่อนก็ได้ เมื่อรวมอาวุธแล้วก็เข้าประจำที่เดิม เมื่อมีคำบอก “ขยายอาวุธ” ลูกเสือแต่ละหมู่ต่างนำไม้พลองออกจากกระโจมมาประจำที่ อยู่ในท่าเรียบอาวุธต่อไป

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 17 เรื่อง กิจกรรมกลางแจ้ง

จำนวน 1 ชั่วโมง

- จุดประสงค์**
1. บอกวิธีใช้มีดและขวานอย่างเหมาะสมกับงานได้
  2. บอกวิธีเก็บรักษามีดและขวานได้

เนื้อหา การใช้และเก็บรักษามีดและขวาน

- ชนิดของมีดและขวาน
- วิธีใช้และเก็บรักษามีดและขวาน
- ใช้มีดเหลาสมอบก และขวานตัด - ผ่าไม้เพื่อก่อไฟ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที
2. เกม “ ขึ้นเขาลงห้วย ” 5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา 30 นาที

กลุ่มลูกเสือเรียนตามฐานโดยผู้กำกับอธิบายและสาธิต แล้วให้ลูกเสือฝึกปฏิบัติดังนี้

ฐานที่ 1 วิธีใช้เก็บรักษามีดและขวาน

ฐานที่ 2 การพก นำพา และส่งให้ผู้อื่น

ฐานที่ 3 การใช้มีดเหลาสมอบก

ฐานที่ 4 การใช้ขวานตัดและผ่าไม้เพื่อก่อไฟ

4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก) 10 นาที

- สื่อการเรียนการสอน**
1. มีดและขวานชนิดต่าง ๆ
  2. หินลับมีดและขวาน
  3. ไม้สำหรับทำสมอบกและฟัน

- การวัดผลและประเมินผล**
1. การสังเกต ความสนใจ
  2. การเข้าร่วมกิจกรรม

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

การใช้และเก็บรักษามีดและขวาน

มีดและขวานเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งสำหรับลูกเสือมาก ซึ่งลูกเสือต้องนำติดตัวไปในระหว่างเดินทางไกลและพักแรม มีดที่นำไปมัดเป็นมีดพับ มีดพก มีดพกที่มีฝักสวมแขวนติดกับเข็มขัดข้างขวามือ ก่อนแขวนหรือติดเข็มติด ต้องพับและเอามีดใส่ฝักให้เรียบร้อย

การส่งมีด ควรพับหรือใส่ฝักก่อนแล้วจึงส่งให้เพื่อน ถ้ามีดไม่ได้สวมฝักให้จับสันมีดแล้วยื่นส่งทางด้านมีดให้เพื่อน เมื่อเพื่อนจับด้านมีดแน่นแล้วจึงปล่อยมือ ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้มีดบาดมือผู้ส่ง (เมื่อผู้รับจับด้านมีดหรือขวานหมั่นคงแล้วกล่าว “ขอบคุณ” ผู้ส่งปล่อยมือ)

มีด จำแนกได้ 2 ประเภท คือ

1. มีดเล็ก

ได้แก่มีดพกประจำตัว มีดที่ใช้ในการทำครัว

มีดพกประจำตัว เป็นมีดใช้พกพาติดตัวอยู่เสมอในขณะที่อยู่ค่ายพักแรม หรือเดินทางไกล ตัวมีดประกอบด้วยส่วนใบมีดและด้าม มีดพกประจำกายมีไว้เพื่อตัดเชือก ลิดกิ่งไม้ขนาดเล็ก หรืออาจใช้ในการประกอบอาหาร การเก็บรักษาและซ่อมแซม ต้องหมั่นลับให้คมอยู่เสมอและเชโลมน้ำมันเพื่อป้องกันสนิม หมั่นตรวจตราดูอย่าให้ใบมีดโยกคลอนหรือด้ามมีดแตกหัก

มีดที่ใช้ในการทำครัว เป็นมีดบางขนาดเล็กสำหรับการประกอบอาหาร อาจไม่จำเป็นในการอยู่ค่ายพักแรม เพราะอาจใช้มีดพกประจำกายแทนก็ได้ วิธีการบำรุงรักษาเช่นเดียวกับมีดพกประจำกาย

2. มีดใหญ่

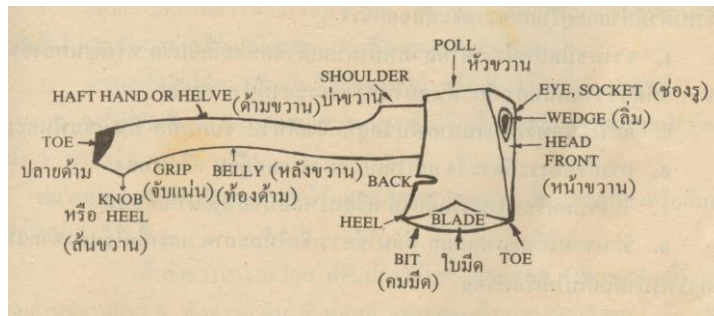
ได้แก่ มีดโต้ มีดคายหญ้า มีดพร้าถาง เป็นมีดที่มีความจำเป็นในการอยู่ค่ายพักแรมเป็นอย่างมาก มีส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนใบมีดและส่วนด้าม ประโยชน์ใช้สอยคือ ใช้ตัดกิ่งไม้ใหญ่ ผ่าฟัน คายหญ้า ตัดกิ่งไม้ที่เป็นอุปสรรคในการเดินทาง การเก็บรักษาจะต้องลับให้คมให้ดีให้แห้ง ทาน้ำมันทุกครั้งที่ใช้งานเสร็จแล้ว การบำรุงรักษาและซ่อมแซม ต้องหมั่นตรวจดูว่าด้ามมีดอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ดีหรือไม่ ใบมีดโยกคลอนหรือไม่ และถ้าใบมีดโยกคลอนไม่ควรใช้เศษไม้ตอกลงไปในด้ามมีด จะทำให้ด้ามแตก ใบมีดหลุดขาดด้ามมีดได้ ควรเปลี่ยนด้ามมีดเสียใหม่เพื่อความแข็งแรง วิธีใช้ควรให้ห่างจากผู้อื่น และใช้งานด้วยความระมัดระวัง ไม่ประมาทหรือคึกคะนอง

ขวาน แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. ขวานไทย มีทั้งขวานใหญ่และของเล็ก
2. ขวานฝรั่ง มีทั้งขวานใหญ่และของเล็ก

ขวานเล็ก และขวานใหญ่ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนขวานและส่วนด้าม

ส่วนต่าง ๆ ของขวาน

วิธีใช้มีดและขวาน

1. ไม่วางมีดหรือขวานให้ทางคมหงายขึ้น
2. ไม่ใช่หั่น ถาก ฟัน วัตถุที่แข็งเกินไปจนคมทื่อ ปั่น
3. ไม่ใช่กรีดทำลายทรัพย์สินให้เสียหาย
4. ไม่นำไปลงไฟหรือวางใกล้ไฟเกินควร
5. การส่งมีด ให้จับสันมีดหันคมออก ส่งทางค้ำให้ผู้รับ
6. การแบกหรือถือมีด ขวานขนาดใหญ่ ให้หันด้านคมออกนอกตัว
7. การส่งขวานใหญ่ จับค้ำขวานให้ตัวขวานห้อยลงคมขวานหันออกข้าง ๆ
8. ส่งขวานขนาดเล็กให้จับที่ตัวขวาน หันคมไปทางด้านหลัง ปล่อยค้ำขวานชี้ลง

การเก็บรักษาขวาน

1. ค้ำขวานหลวมเอาลิ้มขนาดต้องการแช่น้ำอุ่น ตอกสลักเข้าไปทำให้แน่น
2. ลับมีด ขวาน ให้คมเสมอ
3. มีดใช้แล้วเช็ดให้แห้ง หลอดน้ำมันเก็บเข้าที่
4. ขวานใช้แล้วเช็ดให้แห้ง ทามันมันกันสนิม ขวานใหญ่ควรลับเก็บไว้กับขอนไม้

การใช้มีดเหลาไม้ให้เป็นสมอบก หรือทำเครื่องใช้อย่างอื่น หรือการใช้ลิดกิ่งไม้ ผ่าไม้ เพื่อเตรียมการก่อสร้างไฟ ลูกเสือต้องมีความระมัดระวังและเรียนรู้การจับไม้ วางไม้ การจับถือขวานให้ถูกต้อง

วิธีการใช้มีดหรือขวานให้ถูกวิธี

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 18 เรื่อง กิจกรรมกลางแจ้ง (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. ผู้ก้เื้อนจากเชือกที่มีขนาดเดียวกันและบอกประโยชน์ได้อย่างน้อย 1 เื้อน
2. ผู้ก้เื้อนจากเชือกที่มีขนาดต่างกันและบอกประโยชน์ได้อย่างน้อย 1 เื้อน
3. ผู้ก้เื้อนด้วยเชือกกับวัสดุอย่างใดอย่างหนึ่งและบอกประโยชน์ได้อย่างน้อย 1 เื้อน

เนื้อหา

1. การผูกเื้อนโดยใช้เชือกที่มีขนาดเดียวกัน
2. การผูกเื้อนโดยใช้เชือกที่มีขนาดต่างกัน
3. การผูกเื้อนโดยใช้เชือกกับวัสดุอย่างใดอย่างหนึ่ง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที
2. เกม “ รถไฟด่วน ” ..... 5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา..... 30 นาที
  - 3.1 ลูกเสือช่วยกันอภิปรายถึงประโยชน์ของเชือกในชีวิตประจำวัน
  - 3.2 ผู้กำกับสรุปการใช้เื้อนดังนี้
    - การใช้เชือกที่มีขนาดเดียวกัน
    - การใช้เชือกที่มีขนาดต่างกัน
  - 3.3 แบ่งหมู่ลูกเสือเรียนตามฐานต่าง ๆ ดังนี้
    - ฐานที่ 1 เื้อนประมง เื้อนผูกกร่น และเื้อนผูกคนลาก
    - ฐานที่ 2 เื้อนขัดสมาธิ และเื้อนขัดสมาธิ 2 ชั้น
    - ฐานที่ 3 เื้อนผูกชุง เื้อนตะกรุดเบ็ด และเื้อนผูกรั้ง
  - 3.4 ผู้กำกับสรุปการเรียนจากฐานโดยใช้เกมทดสอบปิดตาผูกเื้อน
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ..... 5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)..... 10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. เชือก

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต ความสนใจ

2. ทดสอบ

บันทึกหลังการสอน.....
 .....

การผูกเงื่อนโดยใช้เชือกขนาดเดียวกัน

1. เงื่อนประมง

เป็นเงื่อนที่ใช้สำหรับต่อเชือกที่มีขนาดเดียวกัน ซึ่งเป็นที่รู้จักกันอีกชื่อหนึ่งว่า “เงื่อนหัวล้านชนกัน” นั่นเอง

ประโยชน์ของเงื่อนประมง

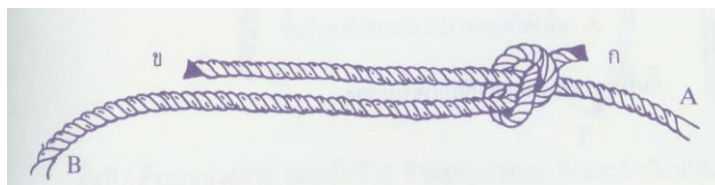
1. ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดเดียวกัน
2. ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดเล็ก หรือใช้ต่อสายเอ็นตกปลาซึ่งชาวประมงนิยมใช้ทั่วไป
3. ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดใหญ่ เพื่อใช้ลากจูงเพราะสามารถรับกำลังลากได้ดี
4. ใช้ผูกคอกขวิดเพื่อเป็นการถือหัว
5. ใช้ผูกสายไฟเพื่อทำกับระเบิด

วิธีผูกเงื่อนประมง

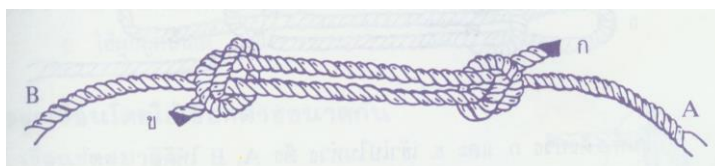
ขั้นที่ 1 ให้ปลายเชือกซ้อนกันดังรูป

ขั้นที่ 2 ผูกปลายเชือก ก รอบตัวเชือก A ด้วยผูกขัดชั้นเดียวธรรมดา

ขั้นที่ 3 ผูกปลายเชือก ข รอบตัวเชือก B

ขั้นที่ 4 ดึงเส้นเชือก A, B ให้ปมเงื่อนเชือกเข้าไปชนกัน

2. เงื่อนผูกกร่น

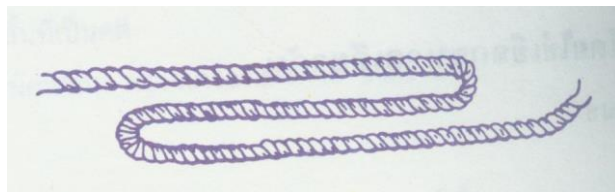
เป็นเงื่อนผูกเพื่อทบเชือกส่วนที่ชำรุด

ประโยชน์

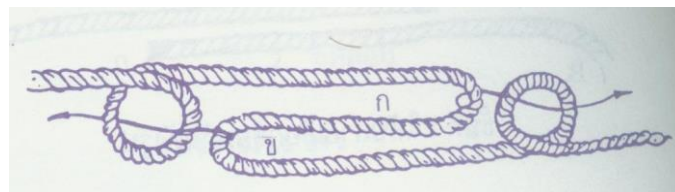
1. ใช้ผูกกร่นทบเชือกที่ชำรุดเล็กน้อย ซึ่งถ้าใช้กำลังมาก ๆ อาจขาด เมื่อทบแล้วจะให้กำลังเท่าเดิม
2. ใช้ทบเชือกที่ยาวมาก ๆ ให้สั้นลงตามต้องการ

วิธีการผูกเงื่อนผูกกร่น

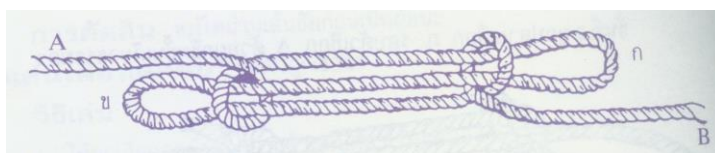
ขั้นที่ 1 ทบเชือกดังรูป

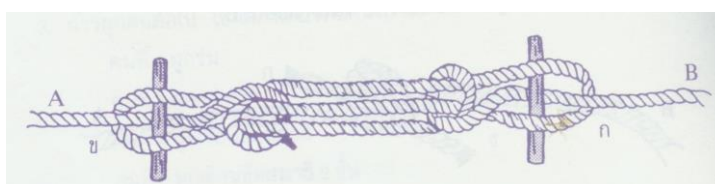
ขั้นที่ 2 ทำส่วนปลายเชือกให้เป็นบ่วง

ขั้นที่ 3 ดึงบ่วง ก และ ข เข้าไปในห่วง ดึง A , B ให้ตึง

ขั้นที่ 4 ใช้ไม้ขัดเส้นเชือก A กับบ่วง ข , B กับบ่วง ก

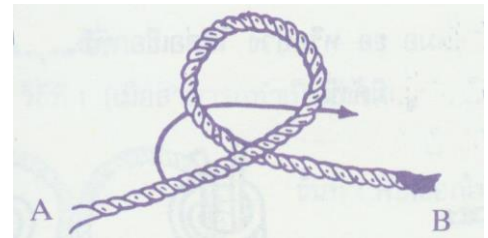
3. เงื่อนผูกคนลาก

ประโยชน์

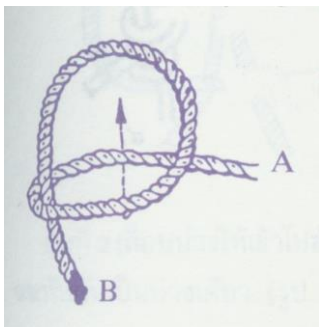
1. ทำวงคล้องไหล่เมื่อต้องการลากของหนัก ๆ
2. ใช้ผูกลูกบันได

วิธีการผูก

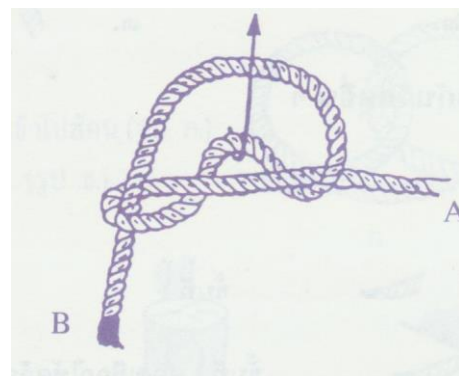
ขั้นที่ 1 ใช้สองมือจับตรงกลางเชือกแล้วพลิกมือขวาจนเกิดบ่วง โดยเชือกมือซ้าย A อยู่ด้านบน

ขั้นที่ 2 จับเชือกด้านซ้าย A อ้อมด้านใต้ (ด้านหลัง) ของบ่วง

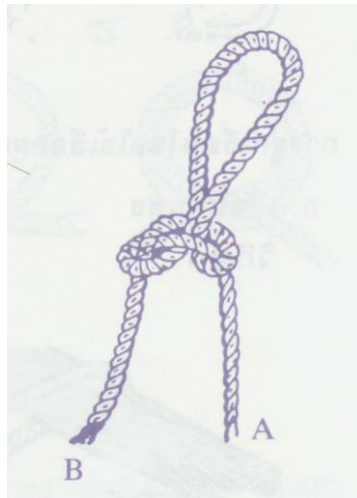

ขั้นที่ 3 ดึงขอบบ่วงล่างลอดใต้เส้นเชือก A

ขั้นที่ 4 ดึงบ่วงล่าง (จากขั้นที่ 3) ข้ามขอบบ่วงบน ดึงและจัดเส้นให้เรียบร้อย

การผูกเงื่อนโดยใช้เชือกต่างขนาดกัน

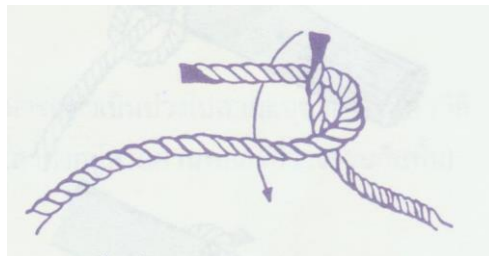
1. เงื่อนขัดสมาธิ

เป็นเงื่อนต่อเชือกที่มีขนาดต่างกัน

ประโยชน์ ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดต่างกัน

วิธีการผูกเงื่อนขัดสมาธิ

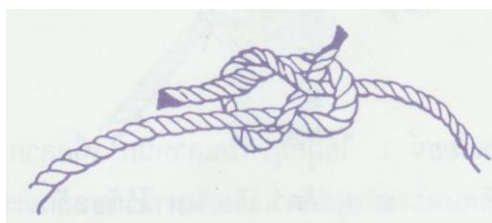
ขั้นที่ 1 งอเชือกเส้นใหญ่ให้เป็นบ่วง สอดปลายเชือกเส้นเล็กเข้าในบ่วงโดยสอดจากข้างล่าง

ขั้นที่ 2 ม้วนเชือกเส้นเล็กลงอ้อมด้านหลังเชือกเส้นใหญ่ทั้งคู่

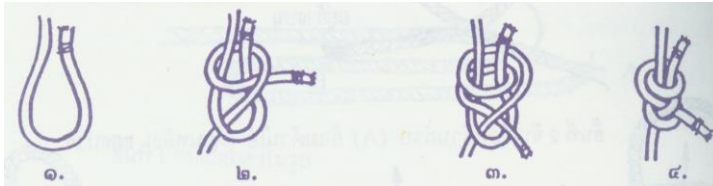
ขั้นที่ 3 จับปลายเชือกเส้นเล็กขึ้นไปลอดเส้นตัวเองเป็นการขัดไว้ จัดเงื่อนให้แน่นและเรียบร้อย

2. เชือกมัดสมอ 2 ชั้น

ใช้คล้องผูกกับสมอ ขอ หรือบ่วง ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดต่างกันมาก หรือต่อเชือกเปียกน้ำ เชือกไฉล่อน

วิธีการผูก

การผูกเชือกโดยใช้เชือกผูกวัสดุอื่น

1. เชือกผูกซุง

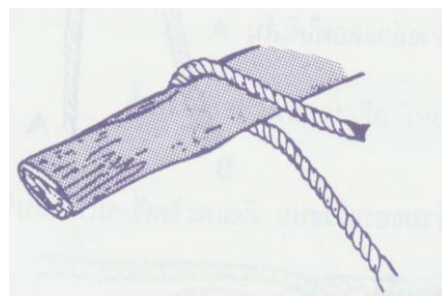
เชือกผูกซุงเป็นเชือกที่ใช้สำหรับผูกสิ่งของต่าง ๆ ให้แน่น เป็นเชือกที่มีลักษณะพิเศษคือ ผูกง่าย แก้ง่าย แต่เป็นเชือกที่ยึดดึงแน่น ยิ่งดึงแรงมากเท่าไรก็จะยิ่งแน่นมากเท่านั้น

ประโยชน์ของเชือกผูกซุง

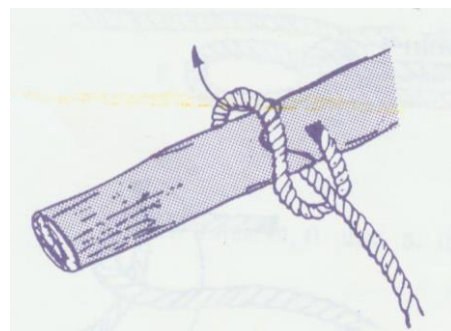
1. ใช้ผูกกับวัตถุที่เป็นท่อนยาว ๆ เช่น ท่อนซุง เสา เป็นต้น
2. ใช้ผูกสัตว์ เรือ หรือแพ ไว้กับหลัก
3. ใช้ผูกหินแทนสมอเรือ หรือผูกหินแทนสมอบกก็ได้
4. ใช้เป็นเชือกเริ่มต้นในการผูกทแยง

ขั้นตอนการผูกเชือกผูกซุง

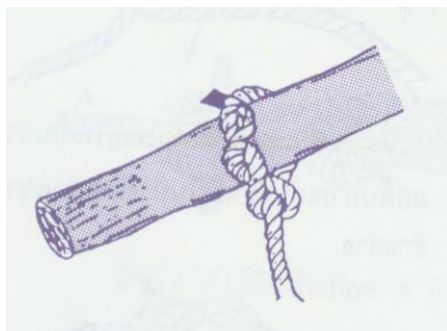
ขั้นที่ 1 สอดเชือกให้คล้องรอบต้นซุงหรือเสา

ขั้นที่ 2 งอปลายเชือกคล้องตัวเชือก

ขั้นที่ 3 พันปลายเชือกรอบเส้นตัวเอง 3 - 5 รอบ ดึงตัวเชือกให้เงื่อนแน่น

2. เงื่อนตะกรุดเบ็ด

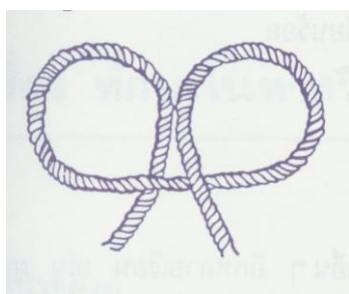
เงื่อนตะกรุดเบ็ดนับเป็นเงื่อนที่สำคัญของวิชาลูกเสือ เพราะใช้ผูกเงื่อนอื่น ๆ อีกหลายเงื่อน เช่น เงื่อนผูกแน่น เงื่อนประกบ เงื่อนกากบาท

ประโยชน์ของเงื่อนตะกรุดเบ็ด

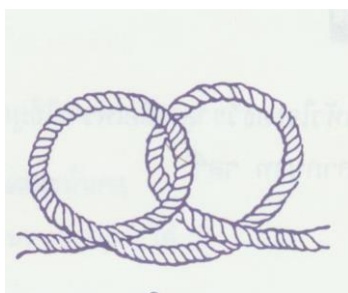
เป็นเงื่อนที่ใช้ในงานต่าง ๆ มากมาย เช่น ผูกสิ่งของต่าง ๆ ผูกเหล็ก ผูกรั้ว ผูกตอม่อ ในการสร้างสะพาน ผูกรอกเขวน ผูกสมอเรือ ผูกเบ็ด เป็นต้น

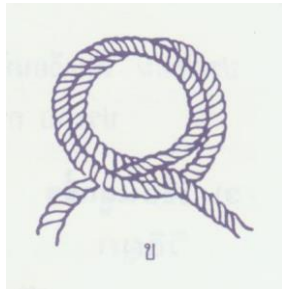
วิธีผูกเงื่อนตะกรุดเบ็ด

ขั้นที่ 1 พันเชือกให้เป็นบ่วงสลัดกัน ดังรูป

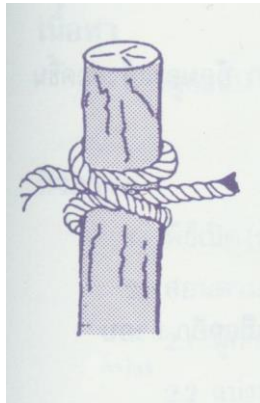

ขั้นที่ 2 เลื่อนบ่วงให้เข้าไปซ้อนจนทับกันเป็นบ่วงเดียว

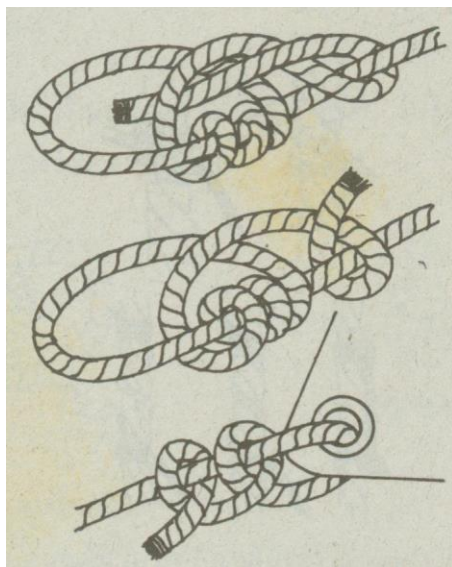

ขั้นที่ 3 นำบ่วงจากขั้นที่ 2 สวมลงในเสาแล้วดึงปลายเชือกจัดเงื่อนให้แน่น

3. เงื่อนผูกรั้ง

ประโยชน์ของเงื่อนผูกรั้ง ใช้ผูกเสาเต็นท์ ผูกสัตว์ ผูกบ่วงต่าง ๆ สามารถเลื่อนเชือกให้หย่อนและตึงได้ ผูกห้วงต่าง ๆ เพราะเลื่อนเชือกให้หย่อนหรือตึงได้
วิธีการผูกเงื่อนผูกรั้ง

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดที่ 19 เรื่อง กิจกรรมกลางแจ้ง (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. ผู้คนแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้องและมั่นคง
2. บอกประโยชน์ของการผูกแบบต่าง ๆ ได้

เนื้อหา

- การผูกแน่น ผูกประคบ ผูกทแยง ผูกกากบาท

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที
2. เกม “ ขึ้นเขาลงห้วย ” 5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา 30 นาที
  - 3.1 ผู้กำกับอภิปรายถึงประโยชน์ของการใช้เชือกในชีวิตประจำวัน
  - 3.2 แบ่งหมู่ลูกเสือเรียนตามฐาน โดยผู้กำกับอธิบายและสาธิต แล้วให้ลูกเสือปฏิบัติ ดังนี้
    - ฐานที่ 1 การผูกประคบและประโยชน์
    - ฐานที่ 2 การผูกทแยงและประโยชน์
    - ฐานที่ 3 การผูกกากบาทและประโยชน์
  - 3.3 เกมทดสอบ “ การแข่งม้าโรมัน ”
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก) 10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. ไม้พลอง เชือก

2. แผนภูมิการผูกแบบต่าง ๆ
3. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต ความสนใจ

2. ซักถามและทดสอบ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

การผูกแน่น

การผูกแน่น เป็นการผูกวัตถุให้ติดแน่นเข้าด้วยกันโดยใช้เชือกหรือวัสดุอื่นหรือวัสดุคล้ายเชือก ซึ่งมีประโยชน์ต่อลูกเสือเป็นอย่างมาก ในการเข้าค่ายพักแรมหรือการเดินทางไกล เป็นต้น การผูกแน่นมี 3 คือ

1. ผูกประกบ
2. ผูกทแยง
3. ผูกกากบาท

1. ผูกประกบ

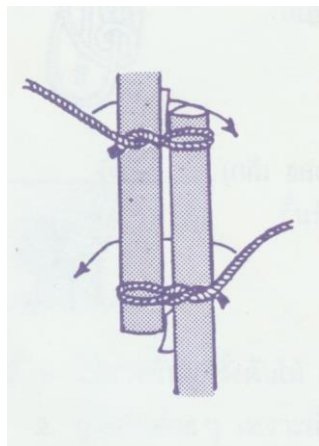
ประโยชน์

1. ใช้ต่อไม้หลาย ๆ ท่อนเข้าด้วยกันให้ยาว
2. ใช้ผูกต่อไม้ในการก่อสร้าง
3. ใช้ผูกต่อพลองทำเสาขงลอย

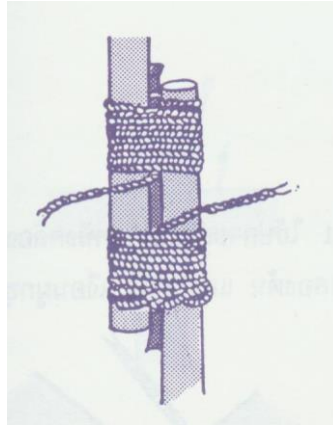
วิธีการผูก

วิธีที่ 1 ผูกประกบ 2 ท่อน

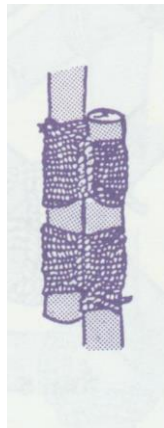
ขั้นที่ 1 เอาไม้ที่จะต่อมาวางซ้อนขนานกันโดยให้ปลายที่จะต่อซ้อนกันราว 1 ใน 4 หรือ 1 ใน 5 ของความยาวของไม้ จากนั้นเอาเชือกผูกเงื่อนตะกรุดเบ็ดที่เสาด้านใดด้านหนึ่ง แล้วบิดปลายเชือกเข้ากับตัวเชือก (แต่งงาน) ใช้ลิ่มขนาดเท่าเส้นเชือกยัดระหว่างเสา “ตามรูป” ใช้เชือก 2 เส้น เวลาผูกจริงผูกทีละเส้น

ขั้นที่ 2 พันเชือกรอบไม้ทั้งสองอันให้เชือกเรียงกันพันจำนวนรอบจนกว้างเท่ากับ ความกว้างของไม้ทั้งสองอัน สอดเชือกเข้ากลางระหว่างไม้ทั้งสอง ซึ่งยังห่างกันอยู่เพราะมีลิ่มยึดไว้เพื่อเตรียมพันห้คอกไม้

ขั้นที่ 3 ห้คอกไม้โดยสอดเชือกในระหว่างไม้พันรอบเชือกที่พันอยู่เดิม ดึงลิ่มออก รัศห้คอกไม้ให้แน่น

ขั้นที่ 4 ผูกปลายเชือกด้วยเงื่อนตะกรุดเบ็ดที่ไม้คนละอันกับที่ขึ้นต้น

วิธีที่ 2 ผูกประกบ 3 ท่อน

วิธีการผูก เริ่มด้วยผูกตะกรุดเบ็ดที่เสาต้นกลาง แต่งงานเชือกแล้วพันรอบเสาทั้งสามให้เชือก เรียงกันจนกว้างเท่าความกว้างของเสาทั้งสามต้น ห้คอกไม้รัศจนแน่น ลงท้ายด้วยผูกตะกรุดเบ็ด ที่เสาต้นริมเป็นอันสำเร็จ

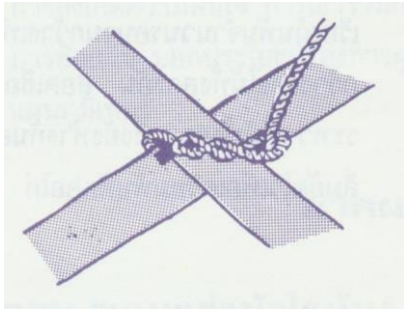
2. ผูกทแยง

ประโยชน์

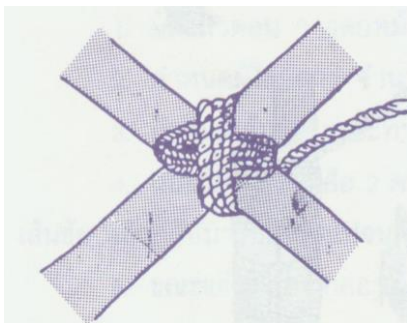
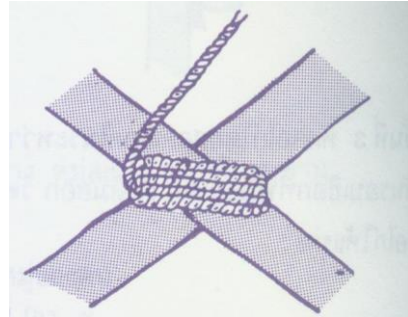
1. ใช้ผูกนั่งร้านในการก่อสร้าง
2. ผูกไม้ค้ำยันเสาป้องกันเสาล้ม
3. ใช้ผูกต่อม่อเสาสะพาน

วิธีผูก

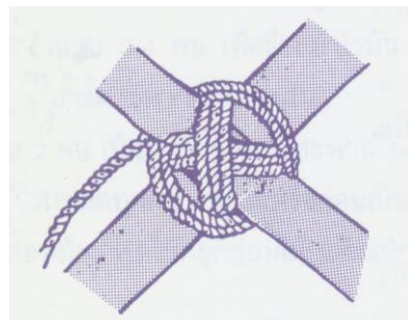
ขั้นที่ 1 ใช้ปลายเชือกด้านหนึ่งคล้องรอบไม้เสาทั้งสองต้น และผูกด้วยเงื่อนผูกซุง

ขั้นที่ 2 ดึงปลายเชือกลงทางขวา เพื่อให้เงื่อนแน่น แล้วพันรอบเสาทั้งสอง 3 - 4 รอบ

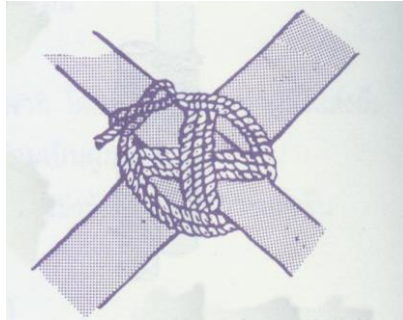
ขั้นที่ 3 พันทแยงรอบเสาทั้งคู่ 3 รอบ

ขั้นที่ 4 หักคอไว้ 2 - 3 รอบ

ขั้นที่ 5 ลงด้วยเงื่อนตะกรุดเบ็ด

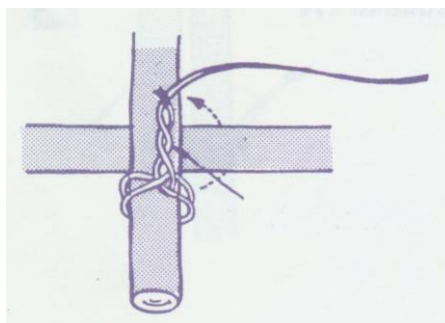
3. ผูกกากบาท

ประโยชน์

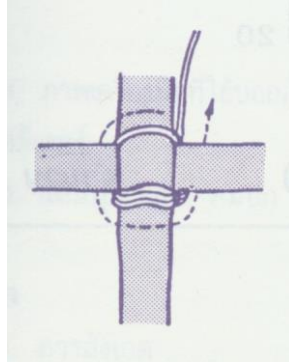
1. ใช้ผูกนั่งร้านในการก่อสร้าง
2. ใช้ผูกต่อม่อเสาสะพาน

วิธีการผูก

ขั้นที่ 1 ผูกเงื่อนตะกรุดเบ็ดที่หลักอันตั้ง (อันนอนก็ได้) แล้วแต่งงานปลายเชือกส่วนที่เหลือให้เข้ากันให้เรียบร้อย

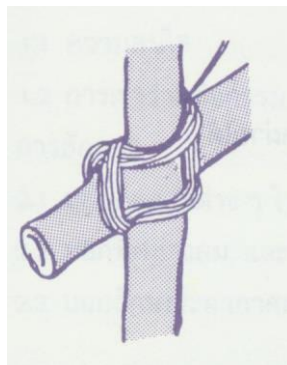

ขั้นที่ 2 อ้อมเชือกตลอดได้ไม้อันนอนทางด้านขวา ดึงให้ตึงมือพาดข้ามอันตั้งด้านบน ลอดอันนอนด้านซ้ายขึ้นมาพาดข้ามอันตั้งด้านล่าง ลอดอันนอนด้านขวาเป็นอันครบรอบพันอย่างนี้สัก 3-4 รอบ ดึงให้ตึงทุก ๆ รอบ

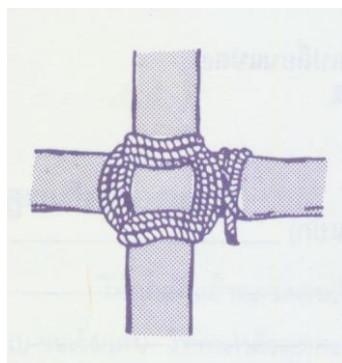

ขั้นที่ 3 หักคอไก่

หักคอไก่ คือการพันรอบอ้อมเงื่อนในขั้นที่ 2 เพื่อรัดเชือกให้ตึง จะได้ไม่รูดลง

ขั้นที่ 4 เมื่อหักคอไก่ได้ 2-3 รอบ และดึงเชือกให้ตึงแล้ว ให้จับลงด้วยเงื่อนตะกรุดเบ็ดที่ไม้อันนอนซึ่งเป็นคนละอันกับอันขึ้น

หมายเหตุ การผูกกาบบาทมีลำดับขั้นการผูกดังนี้

1. ขึ้นต้นด้วยเงื่อนตะกรุดเบ็ดที่หลักต้นหนึ่ง
2. แต่งงานเชือกกับปลายเชือก
3. พันเชือกอ้อมหลักทั้งสอง
4. คักคอไก่เพื่อรัดเชือกให้แน่น
5. ลงท้ายด้วยเงื่อนตะกรุดเบ็ดที่หลักคนละต้นกับข้อ 1

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ลูกเสือโท

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจงการใช้แผนการเรียนรู้	
หน่วยที่ 1	
ปฐมนิเทศ	1
หน่วยที่ 2	
คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ	2
หน่วยที่ 3-4	
ระเบียบแถว	14
หน่วยที่ 5-6	
การช่วยเหลือ	27
หน่วยที่ 7-9	
การรู้จักดูแลตนเอง	36
หน่วยที่ 10-12	
การเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ	42
หน่วยที่ 13-16	
ทักษะในทางวิชาลูกเสือ	49
หน่วยที่ 17	
ระเบียบแถว (สวนสนาม)	74
หน่วยที่ 18	
งานอดิเรกและเรื่องที่น่าสนใจ	76

หลักสูตรลูกเสือสามัญ

ลูกเสือตรี

แสดงว่ามีความรู้เกี่ยวกับขบวนการลูกเสือ

ประวัติสังเขปของลอร์ด เบเดน พาวเวลล์

พระราชประวัติสังเขปของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

วิวัฒนาการของขบวนการลูกเสือไทยและลูกเสือโลก

การทำความเคารพ การแสดงรหัส การจับมือซ้าย และคติพจน์ของลูกเสือ

คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ

เข้าใจและยอมรับคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ

กิจกรรมกลางแจ้ง

มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่หรือกองลูกเสือนอกสถานที่

ระเบียบแถว

ท่ามือเปล่า ท่าถือไม้พลอง การใช้สัญญาณมือและสัญญาณนกหวีด

การตั้งแถวและการเรียกแถว

ลูกเสือโท

1. การรู้จักดูแลตนเอง
2. การช่วยเหลือผู้อื่น
3. การเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ
4. ทักษะในทางวิชาลูกเสือ
5. งานอดิเรกและเรื่องที่สนใจ
6. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

ลูกเสือเอก

1. การพึ่งตนเอง
2. การบริการ
3. การผจญภัย
4. วิชาการของลูกเสือ
5. ระเบียบแถว

เครื่องหมายวิชาพิเศษ 54 วิชา

เรียนนอกเวลาหรือใช้วิธีบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า ความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติ จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือสามัญ
2. มีทักษะการสังเกต จดจำ การใช้มือ การแก้ปัญหา และทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. มีความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเสียสละ บำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
4. มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สร้างสรรค์งานฝีมือ สนใจและพัฒนาเรื่องของธรรมชาติ

กำหนดหน่วยกิจกรรมลูกเสือสามัญ
ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) วิชาลูกเสือโท ภาคเรียนที่ 1

ลำดับที่	หน่วยการเรียนรู้	เวลา(ชั่วโมง)	หมายเหตุ
1	การปฐมนิเทศ - การจัดการเรียนการสอน - การแต่งกาย	1	
2	การรู้จักดูแลตนเอง	3	
3	การช่วยเหลือผู้อื่น	2	
4	การเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ	3	
5	ทักษะในทางวิชาลูกเสือ	6	
6	งานอดิเรกและเรื่องที่น่าสนใจ	2	
7	คำปฎิญาณและกฎของลูกเสือ	2	
รวม		19	

- ภาคเรียนที่ 2
1. เรียนวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ
  2. จัดกิจกรรมการเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือสามัญ
- หมายเหตุ วิชาลูกเสือโทใช้เวลาเรียนจำนวน 18 ชั่วโมง

กำหนดการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ
ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) วิชาลูกเสือตรี ภาคเรียนที่ 1

ลำดับที่	เรื่อง	จุดประสงค์	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
1	ปฐมนิเทศ	1. ปฏิบัติตนอยู่ในระบบหมู่ได้ 2. ชี้แจงการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้	1	
2	คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ	1. บอกและปฏิบัติตามคำปฏิญาณของกฎของลูกเสือสามัญ 2. วางแผนในอนาคตได้	1	
3	คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ	บอกและปฏิบัติตามคำปฏิญาณของกฎของลูกเสือสามัญ	1	
4	ระเบียบแถว	ปฏิบัติตนท่ามือเปล่าและท่ามีไม้พลองตามระเบียบแถวได้	1	
5	ระเบียบแถว	จัดรูปขบวนสวนสนามและปฏิบัติตามขั้นตอนการสวนสนามได้ถูกต้อง	1	
6	การช่วยเหลือผู้อื่น	1. แสดงวิธีปฐมพยาบาลบาดแผลที่เกิดจากแมลงหรือสัตว์มีพิษกัดต่อยได้ 2. แสดงวิธีปฐมพยาบาลเมื่อถูกแดดเผา ไฟไหม้ น้ำร้อนลวก และเป็นลมได้	1	
7	การช่วยเหลือผู้อื่น (ต่อ)	1. บอกชื่อสถานที่สำคัญในท้องถิ่นได้ 2. ชี้แนะนำทางไปยังสถานที่สำคัญในท้องถิ่นได้	1	

กำหนดการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ (ต่อ)
 ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) วิชาลูกเสือตรี ภาคเรียนที่ 1

ลำดับที่	เรื่อง	จุดประสงค์	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
8	การรู้จักดูแลตนเอง	1. แสดงวิธีบรรจุงูสิ่งของลงเครื่องหลังได้ 2. เตรียมเครื่องปัจจุบันพยาบาลเป็นส่วนตัวสำหรับเดินทางไกลได้	1	
9	การรู้จักดูแลตนเอง (ต่อ)	ก่อไฟปรุงเครื่องคั้นร้อน และปรุงอาหารง่าย ๆ นอกสถานที่ได้	1	
10	การรู้จักดูแลตนเอง (ต่อ)	1. กางเต็นท์และเก็บเต็นท์ได้ 2. อยู่ค่ายพักแรมอย่างน้อย 1 คืนได้	1	
11	การเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ	1. บอกชื่อทิศทั้ง 8 ได้ถูกต้อง 2. บอกวิธีใช้เข็มทิศได้ 3. บอกเครื่องหมายต่าง ๆ ในแผนที่ได้ 4. หาทิศทางโดยใช้แผนที่และเข็มทิศได้	1	
12	การเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ (ต่อ)	1. เดินทางไกลไป - กลับ ตามระยะทาง 10 กิโลเมตร ได้ 2. กฎและเครื่องหมายจราจร	1	
13	การเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ (ต่อ)	1. เลือกศึกษาประเทศที่น่าสนใจได้ 1 ประเทศ 2. บอกสิ่งสำคัญของประเทศที่น่าสนใจได้	1	

กำหนดการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ (ต่อ)
 ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) วิชาลูกเสือตรี ภาคเรียนที่ 1

ลำดับที่	เรื่อง	จุดประสงค์	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
14	ทักษะในทางวิชาลูกเสือ	1. บอกวิธีใช้มีดและขวานอย่างเหมาะสมกับงานได้ 2. บอกวิธีเก็บรักษามีดและขวานได้แสดงวิธีบรรจุสิ่งของลงเครื่องหลังได้ 3. เตรียมเครื่องปัจจุบันพยาบาลเป็นส่วนตัวสำหรับเดินทางไกลได้	1	
15	ทักษะในทางวิชาลูกเสือ (ต่อ)	1. ผูกเงื่อนจากเชือกที่มีขนาดเดียวกันและบอกประโยชน์ได้อย่างน้อย 1 เงื่อน 2. ผูกเงื่อนจากเชือกที่มีขนาดต่างกันและบอกประโยชน์ได้อย่างน้อย 1 เงื่อน 3. ผูกเงื่อนด้วยเชือกกับวัสดุอย่างใดอย่างหนึ่งและบอกประโยชน์ได้อย่างน้อย 1 เงื่อน	1	
16	ทักษะในทางวิชาลูกเสือ (ต่อ)	1. ผูกแน่นแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้องและมั่นคง 2. บอกประโยชน์ของการผูกแน่นแบบต่าง ๆ ได้	1	
17	ทักษะในทางวิชาลูกเสือ (ต่อ)	1. บอกฤดูกาลต่าง ๆ ในท้องถิ่นของตนได้ 2. บอกทิศทางลม และชื่อลมประจำฤดูกาลที่พัดผ่านได้ 3. บอกลักษณะอากาศตามฤดูกาลนั้น ๆ ได้	1	

กำหนดการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ (ต่อ)
ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) วิชาลูกเสือตรี ภาคเรียนที่ 1

ลำดับที่	เรื่อง	จุดประสงค์	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
18	ระเบียบแถว	เดินสวนสนามได้ถูกต้อง พร้อม เพรียง	1	
19	ระเบียบแถว	เดินสวนสนามได้ถูกต้อง พร้อม เพรียง	1	

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 แผนการจัดที่ 2 เรื่อง คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์	1. บอกและปฏิบัติตามคำปฏิญาณของกฎของลูกเสือสามัญ	
	2. วางแผนในอนาคตได้	
เนื้อหา	1. คำปฏิญาณของลูกเสือสามัญ	
	2. กฎของลูกเสือสามัญ	
	3. การวางแผนปฏิบัติงานเพื่อความเจริญก้าวหน้า	
กิจกรรมการเรียนการสอน		
	1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
	2. เพลง “ กฎลูกเสือ ”	5 นาที
	3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
	3.1 ผู้กำกับทบทวนคำปฏิญาณและกฎ	
	3.2 ผู้กำกับนัดหมายนายหมู่ลูกเสือและแนะนำการวางแผนการปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎนอกเวลาเรียน	
	3.3 ให้นายหมู่สนทนากับลูกเสือในหมู่ของตน	
	3.4 ให้นายหมู่ลูกเสือเสนอผลงาน	
	4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
	5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)	10 นาที
สื่อการเรียนการสอน	1. แบบรายงาน	
	2. แผนภูมิเพลง	
การวัดผลและประเมินผล	1. การสังเกต	
	2. การซักถาม	

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

ตัวอย่างบันทึกการสนทนาระหว่างนายหมู่กับสมาชิกในหมู่

1. ชื่อลูกเสือ.....หมู่.....
2. ประวัติส่วนตัว อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....
หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
3. ความเจริญก้าวหน้าทางลูกเสือของตน (ให้ใส่เครื่องหมาย / ลงใน 0 เฉพาะข้อที่เข้าใจเป็นความจริง ปฏิบัติได้หรือเคยปฏิบัติตามแล้ว เท่านั้น)
  - ก่อนมาเป็นลูกเสือสามัญ เคยเป็นลูกเสือสำรองมาแล้ว
  - ประวัติของผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลก
  - พระราชประวัติของพระราชทานกำเนิดลูกเสือไทย
  - การทำความเคารพ การแสดงรหัส การจับมือซ้ายของลูกเสือ
  - คติพจน์ของลูกเสือ
  - คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ
  - การบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนอย่างน้อย 2 ครั้ง
  - ระเบียบแถบมือเปล่า ทำถือพลอง สัญญาณมือ และสัญญาณนกหวีด
  - เตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ไปอยู่ค่ายพักแรมได้โดยไม่ต้องมีผู้ช่วยเหลือ
  - บอกสถานที่สำคัญในท้องถิ่นให้ผู้อื่นเข้าใจได้
  - ทิศทั้ง 8 และการใช้เข็มทิศ
  - เดินทางไกลพร้อมกับเพื่อนลูกเสือ ระยะทางไป-กลับ 10 กิโลเมตร
  - เครื่องหมายจราจร และปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรได้
  - วิธีใช้ก็บรักษามีด และขวาน
  - ผูกเงื่อนประมง ผูกกร่น คนลาก อย่างหนึ่งอย่างใดได้ 1 เงื่อน
  - ผูกเงื่อนขัดสมาธิ ขัดสมาธิ 2 ชั้น อย่างหนึ่งอย่างใดได้ 1 เงื่อน
  - ผูกเงื่อนผูกซุง ตะกรุดเบ็ด ผู้รัง กับวัสดุอย่างหนึ่งอย่างใดได้ 1 เงื่อน
  - ผูกแน่น เช่น ผูกประกบ ผูกทแยง ผูกกากบาทได้
  - ลักษณะและสัญญาณเกี่ยวกับกาลอากาศในท้องถิ่น
  - ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการทำงานอดิเรก คือ
    - 1.....
    - 2.....
    - 3.....

4. การปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

- เมื่อได้รับมอบหมายงานได้กระทำจนสำเร็จไม่เหลวไหล
- ได้ปฏิบัติตนแสดงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์อยู่เสมอ
- ได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง
- นอกจากเพื่อนในกองแล้ว ลูกเสือต่างกองต่างอำเภออีกอย่างน้อย 2 คน
- ไม่เคยถูกผู้บังคับบัญชาลงโทษเกี่ยวกับการประพฤติตนไม่เรียบร้อย
- เคยช่วยเหลือสัตว์ที่ได้รับอันตรายอย่างน้อย 1 ครั้ง
- ไม่เคยถูกลงโทษจากบิดามารดา หรือผู้บังคับบัญชาเนื่องจากไม่ทำตามคำสั่ง
- ไม่เคยหลีกเลี่ยงงานที่ได้รับมอบหมายหรือให้ทำงานร่วมกับผู้อื่น
- ได้สะสมเงินจากน้ำพักน้ำแรงของตนเองฝากออมสินไว้แล้ว
- เคยทำความผิดมาแล้วแต่ขณะนี้กลับประพฤติเป็นคนดีและจะไม่ปฏิบัติในทาง

เสื่อมเสียโดยเด็ดขาด

5. ควรวางแผนเพื่อความเจริญก้าวหน้าในอนาคตของตนเอง

- เมื่อจบลูกเสือโตรีแล้วจะเรียนวิชาลูกเสือโทให้ได้หมดทุกวิชา
- เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาแล้วจะสมัครชั้นมัธยมศึกษาและเลือกเรียนวิชา

ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญต่อไป

- เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วต้องการประกอบอาชีพ

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

นายหนู

คำปฏิญาณของลูกเสือ

คำปฏิญาณของลูกเสือไม่มีคำว่า “อย่า” หรือ “ต้อง” คือไม่มีการห้ามหรือบังคับ แต่เป็นคำปฏิญาณหรือคำมั่นสัญญาของลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาได้กล่าวรับรองด้วยเกียรติของตนเองและด้วยความสมัครใจ ส่วนกฎของลูกเสือได้กำหนดไว้เป็นกลาง เพื่อให้ลูกเสือได้ถือเป็นหลักปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และโดยผู้บังคับบัญชาลูกเสือจะต้องเคร่งครัดในการปฏิบัติตามกฎของลูกเสือเป็นพิเศษ เพื่อบำเพ็ญตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกเสือ

คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ทำให้ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รู้จักบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น มีระเบียบวินัย อยู่ในกรอบประเพณีอันดีงาม และไม่ก่อให้เกิดความยุ่งยากใด ๆ ในบ้านเมือง ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการลูกเสือเป็นกำลังส่วนหนึ่งในการสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติ

คำว่า “ปฏิญาณ” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน แปลว่า “การให้คำมั่นโดยสุจริต”

ลูกเสือจะต้องสำนึกว่า เขากล่าวคำปฏิญาณด้วยความสมัครใจของเขาเอง อนึ่งเขาจะต้องเข้าใจด้วยว่า ผู้จะเรียกว่า “คนจริง” เพื่อให้คนอื่นนับถือและเชื่อถือได้นั้นจะต้องรักษาคำพูด โดยเฉพาะที่เป็นคำปฏิญาณหรือคำมั่นสัญญาของตน กล่าวคือ ข้าสัญญาว่าจะทำอย่างไรแล้ว ต้องทำเหมือนปากพูดทุกอย่าง ดังนั้นคำปฏิญาณที่กล่าวว่า

ด้วยเกียรติของข้า ข้าสัญญาว่า

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

จากคำปฏิญาณข้อที่ 1 นั้น แสดงให้เห็นว่า ลูกเสือนั้นมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

ก. หน้าที่ต่อชาติ

ชาติไทย คือ แผ่นดินและน่านน้ำที่รวมกันเรียกว่า “ประเทศไทย” ประกอบด้วยประชาชนพลเมืองที่รวมกันเรียกว่า “คนไทย”

ธงชาติ เป็นเครื่องหมายแทนชาติ ฉะนั้นธงชาติจึงเป็นสิ่งที่ควรแก่การเคารพ เป็นหน้าที่ของลูกเสือทุกคน จะต้องแสดงความเคารพในโอกาสที่เชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา และเวลาเชิญธงชาติลงจากยอดเสา

พิธีเชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสาหรือพิธีเชิญธงชาติลงจากยอดเสานี้ เป็นพิธีสำคัญอย่างหนึ่งของลูกเสือ ซึ่งจะต้องกระทำด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เชิญธงชาติลง ควรถือว่าเป็นเกียรติที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานนี้ และจะต้องระมัดระวังไม่ให้ส่วนใด

ส่วนหนึ่งของวงสัมพัทธ์พื้นดินเป็นอันตราย ลูกเสือไม่ควรกระทำการใด ๆ ในอันที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติของธงชาติ เช่น นำพื้นธงไปปูพื้น เช็ดสิ่งของหรือเหยียบย่ำและกองไว้แทบเท้า

ธงชาติไทย เรียกว่า “ธงไตรรงค์” แปลว่า ธงสามสี ลูกเสือควรจะทราบด้วยว่า แต่ละสีมีความหมายอย่างไร สัญลักษณ์อีกอย่างหนึ่งของธงชาติ คือ เพลงชาติ ลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสือทุกคน จะต้องสามารถร้องเพลงชาติได้อย่างถูกต้อง

ข. หน้าที่ต่อศาสนา

ลูกเสือจะนับถือศาสนาใด ๆ ก็ได้ เพราะทุกศาสนาก็มีความมุ่งหมายอย่างเดียวกัน คือสอนให้บุคคลเป็นคนดี และทำใจให้ผ่องใสบริสุทธิ์

ค. หน้าที่ต่อพระมหากษัตริย์

ผู้กำกับลูกเสือพึงหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้ลูกเสือสนใจพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ โดยเน้นถึงเวลาที่พระองค์ทรงอุทิศให้แก่บ้านเมือง และเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนประชาชน ในท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วราชอาณาจักร

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขของชาติ เป็นที่ร่วมแห่งความเคารพสักการะและความสามัคคีของคนไทยทั้งชาติ

ง. การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น

การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นเป็นหลักสำคัญประการหนึ่งของลูกเสือ และเป็นสิ่งที่ทำให้การลูกเสือมีชื่อเสียง ได้รับการยกย่องจากประชาชนโดยทั่วไป

โอกาสที่ลูกเสือจะบำเพ็ญประโยชน์นั้น ควรเริ่มจากสิ่งที่ใกล้ตัวเด็กก่อน แล้วขยายออกไปตามวัย และความสามารถของเด็ก กล่าวคือ

1. บ้านเมืองของลูกเสือ ควรส่งเสริมให้เด็กทำงานในบ้านหรือบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว เพื่อเป็นการเพาะนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก

2. โรงเรียนหรือที่ตั้งกองลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือควรส่งเสริมให้เด็กได้ทำงานเป็นประโยชน์ต่อเพื่อน ต่อห้องเรียน ต่อโรงเรียนให้มากที่สุด โดยสอนให้ลูกเสือตระหนักว่างานเป็นสิ่งที่มีความเกียรติ งานเท่านั้นเป็นเครื่องวัดคุณค่าของคน

กฎของลูกเสือ

กฎของลูกเสือมี 10 ข้อ ลูกเสือจะต้องจำให้ได้ รู้ความหมายและปฏิบัติเป็นกิจวัตรจนเกิดเป็นนิสัย ประจำตัวมีดังนี้

ข้อ 1 ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้

ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเชื่อตรงต่อผู้มี
พระคุณ

ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น

ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคน และเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก

ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย

ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์

ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ

ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริง และไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มัธยัสถ์

ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ

กฎของลูกเสือ 10 ข้อนี้ ได้ดัดแปลงมาจากกฎของลูกเสือข้อ 10 ตามธรรมนูญของ
สมาชิกลูกเสือโลกที่ว่า “ลูกเสือเป็นผู้สะอาดในทางความคิด วาจา และการกระทำ”

ข้อ 1 ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้

ลูกเสือที่แท้จริงถือว่า เกียรติของเขาสำคัญกว่าสิ่งใด เกียรติจึงเขาเป็นสิ่งที่
ศักดิ์สิทธิ์ คนที่รู้จักรักษาเกียรติเป็นผู้ที่เชื่อถือได้เสมอ เขาจะไม่กระทำสิ่งใด ๆ ที่เสียเกียรติ เช่น
พูดเท็จกับผู้บังคับบัญชาหรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของเขา และเขาจะทำตัวเป็นที่นับถือของคนทั่วไป
ในฐานะที่เป็นลูกเสือท่านต้องไม่ยอมให้สิ่งยั่วชวนใจ ไม่ว่าจะลึกลับหรือรุนแรงเพียงใด มาชักจูง
ให้ท่านกระทำการใดๆ ที่ไม่สุจริตหรือเป็นสิ่งที่น่าสงสัย ท่านจะไม่ละเมิดคำมั่นสัญญาเป็นอันขาด

ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเชื่อตรงต่อผู้มี
พระคุณ ในฐานะที่เป็นพลเมืองดี ท่านจะต้องระลึกไว้เสมอว่า ท่านเป็นคนหนึ่งในคณะ หรือเป็น
อิฐก้อนหนึ่งในกำแพงท่านต้องทำหน้าที่ของท่านให้ดีที่สุด และเชื่อตรงกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับท่าน
เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง ท่านจะต้องไม่ทำลายเกียรติของท่านด้วยการเล่นไม่ซื่อ นอกจากนั้นท่านต้อง
ไม่ทำให้ผู้ที่ไว้วางใจท่านไม่ว่าชายหรือหญิงต้องผิดหวัง บรรพบุรุษของท่าน ได้ทำงานด้วยความ
แข็งแรง ด้วยความทรหด และตายด้วยความองอาจเพื่อรักษาบ้านเมืองไว้ให้ท่าน ขออย่าให้
บรรพบุรุษของท่านมองมาจากสวรรค์ และเห็นท่านที่ขี้ขลาดเอามือใส่กระเป๋า โดยไม่ได้ทำ
ประโยชน์อะไรเพื่อบ้านเมืองเลย

ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น

ลูกเสือจะพยายามให้ความเมตตากรุณา เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อประชาชนอยู่เสมอ ความคิดของเขามีว่าทุกคนต้องตาย แต่ท่านควรจะทำใจของท่านก่อนเวลาจากโลกนี้ไปตามวิถีทางของธรรมชาติ ท่านควรจะทำความดีบ้าง ฉะนั้นจงทำทันที เพราะท่านไม่รู้เลยว่าเมื่อใดท่านจะต้องล่วงลับไป

ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคน และเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก

ในฐานะที่เป็นลูกเสือ ท่านต้องยอมรับรู้ว่าคนอื่นเป็นเพื่อนมนุษย์ และท่านต้องไม่รังเกียจความแตกต่าง ในเรื่องของความคิด วรรณะ ศาสนา หรือชาติบ้านเมือง ท่านต้องขจัดอคติของท่าน และมองหาจุดดีของคนอื่น ส่วนจุดชั่วนั้นคนโง่ย่อมวิจารณ์ได้ ถ้าท่านแสดงไมตรีจิตต่อคนชาติอื่นได้เช่นนี้ ก็นับว่าท่านได้ก่อให้เกิดสันติภาพ และไมตรีจิตระหว่างประเทศและมวลมนุษยชาติได้

ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย

ในฐานะที่ท่านเป็นลูกเสือ ท่านจะต้องสุภาพและคำนึงถึงผู้หญิง คนแก่ เด็กและบุคคลทั่วไป แต่ยิ่งกว่านั้นท่านจะต้องสุภาพต่อฝ่ายตรงข้ามกับท่านด้วยรวมความว่าท่านจะต้องเป็นสุภาพบุรุษ สุภาพบุรุษ คือ ผู้ปฏิบัติตามกฎแห่งการบำเพ็ญประโยชน์ของลูกเสือ

ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์

สัตว์ทั้งหลายมีความรักและความหวงแหนชีวิตของตนยิ่งกว่าสิ่งใด ต่างก็ดิ้นรนต่อสู้ เพื่อให้มีชีวิตอยู่รอดปลอดภัยจากอันตราย ทุกชีวิตปรารถนาความสุข ความรัก ความอบอุ่น และการช่วยเหลือเกื้อกูล แต่เกลียดกลัวและหวาดระแวงต่อการล่วงเกินเบียดเบียน และการทำร้าย

ภารกิจอันสำคัญของลูกเสือ คือ การช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ และการบริการแก่ผู้อื่นให้ได้รับความสุข ดังนั้น ลูกเสือทุกคนควรจะเป็นผู้มีความรักและความเมตตากรุณาต่อสัตว์ด้วย

ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ

ในฐานะที่เป็นลูกเสือ ท่านย่อมบังคับตนเองและเต็มใจเชื่อฟังคำสั่งของพ่อแม่ ครู อาจารย์ นายหมู่ และผู้กำกับลูกเสือ โดยชอบด้วยเหตุผลไม่มีการโต้แย้ง ชุมชนที่มีวินัยเป็นชุมชนที่มีความสุข แต่วินัยต้องเกิดมาจากภายใน มิใช่ถูกบังคับจากภายนอก ดังนั้น ควรปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก

ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริง และไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

ในฐานะที่เป็นลูกเสือ คนดี ๆ จะคอยมองดูท่านและคิดอยู่เสมอว่า ท่านคงไม่หวั่นไหวและจะยืนหยัดต่อสู้ด้วยความเข้มแข็ง และร่าเริงอดทนในเมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้น

ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มีมัธยัสถ์

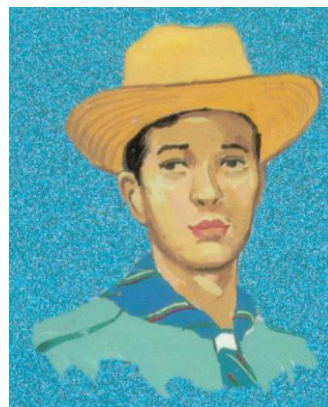
ในฐานะที่ท่านเป็นลูกเสือ ท่านจะมองไปข้างหน้าและจะไม่ยอมเสียเวลา หรือเสียเงินสำหรับความสุข คำตำราญในปัจจุบัน แต่จะใช้โอกาสนั้นเพื่อให้ได้บรรลุความสำเร็จ ในหน้าที่ที่ท่านกระทำ ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ไม่ต้องเป็นภาระแก่ผู้อื่น แต่กลับจะเป็นการช่วยเหลือผู้อื่น ได้อีกด้วย

ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ

ในฐานะที่ท่านเป็นลูกเสือ ท่านต้องมีใจสะอาด คิดแต่เรื่องเป็นมงคล สามารถควบคุมสติและจิตใจของตนเอง ไม่ให้ฟุ้งซ่านในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส และของมีเงินมีทองเกินกว่าเหตุ ท่านต้องเป็นตัวของตัวเอง และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นในทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านคิด พูด และกระทำ โดยเฉพาะท่านควรมีสัมมาอาชีวะ คือ มีอาชีพสุจริต เพื่อเป็นความสุข ของตนเองและสังคม

คติพจน์

ลูกเสือทั่วไป	“เสียชีพอย่าเสียสัตย์”
ลูกเสือสำรอง	“ทำดีที่สุด”
ลูกเสือสามัญ	“จงเตรียมพร้อม”
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	“มองไกล”
ลูกเสือวิสามัญ	“บริการ”

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 4 เรื่อง คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์

1. บอกความหมายและปฏิบัติตามกฎของลูกเสือได้
2. ท่องกฎของลูกเสือสามัญได้

เนื้อหา

กฎของลูกเสือสามัญ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เกม “ ผู้วิเศษ ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับอธิบายความหมายของกฎของลูกเสือ	
3.2 ให้นักเสือแต่ละหมู่อภิปรายรายการปฏิบัติตามกฎโดยผู้กำกับกำหนดหัวข้อให้แล้วนำมารายงานหรือแสดงบทบาทสมมติ	
3.3 ให้นักเสือท่องจำกฎของลูกเสือสามัญ	
3.4 ผู้กำกับติดตามการปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือแล้วให้นักเสือบันทึกรายงาน	
3.5 ร้องเพลงกฎลูกเสือ	
4.เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลงกฎลูกเสือ
2. แผนภูมิกฎลูกเสือ

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตการปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือหลังจากที่ได้เรียนไปแล้ว
3. ทดสอบการท่องกฎของลูกเสือสามัญ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

กฎของลูกเสือ

กฎของลูกเสือนี้มี 10 ข้อ ลูกเสือจะต้องจำให้ได้ รู้ความหมายและปฏิบัติเป็นกิจวัตรจนเกิดเป็นนิสัย ประจำตัวมีดังนี้

ข้อ 1 ลูกเสือนี้อายุไม่เกินสิบขวบ

ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเชื่อตรงต่อผู้มี

พระคุณ

ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำความดีเป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น

ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคน และเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก

ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย

ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์

ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ

ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริง และไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มีมัธยัสถ์

ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ

กฎของลูกเสือ 10 ข้อนี้ ได้ดัดแปลงมาจากกฎของลูกเสือข้อ 10 ตามธรรมนูญของ สหประชาชาติโลกที่ว่า “ลูกเสือเป็นผู้สะอาดในทางความคิด วาจา และการกระทำ”

ข้อ 1 ลูกเสือนี้อายุไม่เกินสิบขวบ

ลูกเสือที่แท้จริงถือว่า เกียรติของเขาสำคัญกว่าสิ่งใด เกียรติของเขาเป็นสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์ คนที่รู้จักรักษาเกียรติเป็นผู้ที่เชื่อถือได้เสมอ เขาจะไม่กระทำความใด ๆ ที่เสียเกียรติ เช่น พุดเท็จกับผู้บังคับบัญชาหรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของเขา และเขาจะทำตัวเป็นที่นับถือของคนทั่วไป ในฐานะที่เป็นลูกเสือท่านต้องไม่ยอมให้สิ่งชั่วร้ายใจ ไม่ว่าจะเล็กหรือรุนแรงเพียงใด มาชักจูงให้ท่านกระทำการใด ๆ ที่ไม่สุจริตหรือเป็นสิ่งที่น่าสงสัย ท่านจะไม่ละเมิดคำมั่นสัญญาเป็นอันขาด

ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และซื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ

ในฐานะที่เป็นพลเมืองดี ท่านจะต้องระลึกไว้เสมอว่า ท่านเป็นคนหนึ่งในคณะ หรือเป็นอิฐก้อนหนึ่งในกำแพงท่านต้องทำหน้าที่ของท่านให้ดีที่สุด และซื่อตรงกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับท่าน เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง ท่านจะต้องไม่ทำลายเกียรติของท่านด้วยการเล่นไม่ซื่อ นอกจากนั้นท่านต้องไม่ทำให้ผู้ที่ไว้วางใจท่านไม่ว่าชายหรือหญิงต้องผิดหวัง บรรพบุรุษของท่านได้ทำงานด้วยความแข็งแรง ด้วยความทรหด และตายด้วยความองอาจเพื่อรักษาบ้านเมืองไว้ให้ท่าน ขออย่าให้บรรพบุรุษของท่านมองมาจากสวรรค์ แลเห็นท่านเที่ยวเตร่เอามือใส่กระเป๋า โดยไม่ได้ทำประโยชน์อะไรเพื่อบ้านเมืองเลย

ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น

ลูกเสือจะพยายามให้ความเมตตากรุณา เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อประชาชน อยู่เสมอ ความคิดของเขามีว่าทุกคนต้องตาย แต่ท่านควรจะทำใจของท่านก่อนเวลาจากโลกนี้ ไปตามวิถีทางของธรรมชาติ ท่านควรจะทำความคิดบ้าง ฉะนั้นจงทำทันที เพราะท่านไม่รู้เลยว่าเมื่อใดท่านจะต้องล่วงลับไป

ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคน และเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก

ในฐานะที่เป็นลูกเสือ ท่านต้องยอมรับรู้ว่าคนอื่นเป็นเพื่อนมนุษย์ และท่านต้องไม่รังเกียจความแตกต่าง ในเรื่องของความคิด วรรณะ ศาสนา หรือชาติบ้านเมือง ท่านต้องขจัดอคติของท่าน และมองหาจุดดีของคนอื่น ส่วนจุดชั่วนั้นคน โง่ข้อมวิจารณ์ได้ ถ้าท่านแสดงไมตรีจิตต่อคนชาติอื่นได้เช่นนี้ ก็นับว่าท่านได้ก่อให้เกิดสันติภาพ และไม่ตรีจิตระหว่างประเทศ และมวลมนุษยชาติได้

ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย

ในฐานะที่ท่านเป็นลูกเสือ ท่านจะต้องสุภาพและคำนึงถึงผู้หญิง คนแก่ เด็ก และบุคคลทั่วไป แต่ยิ่งกว่านั้นท่านจะต้องสุภาพต่อฝ่ายตรงข้ามกับท่านด้วย รวมความว่าท่านจะต้องเป็นสุภาพบุรุษ สุภาพบุรุษ คือ ผู้ปฏิบัติตามกฎแห่งการบำเพ็ญประโยชน์ของลูกเสือ

ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์

สัตว์ทั้งหลายมีความรักและความหวงแหนชีวิตของตนยิ่งกว่าสิ่งใดต่างก็ คืบคลานต่อสู้ เพื่อให้มีชีวิตอยู่รอดปลอดภัยจากอันตราย ทุกชีวิตปรารถนาความสุข ความรัก ความอบอุ่น และการช่วยเหลือเกื้อกูล แต่เกลียดกลัวและหวาดระแวงต่อการล่วงเกิน เบียดเบียน และการทำร้าย

ภารกิจอันสำคัญของคุณคือ การช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์และการบริการแก่ผู้อื่นให้ได้รับความสุข ดังนั้น ลูกเสือทุกคนควรจะเป็นผู้มีความรักและความเมตตา กรุณาต่อสัตว์ด้วย

ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ

ในฐานะที่เป็นลูกเสือ ท่านย่อมบังคับตนเองและเต็มใจเชื่อฟังคำสั่งของพ่อแม่ ครู อาจารย์ นายหมู่ และผู้กำกับลูกเสือ โดยชอบด้วยเหตุผลไม่มีการโต้แย้ง ชุมชนที่มีวินัยเป็นชุมชนที่มีความสุข แต่วินัยต้องเกิดมาจากภายใน มิใช่ถูกบังคับจากภายนอก ดังนั้น ควรปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น จึงเป็นสิ่งที่มิควูล่ามาก

ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริง และไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

ในฐานะที่เป็นลูกเสือ คนดี ๆ จะคอยมองดูท่านและคิดอยู่เสมอว่า ท่านคงไม่หวั่นเสียวและจะยืนหยัดต่อสู้ด้วยความเข้มแข็ง และร่าเริงอดทนในเมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้น

ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มีมัธยัสถ์

ในฐานะที่ท่านเป็นลูกเสือ ท่านจะมองไปข้างหน้าและจะไม่ยอมเสียเวลา หรือเสียเงินสำหรับความสุข คำสำราญในปัจจุบัน แต่จะใช้โอกาสนั้นเพื่อให้ได้บรรลุความสำเร็จในหน้าที่ที่ท่านกระทำ ทั้งนี้เพื่อว่าจะได้ไม่ต้องเป็นภาระแก่ผู้อื่น แต่กลับจะเป็นการช่วยเหลือผู้อื่นได้อีกด้วย

ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ

ในฐานะที่ท่านเป็นลูกเสือ ท่านต้องมีใจสะอาด คิดแต่เรื่องเป็นมงคล สามารถควบคุมสติและจิตใจของตนเอง ไม่ให้ฟุ้งซ่านในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส และของมีนเมาจนเกินกว่าเหตุ ท่านต้องเป็นตัวของตัวเอง และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นในทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านคิด พูด และกระทำ โดยเฉพาะท่านควรมีสัมมาอาชีวะ คือ มีอาชีพสุจริต เพื่อเป็นความสุขของตนเองและสังคม

คติพจน์

ลูกเสือทั่วไป	“เสียชีพอย่าเสียสัตย์”
ลูกเสือสำรอง	“ทำดีที่สุด”
ลูกเสือสามัญ	“จงเตรียมพร้อม”
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	“มองไกล”
ลูกเสือวิสามัญ	“บริการ”

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 3 เรื่อง ระเบียบแถว

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ ปฏิบัติตนทำมือเปล่าและทำไม้พลองตามระเบียบแถวได้

เนื้อหา

1. ระเบียบแถวทำมือเปล่า
2. ระเบียบแถวทำถือไม้พลอง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “ ลูกเสือธีรราช ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ทบทวนระเบียบแถวทำมือเปล่า	
3.2 ทบทวนระเบียบแถวทำถือไม้พลอง	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. นกหวีด

2. ไม้พลอง

3. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต

2. ฝึกปฏิบัติ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

การฝึกเป็นบุคคลท่ามือเปล่า

1. ท่าตรง

คำบอก “แถว – ตรง”

การปฏิบัติ ยืนให้ส้นเท้าชิด และอยู่ในแนวเดียวกัน ปลายเท้าแบะออกข้างละเท่า ๆ กัน ห่างกันประมาณ 1 คืบ (ท่ามุม 45 องศา) เข้าเหยียดตึงและบีบเข้าหากัน ลำตัวยืดตรงอกผาย ไหล่เสมอกัน แขนทั้งสองข้างห้อยอยู่ข้างลำตัวและเหยียดตรงพลิกศอกไปข้างหน้าเล็กน้อย จนไหล่ตึงนิ้วมือเหยียดและชิดกัน นิ้วกลางติดขาตรงกึ่งกลาง ประมาณแนวตะเข็บกางเกง เปิดฝ่ามือเล็กน้อย ลำคอยืดตรงไม่ยื่นคาง ตาแลตรงไปข้างหน้าได้ระดับ น้ำหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสองเท่า ๆ กัน และนิ่ง

หมายเหตุ 1. ท่าตรงเป็นท่าเบื้องต้น และเป็นรากฐานของการปฏิบัติท่าอื่น ๆ

2. ใช้เป็นท่าสำหรับแสดงการเคารพได้ท่าหนึ่ง

2. ท่าพัก

ก. พักตามปกติ

คำบอก “พัก”

การปฏิบัติ หย่อนเข่าขวาก่อน ต่อไปจึงหย่อนและเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และเปลี่ยนเข้าพักได้ตามสมควร แต่เท้าทั้งสองคงอยู่กับที่ ห้ามพุดคุย เมื่อได้ยินคำบอก “แถว” ให้ยืดตัวขึ้น และจัดทุกส่วนของร่างกายอยู่ในท่าตรง นอกจากเข่าขวา ครั้นเมื่อได้ยินคำบอก “ตรง” ให้กระดุกเข่าขวาโดยเร็ว และแข็งแรง กลับไปอยู่ในลักษณะของท่าตรง

ข. พักตามระเบียบ

คำบอก “ตามระเบียบ - พัก”

การปฏิบัติ แยกเท้าซ้ายออกไปทางซ้ายประมาณ 30 ซม. (หรือประมาณเกือบครึ่งก้าวปกติ) อย่างแข็งแรงและองอาจ พร้อมกับจับมือไขว้หลัง ให้หลังมือเข้าหาตัว มือขวาทับมือซ้าย หลังมือซ้ายแนบติดกับลำตัวในแนวกึ่งกลางหลัง และอยู่ได้เข้มขัดเล็กน้อย ขาทั้งสองตั้ง น้ำหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสองเท่า ๆ กัน และนิ่ง

เมื่อได้ยินคำว่า “แถว - ตรง” ให้ชักเท้าซ้ายชิดเท้าขวาอย่างแข็งแรง พร้อมกับมือทั้งสองกลับ

ไปอยู่ในลักษณะท่าตรงตามเดิม

ค. พักตามสบาย

คำบอก “ตามสบาย - พัก”

การปฏิบัติ หย่อนเข่าขวาก่อน เช่นเดียวกับ “พัก” ต่อไปจึงเคลื่อนไหวร่างกายอย่างสบายและพุดจากกันได้ แต่เท้าข้างหนึ่งต้องอยู่กับที่ ถ้ามิได้รับอนุญาตให้นั่งจะนั่งไม่ได้

เมื่อได้ยินคำว่า “แฉว – ตรง” ให้ปฏิบัติอย่างเดียวกับท่าพักปกติ

ช. พักนอกแฉว

คำบอก “พักแฉว”

การปฏิบัติ ต่างคนต่างแยกออกจากแฉวทันที แต่ต้องอยู่บริเวณใกล้เคียงนั้น และไม่ทำเสียงอีกที เมื่อได้ยินคำบอก “แฉว” ให้รีบกลับมาเข้าแฉวตรงที่เดิมโดยเร็ว ในรูปแฉวเดิม และเมื่อจัดแฉวเรียบร้อยแล้วให้อยู่ในท่าตรงจนกว่าจะมีคำสั่งต่อไป

หมายเหตุ สำหรับท่าพัก

ท่าพักเป็นท่าเปลี่ยนอิริยาบถจากท่าตรง เพื่อผ่อนคลายความเคร่งเครียดตามโอกาส

ต่าง ๆ คือ

1. พักตามปกติใช้พักในโอกาสระหว่างการฝึก – สอน เพื่ออธิบาย หรือแสดงตัวอย่างแก่ ลูกเสือ
2. พักตามระเบียบใช้พักในโอกาสเกี่ยวกับพิธีการต่างๆ เช่น การตรวจพลสวนสนาม หรืออยู่ในแถวกองเกียรติยศ ฯลฯ
3. พักตามสบาย ใช้พักในโอกาสที่ต้องรอรับคำสั่ง เพื่อปฏิบัติต่อไปเป็นระยะเวลาสั้น ๆ เช่น เมื่อผู้ควบคุมแถวต้องไปรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา เป็นต้น
4. พักนอกแฉวใช้พักในโอกาสที่ต้องรอรับคำสั่งเพื่อปฏิบัติต่อไปเป็นระยะเวลานาน ๆ

หันอยู่กับที่

1. ขวหัน

คำบอก “ขวา – หัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ คือ

จังหวะที่ 1 เปิดปลายเท้าขวา และยกส้นเท้าซ้าย ทันใดนั้นให้หันตัวไปทางขวา จนได้ 90 องศา หมุนเท้าทั้งสองไปโดยให้ส้นเท้าและปลายเท้าซึ่งเป็นหลักนั้นติดอยู่กับพื้น น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าขวา ขาซ้ายเหยียดตึง บิดส้นเท้าซ้ายออกข้างนอกพอดี

จังหวะที่ 2 ชักเท้าซ้ายมาชิดเท้าขวาในลักษณะท่าตรงโดยเร็วและแข็งแรง

2. ซ้ายหัน

คำบอก “ซ้าย – หัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ อย่างเดียวกับท่าขวาหัน โดยเปลี่ยนคำว่า “ขวา” เป็น “ซ้าย”

3. กลับหลังหัน

คำบอก “กลับหลัง – หัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ คือ

จังหวะที่ 1 ทำเช่นเดียวกับท่าขวาหันจังหวะที่ 1 แต่หันเลยไปจนกลับหน้าเป็นหลังครบ 180 องศา และให้ปลายเท้าซ้ายไปหยุดอยู่ข้างหลังเฉียงซ้ายประมาณครึ่งก้าว และในแนวเส้นเท้าขวา

จังหวะที่ 2 ทำเช่นเดียวกับท่าขวาหันจังหวะที่ 2

ท่าเดิน – ท่าหยุด

1. ท่าเดิน

คำบอก “หน้า – เดิน”

การปฏิบัติ โน้มน้ำนักตัวไปข้างหน้า พร้อมกับก้าวเท้าซ้ายออกเดินก่อนขาเหยียดตรงปลายเท้าจุ่ม ส้นเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ เมื่อจะวางเท้าและก้าวเท้าต่อไปให้ โน้มน้ำนักตัวไปข้างหน้า ตบเต็มฝ่าเท้าอย่างแรง ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง แกว่งแขนตามธรรมชาติเฉียงไปข้างหน้าและข้างหลังพองาม เมื่อแกว่งแขนไปข้างหน้าข้อศอกงอเล็กน้อย เมื่อแกว่งแขนไปข้างหลังให้แขนเหยียดตรงตามธรรมชาติ หันหลังมือออกนอกลำตัว แขนมือให้นิ้วมือเรียงชิดติดกัน

ความยาวของก้าว 40 - 60 เซนติเมตร (นับจากส้นเท้าถึงส้นเท้า) รักษาความยาวของก้าวให้คงที่ อัตราความเร็วในการเดินนาทีละ 90 – 100 ก้าว

2. ท่าหยุด

คำบอก “แถว - หยุด”

การปฏิบัติ ในขณะที่กำลังเดินตามปกติ เมื่อได้ยินคำบอก “แถว - หยุด” ไม่ว่าเท้าข้างใดข้างหนึ่งจะตกถึงพื้นก็ตาม ให้ปฏิบัติเป็น 2 จังหวะ คือ จังหวะที่ 1 ก้าวเท้าไปอีก 1 ก้าว จังหวะที่ 2 ชักเท้าหลังชิดเท้าหน้าในลักษณะท่าตรงอย่างแข็งแรง

หมายเหตุ 1) ท่าหยุดโดยธรรมชาติ ผู้บอกแถวควรบอกให้ตกเท้าขวา

2) เมื่อใช้คำบอก “แถว” ลงเท้าใดให้บอกคำว่า “หยุด” ลงเท้านั้นในก้าวต่อไป เช่น บอก “แถว” ลงเท้าขวา เมื่อก้าวเท้าซ้ายต่อไป และลงเท้าขวาก็เป็นครั้งที่ 2 จึงบอกคำว่า “หยุด”

ท่าถือพลอง

1. ท่าตรง – พัก ท่าตรงและท่าพักในเวลาถือไม้พลอง เหมือนกับท่ามือเปล่า ไม้พลองอยู่ในท่าเรียบอาวุธ

ไม้พลองในท่าเรียบอาวุธ คือลูกเสื่ออยู่ในท่าตรง ถือไม้พลองด้วยมือขวา ต้นไม้พลองอยู่ประมาณโคนนิ้วก้อยเท้าขวา และชิดกับเท้าขวา ไม้พลองอยู่ในระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ นิ้วหัวแม่มือจับไม้พลองชิดขา นิ้วอื่นอีก 4 นิ้ว จับไม้พลองเฉียงลงเบื้องล่าง นิ้วเรียงชิดติดกัน ปลายไม้พลองอยู่ในร่องไหล่ขวาถ้าไม้พลองตั้งตรงแนบตัว

สำหรับพักตามระเบียบ เหมือนกับท่ามือเปล่า มือขวาที่ถือไม้พลองให้เลื่อนขึ้นมาเสมอเอว แล้วผลักไม้พลองไปข้างหลังเฉียงไปข้างประมาณ 45 องศา มือซ้ายไหล่หลัง โดยมีแบตามธรรมชาติ นิ้วเรียงชิดติดกัน

2. ท่าวันทยาอาวุธ – เรียบอาวุธ ท่าวันทยาอาวุธเป็นท่าแสดงความเคารพ ใช้คำบอก “วันทยา – อวุธ” ให้ลูกเสื่อทำจังหวะเดียวโดยยกแขนซ้ายขึ้นมาเสมอแนวไหล่ศอกงอไปข้างหน้า ให้ตั้งฉากกับลำตัว ฝ่ามือแบค้ำ รวมนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วก้อยจรดกัน คงเหลือนิ้วชี้ นิ้วกลาง และนิ้วนางเหยียดตรงและชิดติดกัน ให้ข้างปลายนิ้วชี้แตะไม้พลอง หรือไม้งามในร่องไหล่ขวา

เมื่อเลิกทำความเคารพใช้คำบอก “เรียบ – อาวุธ” ให้ลูกเสื่อลดแขนซ้ายมาอยู่ที่เดิมโดยเร็ว

ถ้าผู้รับการเคารพมาทางขวา (ซ้าย) หรือตรงหน้าจะบอกโดยกล่าวทักทายที่มาเสียก่อน ก็ได้ว่า “ขวา (ซ้ายหรือตรงหน้า) ระวัง – วันทยา – อวุธ” ให้ลูกเสื่อท่าวันทยาอาวุธ มือซ้าย ต้นไม้พลองขึ้นไปอยู่ในท่าแบกอาวุธดั้งเดิม พร้อมกับหันหน้าแลตรง ลดแขนขวาลง แขนแกว่งต่อไปในท่าเดินตามปกติ

3. ท่าแบกอาวุธ – เรียบอาวุธ ท่าแบกอาวุธใช้คำบอก “แบก – อาวุธ” ให้ลูกเสื่อทำเป็น 2 จังหวะ จังหวะที่ 1 ยกไม้พลองด้วยมือขวาผ่านหน้า掖ลำตัวไปทางซ้าย ให้ต้นไม้อพลองอยู่ในอุ้งมือซ้าย ถ้าไม้พลองตั้งอยู่ตรงร่องไหล่ซ้าย มือขวาคงจับไม้พลองอยู่ที่เดิม ศอกงอไปข้างหน้าแนวเดียวกับไหล่ จังหวะที่ 2 ต้นไม้พลองด้วยมือซ้าย พร้อมกับส่งไม้พลองด้วยมือขวา ให้ไม้พลองพาดขึ้นไปบนบ่าซ้าย แขนซ้ายท่อนบนแนบชิดติดลำตัว ศอกซ้ายงอ หน้าแขนตั้งได้ฉากกับลำตัว ขณะเดียวกันลดมือขวาลงในท่าตรงโดยเร็ว

ข้อควรระวัง ขณะที่ลูกเสื่อทำท่าแบกอาวุธ จังหวะที่ 2 ระวังอย่าให้ศีรษะเคลื่อนหลบไม้พลอง ทรงศีรษะให้คงที่เหมือนอยู่ในท่าตรงเสมอ ให้แขนซ้ายอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องและไม่เคลื่อนไหว ปลายไม้พลองจึงจะได้ระดับและไม่เอียงไปมา

เรียบอาวุธ ใช้คำบอก “เรียบ – อาวุธ” ให้ลูกเสื่อทำเป็น 3 จังหวะ จังหวะที่ 1 ยกมือขวาขึ้นจับไม้พลอง ศอกงอไปข้างหน้าในแนวเดียวกับไหล่ พร้อมกับเหยียดแขนซ้าย โดยลดไม้พลองลงชิดกับลำตัว จังหวะที่ 2 นำไม้พลองด้วยมือขวามาไว้ข้างลำตัวในร่องไหล่ขวา (แขนซ้ายเหยียดเกือบสุกระยะที่มือขวาจับไม้พลองในท่าเรียบอาวุธ) ขณะเดียวกันยกมือซ้ายขึ้น

กันไม้พลองที่ร่องไหล่ขวา ศอกงอไปข้างหน้าในแนวเดียวกับไหล่ จังหวะที่ 3 ลดแขนซ้ายลงอยู่ในท่าเรียบอาวุธตามเดิม (ในจังหวะนี้เหยียดแขนขวาลงสู่ระยะที่มีมือขวาจับไม้พลองอยู่ในท่าเรียบอาวุธ ต้นไม้พลองอยู่ในท่าเรียบอาวุธ ต้นไม้พลองจรดพื้น)

ข้อสังเกต ตอนเหยียดแขนขวาจากจังหวะที่ 2 ลงสู่ระยะที่มีมือขวาจับไม้พลองในท่าเรียบอาวุธในจังหวะที่ 3 จะรู้สึกว่่าต้นไม้พลองจรดพื้น

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 4 เรื่อง ระเบียบแถว (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ จัดรูปขบวนสวนสนามและปฏิบัติตามขั้นตอนการสวนสนามได้ถูกต้อง
เนื้อหา การเดินสวนสนาม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “ วัชรารุชรำลึก ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับอธิบาย และสาธิตการตั้งรูปขบวน ในการเดินสวนสนาม	
3.2 ฝึกการเดินสวนสนาม	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. แผนผังรูปขบวนสวนสนาม

2. ธงประจำกอง
3. ป้ายชื่อโรงเรียน
4. ธงเขียว เหลือง แดง
5. พลอง
6. ไม้ถือของผู้กำกับลูกเสือ
7. นกหวีด
8. คูริยางค์ (ถ้ำมี)

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต

2. ฝึกปฏิบัติ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

การสวนสนาม

1. การเดินสวนสนาม

1.1 การจัดรูปขบวนสวนสนาม

- กองลูกเสืออาจจัดแถวสวนสนามได้ดังนี้

1.2 เป็นแถวตอนเรียง 1 หรือเป็นแถวหน้ากระดานตอนหมู่ ทั้งนี้แล้วแต่ความเหมาะสม

1.3 ถ้าลูกเสือจังหวัดรวมกันสวนสนาม ให้จัดเดินเป็นอำเภออำเภอไป เว้นระยะต่อระหว่างอำเภอ 10 ก้าว

ผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอหรือผู้แทนเป็นผู้บอกแถวสวนสนามของอำเภอ และ

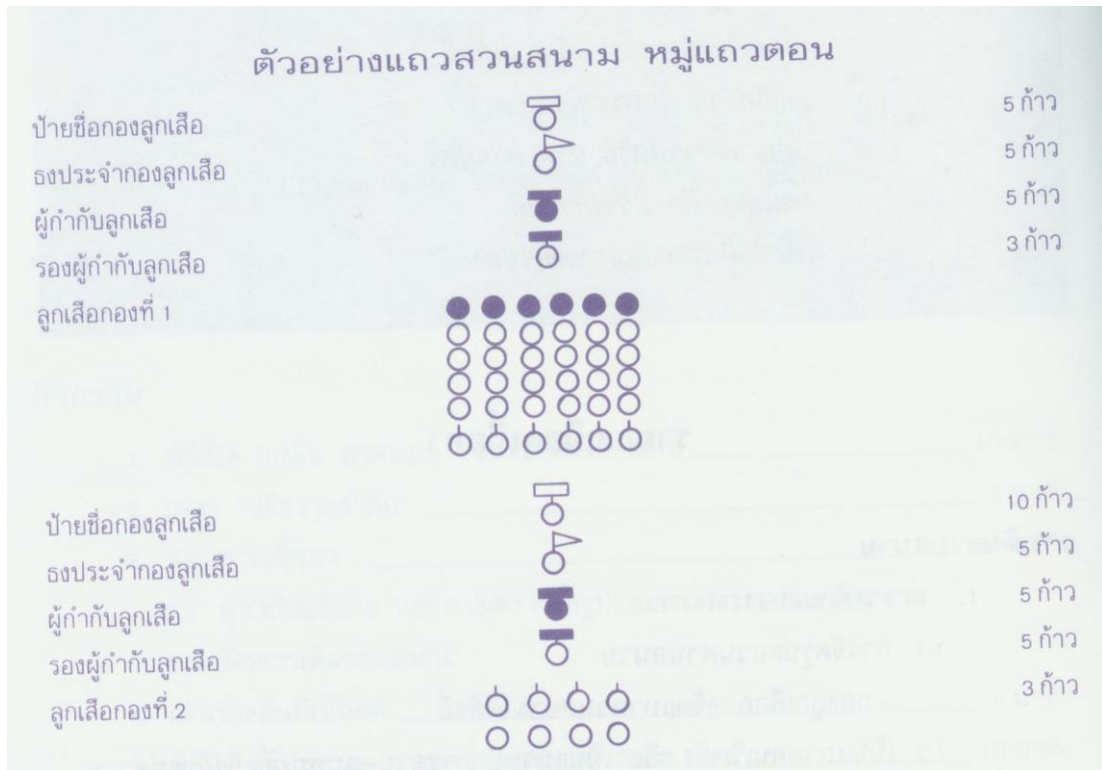
ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดหรือผู้แทนเป็นผู้บอกแถวสวนสนามของจังหวัด

1.4 ในการสวนสนามให้เว้นระยะต่อดังนี้

- ระหว่างกองลูกเสือ 5 ก้าว
- ระหว่างลูกเสืออำเภอ 15 ก้าว
- ระหว่างลูกเสือจังหวัด 15 ก้าว ทั้งนี้แล้วแต่ความเหมาะสมของภูมิประเทศ

1.5 เมื่อพร้อมแล้ว แตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณ ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “เตรียมสวนสนาม” แตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณ “หน้าเดิน” ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “ขวา - หัน” “แบก - อาวุธ” และ “เดินหน้า” แตรวงบรรเลงแล้วเดินขบวนเคลื่อนที่ออกไป ลูกเสือถือป้ายยืนอยู่ตรงกึ่งกลางหน้าขบวน หลังลูกเสือถือป้าย 4 ก้าว เป็นลูกเสือถือธงหลังลูกเสือถือธง 5 ก้าวเป็นผู้กำกับลูกเสือ หลังผู้กำกับลูกเสือ 5 ก้าว เป็นรองผู้กำกับลูกเสือ ซึ่งเป็นผู้บังคับแถว และหลังรองผู้กำกับลูกเสือ 3 ก้าว เป็นกองลูกเสือ

ตัวอย่างแถวสวนสนาม หมู่แถวตอน

2. การทำความเคารพ

ก. เฉพาะผู้ถือธงการแสดงความเคารพในเวลาอยู่กับที่ เมื่อมีคำบอกว่า “วันทยา – วุธ” ให้ผู้เชิญธงยกธงขึ้นในท่าเคารพ ครั้นแล้วให้ผู้เชิญผู้เชิญธงทำกิ่งขวาหัน ลดปลายคันธงลงข้างหน้าอย่างช้า ๆ ให้ได้จังหวะเช่นเดียวกับขาลง และให้คนเชิญธงอยู่ในท่านี้จนกว่าจะมีคำบอกว่า “เรียบ - อาวุธ” จึงให้ลดธงลงแล้วจึงทำกิ่งซ้ายหันอยู่ในท่าตรง

ข. ลูกเสือ และผู้กำกับทำความเคารพตามวิธีการของลูกเสือ

การทำความเคารพในขณะเดิน

จัดสถานที่ให้ใช้ธงปักเป็นเครื่องหมาย 3 ธง ธงแรก (ธงสีเหลือง) ห่างจากจุดทำความเคารพ 20 ก้าว ธงที่ 2 (ธงสีเขียว) ห่างจากผู้รับการเคารพ 10 ก้าว และธงที่ 3 (ธงสีแดง) อยู่ถัดจากผู้รับการเคารพไปอีก 10 ก้าว ทำความเคารพดังนี้

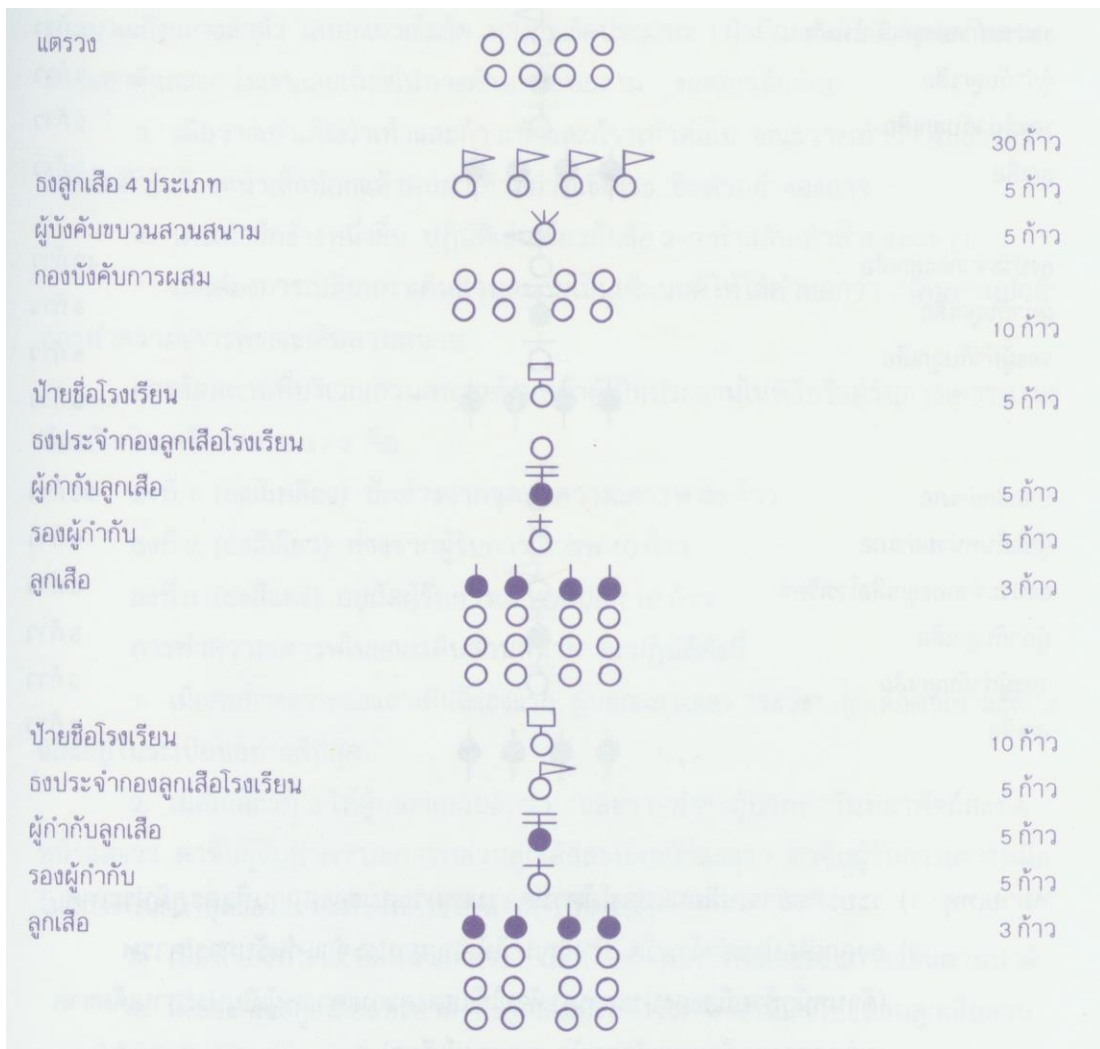
2.1 เมื่อถึงธงที่ 1 รองผู้กำกับจะบอกระวัง ทุกคนเริ่มเตรียมตบเท้าแรง

2.2 เมื่อถึงครั้งที่ 2 รองผู้กำกับจะบอก “แลขวา-ทำ” ให้ทุกคนทุกหมู่ ทำความเคารพ โดยสับัดหน้าหันไปทางผู้รับความเคารพ เว้นคนขวาสุดแลตรงมองไปข้างหน้า ทุกคนไม่แกว่งแขน (คนถือพลอง ไม่แกว่งแขนตามปกติ)

2.3 เมื่อถึงครั้งที่ 3 หมู่ใดถึงก่อนให้สับัดหน้ากลับแลตรงและแกว่งแขนตามปกติ โดยไม่ต้องออกคำสั่ง

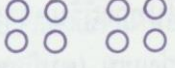
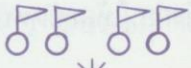

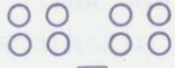

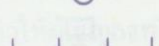
หมายเหตุ การบอก “ระวัง” หรือ “แลขวา” ทำ คำว่า “ระวัง” และ “ทำ” ควรรีบบอกเมื่อตบเท้าขวา

ขบวนสวนสนาม (ภายในอำเภอ)

หมายเหตุ : ระยะต่ออาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ขบวนสวนสนาม (ภายในจังหวัด)

แถว		30 ก้าว
ธงลูกเสือ 4 ประเภท		5 ก้าว
ผู้บังคับขบวนสวนสนาม		5 ก้าว
ผู้บังคับขบวนสวนสนาม		5 ก้าว
ป้ายชื่ออำเภอ		10 ก้าว
ผู้บังคับหน่วยอำเภอ		5 ก้าว
ธงประจำกองลูกเสือโรงเรียน		5 ก้าว
ผู้กำกับลูกเสือ		5 ก้าว
รองผู้กำกับลูกเสือ		5 ก้าว
ลูกเสือ		3 ก้าว
ธงประจำกองลูกเสือ		10 ก้าว
ผู้กำกับลูกเสือ		5 ก้าว
รองผู้กำกับลูกเสือ		5 ก้าว
ลูกเสือ		3 ก้าว
ป้ายชื่ออำเภอ		20 ก้าว
ผู้บังคับหน่วยอำเภอ		5 ก้าว
ธงประจำกองลูกเสือโรงเรียน		5 ก้าว
ผู้กำกับลูกเสือ		5 ก้าว
รองผู้กำกับลูกเสือ		5 ก้าว
ลูกเสือ		3 ก้าว

- หมายเหตุ 1) ระยะต่ออาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของสถานที่และภูมิประเทศ
- 2) ธงลูกเสือประจำจังหวัด ถ้าเชิญมาประจำแทนรับการเคารพ(ด้านหน้าซ้ายมือของประธาน) ห้ามใช้แสดงความเคารพผู้เป็นประธานเด็ดขาด(นอกจากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์เดียว)

การเดินสวนสนาม

1. เมื่อจัดแถวพร้อมแล้ว ผู้บังคับขบวนสวนสนามจะบอก “แบก – อ้าวร” และ “ซอยเท้า” แถวลูกเสือจะซอยเท้าจัดแถวรออยู่
2. ให้แถวและแถวเดี่ยวออกเดิน จนถึงกองลูกเสือที่อยู่หน้าสุด
3. ผู้บังคับขบวนสวนสนามบอก “หน้าเดิน” ผู้บังคับบัญชาและลูกเสือทั้งหมดออกเดินตามระยะที่จัดไว้

ท่าเดินสวนสนาม

1. ผู้กำกับบอก “สวนสนาม หน้า – เดิน” ให้ลูกเสือเตะเท้าซ้ายออกไปก่อนอย่างแข็งแรง ขาค้าง ปลายเท้าขมุกสูงจากพื้นดินประมาณ 1 คืบ
2. ขณะเตะเท้า ให้แกว่งแขนตรงข้ามกับเท้าไปข้างหน้าตัดกับลำตัว ให้ฝ่ามือผ่านประมาณกึ่งกลางลำตัว เสมอแนวเข็มขัด ห่างเข็มขัดประมาณ 1 ฝ่ามือ แขนนิ้วชิดติดกันตามธรรมชาติและแกว่งแขนเฉียงไปทางด้านหลังพองาม งอศอกเล็กน้อย
3. เมื่อวางเท้าเต็มฝ่าเท้าและก้าวเท้าและก้าวเท้าต่อไป ขณะวางเท้าก้าวไปข้างหน้าให้โน้มตัวไปข้างหน้าเล็กน้อยคืบฝ่าเท้าอย่างแข็งแรง ยึดตัวอย่างองอาจ
4. เตะเท้าอีกข้างหนึ่งขึ้น ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 2 - 3 ทำสลับเท้าซ้ายและขวา เมื่อต้องการเปลี่ยนท่าเดินสวนสนามเป็นปกติให้ใช้คำบอกว่า “เดินตามปกติ”

การทำความเคารพขณะเดินสวนสนาม

การจัดสถานที่บริเวณสวนสนามด้านหน้าผู้เป็นประธานในพิธีหรือผู้รับการเคารพ จะมีธงปักเป็นเครื่องหมาย 3 ธง คือ

- ธงที่ 1 (ธงสีเหลือง) ปักห่างจากจุดทำความเคารพ 20 ก้าว
- ธงที่ 2 (ธงสีเขียว) ปักห่างจากจุดทำความเคารพ 10 ก้าว
- ธงที่ 3 (ธงสีแดง) อยู่ถัดผู้รับความเคารพไปอีก 10 ก้าว

การทำความเคารพในขณะเดินสวนสนาม จะปฏิบัติดังนี้

1. เมื่อคนทางขวาของแถวเดินถึงธงแรก ผู้บอกแถวบอก “ระวัง” ลูกเสือตอบเท้าแข็งแรงและอยู่ในระเบียบอย่างดีที่สุด
2. เมื่อใกล้ธงที่ 2 ให้ผู้บอกแถวบอกว่า “แลขวา – ท่า” ผู้บอกวันทยาหัตถ์สะบัดหน้าแลขวา ตาจับผู้รับทำความเคารพส่วนลูกเสือสะบัดหน้าแลขวา ตาจับผู้รับการเคารพมือไม่แกว่งคนขวาสุดของแต่ละดับแลตรงรักษาแถวให้ตรงไว้
3. เมื่อพ้นธงที่ 3 สะบัดหน้าแลตรง เลิกทำความเคารพเองและแกว่งแขนตามปกติ
5. เมื่อธงคณะลูกเสือแห่งชาติ ธงคณะลูกเสือจังหวัดผ่านมากับขบวนลูกเสือสวนสนาม ให้ผู้บังคับบัญชาทุกคนที่อยู่ตรวจพลสวนสนามแสดงความเคารพ

การทำความเคารพของผู้ถือธงและถือป้าย

ธงต่าง ๆ หมายถึงธงลูกเสือแห่งชาติ ธงลูกเสือประจำจังหวัด ธงประจำกลุ่มหรือกองลูกเสือ (เว้นธงประจำหมู่ลูกเสือ)

กรณีที่ 1 เวลาอยู่กับที่

ให้ถือธงด้วยมือขวา โคนธงจรดกับพื้นประมาณโคนนิ้วขวา คั่นธงแนบกับลำตัวอยู่ในร่องไหล่ขวา เวลาทำความเคารพ เมื่อเพลงสรรเสริญพระบารมีเริ่มบรรเลงให้ผู้ถือธงทำความเคารพด้วยท่าธงติดต่อกันไปดังนี้

1. เอามือซ้ายไปจับคั่นธงเหนือมือขวาและชิดมือขวา แล้วยกคั่นธงขึ้นด้วยมือซ้ายให้เสมอแนวบ่า จนข้อศอกซ้ายตั้งได้มุมฉาก ขณะเดียวกันมือขวาก็จับที่โคนคั่นธงและเหยียดตรงแล้วทำถึงขวาหัน

2. ค่อย ๆ ลดปลายคั่นธงลงช้า ๆ ตามจังหวะเพลง จนคั่นธงขนานกับพื้น มือซ้ายอยู่เสมอแนวบ่าห่างตัวพอสมควร มือขวาจับคั่นธงโรยลง แขนเหยียดตรงไปตามคั่นธง(เมื่อบรรเลงไปได้ครึ่งของเพลง)

3. ครั้นแล้วให้ยกปลายคั่นธงขึ้นทำเคารพซ้ำ ๆ ให้ได้จังหวะเช่นเดียวกับข้างลงเมื่อเพลงสรรเสริญพระบารมีจบ ก็ให้ลดธงลงในท่าตรงตามเดิม

4. แล้วให้ลดมือซ้ายกลับที่และทำขวาหันกลับที่เดิม

กรณีที่ 2 เวลาเคลื่อนที่

ให้แบกธงด้วยบ่าขวา มือขวาจับด้ามธงห่างจากโคนธงพอสมควร สอกขวาแนบลำตัว ท่ามุม 90 องศากับลำตัว

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 5 เรื่อง การช่วยเหลือผู้อื่น

จำนวน 1 ชั่วโมง

- จุดประสงค์**
1. แสดงวิธีปฐมพยาบาลบาดแผลที่เกิดจากแมลงหรือสัตว์มีพิษกัดต่อยได้
  2. แสดงวิธีปฐมพยาบาลเมื่อถูกแดดเผา ไฟลวก น้ำร้อนลวก และเป็นลมได้

เนื้อหา การช่วยเหลือผู้อื่น

1. การปฐมพยาบาลเมื่อถูกแมลงหรือสัตว์มีพิษกัดต่อย
2. การปฐมพยาบาลเมื่อถูกแดดเผา ไฟลวก น้ำร้อนลวก และเป็นลม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที
2. เกม “ เชื้อโรคติดต่อกัน ” 5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา 30 นาที
  - แบ่งกลุ่มเรียนเป็นฐาน ให้ผู้กำกับอธิบายและสาธิต แล้วให้ลูกเสือปฏิบัติดังนี้
  - ฐานที่ 1 การปฐมพยาบาลเมื่อแมลงมีพิษกัดต่อย
  - ฐานที่ 2 การปฐมพยาบาลเมื่อถูกงูและสุนัขกัด
  - ฐานที่ 3 การปฐมพยาบาลเมื่อถูกแดดเผา ไฟลวก น้ำร้อนลวก
  - ฐานที่ 4 การปฐมพยาบาลเมื่อคนเป็นลม
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก) 10 นาที

สื่อการเรียนการสอน

- อุปกรณ์**
1. ภาพแมลงและสัตว์ที่มีพิษ
  2. แผนภูมิเพลง

- การวัดผลและประเมินผล**
1. การสังเกต
  2. การทดสอบ
  3. ระบบหมู่
  4. ความสำเร็จของงาน

บันทึกหลังการสอน.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

การปฐมพยาบาล

การปฐมพยาบาล คือ การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ หรือจากการเจ็บป่วย เพื่อ

1. ช่วยชีวิตผู้ป่วย
2. ช่วยมิให้ผู้ป่วยต้องทุพพลภาพ
3. เพื่อให้หายเป็นปกติได้โดยเร็ว

หลักทั่วไปของการปฐมพยาบาล

1. อย่าตื่นเต็นตกใจ
2. ปฏิบัติการด้วยความรวดเร็ว ว่องไว และละเอียดรอบครอบ
3. ปลอดภัยผู้ป่วยให้สงบ ให้ความอบอุ่น นอนในท่าสบาย ไม่ขัดต่อการปฐมพยาบาล
4. ขยายเครื่องแต่งกายให้หลวม เพื่อผู้ป่วยจะได้หายใจสะดวก
5. อย่าให้คนมามุงดู
6. รีบติดต่อแพทย์หรือพยาบาลที่อยู่ใกล้ที่สุด แล้วรีบนำส่งสถานพยาบาลโดยเร็วที่สุด
7. พยายามอย่าให้ผู้ป่วยทราบว่า ตนเองอาการสาหัส หรืออย่าให้ผู้ป่วยเห็นบาดแผลของตนเอง
8. พยายามปฐมพยาบาลต่อสิ่งที่เป็นอันตรายมากเสียก่อน เช่นการห้ามเลือดก่อนที่จะให้การปฐมพยาบาลกระดูกหักต่อไป
9. ถ้าผู้ได้รับบาดเจ็บมีอาการอาเจียน ให้ผู้ป่วยนอนศีรษะต่ำ ตะแคงหน้าไปข้างใดข้างหนึ่ง เพื่อกันมิให้สิ่งที่อาเจียนเข้าไปในหลอดลม หรือปอด

ข้อควรระวัง

- อย่า ลืมช่วยผายปอดเมื่อจำเป็น เช่น มีการหยุดหายใจ
- อย่า ลืมเอาฟันปลอมหรือหมากฝรั่ง ฯลฯ ออกจากปากผู้ป่วยที่หมดสติ
- อย่า ปลดอัยให้เลือดไหลออก โดยไม่มีห้ามเลือด
- อย่า ลืมสังเกตอาการช็อกที่มีอยู่
- อย่า ให้ผู้ป่วยที่สลบและหมดสติดื่มน้ำหรือกินยา
- อย่า แตะต้องบาดแผลของผู้ป่วยด้วยมือที่ไม่สะอาด ปิดบาดแผลด้วยผ้าสะอาดก่อนนำส่งแพทย์

อย่า ทำให้ผิวหนังของผู้บาดเจ็บพองไหม้เพราะการวางกระเป่าน้ำร้อนหรือขวดน้ำร้อนโดยไม่ห่อหุ้มก่อน

อย่า เคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่กระดูกหัก หรือสงสัยว่ากระดูกหัก โดยไม่ได้เข้าเฝือกชั่วคราวไว้เสียก่อน

อย่า เคลื่อนย้ายผู้ป่วยโดยไม่จำเป็น เพราะอาจทำให้อันตรายเพิ่มมากขึ้น

วิธีการปฐมพยาบาลผู้ป่วย

1. วิธีปฐมพยาบาลบาดแผลธรรมดา

- 1.1 ปล່อยให้เลือดออกจนเห็นว่าแผลสะอาดพอสมควรแล้วให้ใช้ยาฆ่าเชื้อโรค เช่น แอลกอฮอล์ 70 % หรือทิงเจอร์ไอโอดีน ทารอบ ๆ บาดแผล
- 1.2 ปล່อยให้แห้งแล้วใส่ยาแผลสด เช่น ยาแดง

2. วิธีปฐมพยาบาลผู้ถูกไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวก

ก. แผลที่ถูกของร้อนลวกไม่แตก

1. ใช้ซีฟิ่ง วาสลินบริสุทธิ์ น้ำมันพืช ป้ายแผล
2. ปิดด้วยผ้าก๊อซ หรือผ้าพันแผล 2 ชั้น เพื่อป้องกันมิให้ถูกอากาศภายนอก และเพื่อช่วยบรรเทาความเจ็บปวด หรือปวดแสบปวดร้อน
3. ถ้าถูกลวกที่มือ ระหว่างที่หาเครื่องช่วยปฐมพยาบาลอยู่นั้น ให้เอามือไปแช่ในน้ำอุ่น เพื่อระงับความเจ็บปวด
4. ถ้าไม่มีซีฟิ่ง เราอาจใช้ผงโซดาเช็ดจนมบ่งผสมน้ำเหลว ๆ ทาบนผ้าก๊อซ หรือผ้าบาง ๆ ปิดปากแผล

ข. แผลไฟไหม้เกรียมดำ หนังและเนื้อพอง

1. ใช้ผ้าก๊อซจุ่มน้ำผสมกรดแทนนิก 5 %
2. ถ้าไม่มียาดังกล่าวให้ใช้ผ้าก๊อซที่ฆ่าเชื้อโรค แล้วชุบน้ำดีเกลือหรือโซดาเช็ดจนมบ่งผสมน้ำก็ได้
3. ขณะแต่งบาดแผล ควรใช้ช้อนสะอาดหรือถ้วยสะอาดฆ่าเชื้อโรค แล้วตัดกรดผสมน้ำรดแผลจนกว่าแพทย์จะทำการรักษา
4. ถ้าหากคนไข้กระหายน้ำ ให้ดื่มเพียงเล็กน้อย อย่าดื่มน้ำมากนัก และก็อย่าให้น้ำเย็นจัด

3. วิธีปฐมพยาบาลคนเป็นลม

การเป็นลมเนื่องมาจากเลือดไปเลี้ยงสมองน้อยชั่วคราว สาเหตุเนื่องจากร่างกายอ่อนเพลียควรปฐมพยาบาลดังนี้

- 3.1 ให้ผู้ป่วยนอนลงให้ศีรษะต่ำกว่าเท้า ถ้าคนเจ็บกำลังโงนเงนจะล้ม อย่าให้ล้มเป็นอันตราย
- 3.2 ให้ศีรษะของผู้ป่วยนอนตะแคงข้างใดข้างหนึ่ง เพื่อป้องกันไม่ให้ลิ้นตกลงไปปิดทางเดินหายใจ
- 3.3 ช่วยคลายเข็มขัดหรือเสื้อผ้าของผู้ป่วยให้หลวม ๆ เพื่อจะได้หายใจได้สะดวก
- 3.4 นำผู้ป่วยเข้าไปอยู่ในร่ม หรือในที่ที่มีกำบังแสงแดด
- 3.5 ถ้ามีเสมหะหรือเศษอาหารติดอยู่มาก ให้เอามือหรือผ้าเช็ดหน้าพันนิ้วล้วงเข้าไปให้เสมหะ หรือเศษอาหารนั้นออกมาให้ได้
- 3.6 ดูอาการคนไข้ คนเป็นลมธรรมดาจะฟื้นภายใน 1-2 นาที ถ้าเป็นลมนานกว่า 5 นาทีขึ้นไป ให้รีบนำส่งแพทย์
- 3.7 ให้ดมยาเพื่อกระตุ้นให้คนไข้รู้สึกตัว ห้ามรับประทานยาหรือน้ำจนกว่าจะรู้สึกตัว

4. วิธีปฐมพยาบาลผู้ป่วยที่ถูกรุกัด

- 4.1 ต้องตรวจดูรอยเขียวช้ำที่บาดแผล ถ้าหากเป็นงูพิษกัด จะมีรอยเขียวที่บาดแผลลึกอยู่ 2 รอย และบาดแผลจะมีลักษณะเขียวช้ำ ๆ ด้วยพิษงู ถ้าเป็นงูที่ไม่มีพิษขบเขียวที่บาดแผลจะมีลักษณะแผลลึกเท่า ๆ กัน เป็นลักษณะของพันธรรมา
- 4.2 ถ้ารู้ว่าถูกรุกัด ให้ใช้เชือกรัดเหนือบาดแผล ห่างแผลประมาณ 4-5 ซม. ระหว่างบาดแผลกับหัวใจ ระวังอย่าให้แน่นเกินไปจะเกิดอาการบวม
- 4.3 พยายามบีบโลหิตบริเวณบาดแผลให้ออกมาก ๆ อาจจะใช้นิ้วกด ๆ กัดปากแผลให้กว้าง แล้วบีบโลหิตออกให้มากที่สุด การรัดพิษงูอาจจะใช้ปากสะอาด ๆ ครอบที่บริเวณปากแผลก็ได้ ควรดูติดต่อกันทุก ๆ ครั้งชั่วโมง
- 4.4 ล้างบาดแผลด้วยด่างทับทิมแก่ ๆ หรือใช้เกลือด่างทับทิมปิดแผล
- 4.5 ถ้าคนไข้มีอาการเป็นลม ควรให้ดื่มน้ำกาแฟแก่ ๆ หรือชาร้อน ๆ ห้ามดื่มสุราเป็นอันตราย
- 4.6 รีบนำผู้ป่วยส่งแพทย์ให้เร็วที่สุด

5. วิธีปฐมพยาบาลแมลงกัดต่อย

- 5.1 ต้องพยายามเอาเหล็กไนออกเสียก่อน ถ้าหากมีลูกกัญเจที่มีรูอยู่ตรงปลาย ให้เอาปลายลูกกัญเจกดลงที่ตรงเหล็กไนฝังอยู่ เหล็กไนก็จะโผล่ขึ้นมา ใช้ปากคีบคีบออกมา

- 5.2 เมื่อเหล็กไนออกแล้ว ใช้สำลีชุบน้ำยาที่เป็นด่างอ่อน ๆ เช่นแอมโมเนีย โซดาคาร์บอเนต น้ำปูนใส หรือน้ำเกลือ ปิดแผลไว้
- 5.3 ถ้าหากมีอาการปวด ให้รับประทานยาแก้ปวด
- 5.4 ถ้าถูกแมลงกัดหรือต่อยบริเวณคอ หรือใบหน้าจนบวม ทำให้หายใจไม่สะดวก ควรรีบนำส่งแพทย์ทำการรักษาโดยเร็ว

6. วิธีปฐมพยาบาลแมงมุมกัด

- 6.1 ใช้เชือกรัดบริเวณเหนือบาดแผล เพื่อป้องกันมิให้พิษไหลเข้าสู่หัวใจ
- 6.2 ใช้ปากสะอาดดูดบาดแผลแล้วบ้วนพิษทิ้งหรือใช้มีดกรีดปากแผลให้กว้าง แล้วบีบโลหิตออกเพื่อรีดพิษแมงมุมออกก็ได้
- 6.3 ใช้เหล็กเผาไฟแล้วจี้ที่บาดแผล เพื่อทำลายพิษก็ได้
- 6.4 ทาแผลด้วยทิงเจอร์ไอโอดีน
- 6.5 ถ้าบริเวณแผลบวมมาก ใช้ถุงน้ำแข็งประคบอาการจะยุบเร็วขึ้น
- 6.6 ถ้าชีพจรเดินเบา อาจใช้ยาบำรุงหัวใจก็ได้

7. วิธีปฐมพยาบาลผิวหนังถลอก

- 7.1 ใช้ยาฆ่าเชื้ออ่อน ๆ ชะล้างแผลหรือใช้แอลกอฮอล์ชุบสำลีเช็ดแผลให้สะอาด อย่าใช้น้ำล้างแผล เพราะอาจทำให้เลือดไหลออกมาได้
- 7.2 ใช้ยาทาแผลสดให้ทั่วบริเวณผิวหนังที่ถลอก อาจไม่ต้องใช้ผ้าปิดบาดแผลก็ได้ ถ้าบาดแผลนั้นไม่อยู่ในตำแหน่งที่สกปรกหรือถูกน้ำได้ง่าย

8. วิธีปฐมพยาบาลข้อเท้าแพลง

ข้อเท้าแพลงเนื่องจากข้อเท้าที่ข้อเท้าเท้าเคลื่อนออกจากกัน แล้วกลับเข้าที่เดิม ความเจ็บปวดยังมีอยู่ เพราะกล้ามเนื้อส่วนนั้นถูกกระทบกระเทือนมากเกินไป การปฐมพยาบาลควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ใช้ความเย็นประคบบริเวณข้อต่อ เพื่อมิให้โลหิตตกภายในมากเกินไป จะเป็นผลทำให้หายเร็วยิ่งขึ้น
2. ให้อวัยวะส่วนนั้นได้อุญ่ิ่งโดยใช้ผ้า Bandage พัน หรือจะให้อวัยวะส่วนนั้น อยู่นิ่ง ๆ ในท่าที่ผู้ป่วยไม่บาดเจ็บ
3. เมื่อครบ 24 ชั่วโมงแล้ว ให้ใช้น้ำมันนวดบริเวณที่เจ็บปวดนั้น

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 6 เรื่อง การช่วยเหลือผู้อื่น (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

- จุดประสงค์**
1. บอกชื่อสถานที่สำคัญในท้องถิ่นได้
  2. ชี้แนะนำทางไปยังสถานที่สำคัญในท้องถิ่นได้

เนื้อหา

สถานที่สำคัญในท้องถิ่น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที
2. เกม “ แข่งขันเขียนชื่อสถานที่สำคัญ ” 5 นาที
3. สอนตามหลักสูตร 30 นาที
  - 3.1 ผู้กำกับอธิบายถึงสถานที่สำคัญในท้องถิ่นเกี่ยวกับที่ตั้ง ระยะทางและการเดินทาง
  - 3.2 ผู้กำกับหรือลูกเสือรุ่นพี่นำลูกเสือไปสำรวจสถานที่สำคัญในท้องถิ่นแล้วกลับมารายงาน
  - 3.3 ผู้กำกับและลูกเสืออภิปรายสรุปถึงเส้นทางที่เดินทางไปสำรวจสถานที่สำคัญ เสนอแนะสถานที่ที่ลูกเสือยังไม่ได้อภิปรายเพิ่มเติม
  - 3.4 ให้ลูกเสือช่วยกันทำแผนที่สถานที่สำคัญในท้องถิ่นไว้ในสถานที่ที่เหมาะสม (เพื่อสะดวกสำหรับผู้มาขอรับความช่วยเหลือในการให้บริการ)
  - 3.5 ร้องเพลง “ ลูกเสือช่วยเหลือกัน ”
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก) 10 นาที

สื่อการเรียนรู้การสอน

- อุปกรณ์**
1. แผนที่
  2. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกต
  - 1.1 ความสนใจ
  - 1.2 การเข้าร่วมกิจกรรม
2. ตรวจผลงาน แผนที่สถานที่สำคัญในท้องถิ่น

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

.....

สถานที่สำคัญในท้องถิ่น

เพื่อประโยชน์ในการใช้บริการของสถานที่ต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่เราอาศัยอยู่ หรือบริเวณใกล้เคียงได้อย่างถูกต้อง ควรจะมีการสำรวจและการเขียนสถานที่ดังต่อไปนี้

1. สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา เช่น วัด มัสยิด คริสตจักร ศาลเจ้า ฯลฯ
2. สถานที่ราชการ เช่น ที่ทำการเทศบาล ที่ทำการสภาตำบล สถานีอนามัย สถานีรถไฟ สถานีตำรวจ สถานีดับเพลิง การประปา ไปรษณีย์ เรือนจำ ฯลฯ
3. สถานที่สำคัญต่าง ๆ เช่น สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน สถานที่ท่องเที่ยว
4. สถานที่บริการอื่น ๆ เช่น ท่าเรือ สถานที่จอดรถโดยสาร ท่าอากาศยาน
5. ที่พักอาศัยบุคคลสำคัญของท้องถิ่น เช่น บ้านพักกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บ้านพักหัวหน้าสถานีอนามัย

สิ่งที่ถูกเสียดจะต้องสังเกต จดจำ เพื่อประโยชน์ในการชี้แนะและนำทางไปยังสถานที่สำคัญในท้องถิ่นประกอบด้วย

1. ชื่อสถานที่
2. ตรอก/ถนน ตำบล เขต/อำเภอ จังหวัด
3. ชื่อผู้รับผิดชอบสถานที่ หมายเลขโทรศัพท์
4. รายละเอียดลักษณะสถานที่ ให้อธิบายรายละเอียดว่าเป็นสถานที่ทำอะไร เช่น สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น อาคาร สำนักงาน
5. ความสำคัญของสถานที่ ให้อธิบายรายละเอียดว่า สำคัญในทางใด ให้บริการอะไรบ้าง
6. ประวัติพื้นบ้าน เช่น นิทาน ตำนาน เพลงพื้นบ้านเกี่ยวกับสถานที่นั้น ๆ หรือเล่าด้วยจะดีมาก

ตัวอย่างแบบรายงานการสำรวจ

ชื่อสถานที่ .....ตั้งอยู่ที่ ตรอก/ถนน.....
 ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ชื่อผู้รับผิดชอบสถานที่.....โทรศัพท์.....
 ลักษณะสถานที่.....การเดินทางจากจุดที่กำหนดให้ระยะทาง
 .....กิโลเมตร อยู่ทางทิศ.....เดินทางโดย.....ใช้เวลาเดินทางประมาณ.....
 ชั่วโมง.....นาที สถานที่หรือสิ่งที่อยู่ใกล้เคียงก่อนถึง.....
 ความสำคัญของสถานที่ รายละเอียดในการให้บริการทางใดบ้าง.....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
 วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 7 เรื่อง การรู้จักดูแลตนเอง

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ 1. แสดงวิธีบรรจุสิ่งของลงในเครื่องหลังได้

2. เตรียมเครื่องปัจจุบันพยาบาลเป็นส่วนตัวสำหรับเดินทางไกลได้

เนื้อหา 1. การบรรจุสิ่งของต่าง ๆ ลงในเครื่องหลังสำหรับการไปอยู่ค่ายพักแรม

2. การเตรียมเครื่องปัจจุบันพยาบาลเป็นส่วนตัวสำหรับการเดินทางไกล

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)

10 นาที

2. เกม “ หนูกับแมว ”

5 นาที

3. สอนตามเนื้อหา

30 นาที

3.1 กำกับและลูกเสือร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเครื่องใช้ที่จำเป็นในการอยู่ค่ายพักแรม

3.2 ผู้กำกับอธิบายและสาธิตการบรรจุเครื่องหลัง

3.3 ผู้กำกับอธิบายถึงความสำคัญของเครื่องปัจจุบันพยาบาล และสิ่งที่ควรเตรียม

3.4 ให้แต่ละหมู่ไปทำบัญชีรายชื่อตามรายการต่อไปนี้ แล้วนำมารายงาน

- เครื่องใช้ส่วนตัว

- เครื่องปัจจุบันพยาบาล

3.5 ให้ลูกเสือเล่นเกมทดสอบ “ เกมเก็บของลงในเครื่องหลัง ”

4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ

5 นาที

5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)

10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. เครื่องหลัง

2. เครื่องปัจจุบันพยาบาล

3. เครื่องใช้ที่จะนำไปอยู่ค่ายพักแรม

4. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต การรายงานผลงาน

2. การทดสอบ - แสดงวิธีเก็บของลงในเครื่องหลัง

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

การบรรจุสิ่งของลงในเครื่องหลัง

เครื่องหลัง (ย่าม) ในการเดินทางไกลระยะสั้น ๆ ใช้เวลาไม่นาน ลูกเสืออาจไม่ต้องเตรียมอาหารไปรับประทาน ถ้าไปไกลและใช้เวลานานถึงครึ่งวันก็จะต้องเตรียมอาหารสำเร็จรูปไปรับประทาน เช่น ข้าวห่อ ข้าวต้มมัด หรืออาหารห่ออย่างอื่น ในกรณีเช่นนี้ลูกเสือจะต้องมีเครื่องหลัง (ย่าม) เพื่อใส่อาหารสำเร็จรูปและสิ่งของจำเป็นอื่น ๆ นอกจากนี้ควรมีกระติกน้ำที่สะอาดไปรับประทานด้วย

ในการเดินทางไกลขั้นต่อไป ลูกเสือจะต้องนำภาชนะหุงต้มและอาหารสด อาหารแห้งไปประกอบอาหารรับประทานเอง

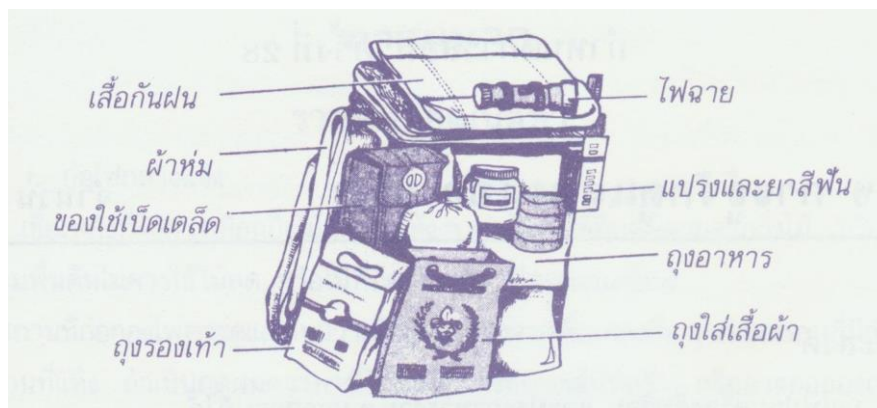
หลักในการบรรจุเครื่องหลัง

1. ของที่จะใช้ที่หลังควรจัดลงก่อน เช่น ผ้าห่ม เสื้อลำลอง ถุงเท้า ฯลฯ
2. ของที่จะใช้ก่อนควรจัดลงบรรจุที่หลัง ของประเภทเครื่องครัว เป็นต้น
3. เสื้อกันฝน ก่องยา ไฟฉาย ควรเอาไว้หลังสุด จะได้อยู่ข้างบนเวลาใช้จะได้หยิบออกใช้ได้ง่าย

การเตรียมเครื่องปัจจุบันพยาบาลส่วนตัวสำหรับการเดินทางไกล

ในการปฏิบัติกิจกรรมเดินทางไกล บางครั้งลูกเสืออาจเกิดอาการเจ็บป่วยหรือไม่สบาย ดังนั้น ควรเตรียมเครื่องปัจจุบันพยาบาลส่วนตัวไปด้วย ดังนี้

1. ยาประเภทต่าง ๆ เช่น ยาลม ยาแก้ปวดลดไข้ ยาแก้ปวดท้อง ฯลฯ
2. อุปกรณ์ปฐมพยาบาลเช่น ผ้าพันแผล ผ้าก๊อซ สำลี ฯลฯ

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 8 เรื่อง การรู้จักดูแลตนเอง (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ ก่อไฟปรุงเครื่องต้มร้อน และปรุงอาหารง่าย ๆ นอกสถานที่ได้

เนื้อหา การรู้จักดูแลตนเอง (ต่อ)

- การก่อไฟ
- การปรุงเครื่องต้มร้อน
- การปรุงอาหารอย่างง่าย ๆ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ชงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. สอนตามหลักสูตร	35 นาที
2.1 ผู้กำกับอธิบายถึง สาธิตวิธีก่อไฟ ปรุงเครื่องต้มร้อน และปรุงอาหารอย่างง่าย ๆ	
2.2 ให้ลูกเสือแต่ละหมู่ไปฝึกในเวลาที่กำหนดให้ แล้วรายงาน	
3. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
4. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจสอบเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. ถ่าน ฟืน เชื้อฟืน ไม้ขีด เต้าประคิษฐ์

2. อุปกรณ์ปรุงเครื่องต้มร้อน
3. อุปกรณ์ในการประกอบอาหาร
4. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต

2. ตรวจสอบผลงาน การก่อไฟ ปรุงเครื่องต้มร้อน และปรุงอาหารอย่างง่าย ๆ
นอกสถานที่

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 9 เรื่อง การรู้จักดูแลตนเอง (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

- จุดประสงค์**
1. กางเต็นท์และเก็บเต็นท์ได้
  2. อยู่ค่ายพักแรมอย่างน้อย 1 คืนได้

เนื้อหา การรู้จักดูแลตนเอง

1. การกางเต็นท์สำหรับพักแรมในการเดินทางไกล
2. การอยู่ค่ายพักแรม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที
2. เกม “ สิบทาง ” 5 นาที
3. สอนตามหลักสูตร 30 นาที
  - 3.1 แบ่งลูกเสือเรียนตามฐาน โดยผู้กำกับอธิบายและสาธิตแล้วให้ลูกเสือฝึกปฏิบัติ
    - ฐานที่ 1 การกางเต็นท์ และเก็บเต็นท์
    - ฐานที่ 2 การเลือกสถานที่ในการกางเต็นท์และอยู่ค่ายพักแรมและปฏิบัติตนเองเฉพาะอยู่ค่ายพักแรม
  - 3.2 เพลง “ ค่ายพักแรม ”
  - 3.3 ผู้กำกับนำลูกเสือให้มาอยู่ค่าย
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก) 10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. เต็นท์ชนิดต่าง ๆ พร้อมอุปกรณ์ (ถ้าไม่มีเต็นท์หลายชนิดใช้เต็นท์เพียงชนิดเดียวก็ได้)

2. รูปภาพเต็นท์ชนิดต่าง ๆ
3. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกต
2. การทดสอบ

บันทึกหลังการสอน.....
 .....
 .....
 .....
 ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....
 .....

เต็นท์

เต็นท์มีอยู่หลายชนิดทั้งที่นอนได้คนเดียวหรือมากกว่าขึ้นไป มีชื่อเรียกต่าง ๆ กันไป เช่น เต็นท์กระเบาะ เต็นท์กระโจม หรือเต็นท์ชาวค่าย เป็นต้น สิ่งสำคัญในการเลือกเต็นท์เพื่อไปอยู่ค่ายพักแรมนั้น เต็นท์จะต้องมีน้ำหนักเบา ไม่นหนักจนเกินไป เหมาะที่จะนำไปกับตัวเองหรือหมู่ลูกเสือของตนเองได้

อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับประกอบเต็นท์

1. เสาหลักอาจทำด้วยโลหะหรือไม้ก็ได้มีความสูงพอประมาณตามลักษณะของเต็นท์
2. สมอบก ทำด้วยไม้หรือโลหะยาวประมาณ 1 ฟุต มีประมาณ 8 - 10 ตัว หรือมากกว่าก็ได้ตามลักษณะของเต็นท์
3. เชือกร้อยหูเต็นท์ เป็นเชือกยาวขนาด 1 - ½ ฟุต สำหรับร้อยหูเต็นท์ผูกติดกับสมอบก
4. เชือกดึงเสาหลัก เป็นเชือกขนาดยาวประมาณ 3 เมตร สำหรับผูกกับยอดเสาหลัก แล้วดึงผูกกับสมอบก

การเลือกสถานที่กางเต็นท์

1. เป็นทุ่งราบโปร่ง มีหญ้าขึ้นเขียวขจี ลาดเอียงบ้างเล็กน้อย
2. อยู่ไม่ไกลแหล่งน้ำ
3. ไม่เป็นแอ่ง หรือลุ่มน้ำ หรือหุบเขา ที่น้ำขังหรืออาจท่วมถึง
4. ไม่อยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ เพราะอาจเกิดอันตรายเวลาเกิดพายุและอากาศไม่ดีในตอนกลางคืน
5. พื้นต้องราบเรียบ ไม่ขรุขระหรือมีสิ่งแหลมคม อันอาจจะก่อให้เกิดอันตราย

วิธีการกางเต็นท์

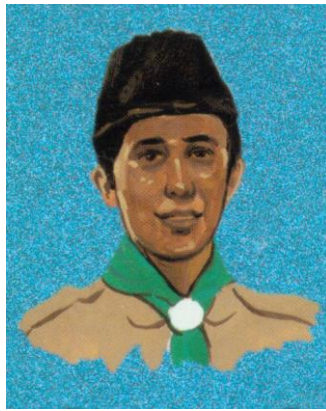
1. ถ้าเป็นฤดูหนาวหรือฤดูฝน ให้หันด้านหลังของเต็นท์ให้กับทิศทางลม ถ้าเป็นฤดูร้อนให้ประตูเต็นท์สู่ทิศทางลม

2. ตั้งเสาหลักทั้งสองขึ้น
3. ใช้เชือกผูกเสาหลัก แล้วดึงเชือกจึงผูกกับสมอบกให้ตึง
4. ตอกสมอบกที่มุมเต็นท์ทั้งสิ้น
6. ใช้เชือกร้อยหูเต็นท์ผูกติดกับสมอบกให้ชายเต็นท์ตึง

การปฏิบัติขณะอยู่ค่ายพักแรม

1. ปลดเครื่องหลังออกวางเป็นหมู่
2. แบ่งหน้าที่แก่หมู่เพื่อสร้างค่ายพัก
3. ปรับที่สร้างค่ายพัก

4. นำของส่วนตัวเข้าที่พักเป็นหมู่
5. นายหมู่จัดแบ่งหน้าที่ตามความเหมาะสม
6. จัดทำอุปกรณ์ภายในค่ายพักแรม
7. รักษาสุขภาพของค่ายอย่างเคร่งครัด
8. จงเป็นมิตรที่ดีแก่ชาวบ้าน โดยเชิญเจ้าหน้าที่มาชมการแสดงและบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่เขา

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 แผนการจัดที่ 10 เรื่อง การเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ จำนวน 1 ชั่วโมง

- จุดประสงค์**
1. บอกชื่อทิศทั้ง 8 ได้ถูกต้อง
  2. บอกวิธีใช้เข็มทิศได้
  3. บอกเครื่องหมายต่าง ๆ ในแผนที่ได้
  4. หาทิศทางโดยใช้แผนที่และเข็มทิศได้

- เนื้อหา**
1. ทิศและการใช้เข็มทิศ
  2. มาตรฐานและเครื่องหมายบนแผนที่

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ชงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “ ทิศ ”	5 นาที
3. สอนตามหลักสูตร	30 นาที
3.1 แบ่งหมู่ลูกเสือเรียนตามฐานโดยผู้กำกับอธิบายและสาธิตแล้วฝึกลูกเสือปฏิบัติ	
ฐานที่ 1 การใช้เข็มทิศ การวางแผนที่ให้ลูกทิศทาง	
ฐานที่ 2 มาตรฐาน เครื่องหมาย และเส้นทางที่กำหนดบนแผนที่	
3.2 ผู้กำกับสรุปแล้วให้ลูกเสือจดบันทึก	
3.3 เกมทดสอบ “ ทิศ ”	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

- สื่อการเรียนการสอน**
1. เข็มทิศ
  2. แผนที่ภูมิทิศทั้ง 8 ทิศ
  3. แผนที่ภูมิแสดงเครื่องหมายบนแผนที่
  4. แผนที่
  5. แผนที่ภูมิเพลง

- การวัดผลและประเมินผล**
1. การสังเกต ความสนใจ และการเข้าร่วมกิจกรรม
  2. การทดสอบ หาทิศทางโดยใช้แผนที่และเข็มทิศ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

ทิศ

ทิศ 8 ทิศ อาจบอกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ บอกเป็นทิศและบอกเป็นองศา เช่น

1. ทิศเหนือ	0 องศา(หรือ 360 องศา)	อุดร	= N
2. ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ	45 องศา	อีสาน	= NE
3. ทิศตะวันออก	90 องศา	บูรพา	= E
4. ทิศตะวันออกเฉียงใต้	135 องศา	ภาคเนย์	= SE
5. ทิศใต้	180 องศา	ทักษิณ	= S
6. ทิศตะวันตกเฉียงใต้	225 องศา	หริดี	= SW
7. ทิศตะวันตก	270 องศา	ประจิม	= W
8. ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ	315 องศา	พายัพ	= NW

การใช้เข็มทิศ

1. ให้วางเข็มทิศในแนวราบให้หนึ่ง
2. ค่อย ๆ หมุนกรอบ ให้ N ตรงกับปลายเข็มทิศ
3. จะได้ทิศทั้ง 8 ตามต้องการ

การวางแผนที่ให้ถูกทิศทาง

ในการใช้แผนที่จะให้ประโยชน์มากที่สุดเพียงไรนั้น ขึ้นอยู่กับผู้ใช้สามารถวางแผนที่ให้ถูกทิศทางและสามารถหาตำแหน่งของตนเองได้ในแผนที่

ตามปกติด้านบนของแผนที่จะเป็นทิศเหนือ ฉะนั้น เมื่อวางเข็มทิศลงบนแผนที่แล้ว จะต้องหันแผนที่ให้ด้านบนตรงกับทิศเหนือ แม่เหล็ก (Magnetic North) หรือถ้าในแผนที่ที่มีเส้น Magnetic North Line ก็จงหันแผนที่ให้ตรงกับทิศเหนือในเข็มทิศ ก็เป็นอันว่าแผนที่อยู่ในตำแหน่งที่ถูกทิศทางแล้ว

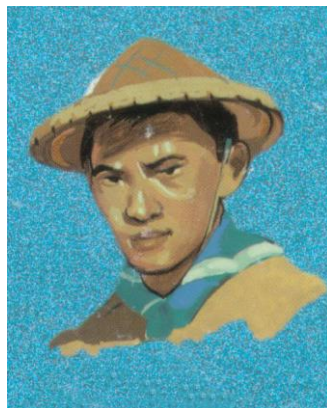
มาตราส่วน (Scale)

คือ อัตราส่วนระหว่างระยะในแผนที่กับระยะทางในภูมิประเทศ เราสามารถคำนวณหรือวัดระยะทาง โดยใช้สูตร

$$\text{มาตราส่วน} = \frac{\text{ระยะในแผนที่}}{\text{ระยะในภูมิประเทศ}}$$

ชนิดของมาตราส่วนมี 3 ชนิดคือ

1. มาตราเศษส่วน เช่น $\frac{50,000}{1}$ หรือ 1:50,000 /หมายความว่า หนึ่งหน่วยของระยะ แผนที่เท่ากับ 50,000 ซม.
2. มาตราส่วนคำพูด จะบอกเป็นตัวอักษรเป็นภาษาพูด เช่น 1 นิ้ว ต่อ 1 ไมล์ หรือ 1 นิ้ว ต่อ 1 กิโลเมตร เป็นต้น
3. มาตราส่วนเป็นบรรทัด จะพิมพ์ไว้ ณ ที่ขอบด้านล่างของแผนที่ ถ้าผู้ใช้แผนที่ต้องการทราบว่าระยะในแผนที่ระหว่าง 2 ตำบล หรือ 2 จุด มีความยาวเท่าไรในภูมิประเทศ เราก็ใช้มาตราส่วนเส้นบรรทัดวัดระยะในแผนที่ จะทราบระยะจริงในภูมิประเทศได้เลย โดยไม่ต้องคำนวณที่มาตราส่วน เส้นบรรทัดจะมีหน่วยแสดงไว้เป็นไมล์ เมตร หลา หรือไมล์ทะเล

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 11 เรื่อง การเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ (ต่อ) จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ 1. เดินทางไกลไป - กลับ ตามระยะทาง 10 กิโลเมตร ได้

2. กฎและเครื่องหมายจราจร

เนื้อหา 1. การเดินทางไกล

2. กฎและเครื่องหมายจราจร

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที

2. เกม “จิ้งเขาลงห้วย” 5 นาที

3. สอนตามหลักสูตร 30 นาที

3.1 ผู้กำกับลูกเสือและลูกเสืออภิปรายตามหัวข้อ ต่อไปนี้

- ประโยชน์ของการเดินทางไกล

- การปฏิบัติตนในการเดินทางไกล

- กฎและเครื่องหมายจราจร

- การปฏิบัติตามกฎจราจร

3.2 เพลง “ข้ามถนน” และทำท่าประกอบเพลง

3.3 ร้องเพลง “เดินทางไกล”

4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที

5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก) 10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. แบบรายงานการเดินทางไกล

2. ภาพเครื่องหมายจราจร

3. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต ความสนใจ และการให้ความร่วมมือ

2. ตรวจสอบผลงาน รายงานเดินทางไกล

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

การเดินทางไกล

ในการเดินทางไกลนั้น ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ควรเลือกเส้นทางที่ผ่านภูมิประเทศที่แปลก ๆ ได้รับความอยากรู้อยากเห็น เพื่อให้ลูกเสือได้ใช้ความสังเกตจดจำลักษณะภูมิประเทศที่ผ่านไป และลงบันทึกหัวข้อสำคัญไว้เป็นรายงานโดยละเอียด
2. การเดินทางไกลไม่ควรนำลูกเสือไปตามถนนหนทางในเมือง หรือผ่านชุมชน อย่างน้อยควรมีภูมิประเทศเป็นป่าเขา ทุ่งนา หากไม่ขลุกขลักนัก ลูกเสือควรมีแผนที่ติดตัวไปด้วย และเดินตามแผนที่นั้นโดยใช้เข็มทิศช่วย
3. รายงานที่กล่าวมานั้น กล่าวถึงลักษณะภูมิประเทศ 2 ข้างทาง อาชีพพลเมือง ที่ตั้งค่ายพักแรมสภาพถนนหนทาง ต้นไม้ นก และสัตว์ที่พบเห็น และบันทึกภารกิจที่ทำในวันหนึ่ง ๆ ซึ่งควรทำแผนที่สังเขปประกอบไว้ด้วย
4. การเดินทางไกลพักแรมอย่างน้อยปีหนึ่งควรมีการเดินทางไกล 1 ครั้ง หรือ 2 ครั้ง (สำหรับพักแรมใหญ่ ส่วนการสอบต้องเป็นไปตามกำหนด)

ประโยชน์ของการเดินทางไกล

1. ฝึกความอดทน ความรอบคอบ และความไม่ประมาท
2. รู้จักเตรียมการ และสิ่งจำเป็นในการเดินทางไกล
3. เป็นคนมีความสังเกตดี
4. มีความระมัดระวังตัวต่ออันตรายที่จะเกิดขึ้นโดยไม่ประมาท
5. มีความสามัคคี ช่วยเหลือกัน เพราะอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ
6. ได้ใช้ชีวิตกลางแจ้ง
7. รู้จักช่วยตนเอง เช่น รู้จักประกอบอาหาร ทำที่พัก ฯลฯ

การปฏิบัติตนในการเดินทางไกล

1. เดินตามระบบหมู่ และรักษาระเบียบวินัยโดยเคร่งครัด
2. เมื่อเดินบนถนน จงเดินให้ถูกต้องตามกฎของการจราจร
3. ไม่แหวะคิ้มเครื่องคิ้ม หรือซื้อขนมรับประทาน และห้ามขึ้นรถโดยสารทุกชนิด
4. ทำตัวเป็นมิตรที่ดีของคนทุกคน เพื่อเผยแพร่เกียรติคุณของการลูกเสือ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น
5. มีความสามัคคีภายในหมู่ของตน และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน

6. รู้จักอนุรักษัธรรมชาติ
7. ขณะเดินทางไม่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย
8. ไม่ทำลายทรัพย์สินของผู้อื่น หรือของทางราชการ

กฎและเครื่องหมายจราจร

1. สัญญาณไฟฟ้า

ไฟแดง ให้รถทุกคันหยุดที่หลังแนวเส้นหยุด

ไฟเหลือง ให้รถทุกคันเตรียมหยุดที่หลังแนวเส้นหยุด

ให้รถทุกคันเตรียมผ่านไป

ไฟเขียว ให้รถทุกคันผ่านไป

2. สัญญาณมือ เมื่อต้องการให้รถหยุด มี 2 ท่า คือ

2.1 เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ (ตำรวจจราจร) ยืนและเหยียดแขนทั้งสองข้างออกไปเสมอระดับไหล่ และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านที่เหยียดแขนทั้งสองข้างของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ

2.2 เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยืน และแยกแขนท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ส่วนแขนซ้ายเหยียดออกไปเสมอระดับไหล่ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าและด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ

ความปลอดภัยบนท้องถนน

1. การเดินถนน

1.1 อย่าหยอกล้อกันกลางถนน

1.2 ควรเดินบนทางเท้า ถ้าไม่มี ควรเดินชิดขอบถนนด้านขวา

1.3 การเดินในเวลาค่ำคืนไม่ควรสวมเสื้อดำ

2. การข้ามถนน

2.1 ต้องข้ามในที่ที่มีทางข้าม (ทางม้าลาย) ถ้าทางแยกที่มีสัญญาณไฟจราจรควรข้ามขณะที่มีสัญญาณไฟแดงให้รถหยุด

2.2 ถ้าถนนไม่มีทางม้าลาย ควรยืนขอบทางเท้าก่อน ดูทางด้านขวามือ ล้วงมองทางด้านซ้ายมือ แล้วมองทางด้านขวามืออีกครั้ง เมื่อแน่ใจไม่มีรถในระยะใกล้แล้วจึงข้ามถึงกึ่งกลางถนน ให้มองซ้ายอีกครั้งเพื่อความแน่ใจ

2.3 อย่าเหม่อหรือซักซ้าขณะข้ามถนน

2.4 ข้ามถนนเวลามีฝนตกต้องระมัดระวังมากขึ้น เพราะผู้ขับขี่อาจมองไม่เห็น และหยุดรถได้ยาก

2.5 ถ้ามีรถจอดอยู่ต้องมองให้แน่ใจก่อน

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 12 เรื่อง การเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ 1. เลือกศึกษาประเทศที่น่าสนใจได้ 1 ประเทศ

2. บอกสิ่งสำคัญของประเทศที่น่าสนใจได้

เนื้อหา ศึกษาเรื่องราวและสิ่งสำคัญที่น่าสนใจเกี่ยวกับต่างประเทศ 1 ประเทศ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เกม “ จั๊กม๊ากกลม ”	5 นาที
3. สอนตามหลักสูตร	30 นาที
3.1 ให้ลูกเสือแต่ละหมู่เลือกศึกษาเรื่องราวและสิ่งสำคัญที่น่าสนใจเกี่ยวกับต่างประเทศ หมู่ละ 1 ประเทศ	
3.2 ให้ตัวแทนของหมู่รายงานตามเวลาที่กำหนด	
3.3 ผู้กำกับสรุปบทเรียนโดยใช้สื่อการเรียนการสอน ประกอบ	
3.4 ร้องเพลง “ เกียรติคุณลูกเสือไทย ”	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. ใบงาน

2. แผนที่โลกหรือแผนที่ประเทศเพื่อนบ้าน

3. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต ความสนใจ

2. ตรวจผลงาน

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 แผนการจัดที่ 13 เรื่อง ทักษะในทางวิชาลูกเสือ จำนวน 1 ชั่วโมง

- จุดประสงค์** 1. บอกวิธีใช้มีดและขวานอย่างเหมาะสมกับงานได้
 2. บอกวิธีเก็บรักษามีดและขวานได้

เนื้อหา การใช้และเก็บรักษามีดและขวาน

- ชนิดของมีดและขวาน
- วิธีใช้และเก็บรักษามีดและขวาน
- ใช้มีดเหลาสมอบก และขวานตัด - ผ่าไม้เพื่อก่อไฟ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เกม “ ขึ้นเขาลงห้วย ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
กลุ่มลูกเสือเรียนตามฐาน โดยผู้กำกับอธิบายและสาธิต แล้วให้ลูกเสือฝึกปฏิบัติดังนี้	
ฐานที่ 1 วิธีใช้เก็บรักษามีดและขวาน	
ฐานที่ 2 การพก นำพา และส่งให้ผู้อื่น	
ฐานที่ 3 การใช้มีดเหลาสมอบก	
ฐานที่ 4 การใช้ขวานตัดและผ่าไม้เพื่อก่อไฟ	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)	10 นาที

- สื่อการเรียนการสอน**
1. มีดและขวานชนิดต่าง ๆ
  2. หินลับมีดและขวาน
  3. ไม้สำหรับทำสมอบกและฟืน

- การวัดผลและประเมินผล**
1. การสังเกต ความสนใจ
  2. คูการเข้าร่วมกิจกรรม

บันทึกหลังการสอน.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....
 .....

การใช้ขวานและเลื่อย

ขวานนับว่าเป็นเครื่องมือที่เป็นอันตรายมาก แม้ว่าจะต้องใช้มากในการตัดต้นไม้ ทอนไม้ หรือริดกิ่งไม้ก็ตามส่วนเลื่อยที่ใช้ในการตัดไม้นั้น ก็ไม่ใช่เลื่อยที่ใช้ลำดับเลื่อยไม้แปรรูป เช่นเลื่อยคันดา เลื่อยยก (หรือเรียกว่าเลื่อยที่ใช้ตามบ้าน) เลื่อยที่ใช้ในการตัดไม้ก็จะเป็นเลื่อยขนาดใหญ่ ที่อาจใช้คนเดียวหรือหลายคนก็ได้

1. ขวานที่เหมาะสมกับการใช้งาน ควรหนักประมาณ 1 กิโลกรัม ขวานมีหลายชนิด ดังนี้

1.1 ขวานไทย ทำด้วยเหล็กหน้าตรง ค้ำคมบางหน้ากว้างประมาณ 2 นิ้วครึ่ง หรือประมาณ 3 นิ้ว สันหนาประมาณ 2 นิ้ว - 2 นิ้วครึ่ง ตรงกลางมีช่องสำหรับใส่ค้ำ ซึ่งทำด้วยไม้เนื้อแข็ง ความโตของค้ำพอกำได้ถนัดมือ มี 2 ขนาด คือ ขวานขนาดเล็ก ยาวประมาณ 12 - 14 นิ้ว ส่วนขนาดใหญ่จะยาวประมาณ 2 ฟุตครึ่ง

1.2 ขวานฝรั่ง ทำด้วยเหล็กกล้า ค้ำคมบางหน้าขวานกว้างประมาณ 4 นิ้วครึ่ง สันขวานกว้างหน้าประมาณ 2 นิ้วครึ่ง มีช่องเป็นวงรีสำหรับใส่ค้ำเป็นไม้เนื้อแข็ง ค้ำกลมรีและงอเล็กน้อย ปลายค้ำกว้างกว่าตอนใกล้คมขวาน ทั้งนี้เพื่อให้เข้ากับอุ้งมือพอดี มีน้ำหนักประมาณ 1 กิโลกรัม มีทั้งขนาดเล็ก คือยาวประมาณ 12 - 14 นิ้ว และขนาดใหญ่ ยาวประมาณ 2 ฟุตครึ่ง

ประโยชน์ของขวานทั้ง 2 ชนิด มีดังนี้

1. ความขวานใช้ฟัน ผ่า ตัด ทอน ริดกิ่ง โคนต้นไม้
2. สันขวาน ใช้ตอก ทุบ

1.3 ขวานโยน เป็นขวานที่นิยมใช้ในหมู่กรรมการทำไม้ของภาคกลาง มีหน้าขวานกว้างประมาณ 4 นิ้ว โคนขวานเป็นรู จึงทำให้ดูรูปร่างคล้ายเสียม มีหัวขวานเป็นไม้เนื้อแข็งมีรูกลมทางข้างขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 นิ้ว สำหรับใส่ค้ำตั้งฉากกับขวาน เนื่องจากค้ำของขวานชนิดนี้เล็ก จึงกำได้แน่น ประกอบกับขวานมี 2 ชั้น จึงทำให้สามารถปิดหน้าขวานให้กินเนื้อไม้ได้ตามความต้องการนิยมใช้ถากไม้ หรือเสาด่าง ๆ

1.4 ขวานนกดะโน เป็นที่นิยมใช้กันมากสำหรับกรรมการในภาคเหนือ เป็นขวานซึ่งทำในประเทศไทย มีหน้าขวานกว้างประมาณ 2 นิ้ว ยาวประมาณ 8 - 10 นิ้ว สันขวานหน้าประมาณ 1 นิ้วครึ่ง รูปขวานโค้งน้อย ๆ เนื่องจากหน้าขวานเล็ก และตัวขวานยาว จึงทำให้มีน้ำหนักดีในการเจาะไม้และเข้าเนื้อไม้เล็ก นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในการเจาะจุกซุง สำหรับร้อยโซ่ ให้ข้างซุงลากอีกด้วย

2. เลื่อย เลื่อยที่ใช้ในการตัดไม้มีขนาด 2 ชนิด ดังนี้

2.1 เลื่อยขมบาล เป็นเลื่อยแบบใช้ 2 คน มีฟันเลื่อยแบบสามเหลี่ยมตลอดความยาวของเลื่อยมีตั้งแต่ขนาด 4 ฟุต - 8 ฟุต

2.2 เลื่อยคันศร เป็นเลื่อยที่นิยมใช้ตัดไม้ของทวีปยุโรป เช่น สวีเดน ขนาดที่เหมาะสมในการโค่นต้นไม้ คือ ใบเลื่อยยาว 39 นิ้ว มีช่องระหว่างใบเลื่อยกับคัน ประมาณ 10 นิ้ว ใช้โค่นต้นไม้ขนาดเล็ก ๆ ได้ดีและประหยัด เพราะใช้คนเพียงคนเดียว

การโค่นต้นไม้ ตัดไม้ ริดกิ่งไม้

การโค่นต้นไม้ ก่อนโค่นต้นไม้ต้องริดกิ่งทั้งหมดที่เกาะเกาะออกเสียก่อน และเริ่มต้นด้วย

1. การบากหน้าให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ลึกประมาณ 1/3 ของต้นไม้
2. ต่อไป ลัดหลังด้วยเลื่อยให้ได้ระดับและตั้งฉากกับต้นไม้ และเลื่อยเข้าไปให้สูงกว่าบากหน้าประมาณ 2 - 4 เซนติเมตร
3. ให้เหลือแกนกลางไว้ระหว่างการบากหน้า และรอยลัดหลัง ประมาณ 2 - 4 นิ้ว แกนนี้จะช่วยยึดลำต้นไม้ไว้ ไม่ให้ล้มไปทางอื่น และทำให้ไม้แตกหรือฉีกขาดง่าย

การตัดไม้ การตัดลำต้นออกเป็นท่อน ๆ ควรตัดจากด้านหนึ่งให้ถึงตรงกลางให้รอยบากกว้างประมาณครึ่งหนึ่งของความหนาของต้นไม้ แล้วพลิกต้นไม้กลับ ทำรอยบากในทำนองเดียวกันจากอีกด้านหนึ่ง จนไม้ทั้งสองท่อนหลุดออกจากกัน ก่อนตัดต้องหาไม้หรือสิ่งอื่น ๆ มาเป็นฐานค้ำยันเสียก่อน

การริดกิ่งไม้ ต้องตัดกิ่งไม้ขนาดต่าง ๆ ออกให้เหลือแต่ลำต้น ซึ่งต้องริดกิ่งจากโคนไม้ไปหายอด ริดกิ่งไม้ทีละกิ่งจากเบื้องล่างให้ใกล้กับลำต้นเท่าที่จะทำได้

ข้อควรระวังในการใช้ขวานและเลื่อย

1. ให้ผู้ดูอยู่ห่างออกไปเป็น 2 เท่าของระยะจากช่วงแขนถึงหน้าขวาน (ประมาณ 2 - 4 เมตร) ตามขนาดของขวาน
2. อย่าให้มีสิ่งกีดขวางการทำงาน
3. อย่าเหวี่ยงขวานตามสบาย ต้องดูว่าไม้ที่จะตัดนั้นมีไม้รองรับอย่างมั่นคงหรือไม่
4. อย่าให้คมขวานและฟันเลื่อยกระทบกับดิน หิน หรือโลหะอื่น ๆ
5. จงพักผ่อนเมื่อรู้สึกเหนื่อยและเก็บขวานไว้กับท่อนไม้ ส่วนเลื่อยอย่าทิ้งค้างไว้ที่ไม้
6. อย่าใช้ขวานที่หนักเกินไป
7. อย่าพยายามเพิ่มกำลังแรงในขณะที่ฟันหรือเลื่อยไม้
8. อย่าฟันไม้ตรง ๆ จงฟันเฉียง

การดูแลรักษาและซ่อมแซมขบวนล้อ

1. เมื่อใช้แล้ว ก่อนเก็บต้องเช็ดถูให้สะอาดทุกครั้ง
2. ทาด้วยน้ำมันพืชหรือน้ำมันหล่อลื่น เพื่อป้องกันสนิม
3. อาจจะใช้ให้มิดชิดในกล่องเครื่องมือ หรือเอาขบวนล้อเก็บไว้ที่ซ่อนไม้

ส่วนล้อแขวนไว้ในห้องเก็บ

4. เมื่อข้ามห้วยหรือแตกไร่ หรือนอกหลวม ต้องรีบซ่อมแซมทันที อย่าปล่อยให้
จะเกิดอันตรายมากขณะที่นำออกใช้

5. ลับคมขวานและคัดคลองล้ออยู่เสมอ

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 14 เรื่อง ทักษะในทางวิชาลูกเสือ (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

- จุดประสงค์**
1. ผูกเงื่อนจากเชือกที่มีขนาดเดียวกันและบอกประโยชน์ได้อย่างน้อย 1 เงื่อน
  2. ผูกเงื่อนจากเชือกที่มีขนาดต่างกันและบอกประโยชน์ได้อย่างน้อย 1 เงื่อน
  3. ผูกเงื่อนด้วยเชือกกับวัสดุอย่างใดอย่างหนึ่งและบอกประโยชน์ได้อย่างน้อย 1 เงื่อน

- เนื้อหา**
1. การผูกเงื่อนโดยใช้เชือกที่มีขนาดเดียวกัน
  2. การผูกเงื่อนโดยใช้เชือกที่มีขนาดต่างกัน
  3. การผูกเงื่อนโดยใช้เชือกกับวัสดุอย่างใดอย่างหนึ่ง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที
2. เกม “ รถไฟด่วน ” 5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา 30 นาที
  - 3.1 ลูกเสือช่วยกันอภิปรายถึงประโยชน์ของเชือกในชีวิตประจำวัน
  - 3.2 ผู้กำกับสรุปการใช้เงื่อนดังนี้
    - การใช้เชือกที่มีขนาดเดียวกัน
    - การใช้เชือกกับวัสดุอย่างใดอย่างหนึ่ง
  - 3.3 แบ่งหมู่ลูกเสือเรียนตามฐานต่าง ๆ ดังนี้
    - ฐานที่ 1 เงื่อนที่ใช้เชือกขนาดเดียวกันประกอบด้วยเงื่อนประมง เงื่อนผูกกรัน และเงื่อนผูกคนลาก
    - ฐานที่ 2 เงื่อนที่ใช้เชือกที่มีขนาดต่างกัน ประกอบด้วยเงื่อนขัดสมาธิ และเงื่อนขัดสมาธิ 2 ชั้น
    - ฐานที่ 3 ใช้เชือกผูกกับวัสดุอย่างใดอย่างหนึ่งประกอบด้วยเงื่อนผูกซุง เงื่อนตะกรุดเบ็ด และเงื่อนผูกรั้ว
  - 3.4 ผู้กำกับลูกเสือทบทวนสรุปผลการเรียนจากฐาน
  - 3.5 เกมทดสอบปิดตาผูกเงื่อน
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก) 10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. เชือก

2. แผนภูมิเงื่อน

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต ความสนใจ

2. ทดสอบ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

.....

การผูกเงื่อนโดยใช้เชือกขนาดเดียวกัน

1. เงื่อนประมง

เป็นเงื่อนที่ใช้สำหรับต่อเชือกที่มีขนาดเดียวกัน ซึ่งเป็นที่รู้จักกันอีกชื่อหนึ่งว่า “เงื่อนหัวล้านชนกัน” นั่นเอง

ประโยชน์ของเงื่อนประมง

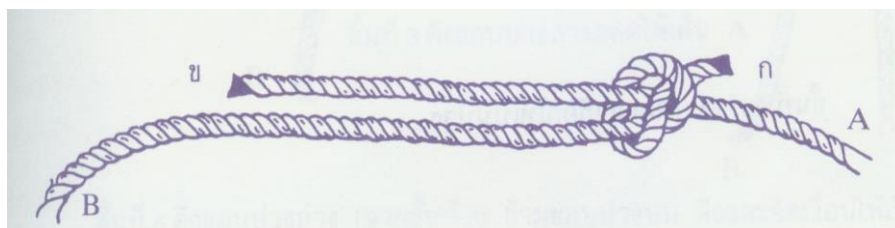
1. ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดเดียวกัน
2. ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดเล็ก หรือใช้ต่อสายเอ็นตกปลาซึ่งชาวประมงนิยมใช้ทั่วไป
3. ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดใหญ่ เพื่อใช้ลากจูงเพราะสามารถรับกำลังลากได้ดี
4. ใช้ผูกคอขวดเพื่อเป็นการถือหัว
5. ใช้ผูกสายไฟเพื่อทำกับระเบิด

วิธีผูกเงื่อนประมง

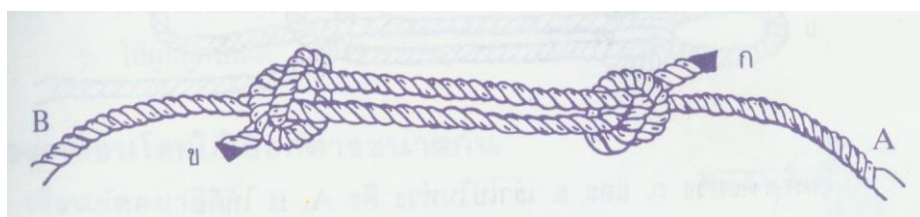
ขั้นที่ 1 ให้ปลายเชือกซ้อนกันดังรูป

ขั้นที่ 2 ผูกปลายเชือก ก รอบตัวเชือก A ด้วยผูกขัดชั้นเดียวธรรมดา

ขั้นที่ 3 ผูกปลายเชือก ข รอบตัวเชือก B

ขั้นที่ 4 ดึงเส้นเชือก A, B ให้ปมเงื่อนเชือกเข้าไปชนกัน

2. เงื่อนผูกกรัน

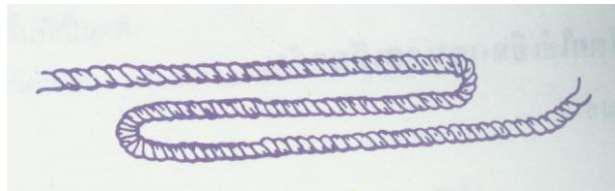
เป็นเงื่อนผูกเพื่อทบเชือกส่วนที่ชำรุด

ประโยชน์

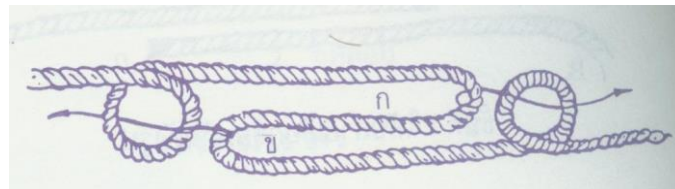
1. ใช้ผูกกรันทบเชือกที่ชำรุดเล็กน้อย ซึ่งถ้าใช้กำลังมาก ๆ อาจขาด เมื่อทบแล้วจะให้กำลังเท่าเดิม
2. ใช้ทบเชือกที่ยาวมาก ๆ ให้สั้นลงตามต้องการ

วิธีการผูกเงื่อนผูกกรัน

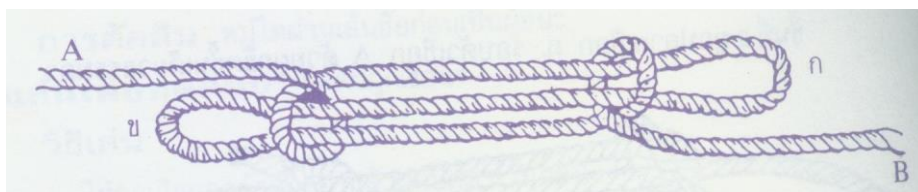
ขั้นที่ 1 ทบเชือกดังรูป

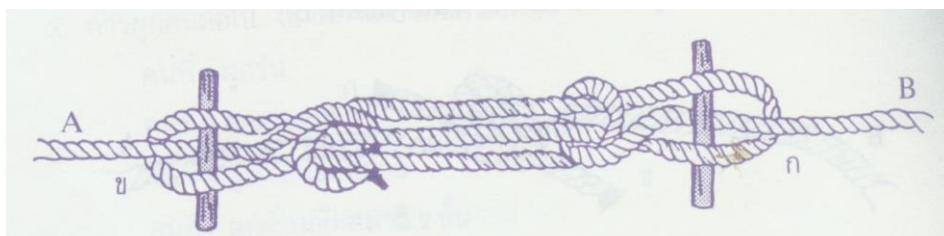
ขั้นที่ 2 ทำส่วนปลายเชือกให้เป็นบ่วง

ขั้นที่ 3 ดึงบ่วง ก และ ข เข้าไปในห่วง ดึง A, B ให้ตึง

ขั้นที่ 4 ใช้ไม้ขัดเส้นเชือก A กับบ่วง ข, B กับบ่วง ก

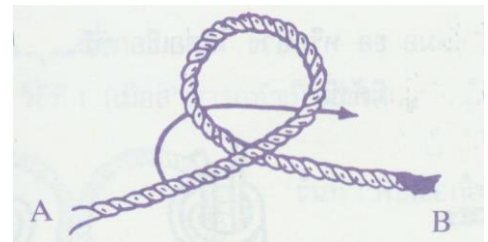
3. เงื่อนผูกคนลาก

ประโยชน์

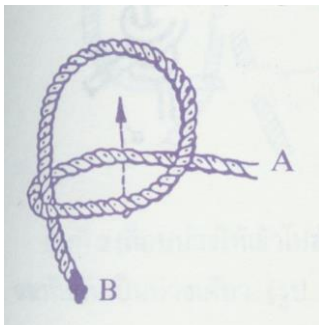
1. ทำบ่วงคล้องไหล่เมื่อต้องการลากของหนัก ๆ
2. ใช้ผูกลูกบันได

วิธีการผูก

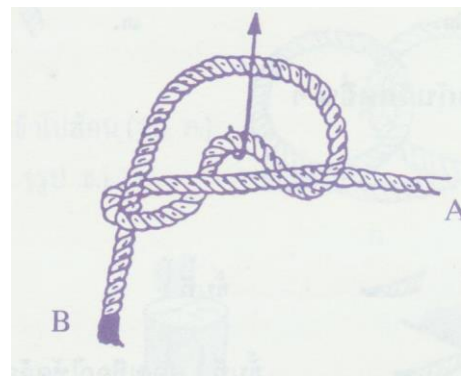
ขั้นที่ 1 ใช้สองมือจับตรงกลางเชือกแล้วพลิกมือขวาจนเกิดบ่วง โดยเชือกมือซ้าย A อยู่ด้านบน

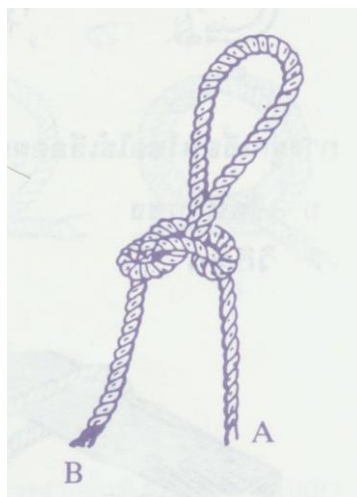
ขั้นที่ 2 จับเชือกด้านซ้าย A อ้อมด้านใต้ (ด้านหลัง) ของบ่วง

ขั้นที่ 3 ดึงขอบบ่วงล่างลอดใต้เส้นเชือก A

ขั้นที่ 4 ดึงบ่วงล่าง (จากขั้นที่ 3) ข้ามขอบบ่วงบน ดึงและจัดเงื่อนให้เรียบร้อย

การผูกเงื่อนโดยใช้เชือกต่างขนาดกัน

1. เงื่อนขัดสมาธิ

เป็นเงื่อนต่อเชือกที่มีขนาดต่างกัน

ประโยชน์ ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดต่างกัน

วิธีการผูกเงื่อนขัดสมาธิ

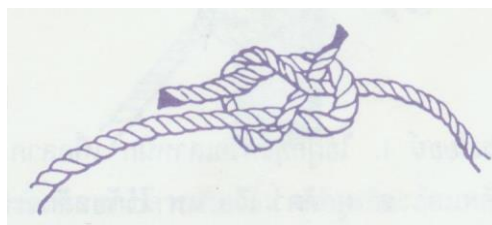
ขั้นที่ 1 งอเชือกเส้นใหญ่ให้เป็นบ่วง สอดปลายเชือกเส้นเล็กเข้าในบ่วงโดยสอดจากข้างล่าง

ขั้นที่ 2 ม้วนเชือกเส้นเล็กลงอ้อมด้านหลังเชือกเส้นใหญ่ทั้งคู่

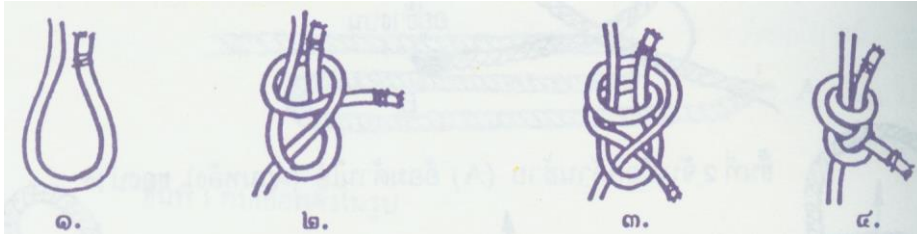
ขั้นที่ 3 จับปลายเชือกเส้นเล็กขึ้นไปลอดเส้นตัวเองเป็นการขัดไว้ จัดเงื่อนให้แน่นและเรียบร้อย

2. เชือกมัดสมาธิ 2 ชั้น

ใช้คล้องผูกกับสมอ ขอ หรือบ่วง ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดต่างกันมาก หรือต่อเชือกเปียกน้ำ เชือกไฉล่อน

วิธีการผูก

การผูกเงื่อนโดยใช้เชือกผูกวัสดุอื่น

1. เชือกผูกซุง

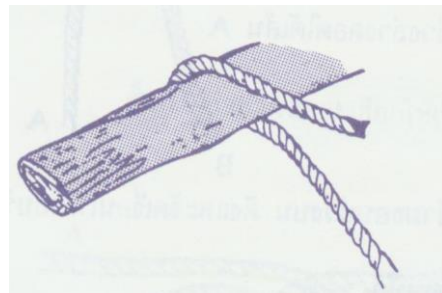
เชือกผูกซุงเป็นเงื่อนที่ใช้สำหรับผูกสิ่งของต่าง ๆ ให้แน่น เป็นเงื่อนที่มีลักษณะพิเศษคือผูกง่าย แก้ง่าย แต่เป็นเงื่อนที่ยึดยิ่งแน่น ยิ่งดึงแรงมากเท่าไรก็จะยิ่งแน่นมากเท่านั้น

ประโยชน์ของเงื่อนผูกซุง

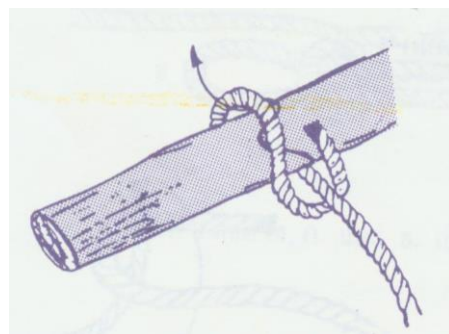
1. ใช้ผูกกับวัตถุที่เป็นท่อนยาว ๆ เช่น ท่อนซุง เสา เป็นต้น
2. ใช้ผูกสัตว์ เรือ หรือแพ ไว้กับหลัก
3. ใช้ผูกหินแทนสมอเรือ หรือผูกหินแทนสมอบกก็ได้
4. ใช้เป็นเงื่อนเริ่มต้นในการผูกทแยง

ขั้นตอนการผูกเงื่อนผูกซุง

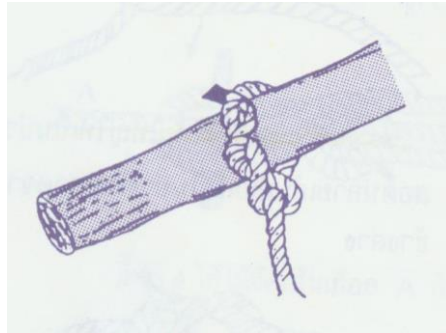
ขั้นที่ 1 สอดเชือกให้คล้องรอบต้นซุงหรือเสา

ขั้นที่ 2 งอปลายเชือกคล้องตัวเชือก

ขั้นที่ 3 พันปลายเชือกรอบเส้นตัวเอง 3 - 5 รอบ ดึงตัวเชือกให้แน่น

2. เชือกตะกรุดเบ็ด

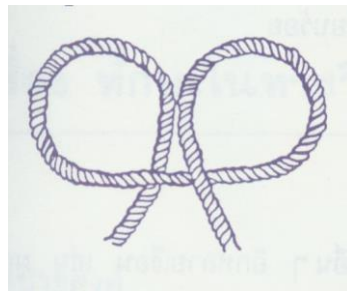
เชือกตะกรุดเบ็ดนับเป็นเชือกที่สำคัญของวิชาลูกเสือ เพราะใช้ผูกเชือกอื่น ๆ อีกหลายเชือก เช่น เชือกผูกแน่น เชือกประกบ เชือกกากบาท

ประโยชน์ของเชือกตะกรุดเบ็ด

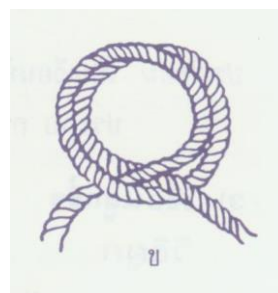
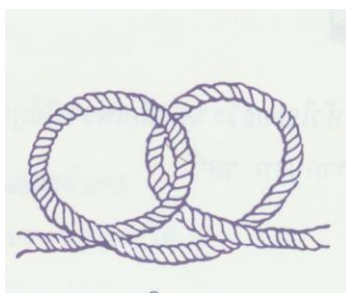
เป็นเชือกที่ใช้ในงานต่าง ๆ มากมาย เช่น ผูกสิ่งของต่าง ๆ ผูกเหล็ก ผูกรั้ว ผูกต่อม่อ ในการสร้างสะพาน ผูกรอกเขวน ผูกสมอเรือ ผูกเบ็ด เป็นต้น

วิธีผูกเชือกตะกรุดเบ็ด

ขั้นที่ 1 พันเชือกให้เป็นบ่วงสลัดกัน ดังรูป

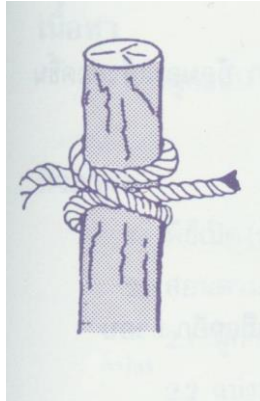

ขั้นที่ 2 เลื่อนบ่วงให้เข้าไปซ้อนจนทับกันเป็นบ่วงเดียว

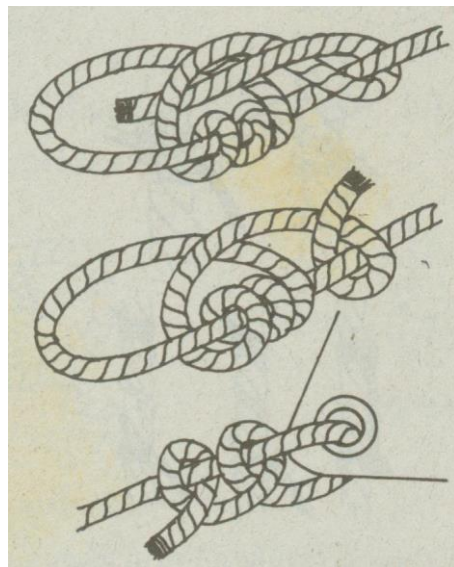

ขั้นที่ 3 นำบ่วงจากขั้นที่ 2 สวมลงในเสาแล้วดึงปลายเชือกจัดเงื่อนให้แน่น

3. เงื่อนผูกรั้ง

ประโยชน์ของเงื่อนผูกรั้ง ใช้ผูกเสาเต็นท์ ผูกสัตว์ ผูกบ่วงต่าง ๆ สามารถเลื่อนเชือกให้หย่อนและตึงได้ ผูกห้วงต่าง ๆ เพราะเลื่อนเชือกให้หย่อนหรือตึงได้
วิธีการผูกเงื่อนผูกรั้ง

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 15 เรื่อง ทักษะในทางวิชาลูกเสือ (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

- จุดประสงค์**
1. ผูกแน่นแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้องและมั่นคง
  2. บอกประโยชน์ของการผูกแน่นแบบต่าง ๆ ได้

เนื้อหา การผูกแน่น ผูกประกบ ผูกทะแยง ผูกกากบาท

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที
2. สอนตามหลักสูตร 35 นาที
  - 2.1 ผู้กำกับลูกเสืออภิปรายถึงประโยชน์ของการใช้เชือกในชีวิตประจำวัน
  - 2.2 แบ่งหมู่ลูกเสือเรียนตามฐาน โดยผู้กำกับอภิปรายและสาธิต แล้วให้ลูกเสือปฏิบัติ ดังนี้
    - ฐานที่ 1 การผูกประกบและประโยชน์
    - ฐานที่ 2 การผูกทะแยงและประโยชน์
    - ฐานที่ 3 การผูกกากบาทและประโยชน์
  - 2.3 เกมทดสอบ “ การแข่งม้าโรมัน ”
3. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที
4. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก) 10 นาที

- สื่อการเรียนการสอน**
1. ไม้พลอง เชือก
  2. แผนภูมิขั้นตอนการผูกแน่นแบบต่าง ๆ
  3. แผนภูมิเพลง

- การวัดผลและประเมินผล**
1. การสังเกตความสนใจ การเข้าร่วมกิจกรรม
  2. การซักถาม บอกประโยชน์ของการผูกแน่นแบบต่าง ๆ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

การผูกแน่น

การผูกแน่น เป็นการผูกวัตถุให้ติดแน่นเข้าด้วยกันโดยใช้เชือกหรือวัสดุอื่นหรือวัสดุคล้ายเชือก ซึ่งมีประโยชน์ต่อลูกเสือเป็นอย่างมาก ในการเข้าค่ายพักแรมหรือการเดินทางไกล เป็นต้น การผูกแน่นมี 3 คือ

1. ผูกประกบ
2. ผูกทแยง
3. ผูกกากบาท

1. ผูกประกบ

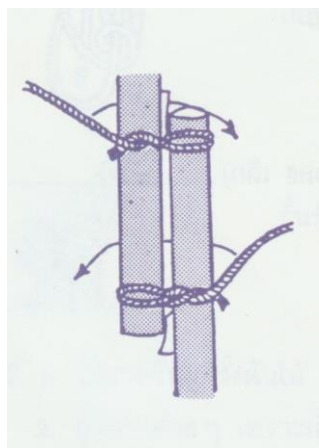
ประโยชน์

1. ใช้ต่อไม้หลาย ๆ ท่อนเข้าด้วยกันให้ยาว
2. ใช้ผูกต่อไม้ในการก่อสร้าง
3. ใช้ผูกต่อพลองทำเสาขงลอย

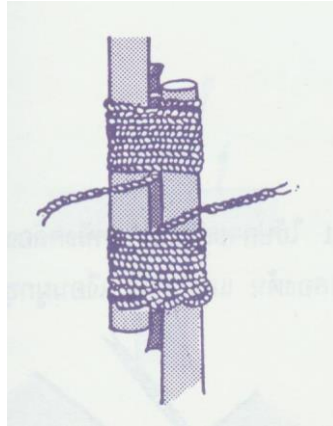
วิธีการผูก

วิธีที่ 1 ผูกประกบ 2 ท่อน

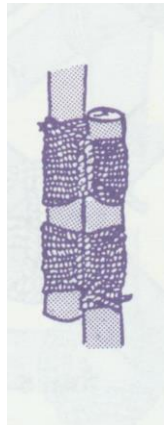
ขั้นที่ 1 เอาไม้ที่จะต่อมาวางซ้อนขนานกันโดยให้ปลายที่จะต่อซ้อนกันราว 1 ใน 4 หรือ 1 ใน 5 ของความยาวของไม้ จากนั้นเอาเชือกผูกเงื่อนตะกรุดเบ็ดที่เสาต้นใดต้นหนึ่ง แล้วบิดปลายเชือกเข้ากับตัวเชือก (แต่งงาน) ใช้ลิ้มขนาดเท่าเส้นเชือกยัดระหว่างเสา “ตามรูป” ใช้เชือก 2 เส้น เวลาผูกจริงผูกทีละเส้น

ขั้นที่ 2 พันเชือกรอบไม้ทั้งสองอันให้เชือกเรียงกันพันจำนวนรอบจนกว้างเท่ากับ ความกว้างของไม้ทั้งสองอัน สอดเชือกเข้ากลางระหว่างไม้ทั้งสอง ซึ่งยังห่างกันอยู่เพราะมีลิ่มยึดไว้เพื่อเตรียมพันหักคอไก่

ขั้นที่ 3 หักคอไก่โดยสอดเชือกในระหว่างไม้พันรอบเชือกที่พันอยู่เดิม ดึงลิ่มออก รัดหักคอไก่ให้แน่น

ขั้นที่ 4 ผูกปลายเชือกด้วยเงื่อนตะกรุดเบ็ดที่ไม้คนละอันกับที่ขึ้นต้น

วิธีที่ 2 ผูกประกบ 3 ท่อน

วิธีการผูก เริ่มด้วยผูกตะกรุดเบ็ดที่เสาด้านกลาง แต่งงานเชือกแล้วพันรอบเสาทั้งสามให้เชือกเรียงกันจนกว้างเท่าความกว้างของเสาทั้งสามต้น หักคอไก่อัดจนแน่น ลงท้ายด้วยผูกตะกรุดเบ็ดที่เสาด้านริมเป็นอันสำเร็จ

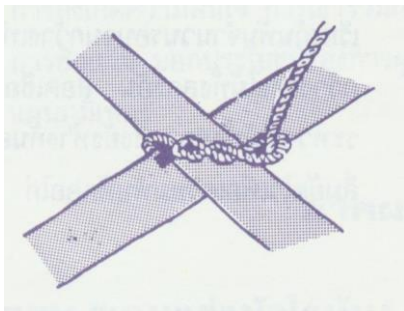
2. ผูกทแยง

ประโยชน์

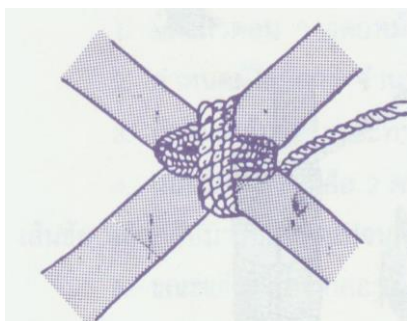
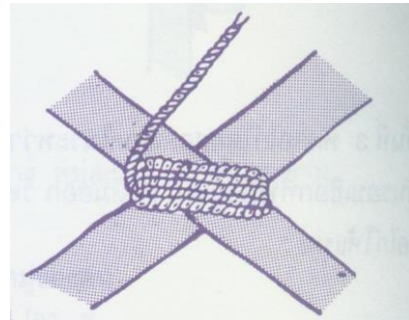
1. ใช้ผูกนั่งร้านในการก่อสร้าง
2. ผูกไม้ค้ำยันเสาป้องกันเสาล้ม
3. ใช้ผูกต่อม่อเสาสะพาน

วิธีผูก

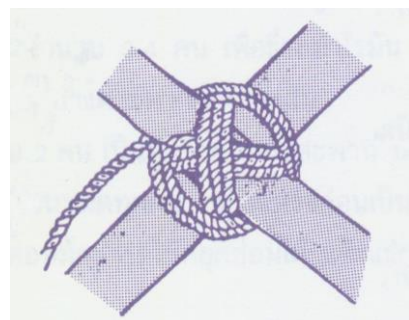
ขั้นที่ 1 ใช้ปลายเชือกด้านหนึ่งคล้องรอบไม้เสาทั้งสองต้น และผูกด้วยเงื่อนผูกซุง

ขั้นที่ 2 ดึงปลายเชือกกลางทางขวา เพื่อให้เงื่อนแน่น แล้วพันรอบเสาทั้งสอง 3 - 4 รอบ

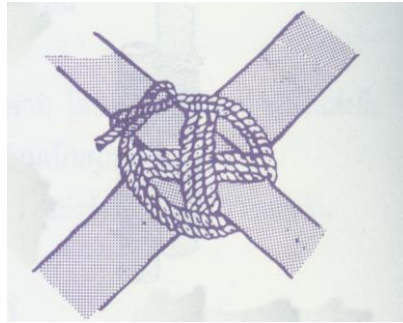

ขั้นที่ 3 พันทแยงรอบเสาทั้งคู่ 3 รอบ

ขั้นที่ 4 หักคอไก่อัด 2 - 3 รอบ

ขั้นที่ 5 ลงด้วยเงื่อนตะกรุดเบ็ด

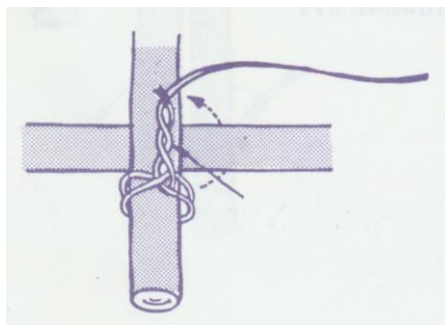
3. ผูกกากบาท

ประโยชน์

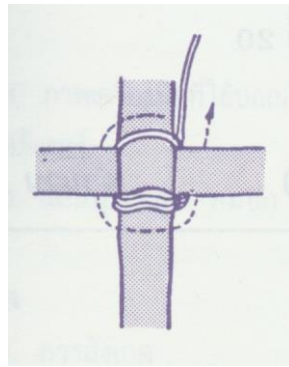
1. ใช้ผูกนั่งร้านในการก่อสร้าง
2. ใช้ผูกต่อม่อเสาสะพาน

วิธีการผูก

ขั้นที่ 1 ผูกเงื่อนตะกรุดเบ็ดที่หลักอันตั้ง (อันนอนก็ได้) แล้วแต่งงานปลายเชือกส่วนที่เหลือให้เข้ากันให้เรียบร้อย

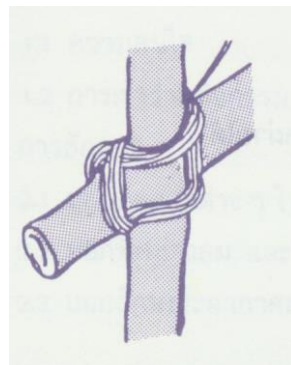

ขั้นที่ 2 อ้อมเชือกตลอดไม้อันนอนทางด้านขวา ดึงให้ตึงมือพาดข้ามอันตั้งด้านบน ลอดอันนอนด้านซ้ายขึ้นมาพาดข้ามอันตั้งด้านล่าง ลอดอันนอนด้านขวาเป็นอันครอบรอบ พันอย่างนี้สัก 3-4 รอบ ดึงให้ตึงทุก ๆ รอบ

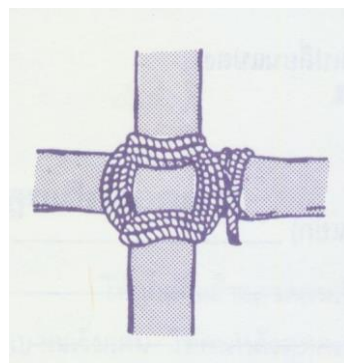

ขั้นที่ 3 หักคอไก่

หักคอไก่ คือการพันรอบอ้อมเงื่อนในขั้นที่ 2 เพื่อรัดเชือกให้ตึง จะได้ไม้รูดลง

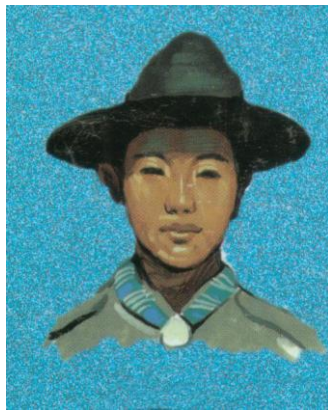

ขั้นที่ 4 เมื่อหักคอไก่ได้ 2-3 รอบ และดึงเชือกให้ตึงแล้ว ให้จับลงด้วยเงื่อนตะกรุดเบ็ดที่ไม้อันนอนซึ่งเป็นคนละอันกับอันขึ้น

หมายเหตุ การผูกกาบบาทมีลำดับขั้นตอนการผูกดังนี้

1. ขึ้นต้นด้วยเงื่อนตะกรุดเบ็ดที่หลักต้นหนึ่ง
2. แต่งงานเชือกกับปลายเชือก
3. พันเชือกอ้อมหลักทั้งสอง
4. คักคอไว้เพื่อรัดเชือกให้แน่น
5. ลงท้ายด้วยเงื่อนตะกรุดเบ็ดที่หลักคนละต้นกับข้อ 1

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 16 เรื่อง ทักษะในทางวิชาลูกเสือ (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

- จุดประสงค์**
1. บอกฤดูกาลต่าง ๆ ในท้องถิ่นของตนได้
  2. บอกทิศทางลม และชื่อลมประจำฤดูกาลที่พัดผ่านได้
  3. บอกลักษณะอากาศตามฤดูกาลนั้น ๆ ได้

เนื้อหา กาลอากาศ

1. การเกิดฤดูกาลต่าง ๆ ในประเทศไทย
2. สัญญาณหรือสาเหตุที่ทำให้ลักษณะอากาศเปลี่ยนแปลง
3. ลมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. พิธีเปิด (ชงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที
2. เกม “ ลูกเสือลอดถ้ำ ” 5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา 30 นาที
  - 3.1 ผู้กำกับลูกเสือสนทนาถึงลักษณะอากาศที่เกิดขึ้นตามฤดูกาล
  - 3.2 ผู้กำกับอธิบายเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้บอกสัญญาณเกี่ยวกับอากาศ เช่น เทอร์โมมิเตอร์ ไฮโดรมิเตอร์ และบารอมิเตอร์
  - 3.3 ให้ลูกเสือดำเนินการอภิปรายกลุ่ม ตามหัวข้อต่อไปนี้
    - กลุ่มที่ 1 ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว
    - กลุ่มที่ 2 ลักษณะอากาศในแต่ละฤดูกาล
    - กลุ่มที่ 3 ลมบก และลมทะเล ประจำฤดูกาล
  - 3.4 เพลง “ ลมบก ลมทะเล ”
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก) 10 นาที

- สื่อการเรียนรู้การสอน**
1. ภาพเครื่องมือที่ใช้บอกสัญญาณเกี่ยวกับกาลอากาศ เช่น เทอร์โมมิเตอร์ ไฮโดรมิเตอร์ และบารอมิเตอร์
  2. แผนภูมิเพลง “ ลมบก ลมทะเล ”

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต

1.1 ความสนใจ

1.2 การเข้าร่วมกิจกรรม

2. การซักถาม

2.1 บอกฤดูกาลต่าง ๆ ในท้องถิ่นของตน

2.2 บอกทิศทาง และชื่อลมประจำฤดูกาลที่พัดผ่าน

2.3 บอกลักษณะอากาศตามฤดูกาล

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

กาลอากาศ

กาลอากาศ

ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนมีมหาสมุทรและทะเลล้อมรอบบางส่วน ทำให้อุณหภูมิและความกดอากาศบนพื้นน้ำและแผ่นดินแตกต่างกันมากจึงเกิดการเคลื่อนที่ของลมมรสุมต่าง ๆ

ประเทศไทยแบ่งฤดูกาลออกเป็น 3 ฤดู คือ

1. ฤดูฝน จะเกิดเป็นฤดูที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - ตุลาคม ประมาณ 5 เดือน ฝนตกชุกในเดือนสิงหาคม - กันยายน
  2. ฤดูหนาว จะเป็นฤดูที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเข้าสู่ประเทศไทยเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ ประมาณ 3 เดือน อากาศโดยทั่วไปไม่หนาวเย็นมากนัก ยกเว้นทางภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นที่สูง จะมีอากาศหนาวเป็นบางครั้งบางคราว
  3. ฤดูร้อน เป็นฤดูที่มีกระแสลมจากทะเลจีนใต้เริ่มพัดเข้าสู่ประเทศไทยจากทิศใต้ และทิศตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบกับแสงอาทิตย์เคลื่อนตรงกับประเทศไทยมากขึ้นเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม ประมาณ 3 เดือน ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวมาก โดยเฉพาะเดือนเมษายนจะร้อนที่สุด เพราะอุณหภูมิขึ้นสูงที่สุด
- สัญญาณหรือสาเหตุที่ทำให้อากาศเปลี่ยนแปลง

1. กระแสลมและฝน กระแสลม คือ การเคลื่อนไหวของอากาศที่ล้อมรอบตัวเรา เกิดขึ้นเนื่องจากอากาศบนพื้นโลกในที่ต่าง ๆ ไม่เท่ากัน บริเวณใดได้รับความร้อนจากดวงอาทิตย์มาก อากาศจะขยายตัวลอยสูงขึ้น อากาศจากที่อื่นซึ่งมีความกดดันสูงกว่าจะเคลื่อนตัวเข้ามาแทนที่ ซึ่งเราเรียกอากาศเคลื่อนที่ว่า “กระแสลม” อากาศจะเคลื่อนที่จากที่มีความกดดันสูง ไปสู่ที่มีความกดดันต่ำเสมอ และถ้ากระแสลมเคลื่อนที่ผ่านทะเลหรือมหาสมุทร ก็จะนำความชื้น ละอองไอน้ำไปด้วย เมื่อกระทบกับอากาศเย็นก็จะกลั่นตัวเป็นหยดน้ำตกลงมาเป็นฝน

สำหรับประเทศไทยในแต่ละปีจะมีระยะฝนตกตามภูมิภาคต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 ภาคเหนือ ประมาณ 6-8 เดือน
- 1.2 ภาคใต้ ประมาณ 8 - 11 เดือน
- 1.3 ภาคตะวันออก ประมาณ 8 - 11 เดือน
- 1.4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 4 - 6 เดือน
- 1.5 ภาคกลาง ประมาณ 5 - 7 เดือน

2. ความกดดันอากาศ คือสภาวะที่อากาศมีไอน้ำแตกต่างกัน กล่าวคือ เมื่อใดที่อากาศมีไอน้ำมาก ความกดดันจะต่ำลง และอาจจะเป็นเหตุให้เกิดลมหรือพายุ แต่ถ้าในอากาศมีไอน้ำน้อย ความกดดันของอากาศจะสูง ซึ่งทำให้อากาศปลอดโปร่ง

3. อุณหภูมิ หมายถึง ระดับความร้อน อุณหภูมิของอากาศเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและความเปลี่ยนแปลงนี้เองทำให้เกิดกระแสลม น้ำค้าง เมฆ หมอก ฝน พายุ ฯลฯ เครื่องมือที่ใช้วัดอุณหภูมิเรียกว่า “เทอร์โมมิเตอร์”

4. ความชื้นแห่งของอากาศ อากาศชื้นไม่ได้หมายความว่า อากาศมีไอน้ำมาก แต่หมายถึงว่าอากาศจะสามารถรับไอน้ำที่ระเหยขึ้นไปได้อีกเพียงเล็กน้อย วันไหนอากาศแห้ง อากาศจะสามารถรับไอน้ำที่ระเหยขึ้นไปได้อีกเป็นจำนวนมาก

ลมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

1. ลมมรสุม คือ ลมที่เกิดจากความกดดันของอากาศเหนือพื้นดินกับพื้นมหาสมุทรแตกต่างกันในฤดูร้อน ลมนี้พัดจากมหาสมุทรเข้าสู่พื้นดิน ทำให้เกิดฝนตกและนำความชุ่มชื้นสู่แผ่นดิน ในฤดูหนาวลมนี้พัดจากพื้นดินไปสู่มหาสมุทร นำความแห้งแล้งและความหนาวมาสู่แผ่นดิน

2. ลมบกและลมทะเล มี 2 ชนิด คือ ลมบกและลมทะเล

ลมบก เกิดในเวลากลางคืน เป็นลมที่พัดจากฝั่งสู่ทะเล เพราะเวลากลางคืนพื้นดินคายความร้อนได้เร็วกว่าพื้นน้ำ จึงทำให้อุณหภูมิของอากาศเหนือพื้นดินต่ำกว่าอุณหภูมิของอากาศเหนือพื้นน้ำ ความกดดันของอากาศบนพื้นดินจึงสูงกว่าพื้นน้ำ อากาศจึงเคลื่อนที่จากฝั่งสู่ทะเล กลางวันแผ่นดินร้อนกว่าน้ำ ความกดดันของอากาศบนพื้นดินจึงต่ำกว่า ความกดดันของอากาศบนพื้นน้ำ อากาศจึงเคลื่อนที่จากทะเลเข้าสู่ฝั่ง

3. ลมประจำถิ่น คือ ลมที่พัดขึ้นเฉพาะแห่งตามภูมิภาคต่าง ๆ เกิดขึ้นเนื่องจากความกดดันของอากาศในภูมิภาคนั้น ๆ แตกต่างกัน ลมประจำถิ่นในประเทศไทย คือ “ลมว่าว” ซึ่งพัดอยู่ระหว่างเดือนมีนาคม - เมษายน เนื่องจากความกดดันอากาศในอ่าวไทยกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือแตกต่างกัน ลมจึงพัดจากอ่าวไทยไปสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หมายเหตุ ในเรื่องนี้อาจสอนได้หลายวิธี เช่น

ฐานที่ 1 ฤดูกาลต่าง ๆ

ฐานที่ 2 สัญญาณและสาเหตุให้อากาศเปลี่ยนแปลง

ฐานที่ 3 ลมต่าง ๆ ที่เกิดในประเทศไทย

การจัดทำสถิติกาลอากาศประจำวัน

การทำสถิติกาลอากาศประจำวันนั้น ลูกเสือสามารถจัดทำขึ้นได้ง่าย ๆ โดยการสังเกตสภาพอากาศและวัดอุณหภูมิด้วยเทอร์โมมิเตอร์ แล้วจดบันทึกไว้ เราควรทำการสังเกตในตอนเช้าและตอนบ่ายของทุก ๆ วันต่อเนื่องกัน เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 2 เดือน เมื่อครบกำหนดแล้ว ให้ลูกเสือนำสถิติกาลอากาศประจำวันที่ยกบันทึกไว้มาพิจารณาดู จะพบว่าสภาพอากาศและอุณหภูมิเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะทำให้เราเข้าใจถึงสภาพอากาศโดยทั่ว ๆ ไปของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างตารางสถิติกาลอากาศประจำวัน

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

เวลา	อุณหภูมิ(องศาเซลเซียส)	สภาพอากาศ	หมายเหตุ
เช้า	15	หมอกมาก	
บ่าย	20	สว่าง	

ผู้บันทึก _____

การสำรวจสถานที่สำคัญ

การสำรวจ คือ การค้นหาหรือค้นพบสถานที่หนึ่ง เราควรออกไปศึกษาให้เข้าใจ และรวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ ไว้ เพื่อจะทำให้ทราบถึงประวัติความเป็นมาและความสำคัญของสถานที่ ตลอดจนทราบถึงหน้าที่การบริการของสถานที่ต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ซึ่งจะทำให้เราสามารถติดต่อขอรับบริการจากสถานที่นั้น ๆ ได้ และแนะนำผู้อื่นให้มาใช้บริการได้อย่างถูกต้อง

สถานที่ต่างๆ ในท้องถิ่นที่เราไปทำการสำรวจ เช่น วัด โบราณสถาน สถานีนามัย ที่ว่าการอำเภอ สถานีตำรวจ สถานที่ท่องเที่ยว สถานีขนส่ง เป็นต้น เมื่อลูกเสือไปทำการสำรวจต้องบันทึก สังเกต และเขียนรายงานผลการสำรวจสถานที่ โดยสอบถามข้อมูลของสถานที่ต่าง ๆ จากผู้รู้หรือผู้เป็นเจ้าของสถานที่นั้น ๆ

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 17 เรื่อง ระเบียบแถว (สวนสนาม)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ เดินสวนสนามได้ถูกต้อง พร้อมเพรียง

เนื้อหา การเดินสวนสนาม (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “เกียรติศักดิ์ลูกเสือไทย”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับฝึกการเดินท่าแบกอวุธ (เดิน - หยุด)	
3.2 ให้นายหมู่แยกฝึกหมู่ของตนเพื่อความพร้อมเพรียง ผู้กำกับคอยแนะนำ	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

- สื่อการเรียนการสอน
1. ธงประจำกอง
  2. ธงเขียว เหลือง แดง
  3. พลอง
  4. ป้ายชื่อโรงเรียน
  5. ดุริยางค์หรือนกหวีด
  6. ไม้ถือของผู้กำกับ

- การวัดผลและประเมินผล
1. การสังเกต
  2. ผลการปฏิบัติ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 18 เรื่อง ระเบียบแถว (สวนสนาม) (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ เดินสวนสนามได้ถูกต้อง พร้อมเพรียง

เนื้อหา การเดินสวนสนาม (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “ลูกเสืออดทน”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับจัดรูปขบวนสวนสนาม	
3.2 ฝึกการเดินสวนสนาม	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

- สื่อการเรียนการสอน
1. ธงประจำกอง
  2. ธงเขียว เหลือง แดง
  3. พลอง
  4. ป้ายชื่อโรงเรียน
  5. ดุริยางค์หรือนกหวีด
  6. ไม้เท้าของผู้กำกับ

- การวัดผลและประเมินผล
1. การสังเกต
  2. ผลการปฏิบัติ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 18 เรื่อง งานอดิเรกและเรื่องที่น่าสนใจ

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ เลือกทำงานอดิเรกที่ตนถนัดและสนใจอย่างน้อย 2 อย่างได้

เนื้อหา งานอดิเรกและเรื่องที่น่าสนใจ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เกม “ครอบครัวสัตว์”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 อภิปรายซักถามความหมายงานอดิเรกและประเภทของงานอดิเรก	
3.2 ให้ลูกเสือเล่าเกี่ยวกับงานอดิเรกที่ตนได้ทำอยู่ที่บ้านและที่โรงเรียน	
3.3 ให้ลูกเสือเลือกงานอดิเรกที่ตนสนใจ แล้วรายงาน	
3.4 ร้องเพลงลูกเสือบำเพ็ญตน	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. ตัวอย่างงานอดิเรก เช่น สมุดสะสมแสตมป์ ฯลฯ

2. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต

2. ตรวจสอบผลงาน

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

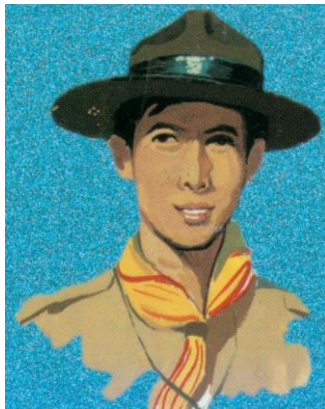

งานอดิเรกที่น่าสนใจ

ผู้กำกับลูกเสือนำเข้าสู่บทเรียน โดยถามว่า “งานอดิเรกมีอะไรบ้าง และให้แต่ละคนบอกงานอดิเรกที่ตนเองสนใจ พร้อมกับบอกประโยชน์ (ตัวอย่างเท่านั้นอาจจะเพิ่มได้ตามความสนใจของลูกเสือ) เช่น

1. การทำสวนครัว
2. การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ
3. การสะสมแสตมป์
4. การประดิษฐ์เครื่องรับวิทยุ
5. การแกะสลักและการปั้น
6. การเลี้ยงสัตว์

ฯลฯ

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดที่ 19 เรื่อง งานอดิเรกและเรื่องที่น่าสนใจ (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ เลือกทำงานอดิเรกที่ตนถนัดและสนใจอย่างน้อย 2 อย่างได้

เนื้อหา งานอดิเรกและเรื่องที่น่าสนใจ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “อย่าเกียจคร้าน”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 อภิปรายซักถามความหมายงานอดิเรกและประเภทของงานอดิเรก	
3.2 ให้ลูกเสือเล่าเกี่ยวกับงานอดิเรกที่ตนได้ทำอยู่ที่บ้านและที่โรงเรียน	
3.3 ให้ลูกเสือเลือกงานอดิเรกที่ตนสนใจ แล้วรายงาน	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. ตัวอย่างงานอดิเรก เช่น สมุดสะสมแสตมป์ ฯลฯ

2. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต

2. ตรวจสอบผลงาน

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ถูกเลือก

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจงการใช้แผนการเรียนรู้	
หน่วยที่ 1	
ปฐมนิเทศ	1
หน่วยที่ 2-3	
ระเบียนแถว	2
หน่วยที่ 4-5	
การบริการ	10
หน่วยที่ 6-8	
การพึ่งตนเอง	22
หน่วยที่ 9-11	
การผจญภัย	27
หน่วยที่ 12	
การเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ	37
หน่วยที่ 13-19	
วิชาการลูกเสือ	41

หลักสูตรลูกเสือสามัญ

ลูกเสือตรี

แสดงว่ามีความรู้เกี่ยวกับขบวนการลูกเสือ

ประวัติสังเขปของลอร์ด เบเดน พาวเวลล์

พระราชประวัติสังเขปของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

วิวัฒนาการของขบวนการลูกเสือไทยและลูกเสือโลก

การทำความเคารพ การแสดงรหัส การจับมือซ้าย และคติพจน์ของลูกเสือ

คำปณิธานและกฎของลูกเสือสามัญ

เข้าใจและยอมรับคำปณิธานและกฎของลูกเสือสามัญ

กิจกรรมกลางแจ้ง

มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่หรือกองลูกเสือนอกสถานที่

ระเบียบแถว

ท่ามือเปล่า ท่าถือไม้พลอง การใช้สัญญาณมือและสัญญาณนกหวีด

การตั้งแถวและการเรียกแถว

ลูกเสือโท

1. การรู้จักดูแลตนเอง
2. การช่วยเหลือผู้อื่น
3. การเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ
4. ทักษะในทางวิชาลูกเสือ
5. งานอดิเรกและเรื่องที่น่าสนใจ
6. คำปณิธานและกฎของลูกเสือ

ลูกเสือเอก

1. การพึ่งตนเอง
2. การบริการ
3. การผจญภัย
4. วิชาการของลูกเสือ
5. ระเบียบแถว

เครื่องหมายวิชาพิเศษ 54 วิชา

เรียนนอกเวลาหรือใช้วิธีบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

จุดประสงค์

เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า ความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติ จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือสามัญ
2. มีทักษะการสังเกต จดจำ การใช้มือ การแก้ปัญหา และทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. มีความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเสียสละ บำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
4. มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สร้างสรรค์งานฝีมือ สนใจและพัฒนาเรื่องของธรรมชาติ

**กำหนดหน่วยกิจกรรมลูกเสือสามัญ
(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) วิชาลูกเสือเอก ภาคเรียนที่ 1**

ลำดับที่	หน่วยการเรียนรู้	เวลา(ชั่วโมง)	หมายเหตุ
1	การปฐมนิเทศ - การจัดการเรียนการสอน - การแต่งกาย	1	
2	6. การพึ่งตนเอง	3	
3	การบริการ	2	
4	การผจญภัย	3	
5	วิชาการของลูกเสือ	7	
6	ระเบียบแถว	3	
รวม		19	

- ภาคเรียนที่ 2
1. เรียนวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ
  2. จัดกิจกรรมการเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือสามัญ
- หมายเหตุ วิชาลูกเสือเอกใช้เวลาเรียนจำนวน 18 ชั่วโมง

**กำหนดการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ
(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) วิชาลูกเสือตรี ภาคเรียนที่ 1**

สัปดาห์ที่	เรื่อง	จุดประสงค์	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
1	ปฐมนิเทศ	1. ปฏิบัติตนอยู่ในระบบหมู่ได้ 2. ชี้แจงการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้	1	
2	ระเบียบแถว	เดินสวนสนามได้ถูกต้อง พร้อมเพรียง	1	
3	ระเบียบแถว	เดินสวนสนามได้ถูกต้อง พร้อมเพรียง	1	
4	บริการ	1. ปฐมพยาบาลผู้ที่ประสบอุบัติเหตุเลือดออกภายนอกได้ 2. ปฐมพยาบาลผู้ป่วยมีอาการช็อคได้	1	
5	การบริการ (ต่อ)	1. เคลื่อนย้ายผู้ป่วยได้ถูกวิธีและปลอดภัย 2. บอกวิธีขอความช่วยเหลือในกรณีเกิดอุบัติเหตุ	1	
6	การพึ่งตนเอง	บอกสถานที่ที่เหมาะสมในการตั้งค่ายพักแรมได้	1	
7	การพึ่งตนเอง (ต่อ)	สามารถปรุงอาหาร 2 อย่างสำหรับคนสองคนได้	1	
8	การพึ่งตนเอง (ต่อ)	บอกวิธีใช้ ดู่ แล รักษาและระมัดระวังอันตรายจากการใช้ ตะเกียง เต่า และเครื่องใช้ไฟฟ้าได้	1	

กำหนดการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ (ต่อ)
 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) วิชาลูกเสือตรี ภาคเรียนที่ 1

สัปดาห์ที่	เรื่อง	จุดประสงค์	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
9	การผจญภัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายระบบ เส้นชั้นความสูงในแผนที่ของกรมแผนที่ทหารได้ 2. บอกและอ่านตำแหน่งพิกัดกริดในแผนที่ได้ 3. บอกส่วนประกอบและวิธีใช้เข็มทิศได้ 4. แสดงวิธีหาทิศโดยใช้เข็มทิศในที่กลางแจ้งได้ 	1	
10	การผจญภัย (ต่อ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เตรียมอุปกรณ์สำหรับใช้เดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมได้ 2. เดินทางไกลด้วยเท้าหรือโดยทางเรือ ด้วยความสามารถของตนเองไม่น้อยกว่า 10 กิโลเมตร หรือโดยรถจักรยานเป็นระยะทางไม่น้อยกว่า 20 กิโลเมตร และบันทึกรายงานการเดินทางโดยย่อได้ 	1	
11	การผจญภัย (ต่อ)	สำรวจตำบลหรือหมู่บ้านในท้องถิ่น เมื่อกลับมาแล้วรายงานด้วยวาจาได้	1	
12	การเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผูกเชือกพันหลักได้ 2. ใต้เชือกได้ถูกวิธีการ 	1	

กำหนดการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ (ต่อ)
(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) วิชาลูกเสือตรี ภาคเรียนที่ 1

สัปดาห์ที่	เรื่อง	จุดประสงค์	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
13	วิชาการลูกเสือ	ทำโครงการบุกเบิก 1 โครงการ โดยการผูกเงื่อนได้อย่างน้อย 2 วิธี หรือใช้รอกประกอบเชือกได้	1	
14	วิชาการลูกเสือ (ต่อ)	ทำโครงการบุกเบิก 1 โครงการ โดยการผูกเงื่อนได้อย่างน้อย 2 วิธี หรือใช้รอกประกอบเชือกได้	1	
15	วิชาการลูกเสือ (ต่อ)	แสดงวิธีผูกเงื่อนสำหรับช่วยชีวิตคนได้	1	
16	วิชาการลูกเสือ (ต่อ)	1. แสดงวิธีผูกเงื่อนบ่วงสายธนู 3 ชั้น ได้ 2. แสดงวิธีผูกเงื่อนบ่วงสายธนู พันหลักได้ 3. แสดงวิธีผูกเงื่อนเก้าอี้ได้	1	
17	วิชาการลูกเสือ (ต่อ)	แสดงวิธีผูกเงื่อนสำหรับช่วยชีวิตคนได้อย่างน้อย 3 เงื่อน	1	
18	วิชาการลูกเสือ (ต่อ)	1. บอกวิธีใช้ขวานและเลื่อยอย่างปลอดภัยและเหมาะสมกับงานได้ 2. บอกวิธีเก็บรักษาขวานและเลื่อย	1	
19	วิชาการลูกเสือ (ต่อ)	1. ให้อู้จู้ก้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 2. สังเกตและจดจำลักษณะต่างๆ ของสิ่งมีชีวิตได้	1	

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ
แผนการจัดที่ 1 เรื่อง ปฐมนิเทศ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
จำนวน 1 ชั่วโมง

- จุดประสงค์
1. ปฏิบัติตนอยู่ในระบบหมู่ได้
  2. ชี้แจงการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้

- เนื้อหา
1. หมู่และระบบหมู่ลูกเสือสามัญ
  2. การปฏิบัติตนการเข้าร่วมกิจกรรม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. แบ่งหมู่ลูกเสือสามัญตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ
2. สนทนาถึงระบบหมู่ การปฏิบัติกิจกรรม
3. อธิบายถึงการแต่งเครื่องแบบและการเตรียมอุปกรณ์

สื่อการเรียนการสอน ภาพลูกเสือแต่งเครื่องแบบ

- การวัดผลและประเมินผล
1. การสังเกต ความสนใจการเข้าร่วมกิจกรรม
  2. ซักถามการแต่งเครื่องแบบ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดที่ 2 เรื่อง ระเบียบแถว

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ เดินสวนสนามได้ถูกต้อง พร้อมเพรียง

เนื้อหา การเดินสวนสนาม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “ ลูกเสือออกทน ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับจัดรูปขบวนสวนสนาม	
3.2 ฝึกการเดินสวนสนาม	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. ธงประจำกอง

2. ธงเขียว เหลือง แดง

3. พลอง

4. ป้ายชื่อโรงเรียน

5. ครุภัณฑ์หรือรถหวีด

6. ไม้ถือของผู้กำกับ

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต

2. ผลการปฏิบัติ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

การสวนสนาม

1. การเดินสวนสนาม

1.1 การจัดรูปขบวนสวนสนาม

- กองลูกเสืออาจจัดแถวสวนสนามได้ดังนี้

1.2 เป็นแถวตอนเรียง 1 หรือเป็นแถวหน้ากระดานตอนหมู่ ทั้งนี้แล้วแต่ความเหมาะสม

1.3 ถ้าลูกเสือจังหวัดรวมกันสวนสนาม ให้จัดเดินเป็นอำเภออำเภอไป เว้นระยะต่อระหว่างอำเภอ 10 ก้าว

ผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอหรือผู้แทนเป็นผู้บอกแถวสวนสนามของอำเภอ และ

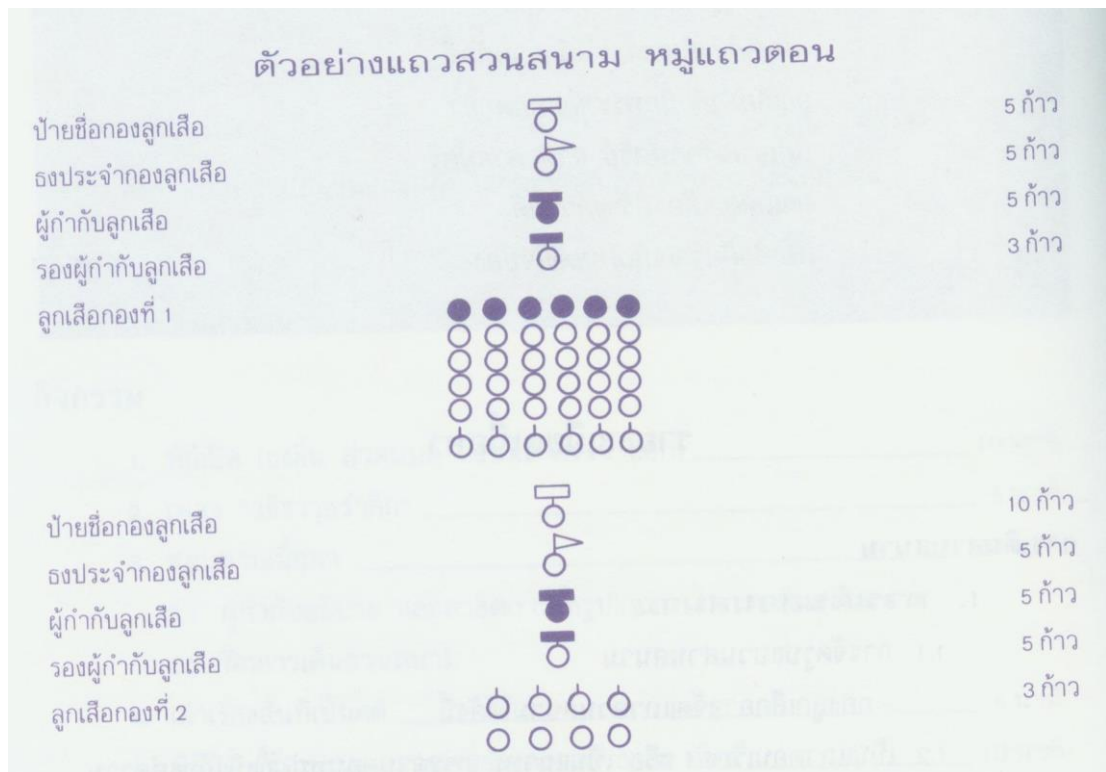
ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดหรือผู้แทนเป็นผู้บอกแถวสวนสนามของจังหวัด

1.4 ในการสวนสนามให้เว้นระยะต่อดังนี้

- ระหว่างกองลูกเสือ 5 ก้าว
- ระหว่างลูกเสืออำเภอ 15 ก้าว
- ระหว่างลูกเสือจังหวัด 15 ก้าว ทั้งนี้แล้วแต่ความเหมาะสมของภูมิประเทศ

1.5 เมื่อพร้อมแล้ว แตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณ ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “เตรียมสวนสนาม” แตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณ “หน้าเดิน” ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “ขวา - หัน” “แบก - อารูธ” และ “เดินหน้า” แตรวงบรรเลงแล้วเดินขบวนเคลื่อนที่ออกไป ลูกเสือถือป้ายยืนอยู่ตรงกึ่งกลางหน้าขบวน หลังลูกเสือถือป้าย 4 ก้าว เป็นลูกเสือถือธงหลังลูกเสือถือธง 5 ก้าวเป็นผู้กำกับลูกเสือ หลังผู้กำกับลูกเสือ 5 ก้าว เป็นรองผู้กำกับลูกเสือ ซึ่งเป็นผู้บังคับแถว และหลังรองผู้กำกับลูกเสือ 3 ก้าว เป็นกองลูกเสือ

ตัวอย่างแถวสวนสนาม หมู่แถวตอน

2. การทำความเคารพ

ก. เฉพาะผู้ถือธงการแสดงความเคารพในเวลาอยู่กับที่ เมื่อมีคำบอก่า “วันทยา-วุธ” ให้ผู้เชิญธงยกธงขึ้นในท่าเคารพ ครั้นแล้วให้เชิญผู้เชิญธงทำกึ่งขวาหัน ลดปลายคันธงลงข้างหน้าอย่างช้า ๆ ให้ได้จังหวะเช่นเดียวกับขาลง และให้คนเชิญธงอยู่ในท่านี้จนกว่าจะมีคำบอก่า “เรียบ - อาวุธ” จึงให้ลดธงลงแล้วจึงทำกึ่งซ้ายหันอยู่ในท่าตรง

ข. ลูกเสือ และผู้กำกับทำความเคารพตามวิธีการของลูกเสือ

การทำความเคารพในขณะเดิน

จัดสถานที่ให้ใช้ธงปักเป็นเครื่องหมาย 3 ธง ธงแรก (ธงสีเหลือง) ห่างจากจุดทำความเคารพ 20 ก้าว ธงที่ 2 (ธงสีเขียว) ห่างจากผู้รับการเคารพ 10 ก้าว และธงที่ 3 (ธงสีแดง) อยู่ห่างจากผู้รับการเคารพไปอีก 10 ก้าว ทำความเคารพดังนี้

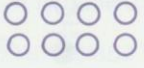
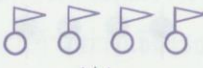

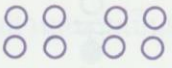

2.1 เมื่อถึงธงที่ 1 รองผู้กำกับจะบอกระวัง ทุกคนเริ่มเตรียมตบเท้าแรง

2.2 เมื่อถึงธงที่ 2 รองผู้กำกับจะบอก “เลขวา-ท่า” ให้ทุกคนทุกหมู่ ทำความเคารพ โดยสับัดหน้าหันไปทางผู้รับความเคารพ เว้นคนขวาสุดแลตรงมองไปข้างหน้า ทุกคนไม่แกว่งแขน (คนถือพลอง ไม่แกว่งแขนตามปกติ)

2.3 เมื่อถึงธงที่ 3 หมู่ใดถึงก่อนให้สับัดหน้ากลับแลตรงและแกว่งแขนตามปกติโดยไม่ต้องออกคำสั่ง

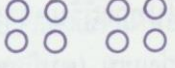
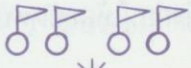

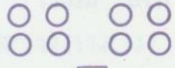

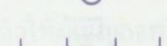
หมายเหตุ การบอก “ระว่าง” หรือ “เลขวา” ทำ คำว่า “ระว่าง” และ “ท่า” ควรรีบบอกเมื่อตบเท้าขวา

ขบวนสวนสนาม (ภายในอำเภอ)

แถววง		
ธงลูกเสือ 4 ประเภท		30 ก้าว
ผู้บังคับขบวนสวนสนาม		5 ก้าว
กองบังคับการผสม		10 ก้าว
ป้ายชื่อโรงเรียน		5 ก้าว
ธงประจำกองลูกเสือโรงเรียน		
ผู้กำกับลูกเสือ		5 ก้าว
รองผู้กำกับ		5 ก้าว
ลูกเสือ		3 ก้าว
ป้ายชื่อโรงเรียน		10 ก้าว
ธงประจำกองลูกเสือโรงเรียน		5 ก้าว
ผู้กำกับลูกเสือ		5 ก้าว
รองผู้กำกับ		5 ก้าว
ลูกเสือ		3 ก้าว

หมายเหตุ : ระยะต่ออาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ขบวนสวนสนาม (ภายในจังหวัด)

แถว		30 ก้าว
ธงลูกเสือ 4 ประเภท		5 ก้าว
ผู้บังคับขบวนสวนสนาม		5 ก้าว
ผู้บังคับขบวนสวนสนาม		5 ก้าว
ป้ายชื่ออำเภอ		10 ก้าว
ผู้บังคับหน่วยอำเภอ		5 ก้าว
ธงประจำกองลูกเสือโรงเรียน		5 ก้าว
ผู้กำกับลูกเสือ		5 ก้าว
รองผู้กำกับลูกเสือ		5 ก้าว
ลูกเสือ		3 ก้าว
ธงประจำกองลูกเสือ		10 ก้าว
ผู้กำกับลูกเสือ		5 ก้าว
รองผู้กำกับลูกเสือ		5 ก้าว
ลูกเสือ		3 ก้าว
ป้ายชื่ออำเภอ		20 ก้าว
ผู้บังคับหน่วยอำเภอ		5 ก้าว
ธงประจำกองลูกเสือโรงเรียน		5 ก้าว
ผู้กำกับลูกเสือ		5 ก้าว
รองผู้กำกับลูกเสือ		5 ก้าว
ลูกเสือ		3 ก้าว

- หมายเหตุ 1) ระยะต่ออาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของสถานที่และภูมิประเทศ
- 2) ธงลูกเสือประจำจังหวัด ถ้าเชิญมาประจำแทนรับการเคารพ(ด้านหน้าซ้ายมือของประธาน) ห้ามใช้แสดงความเคารพผู้เป็นประธานเด็ดขาด(นอกจากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์เดียว)

การเดินทางสวนสนาม

1. เมื่อจัดแถวพร้อมแล้ว ผู้บังคับขบวนสวนสนามจะบอก “แบก – อาวุธ” และ “ซอยเท้า” แถวลูกเสือจะซอยเท้าจัดแถวรออยู่
2. ให้แถวและแถวเดี่ยวออกเดิน จนถึงกองลูกเสือที่อยู่หน้าสุด
3. ผู้บังคับขบวนสวนสนามบอก “หน้าเดิน” ผู้บังคับบัญชาและลูกเสือทั้งหมดออกเดินตามระยะที่จัดไว้

ท่าเดินสวนสนาม

1. ผู้กำกับบอก “สวนสนาม หน้า – เดิน” ให้ลูกเสือเตะเท้าซ้ายออกไปก่อนอย่างแข็งแรง ขาค้าง ปลายเท้าขมุกขมูยสูงจากพื้นดินประมาณ 1 คืบ
2. ขณะเตะเท้า ให้แกว่งแขนตรงข้ามกับเท้าไปข้างหน้าตัดกับลำตัว ให้ฝ่ามือผ่านประมาณกึ่งกลางลำตัว เสมอแนวเข็มขัด ห่างเข็มขัดประมาณ 1 ฝ่ามือ แขนนิ้วชิดติดกันตามธรรมชาติและแกว่งแขนเฉียงไปทางด้านหลังพองาม งอศอกเล็กน้อย
3. เมื่อวางเท้าเต็มฝ่าเท้าและก้าวเท้าและก้าวเท้าต่อไป ขณะวางเท้าก้าวไปข้างหน้าให้โน้มตัวไปข้างหน้าเล็กน้อยคืบฝ่าเท้าอย่างแข็งแรง ยึดตัวอย่างองอาจ
4. เตะเท้าอีกข้างหนึ่งขึ้น ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 2 - 3 ทำสลับเท้าซ้ายและขวา เมื่อต้องการเปลี่ยนท่าเดินสวนสนามเป็นปกติให้ใช้คำบอกว่า “เดินตามปกติ”

การทำความเคารพขณะเดินสวนสนาม

การจัดสถานที่บริเวณสวนสนามด้านหน้าผู้เป็นประธานในพิธีหรือผู้รับการเคารพ จะมีธงปักเป็นเครื่องหมาย 3 ธง คือ

- ธงที่ 1 (ธงสีเหลือง) ปักห่างจากจุดทำความเคารพ 20 ก้าว
- ธงที่ 2 (ธงสีเขียว) ปักห่างจากจุดทำความเคารพ 10 ก้าว
- ธงที่ 3 (ธงสีแดง) อยู่ถัดผู้รับความเคารพไปอีก 10 ก้าว

การทำความเคารพในขณะเดินสวนสนาม จะปฏิบัติดังนี้

1. เมื่อคนทางขวาของแถวเดินถึงธงแรก ผู้บอกแถวบอก “ระวัง” ลูกเสือคืบเท้าแข็งแรงและอยู่ในระเบียบอย่างดีที่สุด
2. เมื่อใกล้ธงที่ 2 ให้ผู้บอกแถวบอกว่า “เลขวา – ท่า” ผู้บอกวันทยาหัตถ์สะบัดหน้าแลขวา ตาจับผู้รับทำความเคารพส่วนลูกเสือสะบัดหน้าแลขวา ตาจับผู้รับการเคารพมือไม่แกว่งคนขวาสุดของแต่ละดับแลตรงรักษาแถวให้ตรงไว้
3. เมื่อพ้นธงที่ 3 สะบัดหน้าแลตรง เลิกทำความเคารพเองและแกว่งแขนตามปกติ
4. เมื่อธงคณะลูกเสือแห่งชาติ ธงคณะลูกเสือจังหวัดผ่านมากับขบวนลูกเสือสวนสนาม ให้ผู้บังคับบัญชาทุกคนที่อยู่ตรวจพลสวนสนามแสดงความเคารพ

การทำความเคารพของผู้ถือธงและถือป้าย

ธงต่าง ๆ หมายถึงธงลูกเสือแห่งชาติ ธงลูกเสือประจำจังหวัด ธงประจำกลุ่มหรือกองลูกเสือ (เว้นธงระจำหมู่ลูกเสือ)

กรณีที่ 1 เวลาอยู่กับที่

ให้ถือธงด้วยมือขวา โคนธงจรดกับพื้นประมาณโคนนิ้วขวา ค้นธงแนบกับลำตัวอยู่ในร่องไหล่ขวา เวลาทำความเคารพ เมื่อเพลงสรรเสริญพระบารมีเริ่มบรรเลงให้ผู้ถือธงทำความเคารพด้วยท่าธงติดต่อกันไปดังนี้

1. เอามือซ้ายไปจับค้นธงเหนือมือขวาและชิดมือขวา แล้วยกค้นธงขึ้นด้วยมือซ้ายให้เสมอแนวบ่า จนข้อศอกซ้ายตั้งได้มุมฉาก ขณะเดียวกันมือขวาก็จับที่โคนค้นธงและเหยียดตรงแล้วทำกึ่งขวาหัน
2. ค่อย ๆ ลดปลายค้นธงลงช้า ๆ ตามจังหวะเพลง จนค้นธงขนานกับพื้น มือซ้ายอยู่เสมอแนวบ่าห่างตัวพอสมควร มือขวาจับค้นธงโรยลง แขนเหยียดตรงไปตามค้นธง(เมื่อบรรเลงไปได้ครึ่งของเพลง)
3. ครั้นแล้วให้ยกปลายค้นธงขึ้นท่าเคารพซ้ำ ๆ ให้ได้จังหวะเช่นเดียวกับข้างลงเมื่อเพลงสรรเสริญพระบารมีจบ ก็ให้ลดธงลงในท่าตรงตามเดิม
4. แล้วให้ลดมือซ้ายกลับที่และทำขวาหันกลับที่เดิม

กรณีที่ 2 เวลาเคลื่อนที่

ให้แบกธงด้วยบ่าขวา มือขวาจับด้ามธงห่างจากโคนธงพอสมควร สอกขวาแนบลำตัว ท่ามุม 90 องศากับลำตัว

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ
แผนการจัดที่ 3 เรื่อง ระเบียบแถว (ต่อ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ เดินสวนสนามได้ถูกต้อง พร้อมเพรียง

เนื้อหา การเดินสวนสนาม (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “เกียรติศักดิ์ลูกเสือไทย”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับฝึกการเดินท่าแบกอวรุช (เดิน - หยุด)	
3.2 ให้นายหมู่แยกฝึกหมู่ของตนเพื่อความพร้อมเพรียง ผู้กำกับคอยแนะนำ	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

- สื่อการเรียนการสอน
1. ธงประจำกอง
  2. ธงเขียว เหลือง แดง
  3. พลอง
  4. ป้ายชื่อโรงเรียน
  5. ดุริยางค์หรือนกหวีด
  6. ไม้ถือของผู้กำกับ

- การวัดผลและประเมินผล
1. การสังเกต
  2. ผลการปฏิบัติ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดที่ 4 เรื่อง การบริการ

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ 1. ปฐมพยาบาลผู้ที่ประสบอุบัติเหตุเลือดออกภายนอกได้

2. ปฐมพยาบาลผู้ปวดมีอาการช็อคได้

เนื้อหา

1. การปฐมพยาบาลผู้ปวดที่มีเลือดออกภายนอก

2. การปฐมพยาบาลผู้ปวดที่มีอาการช็อค

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)

10 นาที

2. เกม “หมาป่า”

5 นาที

3. สอนตามเนื้อหา

30 นาที

3.1 ผู้กำกับสนทนาถึงการเกิดอุบัติเหตุ

3.2 แบ่งลูกเสือออกเป็น 2 กลุ่ม เรียนโดยผู้กำกับอธิบาย สาธิตและให้ลูกเสือปฏิบัติในเรื่อง

3.2.1 วิธีการปฐมพยาบาลผู้ปวดที่มีเลือดออกภายนอก

3.2.2 วิธีปฐมพยาบาลผู้ปวดที่มีอาการช็อค

3.3 ให้ใช้เวลากลุ่มละไม่เกิน 10 นาที แล้วหมุนกลุ่มกันเรียน

4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ

5 นาที

5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)

10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. อุปกรณ์การปฐมพยาบาล เช่น สำลี ผ้าพันแผล ยาฆ่าเชื้อโรค

2. ภาพการปฐมพยาบาล

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต

2. การซักถาม

3. ทดสอบ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

การปฐมพยาบาล

1. การปฐมพยาบาลผู้ป่วยที่มีเลือดออกภายนอก
  - 1.1 แผลถลอก ชะล้างบาดแผลด้วยน้ำสบู่และน้ำสะอาด ใช้ยาฆ่าเชื้อทาแผลและปิดแผลด้วยผ้าสะอาด
  - 1.2 แผลลึก แผลชนิดนี้เลือดออกมาก ฉะนั้นต้องห้ามเลือดก่อน โดยใช้ผ้ากดลงบนแผลจนเลือดลดและพันแผลไว้ในการปฐมพยาบาลอย่าพยายามเช็ดเอาเลือดก่อนออกมากขึ้นและเกิดแผลติดเชื้อได้ง่าย
  - 1.3 บาดแผลต่าง ๆ ให้ฉีดยาป้องกันบาดทะยักทุกราย
2. การปฐมพยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการช็อก
  - 2.1 ให้ผู้ป่วยนอนราบ ไม่หนุนหมอน
  - 2.2 ถ้าผู้ป่วยหยุดหายใจ หรือหายใจไม่สะดวกให้ทำทางเดินหายใจให้สะอาด และผายปอด
  - 2.3 ถ้ามีปาดแผลต้องห้ามเลือด
  - 2.4 ทำบาดแผลต่าง ๆ ให้อยู่นิ่ง เช่น เข้าเฝือกชั่วคราว เพื่อบริเวณนั้นจะได้ไม่เจ็บปวดมาก หรือมีเลือดออกมากขึ้น
  - 2.5 รักษาตามอาการ ถ้าหนาวห่มผ้า ถ้าปวดให้ยาแก้ปวดให้ยากระตุ้นหรือดมแอมโมเนียหอม

หมายเหตุ การนอนศีรษะต่ำ เช่น ยกปลายเตียงให้สูงกว่าหัวเตียง 20 - 30 เซนติเมตร ให้ผลดีภายใน 30 นาทีแรกเท่านั้น ถ้านานกว่า 30 นาที ผลที่ได้สู่นอนราบไม่ได้

การผายปอด

การผายปอด เป็นวิธีการที่ปฏิบัติเพื่อให้ปอดได้รับออกซิเจนได้เพียงพอและเพื่อป้องกันมิให้ความพิการแก่สมองและอวัยวะสำคัญอื่น ๆ เนื่องจากขาดออกซิเจน

ถ้าหายใจหยุดนาน 10 นาที ผู้ป่วยจะต้องตายแน่นอน แต่บางคนตายเมื่อหยุดหายใจเพียง 2 นาทีเท่านั้น ฉะนั้นในคนที่หยุดหายใจ การผายปอดจึงมีค่าอย่างยิ่ง

วิธีการ

    1. จัดท่าผู้ป่วย เพื่อให้ลมเข้าปอดได้สะดวก ถ้าสงสัยว่ามีเศษอาหาร หรือสิ่งแปลกปลอมอยู่ในปาก ให้ใช้นิ้วมือของผู้ปฐมพยาบาลล้วงออกมาก่อน
    2. การผายปอด การผายปอดมีหลายวิธี เช่น วิธีปากต่อปาก ปากต่อจมูก วิธีของเซฟเฟอร์ วิธีของซิลเวสเตอร์ โอเกอร์ นิลสัน เป็นต้น

ปัจจุบัน การผายปอดด้วยวิธี “ปากต่อปาก” ได้รับความเชื่อถือและพิสูจน์แล้วว่าเป็นวิธีที่ได้ผลดีที่สุดสำหรับการปฐมพยาบาลรีบด่วน

แต่ต้องทราบวิธีอื่นด้วย เพราะบางครั้งวิธีปากต่อปากไม่อาจทำได้เช่น กรณีมีบาดแผลบริเวณใบหน้า ปากกราน เป็นต้น

ก. วิธีปากต่อปาก (Mouth to Mouth) หรือปากต่อจมูก (Mouth to nose) ให้คนไข่นอนหงาย ยกต้นคอผู้ป่วยจัดศีรษะผู้ป่วยให้อยู่ในท่าแหว่งพร้อมกับจัดคางยกขึ้น ผู้ปฐมพยาบาลสุดหายใจเข้าลึกและกดริมฝีปากของผู้พยาบาลซึ่งอ้าอยู่ ลงบนปากผู้ป่วย ซึ่งจับให้อ้า(ควรใช้ผ้าก๊อซหรือผ้าเช็ดหน้าบาง ๆ วางบนปากผู้ป่วยก็ได้ถ้ามี) โดยให้ปากทั้งสองคนแนบกันสนิทหรือปากผู้พยาบาลกับจมูกผู้ป่วย แล้วผู้พยาบาลเป่าลมทั้งหมดเข้าไปในปากหรือในจมูกผู้ป่วย ซึ่งจะเห็นหน้าอกของผู้ป่วยกระเพื่อมขึ้นแล้วผู้ป่วยให้ผู้ป่วยหายใจออกเอง

ขณะที่เป่าลมเข้าไป ถ้าผู้พยาบาลรู้สึกว่าจะไม่สามารถเป่าลมเข้าไปในปอดผู้ป่วยได้ให้จับผู้ป่วยนอนตะแคงตบที่หลังของผู้ป่วย (ระหว่างสับหรือไหล่ทั้งสอง) ก่อนข้างแรงหลาย ๆ ครั้ง เพื่อว่าจะมีอะไรมาอุดทางเดินหายใจ จะได้หลุดออกแล้วผู้พยาบาลเริ่มผายปอดต่อไป

การเป่าลมเข้าปาก ผู้พยาบาลควรมืออีกข้างบีบจมูกผู้ป่วยไว้ หรือถ้าใช้วิธีการปากต่อจมูกก็พยายามปิดปากผู้ป่วยไว้ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ลมรั่วออกมาทางรูจมูกหรือทางปาก

ถ้าในเด็กเล็ก ผู้ปฐมพยาบาลอาจกดปากครอบลงบนทั้งปากและจมูกของเด็กได้ สำหรับผู้ใหญ่ การทำแต่ละครั้งนานราว 5 นาที คือเป่าปากให้ผู้ป่วยหายใจเข้าราว 2.5 วินาที และให้ผู้ป่วยหายใจออก พร้อมกับที่ผู้ปฐมพยาบาลเงยหน้าขึ้นสูดอากาศหายใจเข้า นานราว 2.5 วินาที ซึ่งจะช่วยให้ผายปอดได้นาทีละ 12 ครั้ง แต่แต่ละครั้งควรจะได้ลมเข้าไปประมาณ 1,000 ซี.ซี สำหรับเด็กควรให้ผายปอดได้ประมาณ นาทีละ 20 ครั้ง (ปกติผู้ใหญ่หายใจนาทีละ 20 ครั้ง แต่การผายปอดทำได้เพียงนาทีละ 12 ครั้ง เพราะแต่ละครั้งผู้ปฐมพยาบาลเป่าลมเข้าไปมากกว่าที่คนธรรมดาหายใจ)

ในเด็กการเป่าลมเข้านี้ บางครั้งทำให้ลมเข้าไปอยู่ในกระเพาะอาหารมาก เราอาจช่วยได้โดยกดบริเวณลิ้มปี่ เพื่อไล่ลมออก

ข. วิธีของโฮลเกอร์ – นิลสัน (Holger - Neilsen) หรือ Arm Lift Back Pressure method เป็นวิธีที่ได้ผลดีรองลงมาจากรูปปากต่อปาก ให้คนไข่นอนคว่ำ มือทั้งสองข้างรองใต้หน้าผาก ระวังอย่าให้มีอะไรอุดทางเดินหายใจผู้พยาบาลอยู่เหนือศีรษะผู้ป่วยหันหน้าไปทางเท้าผู้ป่วย คุกเข่าข้างหนึ่งและวางเท้าข้างหนึ่งใกล้ศีรษะผู้ป่วย มือทั้งสองข้างของผู้พยาบาลวางลงบนหลังส่วนบนของผู้ป่วย (เพื่อสะดวกในการทำ อาจใช้วิธีนับ 1 ถึง 8) โน้มน้ำหนักของผู้พยาบาลลงบนมือทั้งสองข้าง จะทำให้มีแรงดันบนหลังผู้ป่วย จากบนลงล่างซึ่งใช้เวลาราว 2.5 วินาที เป็นการหายใจออก (นับจังหวะ 1-2-3)

จากนั้นผู้พยาบาลยกมือขึ้น และเลื่อนมาจับที่แขนทั้งสองข้างของผู้ป่วยเหนือข้อศอก (จังหวะนับ 4) แล้วดึงแขนทั้งสองข้างไปด้านบน ยกให้สูงขึ้น ซึ่งกินเวลาราว 2.5 วินาที ซึ่งเป็นทำผู้ป่วยหายใจเข้าจังหวะนับ (5-6-7) จากนั้นก็ปล่อยแขนทั้งสองให้กลับมาที่เดิมอีก (จังหวะนับ 8) ทำเช่นนี้สลับกันไปเรื่อย ๆ

ค. วิธีของแซฟเฟอร์ (SCHAFERS) ผู้ป่วยอยู่ในท่านอนคว่ำ ศีรษะเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งให้มือทั้งสองข้างอยู่ในท่าสบาย

เมื่อจัดเสื้อผ้าของผู้ป่วยให้หลวมแล้ว ผู้พยาบาลนั่งคุกเข่าลงข้าง ๆ ตัวผู้ป่วยข้างใดก็ได้หันหน้าไปทางศีรษะผู้ป่วย แขนมือทั้งสองวางบนชายโครงทั้งสองข้างของผู้ป่วย

แล้วพยายามโน้มตัวไปข้างหน้า ให้น้ำหนักลงบนมือทั้งสองข้าง เพื่อไล่อากาศในปอดและหลอดลมออกเป็นการหายใจออก

เมื่อผู้พยาบาลเอียงตัวกลับ ทรวงอกของผู้ป่วยจะขยายตัวออกให้อากาศผ่านเข้าไปในปอด เป็นการหายใจเข้า ทำสลับเช่นนี้เรื่อย ๆ ในผู้ใหญ่ทำให้ได้ประมาณนาทีละ 12 ครั้ง

ง. วิธีของซิลเวสเตอร์ (SILVESTER) ผู้ป่วยอยู่ในท่านอนหงาย ปลดเสื้อผ้าให้หลวม ใช้ผ้าหรือหมอนสอดเข้าใต้ไหล่เพื่อให้ศีรษะแหงขึ้น จับโอบหน้าผู้ป่วยให้เอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง ผู้พยาบาลคุกเข่าเหนือศีรษะและหันหน้าไปทางด้านเท้าของผู้ป่วย จับข้อศอกของผู้ป่วยในทั้งสองข้าง

จับข้อมือทั้งสองข้างนี้ กดลงบนชายโครงทั้งสองข้างของผู้ป่วย ในขณะที่กดให้ผู้พยาบาลโน้มตัวลงและทิ้งน้ำหนักตัวตามลงไปด้วย ทำนี้เป็นวิธีทำให้ผู้ป่วยหายใจออกเมื่อยกข้อมือผู้ป่วยขึ้น พร้อมกับผู้พยาบาลเอนตัวกลับ จะเป็นการทำที่ผู้ป่วยหายใจเข้าให้ทำสลับกันเช่นนี้เรื่อย ๆ ไป

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดที่ 5 เรื่อง การบริการ (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

- จุดประสงค์**
1. เคลื่อนย้ายผู้ป่วยได้ถูกวิธีและปลอดภัย
  2. บอกวิธีขอความช่วยเหลือในกรณีเกิดอุบัติเหตุ

- เนื้อหา**
1. การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย
  2. การขอความช่วยเหลือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที
2. เพลง “ ไก่ ” 5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา 30 นาที
  - 3.1 สนทนาและร่วมกันอภิปรายถึงวิธีการขอความช่วยเหลือจากบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อเกิดอุบัติเหตุ
  - 3.2 แบ่งหมู่ลูกเสือออกเป็น 2 กลุ่มเรียนเป็นฐานโดยมีผู้กำกับอธิบาย สาธิต แล้วให้ลูกเสือปฏิบัติตาม ดังนี้
    - ฐานที่ 1 การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย
    - ฐานที่ 2 การช่วยเหลือ
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก) 10 นาที

สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์การเคลื่อนย้ายขึ้นอยู่กับอุปกรณ์ที่เลือกช่วยเหลือ เช่น เก้าอี้ เสื่อ เสื่อ กางเกง เข็มขัด ไม้พลอง ฯลฯ

- การวัดผลและประเมินผล**
1. การสังเกต
  2. ทดสอบ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

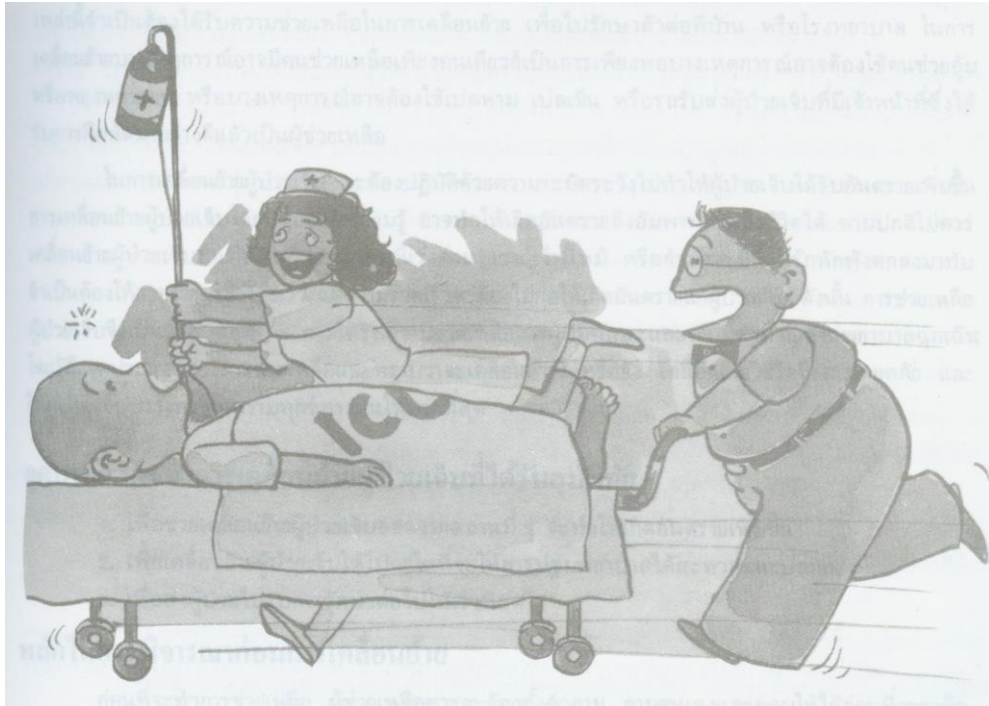
ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

.....

การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยในสถานที่ที่เกิดอุบัติเหตุ นั้น อาจทำได้หลายวิธี แล้วแต่จำนวนของผู้ป่วยและผู้ปฐมพยาบาล และเครื่องมือที่มีในขณะนั้น

การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยโดยมีผู้ช่วยเหลือเพียงคนเดียว

การเคลื่อนย้ายด้วยคน ๆ เดียว สามารถทำได้หลายวิธี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ป่วยที่ไม่มีบาดแผลตามร่างกาย เช่น ผู้ป่วยหมดความรู้สึกเนื่องจากจมน้ำ ขาดอากาศบริสุทธิ์ เป็นลม ช็อคเท้าแพลง อาจเลือกใช้วิธีที่เหมาะสม ดังต่อไปนี้

1. วิธีพยุงเดิน

เหมาะสำหรับคนไข้ที่ขาข้างหนึ่งได้รับบาดเจ็บ เช่น ช็อคเท้าเคล็ด

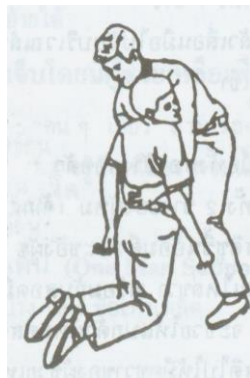

2. วิธีแบก

วิธีนี้เหมาะสำหรับการช่วยเหลือผู้หมดสติออกจากบริเวณไฟไหม้ที่ต้องผ่านชั้นบันได ผู้ช่วยเหลือจะต้องมีมือว่างสำหรับยึดเกาะทางที่ผ่านไป

3. วิธีอุ้มทาบหลัง

ใช้สำหรับผู้ป่วยที่หมดสติ ในขณะที่คนไข้นอนหรือนั่ง ผู้พยาบาลหันหลังจับแขนทั้งสองของผู้ป่วยคล้องไหล่ผู้พยาบาลและดึงมือทั้งสองของผู้ป่วยที่อยู่ด้านหน้าของผู้พยาบาลให้ต่ำลงมากที่สุด ผู้ปฐมพยาบาลเดินโดยหลังโค้งมาทางหน้าเล็กน้อย

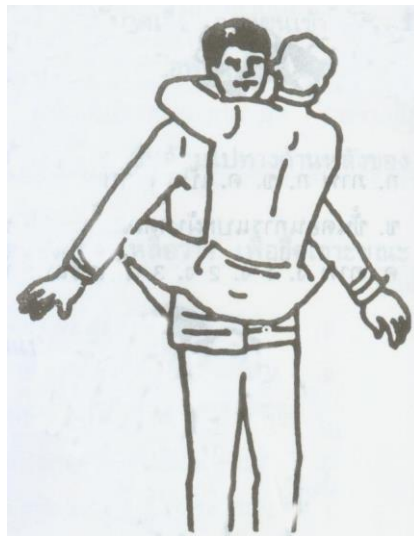
4. วิธีกอดและทาบด้านหลัง

วิธีนี้ใช้สำหรับผู้บาดเจ็บที่มีอาการไม่รุนแรง ห้ามใช้สำหรับผู้บาดเจ็บที่ได้รับอันตรายเกี่ยวกับสมองหรืออวัยวะภายใน

5. วิธีกอดและทาบด้านหน้า

เป็นวิธีที่ดีวิธีหนึ่งสำหรับผู้ช่วยเหลือเพียงคนเดียวที่ช่วยเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่รู้สึกตัว โดยมีมือทั้งสองวางไว้สำหรับไต หรือเกาะบันได หรือเปิดประตู หากมีปัญหาระหว่างลงบันได ผู้ช่วยเหลืออาจพยุงผู้ป่วยไว้กับบันไดจนกว่าจะมีผู้มาช่วยเหลือต่อไป

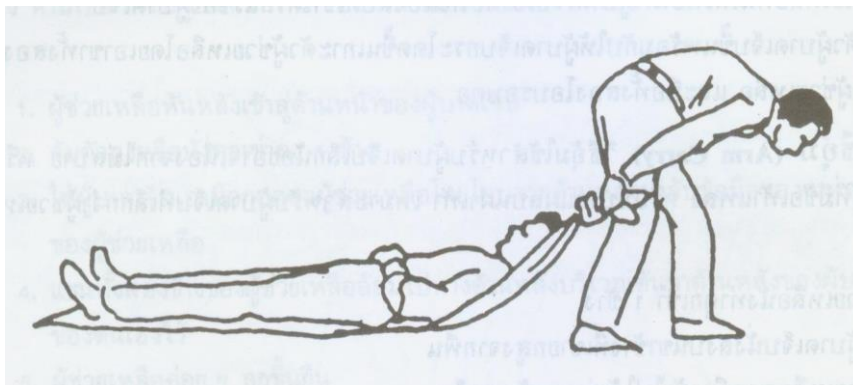
6. วิธีอุ้ม

ใช้สำหรับผู้บาดเจ็บเล็กน้อยอาจเนื่องจากไม่สบาย หรือเป็นลม หรือใช้สำหรับผู้ป่วยที่
ข้อเท้าแพลง หรือมีบาดเจ็บบนฝ่าเท้า เหมาะสำหรับผู้ป่วยที่เล็กกว่าผู้ช่วยเหลือ

7. วิธีลากด้วยผ้ารองใต้ตัวผู้ประสบอุบัติเหตุวิธีลากผู้บาดเจ็บ

วิธีนี้สะดวกต่อการเคลื่อนย้ายออกจากตึกที่กำลังมีไฟไหม้ เป็นวิธีที่ใช้สำหรับผู้ประสบ
อุบัติเหตุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ หรือหมดสติ และพื้นที่เรียบ โดยใช้ผ้าปูที่นอน
หรือผ้าห่ม ผ้าม่าน รองใต้ตัวผู้บาดเจ็บแล้วลากสิ่งรองตัวผู้บาดเจ็บไปตามพื้น

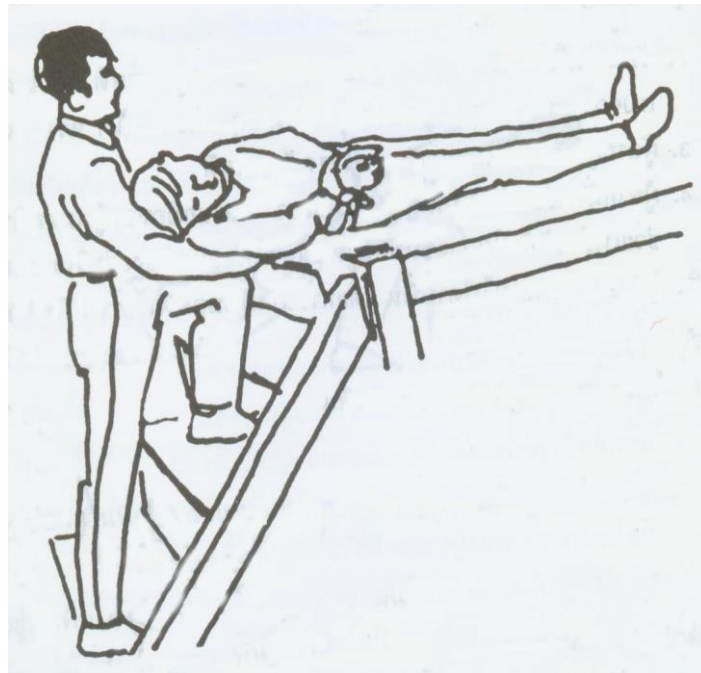

8. วิธีการผู้ประสบอุบัติเหตุวิธีการผู้บาดเจ็บโดยไม่มีผ้ารองใต้ตัว

วิธีนี้สะดวกต่อการเคลื่อนย้ายออกจากตึกที่กำลังมีไฟไหม้ เป็นวิธีที่ใช้สำหรับผู้ประสบอุบัติเหตุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ผู้พยาบาลไม่สามารถยืนได้ ให้ผูกข้อมือทั้งสองของผู้บาดเจ็บ และผู้พยาบาลสอดศีรษะให้ข้อมือทั้งสองของผู้ป่วยอยู่บนคอผู้พยาบาล ผู้พยาบาลอาจยกศีรษะผู้ป่วยให้สูงขึ้นมาก หรือน้อยได้โดยการยกไหล่และคอขึ้นลง

9. วิธีการลงจากที่ลาดชัน

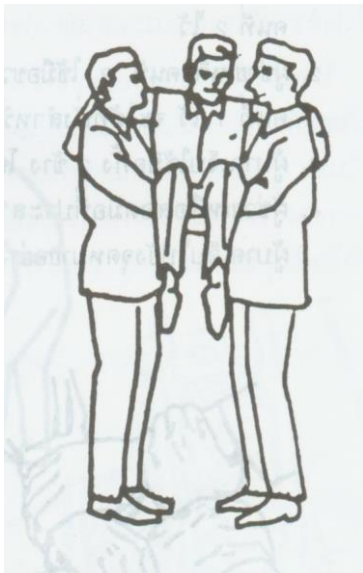

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ โดยมีผู้ช่วยเหลือตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป

1. วิธีอุ้มแบบนั่ง

2. วิธีทำที่นั่งด้วย 4 มือ

3. วิธีอุ้มพุงแขนและขา
4. วิธีอุ้มคนละด้าน
5. วิธีอุ้มเคียงสองคน
6. วิธีอุ้มเคียงสามคนวิธีอุ้มคนละด้านสามคน

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ
แผนการจัดที่ 6 เรื่อง การพึ่งตนเอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ บอกสถานที่ที่เหมาะสมในการตั้งค่ายพักแรมได้

- เนื้อหา
1. การอยู่ค่ายพักแรม
  2. การเลือกที่ตั้งค่ายพักแรม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เกม “ ว่างเปรี้ยววงกลม ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับอธิบายและสาธิตการเลือกสถานที่ตั้งค่ายพักแรม	
3.2 ให้นักเสือรู้จักพิจารณาเลือกสถานที่ตั้งค่ายพักแรมและพักค้างคืน ในที่พักแรมชั่วคราวนั้น	
3.3 เพลง “ ค่ายพักแรม ”	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ในการอยู่ค่ายพักแรม (ภาชนะพวก)

- การวัดผลและประเมินผล
1. การสังเกต - ความสนใจและความตั้งใจ - การเข้าร่วมกิจกรรม
  2. การสัมภาษณ์ - บอกสถานที่ที่เหมาะสมในการตั้งค่ายพักแรม
  3. การทดสอบ - สร้างที่พักแรมชั่วคราว

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

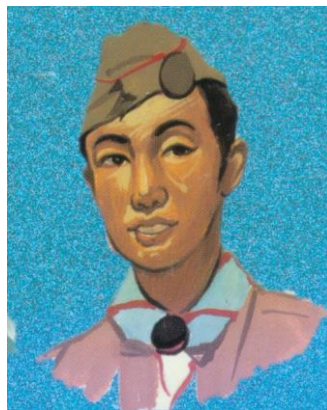
การเลือกที่ตั้งค่ายพักแรม

ข้อสังเกตในการเลือกสถานที่ตั้งค่ายพักแรม

1. เลือกบริเวณที่ตั้ง
2. ความเป็นที่หวงห้ามการตั้งค่ายพักลูกเสือหรือเปล่า ให้นายหมู่เป็นผู้ตรวจตรา
3. จะตั้งค่ายในที่สำหรับค่ายลูกเสือหรือในท้องถิ่น ทำหนังสือขออนุญาตใช้ค่ายลูกเสือ
4. ไปดูสถานที่เสียก่อนเพื่อเลือกที่ตั้งค่าย ดูว่าจะหาความสะดวกได้อย่างไรบ้าง เพราะบางอย่างไม่ได้กำหนดไว้ในแผนที่ บางอย่างในที่แห่งนั้นก็ไม่มีได้

การเลือกที่ตั้งค่าย ปัจจัยสำคัญคืออะไรบ้าง

1. มีแหล่งน้ำใช้
2. มีพื้นที่สำหรับก่อไปหุงต้ม (หรือเพื่อการอื่น) ดูแผนที่ประกอบ
3. ควรเป็นที่ราบ แห้งสนิท มีที่กำบังลม ตรวจสอบความสูงต่ำของพื้นดินจากแผนที่
4. เป็นที่เหมาะสมและกว้างขวางพอสำหรับทำกิจกรรม
5. สะดวกแก่การสัญจร ควรมีพาหนะของหมู่เพื่อบรรทุกสัมภาระ ถนนหรือทางเรียบ นับว่าจำเป็น

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดที่ 7 เรื่อง การพึ่งตนเอง (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ สามารถปรุงอาหาร 2 อย่าง สำหรับคนสองคนได้

- เนื้อหา
1. การปรุงอาหารแบบชาวป่า
  2. การสร้างที่พักแรมชั่วคราว

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที
2. เกม “ เรือกรรเชียง ” 5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา 30 นาที
  - 3.1 ผู้กำกับอธิบายและสาธิตวิธีปรุงอาหารแบบชาวบ้าน โดยสอนเป็นฐาน ดังนี้
    - ฐานที่ 1 ปิ้ง ย่าง
    - ฐานที่ 2 อบ ทอด
    - ฐานที่ 3 เผา กลิ้ง
  - 3.2 ผู้กำกับอธิบาย สาธิตวิธีสร้างที่พักแรมชั่วคราว แล้วให้ลูกเสือฝึกปฏิบัติ
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก) 10 นาที

- สื่อการเรียนการสอน
1. อุปกรณ์ในการปรุงอาหาร เนื้อ ปลา ไข่ ฯลฯ
  2. ไม้ขีดไฟ มีดผ่าฟัน
  3. แผนภูมิเพลง

- การวัดผลและประเมินผล
1. การสังเกต ความสนใจและความตั้งใจ การเข้าร่วมกิจกรรม
  2. ทดสอบ - ให้ปรุงอาหารแบบชาวบ้าน

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

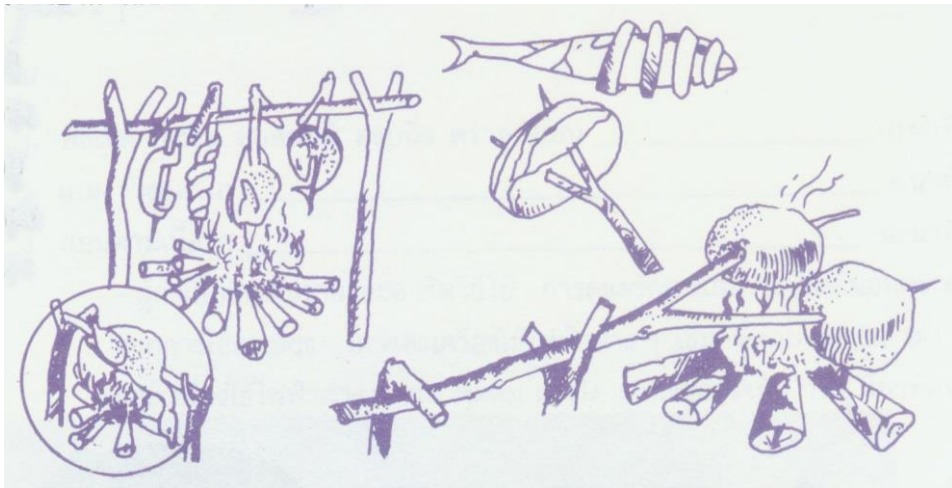
การปรุงอาหารแบบชาวป่าและสร้างที่พักแรม

1. การปรุงอาหารแบบชาวป่า

ในการปรุงอาหารแบบชาวป่า มีอยู่หลายวิธี เช่น

- ปิ้ง
- ย่าง
- อบ
- ทอด
- เผา

- 1.1 การปิ้ง ย่าง อาจใช้ไม้ทำตะขอแหลมปลาย เพื่อใช้เสียบหรือใช้ในรูปส้อมแหลมที่ปลาย ใช้เสียบ แล้วปิ้งหรือย่าง
- 1.2 การเผาปลา อาจใช้ดินโคลน ดินเหนียวพอกปลาแล้วนำไปเผาไฟ
- 1.3 การอบ เราใช้ใบกระหล่ำห่อสัก 2-3 ใบ ใช้เชือกมัดแล้วเอาไปตั้งอังไว้ใกล้ ๆ ไฟ
- 1.4 การทอดไฟบนแผ่นหิน ทำโดยเราก่อไฟที่แผ่นหินประมาณ ½ ชั่วโมง แล้วนำไปออก ทำความสะอาดหิน แล้วลงมือทอดไขได้เลย

2. การสร้างค่ายพักแรมชั่วคราว

อาจอาศัยไม้พลองหรือไม้ป่าเท่าที่หาได้ โดยอาศัยธรรมชาติ กิ่งต้นไม้เข้าช่วย โดยทำเป็นรูปหน้าจั่ว แล้วใช้ผ้าพลาสติกหรือผ้าใบก็ได้คลุมแล้วมัดให้เรียบร้อย ใช้เป็นที่นอนได้

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดที่ 8 เรื่อง การพึ่งตนเอง (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ บอกวิธีใช้ ดูแล รักษาและระมัดระวังอันตรายจากการใช้ตะเกียง เต่า และเครื่องใช้ไฟฟ้าได้

- เนื้อหา**
1. การใช้ตะเกียง เต่า และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ
  2. การดูแล รักษา และระมัดระวังอันตรายจากการใช้ตะเกียง เต่าและเครื่องใช้ไฟฟ้า

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ชงขัน สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที
2. เกม “ วังอลวน ” 5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา 30 นาที
  - ผู้กำกับนำอภิปรายและสาธิตวิธีใช้ การดูแลรักษาและการป้องกันอันตรายจากการใช้ตะเกียง เต่า และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ เช่น พัดลม เตาไรต์ เต่าไฟฟ้า ตู้เย็น วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก) 10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เต่าไฟฟ้า ตะเกียง พัดลม วิทยุ โทรทัศน์ เตาไรต์ ตู้เย็น ฯลฯ

2. แผนภูมิเพลง

- การวัดผลและประเมินผล**
1. การสังเกต ความสนใจ การเข้าร่วมกิจกรรม
  2. การซักถามเกี่ยวกับวิธีใช้ ดูแลรักษาและระมัดระวังอันตราย

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดที่ 9 เรื่อง การผจญภัย

จำนวน 1 ชั่วโมง

- จุดประสงค์**
1. อธิบายระบบ เส้นชั้นความสูงในแผนที่ของกรมแผนที่ทหารได้
  2. บอกและอ่านตำแหน่งพิกัด กริดในแผนที่ได้
  3. บอกส่วนประกอบและวิธีใช้เข็มทิศได้
  4. แสดงวิธีหาทิศโดยใช้เข็มทิศในที่กลางแจ้งได้

เนื้อหา แผนที่และเข็มทิศ

1. การใช้เข็มทิศในที่กลางแจ้งและการหาทิศ
2. ระบบ เส้นชั้นความสูง
3. ระบบพิกัด กริดในแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที
2. เพลง “ ริมโบ้ลูกเสือ ” 5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา 30 นาที
  - 3.1 ผู้กำกับอธิบายเส้นชั้นความสูงและวิธีการหาตำแหน่งที่ตั้งโดยอาศัยระบบพิกัดกริดในแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร
  - 3.2 แบ่งหมู่ลูกเสือเรียนตามฐาน โดยมีผู้กำกับอธิบาย สาธิต
    - ฐานที่ 1 การหาตำแหน่งพิกัดกริด
    - ฐานที่ 2 การหาทิศโดยใช้เข็มทิศ
  - 3.3 ผู้กำกับและลูกเสือช่วยกันสรุป
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก) 10 นาที

- สื่อการเรียนรู้การสอน**
1. แผนที่ทหาร - เข็มทิศ
  2. แผนภูมิระบบชั้นความสูงและวิธีอ่านตำแหน่งพิกัดกริด
  3. แผนภูมิส่วนประกอบ วิธีใช้เก็บรักษาเข็มทิศ

- การวัดผลและประเมินผล**
1. การสังเกต
  2. ชักถามเกี่ยวกับระบบเส้นชั้นความสูงในแผนที่และส่วนประกอบของเข็มทิศ

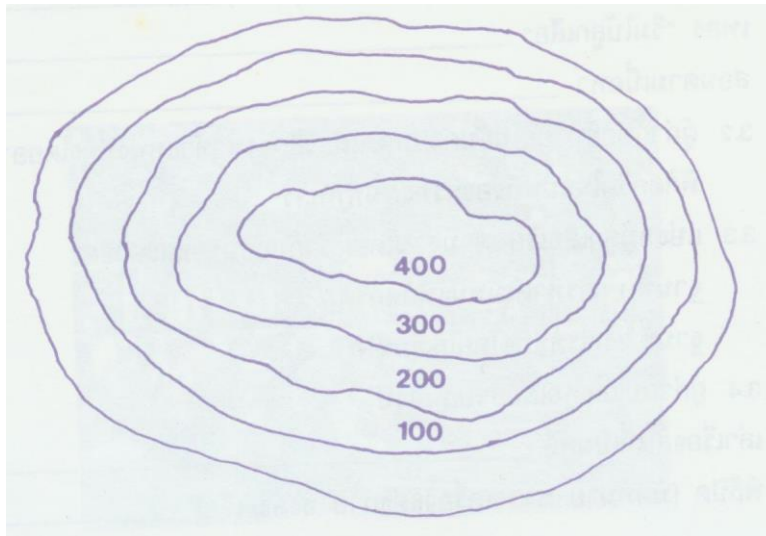
บันทึกหลังการสอน.....

.....

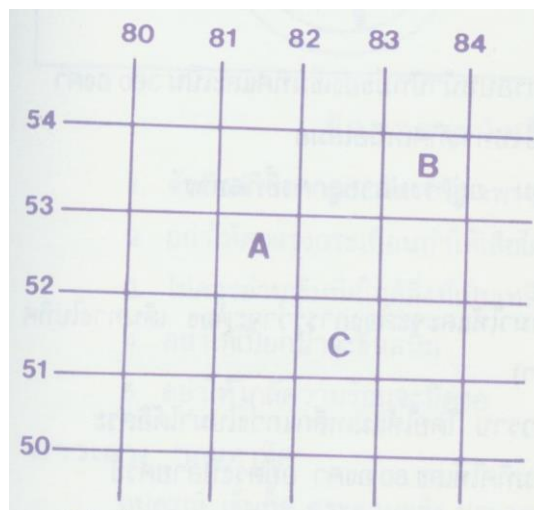
ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

การอ่านพิกัด

เส้นแสดงเส้นชั้นความสูง (CONTOUR LINE) คือเส้นความสูง จุดทุกจุดที่เส้นชั้นความสูงจากระดับน้ำทะเลจะมีตัวเลขบอกความสูงกำกับไว้ (เป็นฟุต) ในแผนที่เส้นความสูงจะใช้สีน้ำตาล

หลักในการหาพิกัดตารางในแผนที่ คือ ต้องอ่านไปทางขวาและขึ้นข้างบน (READ RIGHT UP)

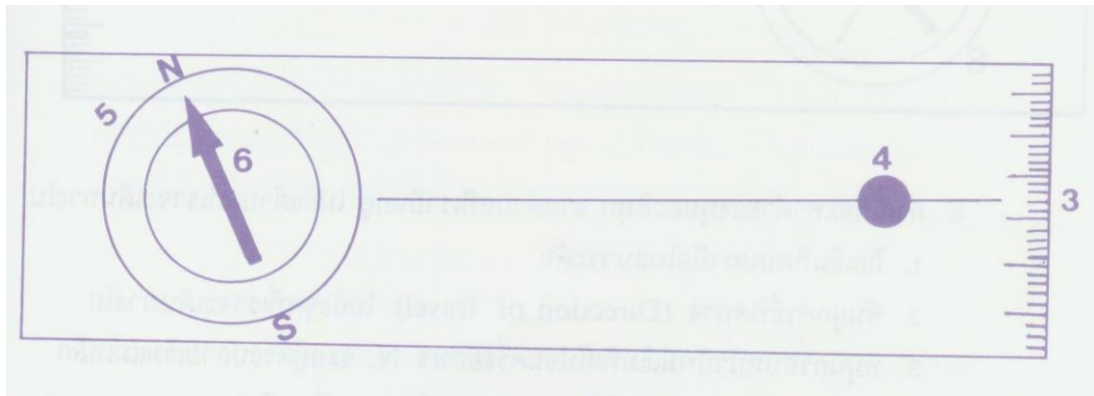

สมมติว่าต้องการหาพิกัด A จะหาได้ดังนี้

1. คูตารางที่เป็นกรอบกั้นจุด A
2. อ่านเส้นพิกัดไปขวานั้นคือ อ่านตัวเลขที่กำกับเส้นอื่นจากซ้ายไปขวา A หน้าจุด A คือเส้น 81 หลังจุด A คือเส้น 82 แบ่งช่อง 81 - 82 ออกเป็น 10 ช่อง เท่า ๆ กัน จุด A ห่างจากเส้น 81 เป็นระยะห่าง 3 ช่อง ดังนั้นก็อ่านได้ว่า 813
3. อ่านเส้นพิกัดขึ้นบน นั่นคืออ่านตัวเลขเส้นนอนจากล่างขึ้นบนคือ 52 ต่อไปดูว่าจุด A อยู่เหนือเส้น 52 มากน้อยเพียงใด แบ่งช่อง 52 - 53 เป็น 10 ช่อง เท่า ๆ กัน จุด A ห่างจากเส้น 52 เป็นระยะห่าง 5 ช่อง ดังนั้นก็อ่าน ได้ว่า 525
4. นำตัวเลข 2 ชุดในข้อ 2 และ 3 มาเรียงต่อกัน จะได้ “813525” ตัวเลขนี้ คือพิกัดของจุด A ที่ต้องการ
5. พิกหาพิกัด B และ C ว่าอยู่พิกัดใด คำตอบ (B = 835535 C = 823510)

เข็มทิศ

หมายถึงเครื่องมือที่ใช้ในการหาแนวทิศเหนือ (ทิศเหนือแม่เหล็ก) เข็มทิศที่นิยมใช้ในวงการลูกเสือ คือ เข็มทิศซิลวา ของสวีเดน เป็นเข็มทิศและไม้โปรแทรกเตอร์รวมอยู่ด้วยกัน ใช้ง่ายและสะดวก

เข็มทิศซิลวามีส่วนประกอบดังนี้

1. แผ่นฐาน เป็นวัตถุโปร่งใส
2. ที่ขอบมีมาตราส่วนเป็นนิ้ว และ เซนติเมตร
3. มีลูกศรชี้ทิศทางมราจะไป
4. เลนซ์ขยาย
5. ตลับเข็มทิศเป็นวงกลมหมุนได้ บนกรอบหน้าปิดของเข็มทิศและเป็น

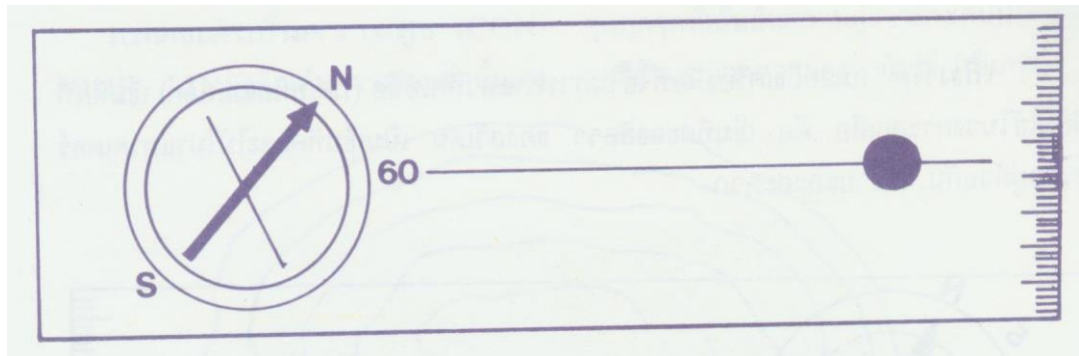
360 องศา

6. ปลายเข็มทิศเป็นแม่เหล็กสีแดง จะชี้ไปทางทิศเหนือเสมอ

7. ตำแหน่งสำหรับตั้งมุมและอ่านค่ามุม อยู่ตรงปลายลูกศรชี้ทิศทาง
การใช้เข็มทิศชิลวา

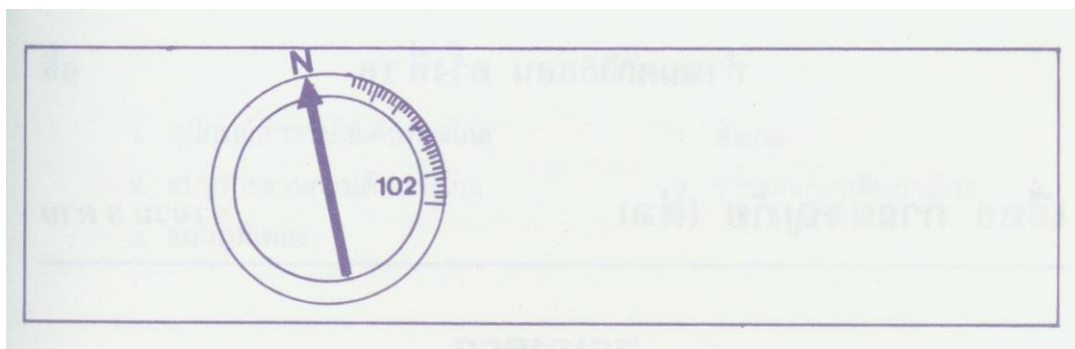
8. กรณีที่ทราบค่าหรือบอกมุมอะซิมูทมาให้ และจะต้องการรู้ว่าจะต้องเดินทางไป
ทิศทางใด (สมมติว่าบอกมุมอะซิมูทมาให้ 60 องศา)

1. ถือเข็มทิศไว้บนฝ่ามือในแนวราบ โดยให้แม่เหล็กแกว่งไปมาได้อิสระ
2. หมุนกรอบหน้าปัทม์ของเข็มทิศให้เลข 60 องศา อยู่ตรงปลายศรชี้
3. จงหันเหต้วเข็มทิศทั้งฐาน จนกว่าเข็มแม่เหล็กแกว่งชี้ตรงอักษร N
4. เมื่อลูกศรชี้ทิศทางไปทางทิศใดก็เดินไปตามทิศทางนั้น (การเดินทางไปตาม
ทิศทางที่ลูกศรแกว่งชี้ขึ้นให้มองหาจุดเด่น เช่น ต้นไม้ ก้อนหิน โปสท์ ฯลฯ
เป็นหลักแล้วเดินไปยังสิ่งนั้น)

9. กรณีที่จะหาค่าของมุมอะซิมูท จากตำบลที่เราอยู่ ไปยังตำบลที่เราจะเดินทางไป

1. ถือเข็มทิศบนฝ่ามือในแนวระดับ
2. หันลูกศรชี้ทิศทาง ไปยังจุดที่เราจะเดินทางไป
3. หมุนกรอบหน้าปัทม์เข็มทิศไปจนกว่าอักษร N จะอยู่จะอยู่ตรงปลายเข็ม
แม่เหล็ก
4. ตัวเลขบนกรอบหน้าปัทม์ที่ปลายศรแดง คือค่ามุมที่เราต้องการทราบ

ข้อควรระวังในการเก็บรักษาเข็มทิส

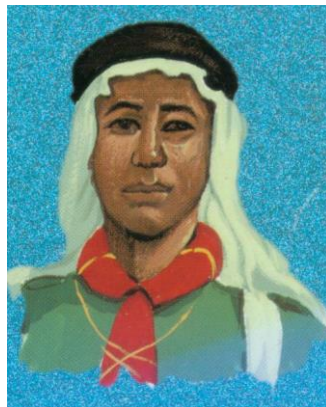
1. จับถือด้วยความระมัดระวัง เพราะหน้าปัทม์และเข็มบอบบางอ่อนไหวง่าย
2. อย่าให้ตก แรงกระเทือนทำให้เสียหายได้
3. ไม่ควรอ่านเข็มทิสใกล้สิ่งที่เป็นแม่เหล็กหรือวงจรไฟฟ้า
4. อย่าให้เปียกน้ำจะเกิดสนิม
5. อย่าให้ใกล้ความร้อนจะบิดงอ

การเล่นเกมหาทิส

อุปกรณ์ เข็มทิส กระจายแข็ง ฝาขวดน้ำอัดลม

ผู้เล่นเข้าแถวตอนลึกตามจำนวนหมู่ จี๊ดเส้นจากหมู่ห่างออกไปประมาณ 8 เมตร นำเข็มทิสวางไว้ กระจายเข็มที่เส้นตามทิส 8 ทิส ฝาขวดน้ำอัดลมเขียนตัวเลขเป็นมุมต่าง ๆ 8 มุม (45 , 90 , 135 , 180 , 225 , 270 , 315 และ 0 องศา) เมื่อได้ยินสัญญาณเริ่ม ให้นายหมู่หันทิสให้ตรงทิสเหนือแล้วส่งฝาขวดน้ำอัดลมอันหนึ่งให้ตรงมุมตามองศาที่กำหนด แล้ววิ่งกลับไปสัมผัสมือคนที่ 2 คนที่สองหยิบฝาขวดน้ำอัดลม 1 อัน ดูจำนวนองศาแล้ววางไว้ตามมุมที่กำหนด เสร็จแล้ววิ่งไปสัมผัสมือคนที่ 3 ทำไปต่อจนครบ 8 ทิส (ถ้าผู้เล่นไม่ครบ 8 คน ให้เล่นซ้ำคนแรกใหม่)

การตัดสิน หมู่ใดถูกต้องมากที่สุดชนะ

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดที่ 10 เรื่อง การผจญภัย (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

- จุดประสงค์**
1. เตรียมอุปกรณ์สำหรับใช้เดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมได้
  2. เดินทางไกลด้วยเท้าหรือโดยทางเรือ ด้วยความสามารถของตนเองไม่น้อยกว่า 10 กิโลเมตร หรือโดยรถจักรยานเป็นระยะทางไม่น้อยกว่า 20 กิโลเมตร และบันทึก

รายงานการเดินทางโดยย่อได้

เนื้อหา การเดินทางไกล

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ชงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เกม “ จับขำแม่ น้ำ ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับนำอภิปรายถึงการเตรียมอุปกรณ์สำหรับใช้เดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม	
3.2 ผู้กำกับจัดให้ลูกเสือเดินทางไกลด้วยเท้าหรือโดยทางเรือด้วยความสามารถของตนเองเป็นระยะทางไม่น้อยกว่า 10 กิโลเมตร หรือโดยรถจักรยานเป็นระยะทางไม่น้อยกว่า 20 กิโลเมตร และบันทึกรายงานการเดินทางโดยย่อ ทั้งนี้ให้จัดเป็นโครงการในวันหยุด	
3.3 เพลง John Brown	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

- สื่อการเรียนการสอน**
1. อุปกรณ์สำหรับเดินทางไกล
  2. แบบรายงานการเดินทางไกล
  3. แผนภูมิเพลง

- การวัดผลและประเมินผล**
1. การสังเกต
  2. รายงานการเดินทางไกล

บันทึกหลังการสอน.....
 .....
 .....
 .....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....
 .....

การเตรียมอุปกรณ์สำหรับใช้เดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม

เครื่องใช้ประจำตัว

ลูกเสือจะต้องเตรียมการต่าง ๆ ให้เรียบร้อยในตอนเย็นก่อนออกเดินทางในวันรุ่งขึ้น หรือก่อนกำหนดการเคลื่อนที่ ให้เรียบร้อย และควรเตรียมเฉพาะสิ่งที่จำเป็นจริง ๆ เท่านั้น ดังนี้

1. กระจกน้ำ ล้างให้สะอาดใส่น้ำให้เต็มก่อนออกเดินทางเล็กน้อย
2. ตรวจสอบเครื่องใช้ประจำตัว เช่น ผ้าเช็ดหน้า สบู่ แปรงสีฟัน เข็มเย็บผ้า ด้ายเย็บผ้า เข็มกลัดช้อนปลาย เข็มผูกเงื่อน เสื้อผ้า กางเกง ผ้าขาวม้า มีด ผ้าปูที่นอน ขัน ล้างหน้า รองเท้าแตะ
3. เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ
4. ไฟฉาย ช้อนส้อม จานข้าว
5. ยาประจำตัวและยาปฐมพยาบาลแผลเล็ก ๆ น้อย ๆ
6. ตรวจสอบเครื่องมือเครื่องใช้ที่จะนำไปให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้
7. ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องสนามและหีบห่อต่าง ๆ อย่าให้เป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง
8. ตรวจสอบรองเท้า รองเท้าให้ใส่ได้สบาย สภาพดี ไม่ควรใช้รองเท้าใหม่จะกัดเท้า หากจำเป็นควรทาน้ำมัน
9. เข็มทิศ แผนที่ สมุดบันทึกการเดินทาง ดินสอ
10. ผ้าห่มนอน เต็นท์ที่นอน
11. หน้าฝนควรมีเสื้อกันฝน
12. เข็มสำหรับผูกมัดของเด็ก ๆ น้อย ๆ
13. กล้องถ่ายรูป (ถ้ามี)
14. ไม้พลอง

เครื่องใช้ประจำหมู่

เครื่องใช้ประจำหมู่ต้องเป็นไปตามความจำเป็นและต้องแบ่งกันรับภาระในการจัดหา และการนำไป สิ่งจำเป็นมีดังนี้

1. ตะเกียง
2. เครื่องครัวที่จำเป็น เช่น หม้อข้าว กระทะ หม้อแกง เป็นต้น
3. อาหารแห้ง
4. ขวานเล็ก มีดโต้ พลั่วสนาม มีดทำครัว
- 5.

6. กระดาษชำระ
7. กระเป๋ายาประจำหมู่
8. ถังต้มน้ำ (ทำด้วยผ้าใบ)
9. ไม้ขีดไฟ
10. กะละมัง(อ่าง)
11. ที่เปิดกระป๋อง
12. ยาขับรอนเท้า ยาขับโคลหะ
13. ชงหมู่

เครื่องใช้ในการฝึก

ขึ้นอยู่กับว่าจะฝึกเรื่องอะไร มีโปรแกรมอย่างไร จะต้องนำเครื่องใช้อะไรบ้างไปประกอบการฝึกอบรม เช่น เชือกทำนกกบิก รอก ไม้ทำสะพาน หอคอย ฯลฯ

การเตรียมรายการอาหาร

แต่ละหมู่จะต้องเตรียมรายการอาหารล่วงหน้า คือ จะต้องรับประทานอาหารเช้า กลางวัน เย็น จำนวนกี่มื้อซึ่งเรื่องนี้ลูกเสือควรจะฝึกการหุงข้าว ฝึกการประกอบอาหารก่อนไปอยู่ค่ายพักแรม อาหารที่รับประทานควรเป็นอาหารที่ปรุงง่าย ๆ แบบชาวบ้านชาวป่าและต้องถูกหลักโภชนาการตามสมควร สำหรับอาหารสด อาหารแห้ง ที่จะทำไป ควรมีน้ำหักเบา กินเนื้อที่น้อย การเดินทางไกล

คำแนะนำในการเดินทางไกล (ขั้นเตรียมตัว)

1. ไปเมื่อไร
  - การเดินทางไกลของลูกเสือควรไปในวันเสาร์ - อาทิตย์ หรือวันหยุดโรงเรียน
2. ไปทำอะไร
  - ไปเพื่อเรียนวิชาลูกเสือให้สมบูรณ์ขึ้น จากการเรียนรู้ทฤษฎีแล้ว เช่น การสำรวจทำแผนที่ ก่อกองไฟ และการบันทึกการเดินทาง ฯลฯ
3. ไปที่หน
  - ไปตามเส้นทางและสถานที่ที่ตกลงร่วมกันกับผู้กำกับ ที่ที่ไปควรจะเป็นสถานที่ที่มีธรรมชาติสวยงาม หรือร่มรื่นน่าพักอาศัย เมื่อถึงจุดหมายปลายทางแล้ว สามารถประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ตามโปรแกรมได้
4. ไปอย่างไร
  - การไปต้องมีการวางแผนล่วงหน้า และเตรียมสิ่งของให้พอเพียงต่อการพักแรม เช่น การติดต่อขออนุญาตสถานที่ ไปพร้อมกับแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ

หลักการเขียนรายงาน

1. รายงานควรตั้งต้นด้วยสถานที่รายงาน วัน เดือน ปี จากไหน ถึงไหน ระยะทางเท่าไร

วัน เดือน ปี	รายการ	ระยะทาง	หมายเหตุ
25 ม.ค. 2549	ให้บันทึกจากจุดเริ่มต้นถึง		
26 09.00 – 12.00 น.	จุดปลายทาง	กลับ 10 กม.	

2. มีแผนที่สังเขปประกอบการรายงานตัว
3. บอกการประกอบอาหารเองอย่างน้อย 2 มื้อ คือ หุงข้าวและทำกับข้าว (ไม่ใช่อาหารกระป๋อง) ชี้แจงว่าใช้เครื่องปรุงอะไรบ้าง
4. ใช้ภาษารัตนกุม ง่าย ๆ สั้น ๆ ให้ได้ใจความ
5. ต้องลงชื่อบอกหมู่ กอง และให้นายหมู่ลงนามกำกับด้วย
6. ส่งรายงานทันทีเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดที่ 11 เรื่อง การผจญภัย (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ สืบราคาตำบลหรือหมู่บ้านในท้องถิ่น เมื่อกลับมาแล้วรายงานด้วยวาจาได้
เนื้อหา เข้าร่วมกับลูกเสืออีกคนหนึ่งจากกองลูกเสือของตนหรือกองลูกเสือในท้องถิ่น เพื่อสืบราคาตำบลหรือหมู่บ้านในท้องถิ่น เมื่อกลับมาแล้วให้รายงานด้วยวาจาว่าทำอะไร เห็นอะไร พบกับใคร และมีอะไรบ้างที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับชีวิตในท้องถิ่น

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “ ยามค่ำ ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับสนทนาถึงปฏิบัติกิจกรรมการเดินทางสืบราคาตำบล หรือหมู่บ้านในท้องถิ่น	
3.2 แจกใบงานให้ลูกเสือปฏิบัติตามคำสั่ง	
3.3 รายงานผลการเดินทางสืบราคา	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบงาน
2. อุปกรณ์การเดินทางสืบราคา
3. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกต
2. รายงานผลการเดินทางสืบราคา

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดที่ 12 เรื่อง การเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ 1. ผู้กเชือกพันหลักได้
2. ใต้เชือกได้ถูกวิธีการ

เนื้อหา 1. การผูกเชือกพันหลัก
2. การใต้เชือก

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “ มาร่วมใจ ”	5 นาที
3.สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับสนทนาถึงการปฏิบัติกิจกรรม	
- การผูกเชือกพันหลัก	
- การใต้เชือก	
3.2 ให้ลูกเสือปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวตามลำดับ	
3.3 ผู้กำกับและลูกเสือร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติ	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ.....	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก).....	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. เชือกขนาด ๑ 3”
2. กระสอบ

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต
2. ความสำเร็จ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

การผูกเชือกพันหลักและการไต่เชือก

การผูกเชือกพันหลักและการไต่เชือก ถือว่าเป็นการผจญภัยอย่างหนึ่งที่ทำให้ความตื่นเต้นช่วยเสริมสร้างทักษะ และยังช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ให้ลูกเสือเป็นอย่างดี แต่ก่อนที่เราจะปฏิบัติกิจกรรมนี้ ควรจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการผูกเชือกพันหลักและการไต่เชือกให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อน เพื่อนำไปใช้เป็นหลักปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

1. การผูกเชือกพันหลัก

การผูกเชือกพันหลัก เพื่อจะนำไปใช้ในการผจญภัยด้วยการไต่เชือก ซึ่งลูกเสือควรไต่ข้ามเส้นเชือกได้อย่างน้อย 9 เมตร ได้อย่างปลอดภัย การผูกเชือกพันหลักมีหลักการปฏิบัติดังนี้

- 1.1 ต้องมีความเข้าใจในระบบการผูกเชือกพันหลักให้แน่น โดยใช้เงื่อนไขผูกแน่นต่าง ๆ ที่ลูกเสือได้เคยเรียนมาแล้ว
- 1.2 ควรใช้เชือกป่านนิลที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 2 นิ้ว ในปัจจุบันจะใช้เชือกใยสังเคราะห์(ชาวบ้านเรียกว่าเชือกใยยักษ์) โดยเมื่อลูกเสือนำมาผูกแล้วจะให้ความมั่นคงแข็งแรง และจับยึดได้ถนัดมือ ซึ่งจะทำให้เราสามารถไต่ข้ามเชือกได้อย่างปลอดภัย
- 1.3 เลือกหลักที่ผูกยึดให้มั่นคงและแข็งแรง เช่น ผูกชิงระหว่างต้นไม้ที่แข็งแรง 2 ต้น เป็นต้น
- 1.4 ควรผูกเชือกให้ตึงและมีระดับความลาดเอียงพอสมควร เพื่อลูกเสือจะได้ไต่ลงตามเส้นเชือกจากที่สูงไปสู่ที่ต่ำกว่าซึ่งอยู่อีกข้างหนึ่งได้โดยสะดวก

2. การไต่เชือก

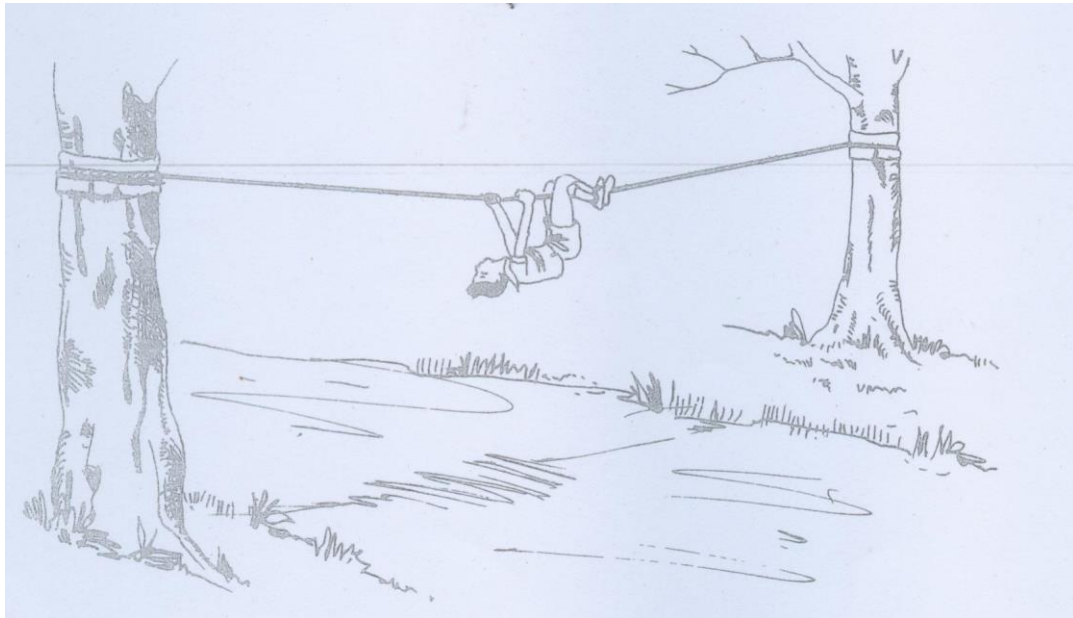
การไต่เชือกเป็นกิจกรรมหนึ่งที่วงการลูกเสือนิยมปฏิบัติกัน เพราะเป็นการผจญภัยที่ช่วยให้อวัยวะของร่างกายทำงานสัมพันธ์กัน ด้วยการที่เราจะต้องพยายามถ่วงดุลน้ำหนักของร่างกายให้สามารถทรงตัวอยู่บนเส้นเชือกได้ โดยไม่ให้พลาดตกลงมาและการไต่เชือกนี้ยังเป็นกิจกรรมสร้างความสนุกสนาน ความตื่นเต้น นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ให้กับลูกเสืออีกด้วย

ถึงแม้ว่าเราจะผูกเชือกพันหลักได้อย่างมั่นคงและแข็งแรงแล้วลูกเสวยังจะต้องรู้จักกับวิธีการไต่เชือกที่ถูกต้อง เพราะจะช่วยให้เราไต่เส้นเชือกได้อย่างคล่องแคล่วและไม่ทำให้หลุดหรือตกจากเส้นเชือก จะช่วยให้ปลอดภัยมากขึ้น

วิธีไต่เชือก

การไต่เชือกนิยมใช้ปฏิบัติกันโดยทั่วไปมี 2 วิธี ดังนี้ คือ
วิธีที่ 1 ไต่ได้เส้นเชือก

ลูกเสือสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

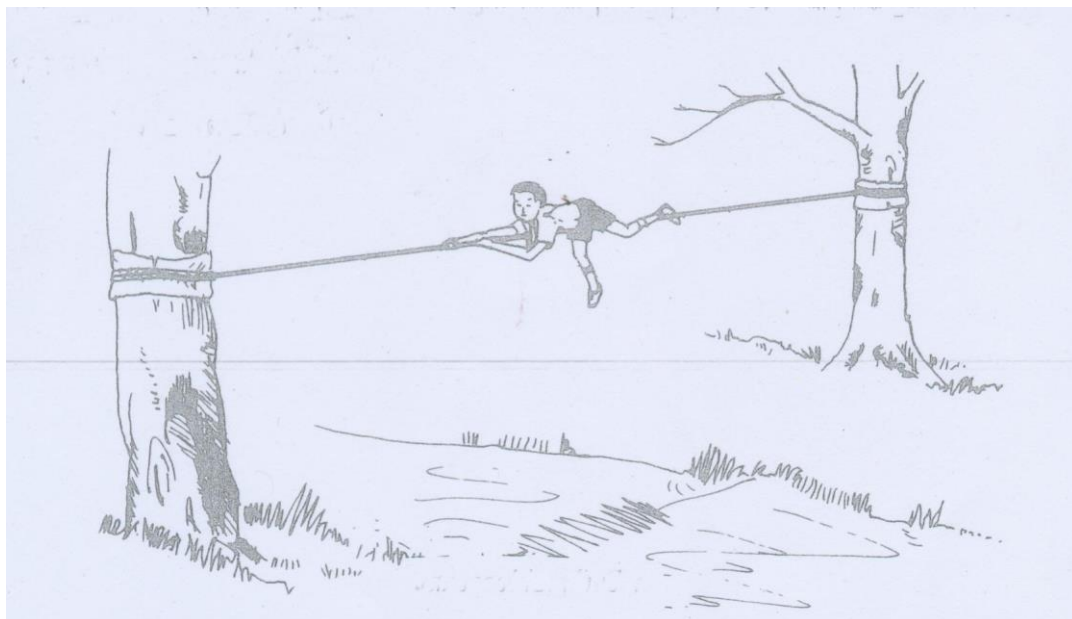
ขั้นตอนที่ 1 ให้ลูกเสือหันหลังให้กับปลายเชือกด้านที่เราจะข้ามไป จากนั้นให้จับเส้นเชือกด้วยมือทั้งสองข้างให้แน่น แล้วใช้กำลังมือและกำลังแขนดึงตัวขึ้นไปให้อยู่ในแนวตั้งกับเส้นเชือกก่อน

ขั้นตอนที่ 2 โน้มลำตัวให้ขึ้นไปในแนวขนานกับเส้นเชือกพร้อมกับใช้เท้าทั้งสองข้างเกี่ยวเส้นเชือก แล้วจึงไขว้เท้าทั้งสองเข้าด้วยกัน และพยายามอย่าให้เท้าหลุดจากกัน เพื่อเป็นการยึดเส้นเชือกไว้ไม่ให้ตัวเราหลุดตกจากเส้นเชือกอีกทั้งยังช่วยในการทรงตัวให้สมดุล ดังในภาพ

ขั้นตอนที่ 3 ไต่บนเส้นเชือกโดยค่อย ๆ สวมมือไปจับเส้นเชือก แล้วใช้กำลังมือและกำลังแขนดึงน้ำหนักตัวให้เคลื่อนที่ไปข้างหน้าเรื่อย ๆ

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อไต่ถึงฝั่งตรงกันข้ามแล้ว ให้ใช้เท้าทั้งสองข้างเกี่ยวเส้นเชือกเอาไว้แล้วค่อย ๆ พลิกลำตัวให้ลงมาอยู่ใต้เส้นเชือก จากนั้นค่อย ๆ ปล่อยเท้าทีละข้างลงมาพร้อมกับหย่อนตัวลงมาสู่พื้นดิน ซึ่งจะทำให้เราไต่เชือกถึงยังจุดมุ่งหมายได้อย่างปลอดภัย

วิธีที่ 2 ไต่บนเส้นเชือก

ลูกเสือสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ให้หันหน้าไปยังฝั่งตรงข้ามที่เราจะไต่ไป แล้วค่อย ๆ โน้มตัวขึ้นไป คร่อมอยู่บนเส้นเชือก พร้อมกับใช้มือยึดจับเส้นเชือกไว้

ขั้นตอนที่ 2 ค่อย ๆ เอนตัวให้นอนราบไปทับบนเส้นเชือกแล้วยกเท้าข้างใดข้างหนึ่ง มาพาดเกี่ยวกับเส้นเชือกเอาไว้ ส่วนขาอีกข้างหนึ่งให้เหยียดและปล่อยให้ห้อยลงมา เพื่อถ่วงน้ำหนักให้สมดุลและทำให้เราสามารถทรงตัวอยู่บนเส้นเชือกได้ (ดังภาพ)

ขั้นตอนที่ 3 ไต่บนเส้นเชือกให้เคลื่อนที่ลงตามเส้นเชือก จากที่สูงไปสู่ที่ต่ำกว่า ซึ่งอยู่อีกข้างหนึ่ง โดยใช้มือที่ยึดจับเส้นเชือกไว้ให้แน่น แล้วดึงด้วยกำลังมือและแขน พร้อม ๆ กับพยายามดันส่วนลำตัวให้เคลื่อนที่ไปข้างหน้าเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงยังฝั่งตรงกันข้ามอย่างปลอดภัย

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดที่ 13 เรื่อง วิชาการลูกเสือ

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ ทำโครงการบุกเบิก 1 โครงการ โดยการผูกเงื่อนได้อย่างน้อย 2 วิธี หรือใช้รอกประกอบเชือกได้

- เนื้อหา
1. การบุกเบิก
  2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการบุกเบิก

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เพลง “ในหมู่ลูกเสือ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับอธิบายประเภทของเงื่อนและอุปกรณ์ที่ใช้ในการบุกเบิก	
3.2 ลูกเสือฝึกทักษะการผูกเงื่อน	
3.3 ผู้กำกับให้ลูกเสียดูโมเดล งานบุกเบิกและร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวิธีการผูกเงื่อนที่ใช้ เชือกใช้ขนาด จำนวนของอุปกรณ์และโครงร่าง	
3.4 ผู้กำกับมอบงานบุกเบิกให้ลูกเสือ 1 โครงการ เป็นงานกลุ่มจัดทำโมเดล	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน หุ่นจำลองหรือภาพงานบุกเบิกครบจำนวนหมู่

- อุปกรณ์
1. ไม้ขนาด 8” x 12” (จำนวนแผ่นครบหมู่)
  2. เชือกขนาดเล็ก (ด้าย 80 %)
  3. ไม้ไผ่หรือไม้จริง
  4. กาว
  5. ลวดขนาดเล็ก

ผู้กำกับต้องจัดอุปกรณ์เป็นชุด ๆ แยกตามประเภทของงานบุกเบิกให้ครบหมู่

- การวัดผลและประเมินผล
1. ตรวจผลงาน
  2. ดูความร่วมมือ
  3. ระบบหมู่
  4. ความสำเร็จของงาน

บันทึกหลังการสอน.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

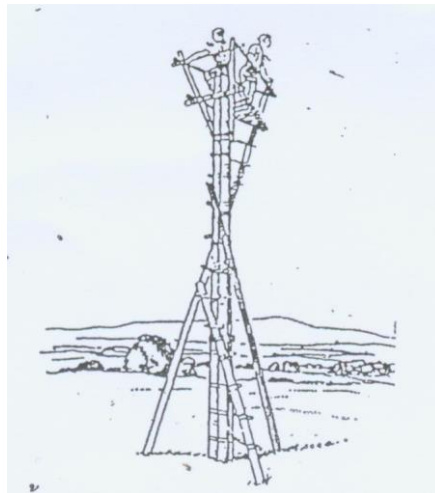
งานบุกเบิก

งานบุกเบิก

งานบุกเบิกเป็นงานที่ส่งเสริมลูกเสือทั้งในด้านความคิดสร้างสรรค์ ประสบการณ์ การฝึมือ และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ลูกเสือที่จะสร้างงานบุกเบิกจำเป็นจะต้องมีความรู้เรื่องเงื่อนไข เชือกผูกแน่นเป็นพื้นฐานสำคัญ

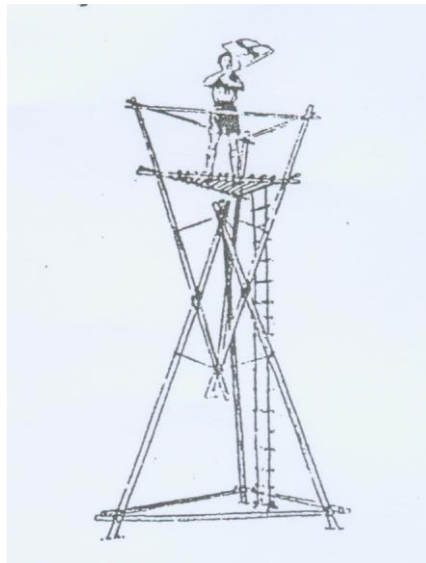
งานบุกเบิกที่อาจสอนและให้ลูกเสือจัดสร้างได้มีหลายประเภท เช่น

1. หอคอยเสารวม (Monopole Tower)

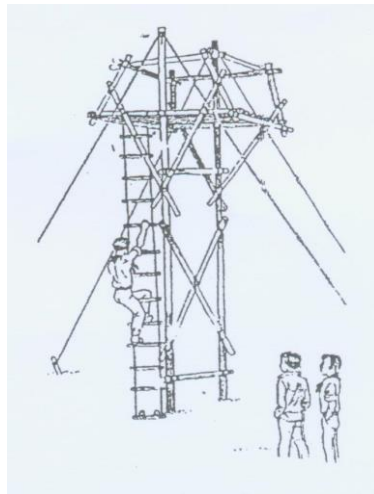
1. ไม้ $\varnothing$ 3 นิ้ว ยาว 5 เมตร 3 ต้น
2. ไม้ $\varnothing$ 1.2 นิ้ว ยาว 6 เมตร 1 ต้น (ตัวค้ำยาว)
3. ไม้ $\varnothing$ 1.2 นิ้ว ยาว 3 เมตร 1 ต้น (ตัวค้ำขวาง)
4. ไม้ $\varnothing$ 1.2 นิ้ว ยาว 2 เมตร 1 ต้น (ตัวค้ำสั้น)
5. ไม้ $\varnothing$ 1.5 นิ้ว ยาว 1.50 เมตร 4 ท่อน (ห้างบน)
6. ไม้ $\varnothing$ 1.5 นิ้ว ยาว 1.2 เมตร 2 ท่อน (ห้างบน)
7. ไม้ $\varnothing$ 1.80 นิ้ว ยาว 1.80 เมตร 2 ท่อน (เสาต่อตัว)
8. ไม้ $\varnothing$ 1 นิ้ว ยาว 0.80 เมตร 10 ท่อน
9. ไม้ $\varnothing$ 1 นิ้ว ยาว 0.50 เมตร 15 ท่อน (ลูกบันได)
10. เชือกผูกแน่น 3 ลูก ๆ ละ 5 กิโลกรัม

2. หอคอยพีรามิด (Pyramid Tower)

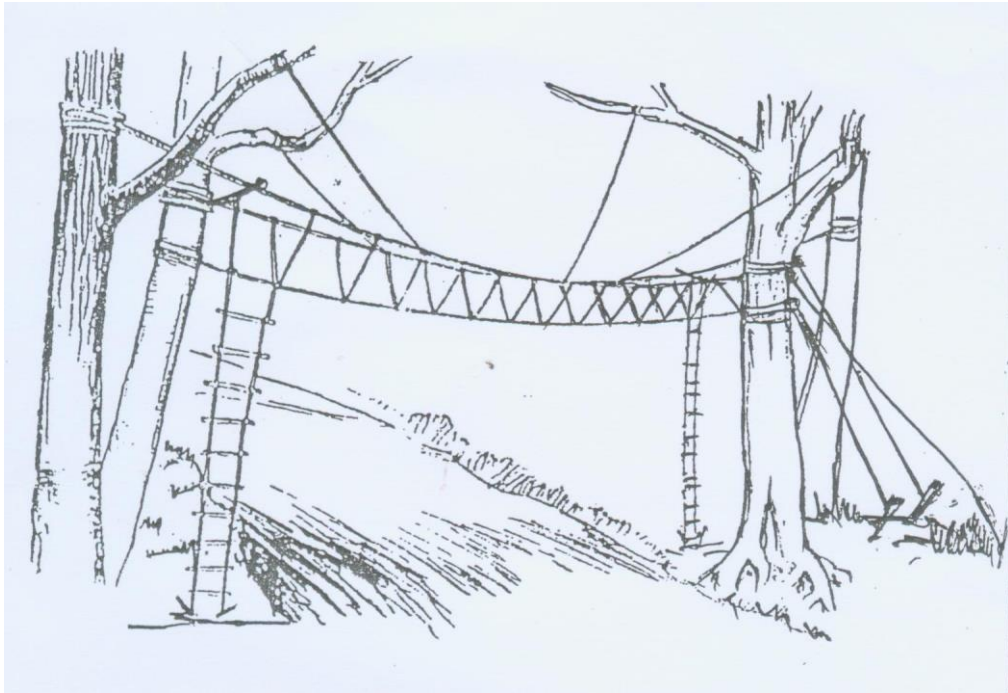
1. ไม้ Ø 4 นิ้ว ยาว 5 เมตร 3 ท่อน
2. ไม้ Ø 3 นิ้ว ยาว 4.50 เมตร 3 ท่อน
3. ไม้ Ø 2 นิ้ว ยาว 3.50 เมตร 3 ท่อน
4. ไม้ Ø 2 นิ้ว ยาว 1.60 เมตร 3 ท่อน
5. ไม้ Ø 2 นิ้ว ยาว 1.50 เมตร 3 ท่อน
6. ไม้ Ø 1 นิ้ว ยาว 1.50 เมตร 2 ท่อน
7. ไม้ Ø 1 นิ้ว ยาว 1.20 เมตร 2 ท่อน
8. ไม้ Ø 1 นิ้ว ยาว 1 เมตร 2 ท่อน
9. ไม้ Ø 1 นิ้ว ยาว 0.60 เมตร 2 ท่อน
10. ไม้ Ø 1 นิ้ว ยาว 0.50 เมตร 2 ท่อน
11. ไม้ Ø 2 นิ้ว ยาว 1.50 เมตร 3 ท่อน
12. ลูกบันได 1 นิ้ว 0.50 เมตร 15 ท่อน
13. เชือก 1 นิ้ว 10 เมตร 2 เส้น
14. เชือกผู้นั่ง 4.5 เมตร 27 เส้น
15. เชือกปอ 1 ลูก
16. สมอบก 2 ตัว

3. หอคอย 2 เสา (The Stilt Tower)

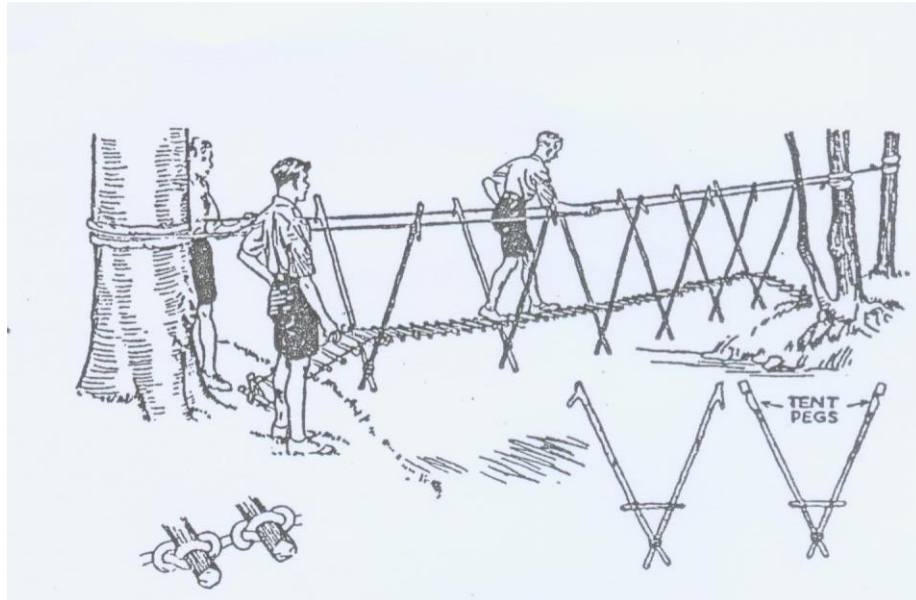
1. ไม้ Ø 4 นิ้ว ยาว 6 เมตร 2 ท่อน
2. ไม้ Ø 2 นิ้ว ยาว 4 เมตร 2 ท่อน
3. ไม้ Ø 2 นิ้ว ยาว 2 เมตร 12 ท่อน
4. ไม้ Ø 2 นิ้ว ยาว 1.50 เมตร 4 ท่อน
5. ไม้ฟาก Ø 1 นิ้ว ยาว 2 เมตร 10 ท่อน
6. เชือก 2 นิ้ว ยาว 20 เมตร 2 เส้น
7. เชือก 0.5 นิ้ว ยาว 15 เมตร 1 เส้น
8. เชือกผูกแน่น ยาว 4.50 เมตร 28 เส้น
9. เชือกผูกแน่น ยาว 6 เมตร 4 เส้น
10. สมอบก 2 ตัว
11. เชือกปอ 1 ลูก
12. ลูกบันได Ø 1 นิ้ว ยาว 0.50 เมตร 10 ท่อน

4. สะพานลิงบนต้นไม้ (The Lofted Bridge To Tree)

1. เชือกขนาด 2.5 นิ้ว ยาว 15 เมตร 1 เส้น
2. เชือกขนาด 2 นิ้ว ยาว 15 เมตร 2 เส้น
3. เชือกขนาด 1 นิ้ว ยาว 6 เมตร 4 เส้น
4. เชือกทำบันไดขนาด 2 นิ้ว ยาว 15 เมตร 4 เส้น
5. เชือกผูกแน่นขนาด ยาว 3 เมตร 20 เส้น
6. ลูกบันได $\varnothing$ 1 นิ้ว ยาว 0.50 เมตร 20 ท่อน
7. กระจสอบเก่า ๆ 6 ใบ

5. สะพานชาวป่า (The Bushman's Bridge)

1. เชือกขนาด 2 นิ้ว ยาว 30 เมตร 1 เส้น
2. เชือกขนาด 1 นิ้ว ยาว 45 เมตร 1 เส้น
3. เชือกผูกแน่น 1 ลูก
4. ไม้ $\varnothing$ 1.5 นิ้ว ยาว 0.50 เมตร 12 ท่อน
5. ไม้ตะขอ 24 อัน
6. กระสอบเก่า 4 ใบ

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดที่ 14 เรื่อง วิชาการลูกเสือ (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ ทำโครงการบุกเบิก 1 โครงการ โดยการผูกเงื่อนได้อย่างน้อย 2 วิธี หรือใช้รอกประกอบเชือกได้

- เนื้อหา
1. การบุกเบิก
  2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการบุกเบิก

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที
2. เกม “นักโทษแหกคุก” 5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา 30 นาที
  - 3.1 นำ Model บุกเบิกที่ผู้กำกับมอบหมายให้ลูกเสือทำ มาทำต่อให้เสร็จ
  - 3.2 สรุปอภิปราย รายงานผลงานการปฏิบัติโครงการบุกเบิกที่ได้จัดทำ
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก) 10 นาที

- สื่อการเรียนการสอน
1. เชือกเล็ก
  2. หุ่นจำลองหรือภาพงานบุกเบิก
  3. แผ่นไม้ขนาด 8” x 12”
  4. ลวดขนาดเล็ก
  5. ตะปูเข็ม
  6. กาว
  7. ไม้ไผ่หรือกิ่งไม้ให้เหมาะสมกับงาน

- การวัดผลและประเมินผล
1. การสังเกต
  2. ตรวจสอบผลงาน

หมายเหตุ การปฏิบัติจริงในการสร้างงานบุกเบิกให้ใช้นอกเวลา

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดที่ 15 เรื่อง วิชาการลูกเสือ (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ แสดงวิธีผูกเงื่อนสำหรับช่วยชีวิตคนได้

เนื้อหา เงื่อน

1. เงื่อนบ่วงสายธนู
2. เงื่อนบ่วงสายธนู 2 ชั้น

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เกม “ แข่งขันเรือบก ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับสนทนาถึงเหตุการณ์อันตรายที่เกิดขึ้น และอาจมีคนต้องการความช่วยเหลือ เช่น ตกน้ำ ตกเหว	
3.2 ร่วมกันอภิปรายถึงการช่วยเหลือที่อาจทำได้โดยการใช้เชือกและเงื่อนต่าง ๆ	
3.3 แบ่งหมู่ลูกเสือเรียนผูกเงื่อนตามฐานโดยผู้กำกับอธิบายและสาธิต แล้วให้ลูกเสือฝึกปฏิบัติ	
ฐานที่ 1 เงื่อนบ่วงสายธนู	
ฐานที่ 2 เงื่อนบ่วงสายธนู 2 ชั้น	
3.4 ทดสอบการผูกเงื่อน	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. แผนภูมิเงื่อนบ่วงสายธนู เงื่อนบ่วงสายธนู 2 ชั้น

2. เชือก

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต

2. ทดสอบ

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

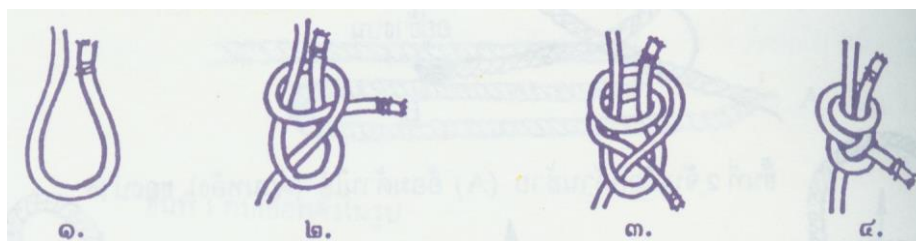
การผูกเงื่อน

เงื่อนบ่วงสายธนู

เป็นเงื่อนที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันเพราะไม่หลุดหรือเลื่อนได้ง่าย มีความสัมพันธ์กับเงื่อนขัดสมาธิ

ประโยชน์ของเงื่อนบ่วงสายธนู

1. ใช้ในการผูกเชือกเพื่อทำบ่วงคล้องวัตถุต่าง ๆ
2. ใช้ผูกสัตว์ไว้กับหลักหรือต้นไม้ สัตว์สามารถเดินรอบหลักโดยเชือกไม่พันหรือรัดคอสัตว์จนเกินไป
3. ใช้แทนเงื่อนเก้าอี้ สำหรับให้คนนั่งหย่อนลงในที่ต่ำหรือยกขึ้นไปที่สูง
4. ใช้คล้องคันธนู
5. ผูกเรือกับหลักเมื่อเวลาน้ำขึ้นหรือลงก็ไม่มีปัญหาเพราะบ่วงจะเลื่อนขึ้นลงได้

บ่วงสายธนู 2 ชั้น

ใช้ประโยชน์ได้เช่นเดียวกับเงื่อนเก้าอี้ สามารถเลื่อนบ่วงได้ตามความต้องการของผู้ใช้และมีความแน่นหนาเพราะบ่วงมีถึง 2 ชั้น

ประโยชน์ของเงื่อนขัดสมาธิ 2 ชั้น

ในการช่วยเหลือคนไข้ที่หมดสติ ให้วัดตัวของคนไข้กางแขนของคนไข่ออกทั้ง 2 ข้าง วางเงื่อนไว้ที่ราวนมซ้าย เลื่อนบ่วงแรกไปถึงปลายนิ้วกลางซ้ายของคนไข้ บ่วงนี้จะมีขนาดพอดีที่

จะใช้คล้องจากหลังผ่านรักแร้ 2 ข้าง เลื่อนบ่วงที่ 2 ไปถึงปลายนิ้วกลางข้างขวาของคนใช้ บ่วงนี้จะมีขนาดพอดีที่จะคล้องที่ขาพับทั้ง 2 ข้าง

ประโยชน์อื่น ๆ ได้แก่ การช่วยเหลือคนขึ้นจากที่ต่ำและช่วยคนลงจากที่สูง เช่น ช่วยคนที่ติดไฟไหม้อยู่บนอาคารสูง ๆ

ใช้คล้องกับเหล็ก เสา และต้นไม้ จะทำให้แข็งแรง ทนทาน

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดที่ 16 เรื่อง วิชาการลูกเสือ (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์	1. แสดงวิธีผูกเงื่อนบ่วงสายธนู 3 ชั้น ได้	
	2. แสดงวิธีผูกเงื่อนบ่วงสายธนูพันหลักได้	
	3. แสดงวิธีผูกเงื่อนเก้าอี้ได้	
เนื้อหา	1. เงื่อนบ่วงสายธนู 3 ชั้น และบ่วงสายธนูพันหลัก	
	2. เงื่อนเก้าอี้	
กิจกรรมการเรียนการสอน		
	1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
	2. เกม “วิบาก ”	5 นาที
	3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
	3.1 ผู้กำกับสนทนาถึงเหตุการณ์อันตรายที่เกิดขึ้น และอาจมีคนต้องการความช่วยเหลือ เช่น ตกน้ำ ตกเหว การตกจากที่สูง	
	3.2 ร่วมกันอภิปรายถึงการช่วยเหลือที่อาจทำได้โดยการใช้เชือกและเงื่อนต่าง ๆ	
	3.3 แบ่งหมู่ลูกเสือเรียนผูกเงื่อนตามฐาน โดยผู้กำกับอธิบายและสาธิต	
	ฐานที่ 1 เงื่อนบ่วงสายธนู 3 ชั้น	
	ฐานที่ 2 เงื่อนบ่วงสายธนูพันหลัก	
	ฐานที่ 3 เงื่อนเก้าอี้	
	3.4 เกมทดสอบ	
	4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
	5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก)	10 นาที
สื่อการเรียนการสอน	1. แผนภูมิเงื่อนบ่วงสายธนู 3 ชั้น เงื่อนบ่วงสายธนูพันหลัก เงื่อนเก้าอี้	
	2. เชือก	
การวัดผลและประเมินผล	1. การสังเกต	
	2. ทดสอบ	
บันทึกหลังการสอน.....		
.....		
.....		
.....		
ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....		

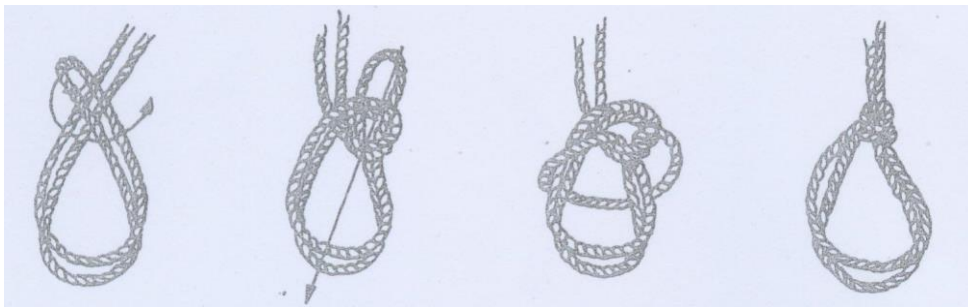
การผูกเงื่อน

เงื่อนบ่วงสายธนู 3 ชั้น

ทบเชือกโดยให้ปลายเชือกอยู่ด้วยกันเพื่อให้แข็งแรง แน่นหนาและตัวเชือกให้เป็นบ่วง
เพื่อประโยชน์ในการคล้อง

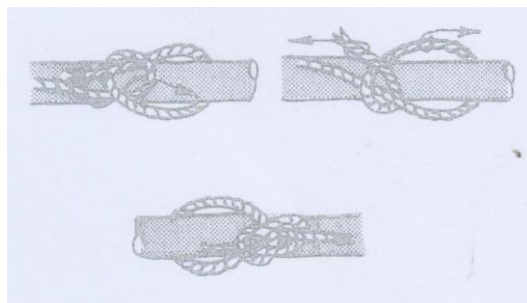
ประโยชน์ของเงื่อนบ่วงสายธนู 3 ชั้น

1. ใช้ผูกขอเหล็กได้ทีละหลายขอ เพื่อเกี่ยวและยกสิ่งของหรือหย่อนลงในที่ต่าง ๆ
2. ใช้กับปืนจันทันยกสิ่งของ
3. ใช้แทนเงื่อนเก้าอี้ได้

เงื่อนบ่วงสายธนูพันหลัก

เป็นบ่วงที่ใช้เพื่อประโยชน์ในงานต่าง ๆ เช่น คล้องสัตว์ คล้องเรือ เป็นต้น

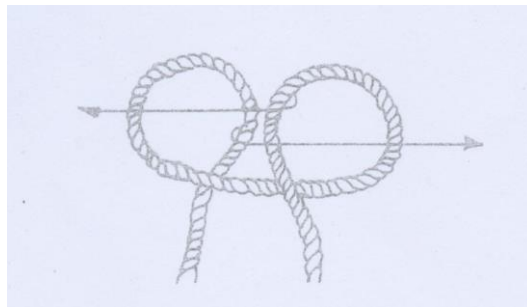

เงื่อนเก้าอี้

ประโยชน์ของเงื่อนเก้าอี้ ใช้เป็นเงื่อนกุญแจ ช่วยคนติดอยู่บนอาคาร หรือต้นไม้ โดยหย่อนลงสู่พื้นหรือช่วยลากขึ้นจากบ่อ ใช้เช่นเดียวกับบ่วงสายธนู

วิธีผูก

ขั้นที่ 1 ทำเชือกเป็นบ่วงสลับกัน คล้ายขั้นแรกของเงื่อนตะกรุดเบ็ด

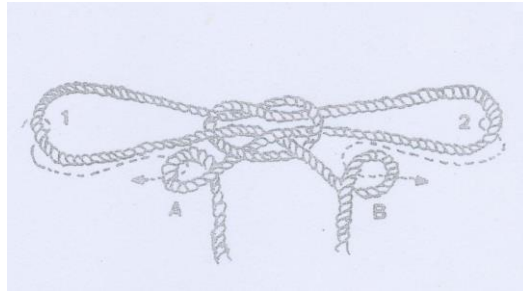
ขั้นที่ 2 ผลักให้บ่วงไปซ้อนกัน

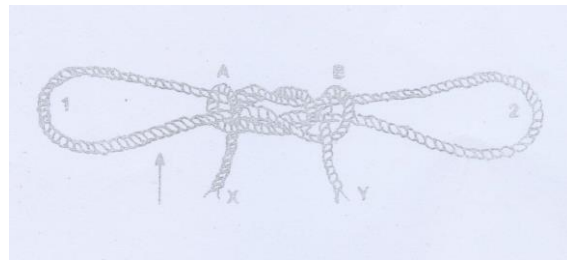
ขั้นที่ 3 ดึงขอบบ่วง 1 ซ้ำม ขอบ 2 ลอด (ดึงพร้อม ๆ กัน)

ขั้นที่ 4 ขดปลายเชือกให้เป็นบ่วง A , B เพื่อจะได้บ่วง 1 เข้าในบ่วง A และบ่วง 2 เข้าในบ่วง B เพื่อล๊อคไม่ให้เลื่อนหลุดได้

ขั้นที่ 5 เมื่อสอดบ่วง 1 เข้าในบ่วง A และบ่วง 2 เข้าไปในบ่วง B (พลิกดูที่บ่วง A,B ถ้าถูกต้องจะเป็นเงื่อนตะกรุดเบ็ด)

เมื่อจะใช้ก็สอดเท้าเข้าไปในบ่วง 1 ใช้ศำรตรงขาพับ บ่วง 2 สวมลงทางศีรษะลงไป คล้องรักแร้ ปลาย X, Y ดึงไว้ค่อย ๆ โรยเชือกลงหรือดึงขึ้น

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดที่ 17 เรื่อง วิชาการลูกเสือ (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ แสดงวิธีผูกเงื่อนสำหรับช่วยชีวิตคนได้อย่างน้อย 3 เงื่อน

เนื้อหา การผูกเงื่อน (ทบทวน)

1. เงื่อนบ่วงสายธนู เงื่อนบ่วงสายธนู 2 ชั้น และ 3 ชั้น
2. เงื่อนบ่วงสายธนูพันหลัก
3. เงื่อนเก้าอี้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที
2. เกม “ จับแซบ ” 5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา 30 นาที
  - 3.1 ผู้กำกับสนทนาถึงเหตุการณ์อันตรายที่เกิดขึ้น และอาจมีคนต้องการความช่วยเหลือ เช่น ตกน้ำ ตกเหว การตกจากที่สูง
  - 3.2 ร่วมกันอภิปรายถึงการช่วยเหลือที่อาจทำได้โดยการใช้เชือกและเงื่อนต่าง ๆ
  - 3.3 แบ่งหมู่ลูกเสือเรียนผูกเงื่อนตามฐาน โดยคูแผนภูมิเงื่อนแล้วฝึกปฏิบัติ
    - ฐานที่ 1 เงื่อนบ่วงสายธนู
    - ฐานที่ 2 เงื่อนบ่วงสายธนู 2 ชั้น และ 3 ชั้น
    - ฐานที่ 3 เงื่อนบ่วงสายธนูพันหลัก
    - ฐานที่ 4 เงื่อนเก้าอี้
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก) 10 นาที

สื่อการเรียนการสอน 1. แผนภูมิเงื่อนบ่วงสายธนู เงื่อนบ่วงสายธนู 2 ชั้น และ 3 ชั้น เงื่อนบ่วงสายธนูพันหลัก เงื่อนเก้าอี้

2. เชือก

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต

2. ตรวจสอบผลงาน

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดที่ 18 เรื่อง วิชาการลูกเสือ (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

จุดประสงค์ 1. บอกวิธีใช้ขวานและเลื่อยอย่างปลอดภัยและเหมาะสมกับงานได้

2. บอกวิธีเก็บรักษาขวานและเลื่อย

เนื้อหา 1. การใช้ขวานและเลื่อย

2. การเก็บรักษาขวานและเลื่อย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 10 นาที

2. เพลง “ ป่าดงพงพี ” 5 นาที

3. สอนตามเนื้อหา 30 นาที

3.1 ผู้กำกับสนทนาถึงส่วนประกอบของขวานและเลื่อย

3.2 แบ่งหมู่ลูกเสือเรียนตามฐานโดยผู้กำกับอธิบายและสาธิต ดังนี้

ฐานที่ 1 การใช้ขวานและเลื่อยโค่นต้นไม้ ริดกิ่งไม้

ฐานที่ 2 การเก็บรักษาขวานและเลื่อย

3.3 ให้ลูกเสือฝึกปฏิบัติ โดยผู้กำกับดูแลอย่างใกล้ชิด

4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ 5 นาที

5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ธงลง เลิก) 10 นาที

สื่อการเรียนรู้การสอน 1. ขวานและเลื่อยแบบต่าง ๆ

2. น้ำมันพืชและน้ำมันหล่อลื่น

3. แผนภูมิเพลง

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต ความสนใจ การเข้าร่วมกิจกรรม

2. การซักถาม บอกวิธีใช้และเก็บรักษาขวานและเลื่อย

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

การใช้ขวานและเลื่อย

ขวานนับว่าเป็นเครื่องมือที่เป็นอันตรายมาก แม้ว่าจะต้องใช้มากในการตัดต้นไม้ ทอนไม้ หรือริดกิ่งไม้ก็ตาม ส่วนเลื่อยที่ใช้ในการตัดไม้นั้น ก็ไม่ใช่เลื่อยที่ใช้ลำดับเลื่อยไม้แปรรูป เช่น เลื่อยยนต์ เลื่อยยก (หรือเรียกว่าเลื่อยที่ใช้ตามบ้าน) เลื่อยที่ใช้ในการตัดไม้ก็จะเป็นเลื่อยขนาดใหญ่ ที่อาจใช้คนเดียวหรือหลายคนก็ได้

1. ขวาน ที่เหมาะกับการใช้งาน ควรหนักประมาณ 1 กิโลกรัม ขวานมีหลายชนิด ดังนี้

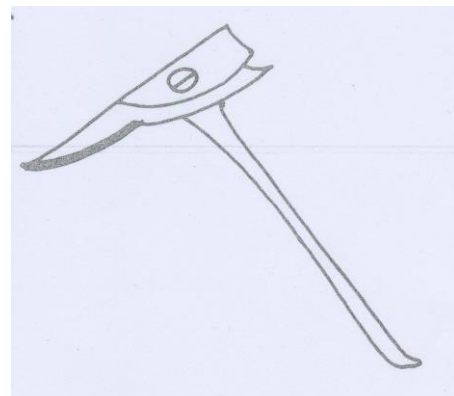
1.1 ขวานไทย ทำด้วยเหล็กหน้าตรง ค้ำคมบางหน้ากว้างประมาณ 2 นิ้วครึ่ง หรือประมาณ 3 นิ้ว สันหนาประมาณ 2 นิ้ว - 2 นิ้วครึ่ง ตรงกลางมีช่องสำหรับใส่ค้ำซึ่งทำด้วยไม้เนื้อแข็ง ความโตของค้ำพอกำได้ถนัดมือ มี 2 ขนาด คือ ขวานขนาดเล็ก ยาวประมาณ 12 - 14 นิ้ว ส่วนขนาดใหญ่จะยาวประมาณ 2 ฟุตครึ่ง

1.2 ขวานฝรั่ง ทำด้วยเหล็กกล้า ค้ำคมบางหน้าขวานกว้างประมาณ 4 นิ้วครึ่ง สันขวานกว้างหน้าประมาณ 2 นิ้วครึ่ง มีช่องเป็นวงรีสำหรับใส่ค้ำเป็นไม้เนื้อแข็ง ค้ำกลมรีและงอเล็กน้อย ปลายค้ำกว้างกว่าตอนใกล้คมขวาน ทั้งนี้เพื่อให้เข้ากับอุ้งมือพอดี มีน้ำหนักประมาณ 1 กิโลกรัม มีทั้งขนาดเล็ก คือ ยาวประมาณ 12 - 14 นิ้ว และขนาดใหญ่ยาวประมาณ 2 ฟุตครึ่ง

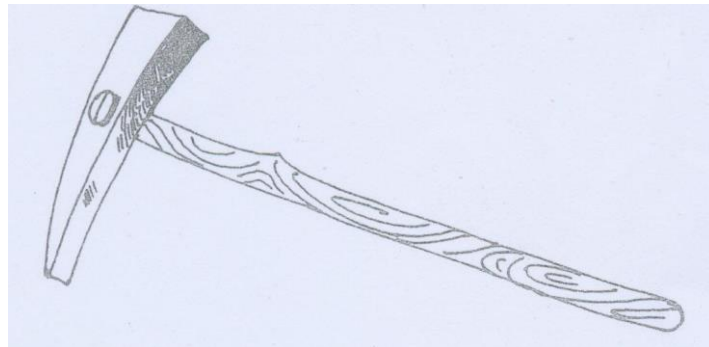
ประโยชน์ของขวานทั้ง 2 ชนิด มีดังนี้

1. ความขวานใช้ฟัน ผ่า ตัด ทอน ริดกิ่ง โคนต้นไม้
2. สันขวาน ใช้ตอก ทุบ

1.3 ขวานโยน เป็นขวานที่นิยมใช้ในหมู่กรรมการทำไม้ของภาคกลาง มีหน้าขวานกว้างประมาณ 4 นิ้ว โคนขวานเป็นรูจึงทำให้ดูรูปร่างคล้ายเสียม มีหัวขวานเป็นไม้เนื้อแข็ง มีรูปกลมทางข้างขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 นิ้ว สำหรับใส่ค้ำ ตั้งฉากกับขวาน เนื่องจากค้ำของขวานชนิดนี้เล็ก จึงทำได้แน่น ประกอบกับขวานมี 2 ชั้น จึงทำให้สามารถปิดหน้าขวานให้กินเนื้อไม้ได้ตามความต้องการนิยมใช้ถากไม้ หรือเสาด่าง ๆ

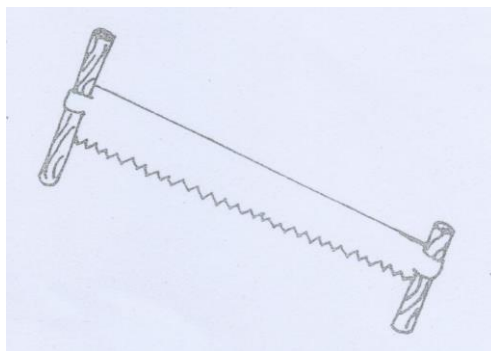
1.4 ขวานนกะโน เป็นที่นิยมใช้กันมากสำหรับกรรมกรในภาคเหนือ เป็นขวานซึ่งทำในประเทศไทย มีหน้าขวานกว้างประมาณ 2 นิ้ว ยาวประมาณ 8 - 10 นิ้ว สันขวานหน้าประมาณ 1 นิ้วครึ่ง รูปขวานโค้งน้อย ๆ เนื่องจากหน้าขวานเล็ก และตัวขวานยาว จึงทำให้มีน้ำหนักดีในการเจาะไม้และเข้าเนื้อไม้เล็ก นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในการเจาะจุกซุง สำหรับร้อยโซ่ ให้ช่างชักลากอีกด้วย

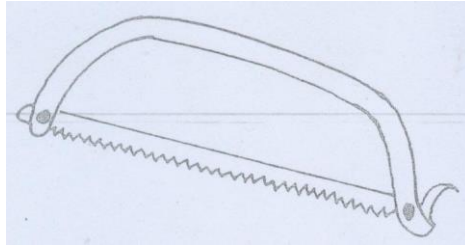
ขวานนกะโน

2. เลื่อย เลื่อยที่ใช้ในการตัดไม้นิยมใช้ 2 ชนิด ดังนี้

2.1 เลื่อยขมบาล เป็นเลื่อยแบบใช้ 2 คน มีฟันเลื่อยแบบสามเหลี่ยมตลอด ความยาวของเลื่อยมีตั้งแต่ขนาด 4 ฟุต - 8 ฟุต

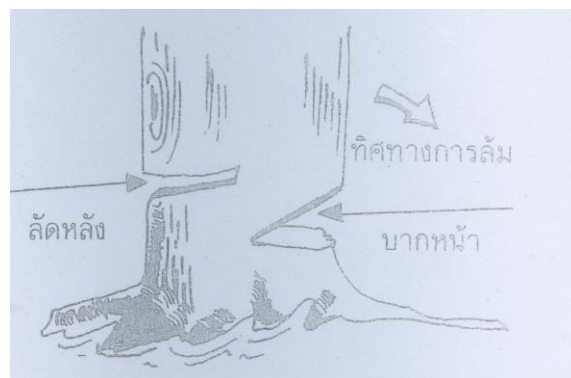

2.2 เลื่อยคันศร เป็นเลื่อยที่นิยมใช้ตัดไม้ของทวีปยุโรป เช่น สวีเดน ขนาดที่เหมาะสมในการโค่นต้นไม้ คือ ใบเลื่อยยาว 39 นิ้ว มีช่องระหว่างใบเลื่อยกับคัน ประมาณ 10 นิ้ว ใช้โค่นต้นไม้ขนาดเล็ก ๆ ได้ดีและประหยัด เพราะใช้คนเพียงคนเดียว

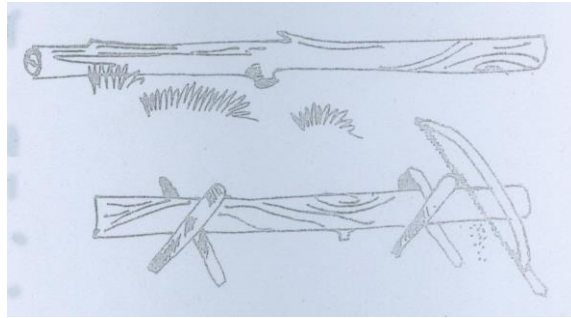

การโค่นต้นไม้ ก่อนโค่นต้นไม้ต้องริดกิ่งทั้งหมดที่เกาะกะออกเสียก่อน และเริ่มต้นด้วย

1. การบากหน้าให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ลึกประมาณ 1/3 ของต้นไม้
2. ต่อไป ลัดหลังด้วยเลื่อยให้ได้ระดับและตั้งฉากกับต้นไม้ และเลื่อยเข้าไปให้สูงกว่าบากหน้าประมาณ 2 - 4 เซนติเมตร
3. ให้เหลือแกนกลางไว้ระหว่างการบากหน้า และรอยลัดหลัง ประมาณ 2 - 4 นิ้ว แกนนี้จะช่วยยึดลำต้นไม้ไม่ให้ล้มไปทางอื่น และทำให้ไม้แตกหรือฉีกขาดง่าย

การตัดไม้ การตัดลำต้นออกเป็นท่อน ๆ ควรตัดจากด้านหนึ่งให้ถึงตรงกลางให้รอยบากกว้างประมาณครึ่งหนึ่งของความหนาของต้นไม้ แล้วพลิกต้นไม้กลับ ทำรอยบากในทำนองเดียวกันจากอีกด้านหนึ่ง จนไม้ทั้งสองท่อนหลุดออกจากกัน ก่อนตัดต้องหาไม้หรือสิ่งอื่น ๆ มาเป็นฐานค้ำยันเสียก่อน

การริดกิ่งไม้ ต้องตัดกิ่งไม้ขนาดต่าง ๆ ออกให้เหลือแต่ลำต้น ซึ่งต้องริดกิ่งจากโคนไม้ไปหายอด ริดกิ่งไม้ที่ละกิ่งจากเบื้องล่างให้ใกล้กับลำต้นเท่าที่จะทำได้

ข้อควรระวังในการใช้ขวานและเลื่อย

1. ให้ผู้ดูอยู่ห่างออกไปเป็น 2 เท่าของระยะจากช่วงแขนถึงหน้าขวาน (ประมาณ 2 - 4 เมตร) ตามขนาดของขวาน
2. อย่าให้มีสิ่งกีดขวางการทำงาน
3. อย่าเหวี่ยงขวานตามสบาย ต้องดูว่าไม้ที่จะตัดนั้นมีไม้รองรับอย่างมั่นคงหรือไม่
4. อย่าให้คมขวานและฟันเลื่อยกระทบกับดิน หิน หรือโลหะอื่น ๆ

5. จงพักผ่อนเมื่อรู้สึกเหนื่อยและเก็บขวานไว้กับท่อนไม้ ส่วนเลื่อยอย่าทิ้งค้างไว้ที่ไม้
6. อย่าใช้ขวานที่หนักเกินไป
7. อย่าพยายามเพิ่มกำลังแรงในขณะที่ฟันหรือเลื่อยไม้
8. อย่าฟันไม้ตรง ๆ จงฟันเฉียง

การดูแลรักษาและซ่อมแซมขวานเลื่อย

1. เมื่อใช้แล้ว ก่อนเก็บต้องเช็ดดูให้สะอาดทุกครั้ง
2. ทาด้วยน้ำมันพืชหรือน้ำมันหล่อลื่น เพื่อป้องกันสนิม
3. อาจจะใช้ให้มีคิชิดในกล่องเครื่องมือ หรือเอาขวานลับไว้ที่ขอนไม้ ส่วนเลื่อยแขวนไว้ในห้องเก็บ
4. เมื่อด้ามหักหรือแตกร้าว หรือนอตหลวม ต้องรีบซ่อมแซมทันที อย่าปล่อยให้ทิ้งไว้

จะเกิดอันตรายมากขณะที่นำออกใช้

5. ลับคมขวานและคัดคลองเลื่อยอยู่เสมอ

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดที่ 19 เรื่อง วิชาการลูกเสือ (ต่อ)

จำนวน 1 ชั่วโมง

- จุดประสงค์
1. ให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
  2. สังเกตและจดจำลักษณะต่าง ๆ ของสิ่งมีชีวิตได้

เนื้อหา การจัดทำอนุทินธรรมชาติเกี่ยวกับสัตว์หรือพืช

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. พิธีเปิด (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	10 นาที
2. เกม “ หาคู่ ”	5 นาที
3. สอนตามเนื้อหา	30 นาที
3.1 ผู้กำกับสนทนาถึงงานอดิเรกและเรื่องที่น่าสนใจโดยให้ลูกเสือดูภาพหรือตัวอย่างประกอบ	
3.2 ผู้กำกับอธิบายขั้นตอนรายละเอียดวิธีทำงานให้เลือกปฏิบัติหมู่ละอย่าง	
3.3 ให้ลูกเสือรายงานแล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็น	
3.4 ผู้กำกับสรุป และร้องเพลง ชมไพร	
4. เล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ	5 นาที
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจเครื่องแต่งกาย ชงลง เลิก)	10 นาที

สื่อการเรียนการสอน ตัวอย่างผลการจัดทำอนุทินธรรมชาติเกี่ยวกับสัตว์และพืชชนิดต่าง ๆ

การวัดผลและประเมินผล 1. การสังเกต ความสนใจ การเข้าร่วมกิจกรรม

2. ตรวจสอบผลงาน คุณผลการจัดทำอนุทินธรรมชาติของแต่ละหมู่

บันทึกหลังการสอน.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา.....

.....

การจัดทำอนุทินธรรมชาติเกี่ยวกับสัตว์หรือพืช

การจัดทำอนุทินธรรมชาติ คือการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ที่มีอยู่ในธรรมชาติรอบ ๆ ตัวเรามาเก็บสะสมไว้ อันเป็นงานที่น่าสนใจอย่างหนึ่งที่ส่งเสริมให้ลูกเสือได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ด้วยการหัดสังเกตจดจำลักษณะต่าง ๆ ของสิ่งมีชีวิตที่จะช่วยให้เราเรียนรู้และเข้าใจในธรรมชาติมากยิ่งขึ้น

ลูกเสือสามารถจัดทำอนุทินธรรมชาติได้ง่าย ๆ และควรเลือกรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่น่าสนใจเกี่ยวกับสัตว์ประเภทต่าง ๆ เช่น นก แมลง สัตว์เลื้อย เป็นต้น หรืออาจจะทำการเก็บตัวอย่างพืชชนิดต่าง ๆ ควรเลือกเก็บจากส่วนประกอบของพืช เช่น ใบไม้ ดอกไม้ เป็นต้น โดยนำมาเก็บสะสมไว้

การจัดทำอนุทินเกี่ยวกับชีวิตสัตว์ จะประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ชื่อ นก แมลง หรือสัตว์เลื้อย
2. ลักษณะนิสัยทั่ว ๆ ไปของนก แมลง หรือสัตว์เลื้อย
3. ถิ่นกำเนิดหรือถิ่นที่อยู่อาศัย
4. ประโยชน์และโทษที่มีต่อเรา

การสะสมตัวอย่างพืชโดยเก็บจากใบไม้และดอกไม้ จะประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

1. ชื่อพันธุ์พืช
2. ลักษณะทั่ว ๆ ไป (ไม้เถา ไม้ล้มลุก หรือไม้ยืนต้น)
3. ประเภทของพืช (ใบเลี้ยงเดี่ยวหรือใบเลี้ยงคู่)
4. การปลูก การขยายพันธุ์ และการบำรุงรักษา
5. ประโยชน์และโทษที่มีต่อเรา

ภาคผนวก

เพลงลูกเสือ
(ลูกเสือตรี)

เพลงมาร่วมใจ

เราทุกคนจงมาร่วมใจ
อย่างไรสู้ทนเรายึดให้กัน
เมื่อจากไปหัวใจหนึ่ง
จากกันเพียงร่างกายแต่ดวงใจยึดมั่น

ไม่ว่าอยู่ที่ไหนหัวใจเราผูกสัมพันธ์
เพื่อให้งานสำคัญลุล่วงดั่งปอง ลา.....
ให้คิดถึงรำพึงครั้งอยู่ใกล้กัน
ความผูกพันฉันเชื่อนั้นอย่ารู้คลาย ลา.....

เพลงป่าดงพงพี

ป่าดงพงพีของไทยเรานี้มีเกินพอ อย่างมัววีรโรขอเชิญช่วยกันข่มขมิ ถิ่นไทยนี้แดนสุขสันต์
หลากหลายไม่งามสดสี ดันเถิดเรายามเข้ามุงงานทันที จอบและเสียมของเราก็มีสินทรัพย์ทวีด้วยกลกิกรรม
(ซ้ำ)

ป่าดงพงพีของไทยเราอุดมครัน อยู่ในไพรวันรักดินถิ่นไทยใจहरรรษา แหล่งธารน้ำชาน
หลังไหลหว่างไพรนี้งามหนักหนา ถิ่นแดนทองเรานี้ควรป้องกันค่า หมั่นขยันทุกวันเวลา สินทรัพย์ได้มา
ด้วยกลกิกรรม (ซ้ำ)

เพลงยามค่ำ

ฟ้ามีดมัวลมเย็นพัดโชยกระหน่ำ
ใจคิดถึงเมื่อครั้งมาพักแรมในป่าแสนจะสุขใจ
เสื่อผ้าไทยร่วมใจมานอนดงป่า
ถึงหนักเอาเบาสู้อสามัคคีมีอยู่แสนจะสุขใจ

ฝนก็ตกพรำพรำฟ้ามีดค่ำมัวไป
ฟ้ามีดค่ำที่ไรพอบึกบานใจฝนกระหน่ำลงมา
แม้เหน็ดเหนื่อยกายเราสุขอุราเกินใคร
ฟ้ามีดค่ำที่ไรเล่นรอบกองไฟแสนสนุกเฮฮา

เพลง ลูกเสือจับมือ

ลูกเสือเขาไม่จับมือขวา
มือขวาใช้เคารพกัน (ซ้ำ)
จับมือนั้นหมายถึงมิตร
ยึดด้วยเวลาจับมือ (ซ้ำ)

ยื่นซ้ายมาจับมือกันมัน
ยื่นซ้ายออกมาพแล่นจับมือๆ
เหมือนญาติสนิทควรคิดยึดถือ
เพราะพวกเราคือลูกเสือด้วยกัน

เพลงกฏลูกเสือ

น้ำค้างพรหมเย็นในยามดึก	คะนึ่งนึ่งกฏลูกเสือเพื่อปรงสมอง
หนึ่งมีเกียรติ สองจงรักภักดีปอง	สามประคองหน้าที่ สี่มิตรคน
ห้าสุภาพไม่งันงก หกเมตตา	เจ็ดเชื่อฟัง แปดเรีงร่าอย่าสับสน
เก้าเป็นผู้มีธยัสถ์ไม่อับจน	สิบกายตนประพฤดิชอบวาจาใจ

เพลง “ลมบก ลมทะเล”

ลมบก ลมทะเล	อากาศถ่ายเทปลัดกันปลัดกัน
ลมทะเลนั้นพัดกลางวัน	ลมบกนั้นพัดยามค่ำคืน
เกิดลมเพราะความร้อนเย็น	เป็นเวรกันทุกวันทุกคืน
ลมพาน้ำมาเป็นคลื่น	หัวใจเต็มตื่นอยากอยู่ทะเล

เพลงลูกเสือบำเพ็ญตน

เรามาบำเพ็ญตนให้คนได้เห็น	ว่าพวกเราเป็นลูกเสือที่ดี (ซ้ำ)
จะอยู่ไหนน้ำใจมีไมตรี	มีแต่สามัคคีทุกคน
สร้างศรัทธารักไว้ในใจตน	สร้างกุศลเอาบุญเถิดหนา

เพลงข้ามถนน

อย่าเหม่อมอง	ต้องดูข้างหน้า
อีกซ้ายและขวา	เมื่อจะข้ามถนน
หากขวยคยานหลาย	ก็ต้องอดใจทน
อย่าตัดหน้ารถยนต์	ทุกๆ คนจงระวังเอย
มง แซะ มง แซะ	แซะ มง ตุ่ม ตุ่ม มง

เพลงเดินทางไกล

เดินทางไกล ทำให้เราเปรมปรีดิ์   เหน็ดเหนื่อยไม่มี สามัคคียืนนาน
เราจะไปแห่งใด ดวงจิตดวงใจสดใสเบิกบาน   อายุยืนนานด้วยการเดินทางไกล
เมื่อเราเดินพาเพลินเพลินดวงใจ   ทุกข์ยากปานใด เราก็มิระอา
ต่างก็มีความสุข ปลดเปลื้องความทุกข์สนุกเฮฮา   เราด้วยกันมาจงพร้อมหน้าสามัคคี

เพลงเกียรติคุณลูกเสือไทย

เกียรติคุณลูกเสือไทยแพร่ไปทั่วสากล   ลูกเสือไทยทุกคนต้องรักษา
มุ่งทำดีขึ้นยืนตามคำมั่นสัญญา   ด้วยศรัทธาสამักคิมี่น้ำใจ
(สร้อย) มาเถอะมาเรามา ซ้ำอยู่ไซ   ลูกเสือไทยมาเร็วไวก้าวเดินไปที่หมายข้างหน้า (2 ครั้ง)
อยู่กันคนละกองก็เป็นพี่น้องกัน   มีความรู้สูงงานไม่หวั่นไหว
มีวินัยใจเย็นเป็นมิตรคนทั่วไป   อยู่แห่งใดสุขสนุกทุกเวลา (สร้อย 2 ครั้ง)

เพลงลูกเสือช่วยกัน (พม่าราชวาน)

เราเป็นลูกเสือต้องช่วยเหลือกันและกัน
ทำงานอะไรต้องเข้าไปช่วยกัน
เพื่อความสัมพันธ์ น้ำใจไมตรี
อย่าทำเมินเฉยนั่งอยู่เฉยไม่ดี
ต้องช่วยกันชี พี่น้องลูกเสือช่วยกัน

เพลงค่ายพักแรม

วันนี้รื่นเริง สำราญสุขสันต์อุรา   พวกเราได้มา มาอยู่ค่ายพักแรม
เราร้องเรารำ ยามเมื่อมาพักแรม   สบายคล้ายคืนจันทร์แจ่ม พักแรม สุขสันต์อุรา

John Brown

John Brown whisky bottle number ninety – one (3 times)

We are marching home.

Glory Glory Glory Glory (3 times)

We are marching home.

(สร้อย) รื่นรมย์ชมพรรณไม้ในป่า

นกร้าร้องก้องมาแต่ไกล

1. โนนไม้ยาง นุ่นไม้ขี้ผึ้ง
นุ่นไม้สัก รากาแพง
2. โนนนกกาง นุ่นนกกุง
นุ่นเสียงไก่อขันนำฟัง
3. โนนเสือด่า นุ่นเสือดาว
ซ่าตัวใหญ่ ยืนสายหัว

เพลงเพลินชมไพร

เมื่อได้มาชมแล้วเพลินใจ

เสียงกอไผ่เสียงคอดังคล้ายเสียงเพลง

ลิบล้อแลสูงเสียงข้างไม้แดง
แลเห็นชะนี โหนห้อยต่อแต่งหลายตัว (สร้อย)
กาเหว่าบินสูง ร้องกู่เสียงดัง
นกเขาคิ่นรัง ขุนทองร้องสั่งคู่คอย (สร้อย)
ยืนแยกเขี้ยวขาวชายป่าน่ากลัว
แลส่วนน่ากลัว ฉันทันตัวสั่นหัวใจ (สร้อย)

เกมลูกเสือ (ลูกเสือโท)

เกมการแข่งขันเรือบก

1. ให้ลูกเสือเข้าแถวตอนเป็นหมู่ ๆ แต่ละหมู่เข้าแถวห่างกัน 1 ช่วงแขน
2. ให้ลูกเสือแต่ละหมู่หรือแถวนั่งเอามือจับเอวคนข้างหน้า
3. ให้แต่ละแถวเคลื่อนที่ไปถึงเส้นที่กำหนดด้วยการกระโดดพร้อม ๆ กัน โดยไม่ให้มือหลุดจากเอว หรือขาด แถวใดถึงเส้นที่กำหนดก่อนเป็นผู้ชนะ

อุปกรณ์ ปูนขาวโรยเส้น หรือใช้ไม้พลองวางในเส้นที่กำหนด

เกมวิบาก

ผู้เล่นเข้าแถวหน้ากระดาน 2 แถว หันหน้าไปทางเดียวกัน ยืนอยู่ที่เส้นซึ่งห่างเส้นชัย 10 เมตร ผู้เล่นแถวหลังยกขาขวาวขึ้นให้ผู้เล่นที่อยู่ข้างหน้าจับขาไว้ มือทั้งสองของผู้เล่นแถวหลังจับบ่าของผู้เล่นคนหน้าไว้ เมื่อได้รับสัญญาณเริ่มเล่นให้ผู้เล่นทุกคู่วิ่งไปข้างหน้าตรงไปยังเส้นชัย

การตัดสิน ผู้เล่นทุกคู่ต้องไม่แยกจากกันและต้องวิ่งในลักษณะสามขา คู่ใดล้มให้เริ่มวิ่งใหม่ตรงจุดที่ล้ม คู่ที่ถึงเส้นชัยก่อนเป็นผู้ชนะ

เกม “สวัสดี”

วิธีที่ 1 แบ่งลูกเสือออกเป็นหมู่ๆ ละเท่าๆ กัน ให้ลูกเสือแต่ละหมู่ยืนเป็นแถวตอนลึก หันหน้าไปทางผู้กำกับ เมื่อเริ่มเล่นให้คนที่ 1 ของแต่ละหมู่กลับหลังหัน พบกับคนที่ 2 แล้วกล่าวคำว่า “สวัสดี” ทำความเคารพและจับมือกัน คนที่ 2 เมื่อทำกับคนที่ 1 แล้ว ก็กลับหลังหันมาพบกับคนที่ 3 แล้วกล่าวคำว่า “สวัสดี” ทำความเคารพและจับมือกัน ทำไปเช่นนี้จนหมดแถวหมู่ใดเสร็จก่อนหมู่นั้นชนะ

วิธีที่ 2 ให้ลูกเสือเข้าแถวเป็นวงกลม หันหน้าเข้าศูนย์กลางทุกคน ให้ลูกเสือคนหนึ่งเป็นคนเริ่มต้นวิ่งรอบวงกลมด้านนอกไปแตะหลังผู้ที่ยืนเป็นวงกลมคนใดคนหนึ่ง คนที่ถูกแตะต้องออกวิ่งสวนทิศทางกับคนแรก เมื่อวิ่งไปพบกันที่ใดให้ท้าวันทยหัดถ์และจับมือเข่าพร้อมกับกล่าวคำว่า “สวัสดี” ดังๆ แล้วปล่อยมือชิงกันวิ่งเข้าที่ ผู้ใดเข้าที่ไม่ได้เป็นผู้เริ่มต้นใหม่

เกมผู้วิเศษ

เลือกลูกเต๋้ออกมา 3 – 4 คน สมมติว่าเป็นผู้วิเศษ เมื่อแต่ละลูกเต๋อได้แล้ว คนนั้นจะต้องกลายเป็นหินยืนอยู่กับที่ สำหรับคนอื่นๆ ต้องพยายามหนีในเขตที่กำหนดไว้อย่าให้ถูกเตะตัวได้

การตัดสิน

1. เมื่อหมดเวลาผู้ที่ไม่ถูกเตะให้กลายเป็นหินเป็นผู้ชนะ
2. การเล่นควรแบ่งเป็นหมู่ หมู่ใดเหลือผู้เล่นที่ไม่โดนเตะมากเป็นทีมชนะ

เกม “จิ้งม้าววงกลม”

อุปกรณ์ 1. สนาม 2. นกหวีดหรือสัญญาณอื่น

วิธีเล่น

1. จัดผู้เล่นนั่งเป็นหมู่ เป็นรูปวงกลมทุกคนหันหน้าไปตามเข็มนาฬิกา
2. เมื่อสัญญาณเริ่ม ให้รองนายหมู่วิ่งไปหานายหมู่แล้วกระโดดชี้หลังนายหมู่ นายหมู่แบกวิ่งวนไปตามเข็มนาฬิการอบวงกลม 1 รอบจนถึงที่เดิม (ที่นายหมู่)
3. รองนายหมู่ลงจากหลังนายหมู่ แล้วทำหน้าที่แบกคนต่อไป (คนที่อยู่หลังนายหมู่) วิ่งวนไป 1 รอบ แล้วนำมาส่งที่เดิม รองนายหมู่นั่งแทนคนที่ 2
4. คนที่ 3 ทำหน้าที่แบกคนที่ 4 หมุนเวียนกันไปตามลำดับจนหมด
5. ผู้กำกับตรวจสอบความเรียบร้อยประกาศผล

เกมแข่งหุ่น

วิธีเล่น

ที่สนามมีเส้นเริ่มและเส้นชัย ห่างกัน 30 เมตร ผู้เล่นทุกคนยืนพร้อมที่เส้นเริ่ม เลือกผู้เล่นคนหนึ่งเป็นผู้นำ กลับตาพร้อมกันนับ 1 - 8 ผู้เล่นทุกคนวิ่งไปที่เส้นชัยทันที เมื่อผู้นำนับถึง 8 จะล้มตาคืนผู้เล่นทุกคนจะต้องหยุดวิ่ง และอยู่ในลักษณะนั้นคล้ายหุ่น ถ้าผู้นำเห็นผู้เล่นคนใดขยับตัว ผู้เล่นคนนั้นต้องออกจากการแข่งขัน ผู้นำกลับตาใหม่และนับ 7 - 8 ใหม่ ผู้เล่นก็วิ่งต่อไป ทำเช่นนี้จนกระทั่งผู้เล่นถึงเส้นชัย

การตัดสิน ผู้ที่วิ่งถึงเส้นชัยก่อนเป็นผู้ชนะ

เกมไหวพริบ

แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ทีมๆ ละเท่าๆ กัน ผู้เล่นทั้งสองทีมเข้าแถวเป็นวงกลม แล้วจะยืนหรือนั่งก็ได้ ผู้เล่นแต่ละคนของแต่ละทีมจะมีเบอร์ของตัวเอง ดังนั้นผู้เล่นทั้งสองทีมจะมีเบอร์เหมือนกัน นำลูกวอลเลย์บอลวางไว้ตรงกลางวงกลม การเล่นก็โดยให้ผู้นำเรียกหมายเลขหนึ่งขึ้นมา ผู้เล่นที่มีหมายเลขประจำตัวของแต่ละทีมรีบวิ่งมาแย่งลูกบอลตรงกลางสนาม เมื่อผู้ใดแย่งลูกบอลได้จากจุดที่แย่ง ก็ให้ปาลูกบอลไปยังผู้ที่แย่งลูกบอลไม่ได้ ผู้เล่นที่จะถูกปาต้องหลบให้คืออยู่ในวงกลม

การตัดสิน

1. ใช้เวลา 3 นาที
2. ทีมใดแย่งลูกบอลได้มากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

อุปกรณ์ ลูกวอลเลย์บอล 1 ลูก

เกมรถไฟด่วน

แบ่งลูกเสือเป็นหมู่ ให้แต่ละหมู่เข้าแถวตอนเรียงหนึ่ง มือทั้งสองตะบ่าลูกเสือคนข้างหน้า เริ่มเล่น ให้ทุกคนวิ่งไปข้างหน้าในลักษณะแถวตอนเรียงหนึ่ง โดยมีมือต้องไม่หลุดจากบ่าคนข้างหน้า วิ่งไปจนคนสุดท้ายผ่านเส้นชัย

การตัดสิน หมู่ใดผ่านเส้นชัยก่อนเป็นผู้ชนะ

เกมลูกเสือลอดถ้ำ

ให้ลูกเสือเข้าแถวตอนเป็นหมู่ๆ ไปยืนห่างกันประมาณ 1 เมตร และยื่นแขนขวา พอให้สัญญาณเริ่มเล่น ให้คนหลังสุดคลานลอดขาคนหน้า และคนที่ 2-3 ฯลฯ คลานลอดขาตามไปเลยทีเดียว ไม่ต้องคอยให้คนหลังไปยืนหน้าคนหน้าสุด และให้ลอดตามไปเรื่อยๆ จนครบ 3 รอบ

การตัดสิน หมู่ใดเสร็จก่อนและนั่งลง หมู่นั้นเป็นผู้ชนะ

เกมครอบครัวสัตว์

อุปกรณ์ กระดาษเขียนชื่อสัตว์ ให้ครบจำนวนผู้เล่น

นำกระดาษเขียนชื่อสัตว์เป็นครอบครัว เช่น ครอบครัวที่ 1 เป็นครอบครัวเสือ เขียนพ่อเสือ แม่เสือ ลูกชายเสือ ลูกสาวเสือ ให้เขียนครอบครัวสัตว์จนครบจำนวนผู้เล่น แล้วนำกระดาษมาละกันให้ผู้เล่นแต่ละคนจับ เมื่อผู้เล่นแต่ละคนจับได้อะไรห้ามบอกผู้เล่นคนอื่นๆ

ผู้กำกับให้สัญญาณเล่น ให้ผู้เล่นทุกคนออกเสียงสัตว์ตามที่ตนเองจับฉลากได้ เพื่อหาครอบครัวตัวเอง ครอบครัวที่รวมกันได้ครบ ให้รวมกลุ่มกันแล้วนั่งลง

การตัดสิน ครอบครัวที่นั่งได้ถูกต้องและเสร็จก่อนเป็นทีมชนะ

เกมขึ้นเขาลงห้วย

ให้แต่ละหมู่เข้าแถวตอนลึก ระยะระหว่างหมู่ 3 ก้าว ระยะต่อ 5 ก้าว ให้คนสุดท้ายรองนายหมู่ขึ้นตรง คนต่อมาขึ้นก้มหลัง คนถัดไปขึ้นแยกขา (สลับเรื่อยๆ ไปจนถึงหัวแถว)

เมื่อสัญญาณเริ่ม ให้รอนายหมู่เป็นผู้วิ่ง ข้ามคนที่อยู่ข้างหน้า แล้วมุดคนที่อยู่ถัดไป เมื่อไปถึงหัวแถว ก็ยกมือขึ้นให้สัญญาณ คนท้ายแถวจะเป็นผู้วิ่ง จะมุดหรือกระโดดก่อนสุดแต่คนที่ขึ้นอยู่ข้างหน้าจะขึ้นในท่าใด

การตัดสิน หมู่ใดหมดก่อน และนั่งลงก่อนจะชนะ

เกมแข่งขันเขียนชื่อสถานที่ที่สำคัญ

1. แจกกระดาษให้หมู่ละ 1 แผ่น
2. ให้ลูกเสือแต่ละคนเขียนชื่อสถานที่บริการสาธารณะ สถานที่น่าสนใจหรือสำคัญ และสถานที่ราชการ ที่ลูกเสือรู้จักอย่างน้อยคนละ 1 ชื่อ ลงในกระดาษ นายหมู่รวบรวมส่งให้เสร็จภายใน 3 นาที
3. ตรวจสอบคำตอบ ชื่อละ 1 คะแนน ช้ากว่า 1 นาทีนับคะแนน นำคะแนนรวมแต่ละหมู่ไปเขียนใส่กระดาษแผ่นภูมิแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

เกมลิบทิศ

แบ่งผู้เล่นออกเป็นทีมหรือหมู่ๆ ละเท่าๆ กัน เข้าแถวตอนเรียงหนึ่งทีเส้นเริ่ม เมื่อได้รับสัญญาณให้ผู้เล่นคนแรกวิ่งไปเตะที่จุดตกลงกันได้ โดยจะไปด้วยวิธีใดก็ได้ แล้ววิ่งกลับมาเตะคนที่ 2 ก็จะวิ่งไปเตะที่จุดนั้นอีก แต่วิธีการไปต้องแตกต่างกันกับคนแรก แล้วกลับมาเตะคนที่ 3 ให้ทำต่อไปเรื่อยๆ จนครบทุกคน

ยกตัวอย่าง คนที่ 1 วิ่งไป คนที่ 2 จะวิ่งไปไม่ได้ต้องทำอย่างอื่น เช่น กระโดดหรือคลาน คนที่ 3,4,5,6, ฯลฯ ก็เช่นเดียวกัน

การตัดสิน ทีมใดทำครบหมดก่อน โดยเคลื่อนไหวไม่ซ้ำแบบกัน เป็นทีมชนะ

เกมจับข้ามแม่น้ำ

ขีดเส้นขนาน 2 เส้น บนพื้นสนามห่างกันประมาณ 50 เซนติเมตร เส้น 2 เส้นนี้ เปรียบเสมือนสายน้ำ แต่ละด้านของเส้นขนาน 2 เส้นนี้ ขีดเส้นอีก 1 เส้น ขนานกัน ห่างกัน ประมาณ 5 เมตร ซึ่งเปรียบเสมือนฝั่งน้ำ แบ่งลูกเสือออกเป็น 2 ทีมๆ ละเท่าๆ กัน หันหน้าเข้าหากัน ยืนเหยียบเส้นแม่น้ำ เมื่อได้รับสัญญาณเริ่มแข่งขัน ลูกเสือแต่ละข้างต้องพยายามดึงและจับ ลูกเสือฝ่ายตรงข้ามให้ได้พร้อมทั้งลากขึ้นมาไว้บนฝั่งแม่น้ำของตนเอง ผู้ที่ถูกจับไว้บนฝั่งตรงข้าม สามารถจะได้รับการช่วยเหลือจากฝ่ายของตนเอง โดยที่ฝ่ายของตนเองว่ายน้ำ (วิ่ง) ข้ามฝั่งมาดึง ลูกเสืออีกฝ่ายหนึ่งก็ต้องป้องกันไว้ และพยายามจับฝ่ายตรงข้ามให้ได้มากที่สุด

เกมนำทาง

ให้ลูกเสือคนหนึ่งปิดตาไว้แล้วนำของที่เตรียมไว้ไปซ่อนยังจุดๆ หนึ่ง ต่อจากนั้นให้คนที่ปิดตานั้น เปิดตาและออกค้นหาว่าของนั้นซ่อนอยู่ที่ไหน ลูกเสือคนอื่นจะบอกทิศทางของสิ่งของนั้นได้โดยพูดว่า เพียงว่า ซ้าย ขวา หน้า หลัง ของสิ่งของนั้นให้กับผู้ค้นหา

การตัดสิน ผู้ค้นหาจะต้องเดินไปตามทิศทางที่ลูกเสือบอกจนกว่าจะค้นพบสิ่งของนั้นแล้ว ก็เปลี่ยนคนอื่น เข้ามาหาของบ้าง

เกมหาคู่

1. ให้ลูกเสือเป็นวงกลม 2 วงซ้อนกัน โดยยืนหันหน้าเข้าหากัน แล้วจำไว้ว่าคู่ของตนเองคือใคร
  2. ให้วงกลมทั้งสองทำขวาทัน แล้วเดินสวนกันในวงกลมตามเพลง (เปิดเพลงวิทยุหรือให้ลูกเสือ ร้องเพลงง่ายๆ ตามที่ผู้กำกับกำหนด)
  3. เมื่อผู้กำกับเป่านกหวีด ให้ลูกเสือเข้าหาคู่ของตนเอง เมื่อเจอแล้วให้นับมือนั่งลงคู่ที่หาคู่ได้ช้า ที่สุดจะต้องออกจากการแข่งขัน เสร็จแล้วเริ่มใหม่
  4. คู่ที่เหลือเป็นคู่สุดท้ายจะเป็นผู้ชนะ
-

เกมซิบ – แซบ

ทุกคนนั่งเป็นวงกลม มีลูกเสือคนหนึ่งอยู่ตรงกลาง ลูกเสือที่อยู่ในวงกลมต้องพยายามจำชื่อ นามสกุล ของผู้ที่อยู่ทางขวาและซ้ายมือให้ได้ ผู้ที่อยู่ตรงกลางจะเดินไปรอบๆ วงกลม แล้วชี้มือไปยัง ลูกเสือคนหนึ่งแล้วพูดว่า “ซิบ” พร้อมกับนับ “1 – 2 – 3 -4 – 5” ผู้ที่ถูกชี้ต้องบอกชื่อ นามสกุล ของผู้ที่อยู่ ทางซ้ายมือ ถ้าพูดว่า “แซบ” พร้อมกับนับ “1 – 2 – 3 -4 – 5” ผู้ที่ถูกชี้ต้องบอกชื่อ นามสกุล ของผู้ที่ อยู่ทางขวามือ

การตัดสิน

1. ลูกเสือที่ถูกชี้จะต้องบอกชื่อ นามสกุลให้ครบก่อนนับถึง 5
2. ถ้าบอกลบ หรือบอกรู้ หรือนึกไม่ออก ต้องเปลี่ยนมาอยู่กลางวงกลมคอยเป็นผู้ชี้ต่อไป

เกมนักโทษแหกคุก

แบ่งลูกเสือเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเป็นนักโทษที่หลบหนี อีกฝ่ายหนึ่งเป็นตำรวจ จีตวงกลมทำเป็น คุก เริ่มเล่นตำรวจไล่จับนักโทษมาเข้าคุก แล้วมีคนมาเฝ้า นักโทษก็สามารถมาช่วยเพื่อนได้โดยจุดออกจาก วงกลม การเล่นผลัดกัน ใครจับนักโทษได้มากกว่ากันเป็นฝ่ายชนะ ตามกำหนดเวลา

เกมหมาป่า

1. เลือกผู้เล่นคนหนึ่งเป็นหมาป่า
2. จีตวงกลมล้อมรอบหมาป่า
3. จีตวงกลม ซึ่งเป็นเขตปลอดภัยอีกแห่งหนึ่งอยู่ห่างจากวงกลมวงแรกประมาณ 5 เมตร ให้ผู้ เล่นคนอื่นๆ ยืนอยู่รอบๆ วงกลม
4. ผู้เล่นเกมหมาป่าว่า พร้อมแล้วหรือยัง หมาป่าจะตอบว่ายัง เพิ่งตื่นนอน กำลังแปรงฟันแล้ว หมาป่าก็ทำท่าแปรงฟัน แล้วถามหมาป่าว่าพร้อมแล้วหรือยัง หมาป่าตอบว่ายัง กำลังอาบน้ำ แล้ว ทำท่าอาบน้ำ หมาป่าจะหลอกว่าทำโน่นทำนี่ จนผู้ถามผลอจึงตอบว่าพร้อมแล้ว หมาป่าก็วิ่ง ออกจากวงกลม วิ่งไล่ผู้เล่น ผู้เล่นต้องวิ่งหนีเข้าที่ปลอดภัยทันที

การตัดสิน ผู้เล่นที่วิ่งกลับเข้าที่เขตปลอดภัยไม่ทัน ถูกหมาป่าจับได้จะต้องออกมาเป็นหมาป่าแทน

เกมวิ่งอลวน

ลูกเสือทุกคนนั่งเป็นวงกลมมือกอดอก แต่ละคนห่างกัน 1 ช่วงแขน เลือกลูกเสือออกมาสองคน คนหนึ่งเป็นคนไล่ อีกคนหนึ่งเป็นคนหนี เริ่มการเล่น คนไล่ต้องวิ่งไล่จับคนหนีให้ได้ การหนีจะอยู่ในวงกลมหรือวิ่งหลบหลีกในระหว่างผู้ที่นั่งอยู่ เมื่อไม่ต้องการหนีให้วิ่งไปนั่งข้างหน้าผู้ที่นั่งอยู่รอบวงกลม คนใดคนหนึ่ง ผู้ที่ถูกคนหนีนั่งข้างหน้าจะกลายเป็นผู้ไล่ทันที คนไล่เดิมจะกลายเป็นคนหนีต่อไป การตัดสิน ลูกเสือที่เป็นคนหนีคนใด ถูกจับได้ต้องออกจากการแข่งขัน เลือกลูกเสือคนใหม่ขึ้นมาแทนคนหนีต่อไป

เพลงลูกเสือ
(ลูกเสือเอก)

เพลงมาร่วมใจ

เราทุกคนจงมาร่วมใจ
อย่างไรสู้ทนเรายึดให้กัน
เมื่อจากไปหัวใจหนึ่ง
จากกันเพียงร่างกายแต่ดวงใจยึดมั่น

ไม่ว่าอยู่ที่ไหนหัวใจเราผูกสัมพันธ์
เพื่อให้งานสำคัญลุล่วงตั้งปอง ลา.....
ให้คิดถึงรำพึงครั้งอยู่ใกล้กัน
ความผูกพันฉันเชื่อนั้นอย่ารู้คลาย ลา.....

เพลงป่าดงพงพี

ป่าดงพงพีของไทยเรานี้มีกินพอ อย่างวัชรโรขอเชิญช่วยกันข่มขมิ ถิ่นไทยนี้แดนสุขสันต์
หลากหลายไม่งามสดสี ตื่นเถิดเรายามเข้ามุงงานทันที จอบและเสียมของเราก็มีสินทรัพย์ทวีด้วยกิจกรรม
(ซ้ำ)

ป่าดงพงพีของไทยเราอุดมครัน อยู่ในไพรวันรักดินถิ่นไทยใจहरรรษา แหล่งธารน้ำชาน
หลังไหลหว่างไพรนี้งามหนักหนา ถิ่นแดนทองเรานี้ควรป้องกันค่า หมั่นขยันทุกวันเวลา สินทรัพย์ได้มา
ด้วยกิจกรรม (ซ้ำ)

เพลงยามค่ำ

ฟ้ามีดมัวลมเย็นพัดโชยกระหน่ำ
ใจคิดถึงเมื่อครั้งมาพักแรมในป่าแสนจะสุขใจ
เสื่อผ้าไทยร่วมใจมานอนดงป่า
ถึงหนักเอาเบาสู้อากาศมีอยู่แสนจะสุขใจ

ฝนก็ตกพรำพรำฟ้ามีดค่ำมัวไป
ฟ้ามีดค่ำที่ไรพอบึกบานใจฝนกระหน่ำลงมา
แม้เหน็ดเหนื่อยกายเราสุขอุราเกินใคร
ฟ้ามีดค่ำที่ไรเล่นรอบกองไฟแสนสนุกเฮฮา

เพลง ลูกเสือจับมือ

ลูกเสือเขาไม่จับมือขวา
มือขวาใช้เคารพกัน (ซ้ำ)
จับมือนั้นหมายถึงมิตร
ยึดด้วยเวลาจับมือ (ซ้ำ)

ยื่นซ้ายมาจับมือกันมัน
ยื่นซ้ายออกมาพแล่นจับมือๆ
เหมือนญาติสนิทควรคิดยึดถือ
เพราะพวกเราคือลูกเสือด้วยกัน

เพลงกนกกลูกเสือ

น้ำค้างพรหมผลมเย็นในยามดึก	คะนึ่งนึ่งกนกกลูกเสือเพื่อปรุงสมอง
หนึ่งมีเกียรติ สองจงรักภักดีปอง	สามประคองหน้าที่ สี่มิตรคน
ห้าสุภาพไม่งันงก หกเมตตา	เจ็ดเชื่อฟัง แปดเรีงร่าอย่าสับสน
เก้าเป็นผู้มีธรรมาภิบาล	สิบกายตนประพฤดิชอบวาจาใจ

เพลง “ลมบก ลมทะเล”

ลมบก ลมทะเล	อากาศถ่ายเทปลัดกันปลัดกัน
ลมทะเลนั้นพัดกลางวัน	ลมบกนั้นพัดยามค่ำคืน
เกิดลมเพราะความร้อนเย็น	เป็นเวรกันทุกวันทุกคืน
ลมพาน้ำมาเป็นคลื่น	หัวใจเต็มตื่นอยากอยู่ทะเล

เพลงลูกเสือบำเพ็ญตน

เรามาบำเพ็ญตนให้คนได้เห็น	ว่าพวกเราเป็นลูกเสือที่ดี (ซ้ำ)
จะอยู่ไหนน้ำใจมีไมตรี	มีแต่สามัคคีทุกคน
สร้างศรัทธารักไว้ในใจตน	สร้างกุศลเอาบุญเถิดหนา

เพลงข้ามถนน

อย่าเหม่อมอง	ต้องดูข้างหน้า
อีกซ้ายและขวา	เมื่อจะข้ามถนน
หากยวดยานหลาย	ก็ต้องอดใจทน
อย่าตัดหน้ารถยนต์	ทุกๆ คนจงระวังเอย
มง แซะ มง แซะ	แซะ มง ตุ่ม ตุ่ม มง

เพลงเดินทางไกล

เดินทางไกล ทำให้เราเปรมปรีดิ์   เหน็ดเหนื่อยไม่มี สามัคคียืนนาน
เราจะไปแห่งใด ดวงจิตดวงใจสดใสเบิกบาน   อายุยืนนานด้วยการเดินทางไกล
เมื่อเราเดินพาเพลินเพลินดวงใจ   ทุกข์ยากปานใด เราก็มิระอา
ต่างก็มีความสุข ปลอดเปลื้องความทุกข์สนุกเฮฮา   เราด้วยกันมาจงพร้อมหน้าสามัคคี

เพลงเกียรติคุณลูกเสือไทย

เกียรติคุณลูกเสือไทยแพร่ไปทั่วสากล   ลูกเสือไทยทุกคนต้องรักษา
มุ่งทำดียืนยงตามคำมั่นสัญญา   ด้วยศรัทธาสამัคคีมีน้ำใจ
(สร้อย) มาเถอะมาเรามา ช้าอยู่ไย   ลูกเสือไทยมาเร็วไวก้าวเดินไปที่หมายข้างหน้า (2 ครั้ง)
อยู่กันคนละกองก็เป็นพี่น้องกัน   มีความรู้สูงงานไม่หวั่นไหว
มีวินัยใจเย็นเป็นมิตรคนทั่วไป   อยู่แห่งใดสุขสนุกทุกเวลา (สร้อย 2 ครั้ง)

เพลงลูกเสือช่วยกัน (พมารำชวาน)

เราเป็นลูกเสือต้องช่วยเหลือกันและกัน
ทำงานอะไรต้องเข้าไปช่วยกัน
เพื่อความสัมพันธ์ น้ำใจไมตรี
อย่าทำเมินเฉยนิ่งอยู่เลยไม่ดี
ต้องช่วยกันซิ พี่น้องลูกเสือช่วยกัน

เพลงค่ายพักแรม

วันนี้รุ่งเรือง สำราญสุขสันต์อุรา   พวกเราได้มา มาอยู่ค่ายพักแรม
เราร้องเรารำ ขามเมื่อมาพักแรม   สบายคล้ายคืนจันทร์แจ่ม พักแรม สุขสันต์อุรา

John Brown

John Brown whisky bottle number ninety – one (3 times)

We are marching home.

Glory Glory Glory Glory (3 times)

We are marching home.

เกมลูกเสือ

(ลูกเสือเอก)

เกมการแข่งขันเรือบก

1. ให้ลูกเสือเข้าแถวตอนเป็นหมู่ ๆ แต่ละหมู่เข้าแถวห่างกัน 1 ช่วงแขน
  4. ให้ลูกเสือแต่ละหมู่หรือแถวนั่งเอามือจับเอวคนข้างหน้า
  5. ให้แต่ละแถวเคลื่อนที่ไปถึงเส้นที่กำหนดด้วยการกระโดดพร้อม ๆ กัน โดยไม่ให้มือหลุดจากเอว หรือขาด แถวใดถึงเส้นที่กำหนดก่อนเป็นผู้ชนะ
- อุปกรณ์ ปูนขาวโรยเส้น หรือใช้ไม้พลองวางในเส้นที่กำหนด

เกมวิบาก

ผู้เล่นเข้าแถวหน้ากระดาน 2 แถว หันหน้าไปทางเดียวกัน ยืนอยู่ที่เส้นซึ่งห่างเส้นชัย 10 เมตร ผู้เล่นแถวหลังยกขาขวาวางขึ้นให้ผู้เล่นที่อยู่ข้างหน้าจับขาไว้ มือทั้งสองของผู้เล่นแถวหลังจับบ่าของผู้เล่นคนหน้าไว้ เมื่อได้รับสัญญาณเริ่มเล่นให้ผู้เล่นทุกคู่วิ่งไปข้างหน้าตรงไปยังเส้นชัย

การตัดสิน ผู้เล่นทุกคู่ต้องไม่แยกจากกันและต้องวิ่งในลักษณะสามขา คู่ใดล้มให้เริ่มวิ่งใหม่ตรงจุดที่ล้ม คู่ที่ถึงเส้นชัยก่อนเป็นผู้ชนะ

เกม “สวัสดี”

วิธีที่ 1 แบ่งลูกเสือออกเป็นหมู่ๆ ละเท่าๆ กัน ให้ลูกเสือแต่ละหมู่ยืนเป็นแถวตอนลึก หันหน้าไปทางผู้กำกับ เมื่อเริ่มเล่นให้คนที่ 1 ของแต่ละหมู่กลับหลังหัน พบกับคนที่ 2 แล้วกล่าวคำว่า “สวัสดี” ทำความเคารพและจับมือกัน คนที่ 2 เมื่อทำกับคนที่ 1 แล้ว ก็กลับหลังหันมาพบกับคนที่ 3 แล้วกล่าวคำว่า “สวัสดี” ทำความเคารพและจับมือกัน ทำไปเช่นนี้จนหมดแถวหมู่ใดเสร็จก่อนหมู่นั้นชนะ

วิธีที่ 2 ให้ลูกเสือเข้าแถวเป็นวงกลม หันหน้าเข้าศูนย์กลางทุกคน ให้ลูกเสือคนหนึ่งเป็นคนเริ่มต้นวิ่งรอบวงกลมด้านนอกไปแตะหลังผู้ที่ยืนเป็นวงกลมคนใดคนหนึ่ง คนที่ถูกแตะต้องออกวิ่งสวนทิศทางกับคนแรก เมื่อวิ่งไปพบกันที่ใดให้ท้าวันทยหัดถ์และจับมือเข่าพร้อมกับกล่าวคำว่า “สวัสดี” ดังๆ แล้วปล่อยมือชิงกันวิ่งเข้าที่ ผู้ใดเข้าที่ไม่ได้เป็นผู้เริ่มต้นใหม่

เกมผู้วิเศษ

เลือกลูกเต๋้ออกมา 3 – 4 คน สมมติว่าเป็นผู้วิเศษ เมื่อแต่ละลูกเต๋อได้แล้ว คนนั้นจะต้องกลายเป็นหินยืนอยู่กับที่ สำหรับคนอื่นๆ ต้องพยายามหนีในเขตที่กำหนดไว้อย่าให้ถูกเตะตัวได้

การตัดสิน

3. เมื่อหมดเวลาผู้ที่ไม่ถูกเตะให้กลายเป็นหินเป็นผู้ชนะ
4. การเล่นควรแบ่งเป็นหมู่ หมู่ใดเหลือผู้เล่นที่ไม่โดนเตะมากเป็นทีมชนะ

เกม “จิ้งม้าววงกลม”

อุปกรณ์ 1. สนาม 2. นกหวีดหรือสัญญาณอื่น

วิธีเล่น

6. จัดผู้เล่นนั่งเป็นหมู่ เป็นรูปวงกลมทุกคนหันหน้าไปตามเข็มนาฬิกา
7. เมื่อสัญญาณเริ่ม ให้รองนายหมู่วิ่งไปหานายหมู่แล้วกระโดดชี้หลังนายหมู่ นายหมู่แบกวิ่งวนไปตามเข็มนาฬิการอบวงกลม 1 รอบจนถึงที่เดิม (ที่นายหมู่)
8. รองนายหมู่ลงจากหลังนายหมู่ แล้วทำหน้าที่แบกคนต่อไป (คนที่อยู่หลังนายหมู่) วิ่งวนไป 1 รอบ แล้วนำมาส่งที่เดิม รองนายหมู่ นั่งแทนคนที่ 2
9. คนที่ 3 ทำหน้าที่แบกคนที่ 4 หมุนเวียนกันไปตามลำดับจนหมด
10. ผู้กำกับตรวจความเรียบร้อยประกาศผล

เกมแข่งหุ่น

วิธีเล่น

ที่สนามมีเส้นเริ่มและเส้นชัย ห่างกัน 30 เมตร ผู้เล่นทุกคนยืนพร้อมที่เส้นเริ่ม เลือกผู้เล่นคนหนึ่งเป็นผู้นำ หลับตาพร้อมกันนับ 1 - 8 ผู้เล่นทุกคนวิ่งไปที่เส้นชัยทันที เมื่อผู้นำนับถึง 8 จะลืมตาขึ้นผู้เล่นทุกคนจะต้องหยุดวิ่ง และอยู่ในลักษณะนั้นคล้ายหุ่น ถ้าผู้นำเห็นผู้เล่นคนใดขยับตัว ผู้เล่นคนนั้นต้องออกจากการแข่งขัน ผู้นำหลับตาใหม่และนับ 7 - 8 ใหม่ ผู้เล่นก็วิ่งต่อไป ทำเช่นนี้จนกระทั่งผู้เล่นถึงเส้นชัย

การตัดสิน ผู้ที่วิ่งถึงเส้นชัยก่อนเป็นผู้ชนะ

เกมไหวพริบ

แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ทีมๆ ละเท่าๆ กัน ผู้เล่นทั้งสองทีมเข้าแถวเป็นวงกลม แล้วจะยืนหรือนั่งก็ได้ ผู้เล่นแต่ละคนของแต่ละทีมจะมีเบอร์ของตัวเอง ดังนั้นผู้เล่นทั้งสองทีมจะมีเบอร์เหมือนกัน นำลูกวอลเลย์บอลวางไว้ตรงกลางวงกลม การเล่นก็โดยให้ผู้นำเรียกหมายเลขหนึ่งขึ้นมา ผู้เล่นที่มีหมายเลขประจำตัวของแต่ละทีมรีบวิ่งมาแย่งลูกบอลตรงกลางสนาม เมื่อผู้ใดแย่งลูกบอลได้จากจุดที่แย่ง ก็ให้ไปลูกบอลไปยังผู้ที่แย่งลูกบอลไม่ได้ ผู้เล่นที่จะถูกปาต้องหลบให้ที่อยู่ในวงกลม

การตัดสิน

- ใช้เวลา 3 นาที
- ทีมใดแย่งลูกบอลได้มากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

อุปกรณ์ ลูกวอลเลย์บอล 1 ลูก

เกมรถไฟด่วน

แบ่งลูกเสือเป็นหมู่ ให้แต่ละหมู่เข้าแถวตอนเรียงหนึ่ง มือทั้งสองตะบ่าลูกเสือคนข้างหน้า เริ่มเล่น ให้ทุกคนวิ่งไปข้างหน้าในลักษณะแถวตอนเรียงหนึ่ง โดยมีมือต้องไม่หลุดจากบ่าคนข้างหน้า วิ่งไปจนคนสุดท้ายผ่านเส้นชัย

การตัดสิน หมู่ใดผ่านเส้นชัยก่อนเป็นผู้ชนะ

เกมลูกเสือลอดถ้ำ

ให้ลูกเสือเข้าแถวตอนเป็นหมู่ๆ ไปยืนห่างกันประมาณ 1 เมตร และยื่นแยกขา พอให้สัญญาณเริ่มเล่น ให้คนหลังสุดคลานลอดขาคนหน้า และคนที่ 2 – 3 ฯลฯ คลานลอดขาตามไปเลยทีเดียว ไม่ต้องคอยให้คนหลังไปยืนหน้าคนหน้าสุด และให้ลอดตามไปเรื่อยๆ จนครบ 3 รอบ

การตัดสิน หมู่ใดเสร็จก่อนและนั่งลง หมู่ นั้นเป็นผู้ชนะ

เกมครอบครัวสัตว์

อุปกรณ์ กระดาษเขียนชื่อสัตว์ ให้ครบจำนวนผู้เล่น

นำกระดาษเขียนชื่อสัตว์เป็นครอบครัว เช่น ครอบครัวที่ 1 เป็นครอบครัวเสือ เขียนพ่อเสือ แม่เสือ ลูกชายเสือ ลูกสาวเสือ ให้เขียนครอบครัวสัตว์จนครบจำนวนผู้เล่น แล้วนำกระดาษมาละกันให้ผู้เล่นแต่ละคนจับ เมื่อผู้เล่นแต่ละคนจับได้อะไรห้ามบอกผู้เล่นคนอื่นๆ

ผู้กำกับให้สัญญาณเล่น ให้ผู้เล่นทุกคนออกเสียงสัตว์ตามที่ตนเองจับฉลากได้ เพื่อหาครอบครัวตัวเอง ครอบครัวที่รวมกันได้ครบ ให้รวมกลุ่มกันแล้วนั่งลง

การตัดสิน ครอบครัวที่นั่งได้ถูกต้องและเสร็จก่อนเป็นทีมชนะ

เกมขึ้นเขาลงห้วย

ให้แต่ละหมู่เข้าแถวตอนลึก ระยะระหว่างหมู่ 3 ก้าว ระยะต่อ 5 ก้าว ให้คนสุดท้ายรองนายหมู่ ยืนตรง คนต่อมาขึ้นก้มหลัง คนถัดไปยืนแยกขา (สลับเรื่อยๆ ไปจนถึงหัวแถว)

เมื่อสัญญาณเริ่ม ให้รอนายหมู่เป็นผู้วิ่ง ข้ามคนที่อยู่ข้างหน้า แล้วมุดคนที่อยู่ถัดไป เมื่อไปถึงหัวแถว ก็ยกมือขึ้นให้สัญญาณ คนท้ายแถวจะเป็นผู้วิ่ง จะมุดหรือกระโดดก่อนสุดแต่คนที่ยืนอยู่ข้างหน้าจะยืนในท่าใด

การตัดสิน หมู่ใดหมดก่อน และนั่งลงก่อนจะชนะ

เกมแข่งขันเขียนชื่อสถานที่ที่สำคัญ

4. แจกกระดาษให้หมู่ละ 1 แผ่น
5. ให้ลูกเสือแต่ละคนเขียนชื่อสถานที่บริการสาธารณะ สถานที่ที่น่าสนใจหรือสำคัญ และสถานที่ราชการ ที่ลูกเสือรู้จักอย่างน้อยคนละ 1 ชื่อ ลงในกระดาษ นายหมู่รวบรวมส่งให้เสร็จภายใน 3 นาที
6. ตรวจสอบคำตอบ ชื่อละ 1 คะแนน ซ้ำกันไม่นับคะแนน นำคะแนนรวมแต่ละหมู่ไปเขียนใส่กระดาษแผ่นภูมิแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศ

เกมสิบทิศ

แบ่งผู้เล่นออกเป็นทีมหรือหมู่ๆ ละเท่าๆ กัน เข้าแถวตอนเรียงหนึ่งทีเส้นเริ่ม เมื่อได้รับสัญญาณให้ผู้เล่นคนแรกวิ่งไปแตะที่จุดตกลงกันไว้ โดยจะไปด้วยวิธีใดก็ได้ แล้ววิ่งกลับมาแตะคนที่ 2 ก็วิ่งไปแตะที่จุดนั้นอีก แต่วิธีการไปต้องแตกต่างกันกับคนแรก แล้วกลับมาแตะคนที่ 3 ให้ทำต่อไปเรื่อยๆ จนครบทุกคน

ยกตัวอย่าง คนที่ 1 วิ่งไป คนที่ 2 จะวิ่งไปไม่ได้ต้องทำอย่างอื่น เช่น กระโดดหรือคลาน คนที่ 3,4,5,6, ฯลฯ ก็เช่นเดียวกัน

การตัดสิน ทีมใดทำครบหมดก่อน โดยเคลื่อนไหวไม่ซ้ำแบบกัน เป็นทีมชนะ

เกมจับข้ามแม่น้ำ

ขีดเส้นขนาน 2 เส้น บนพื้นสนามห่างกันประมาณ 50 เซนติเมตร เส้น 2 เส้นนี้เปรียบเสมือนสายน้ำ แต่ละด้านของเส้นขนาน 2 เส้นนี้ ขีดเส้นอีก 1 เส้น ขนานกัน ห่างกันประมาณ 5 เมตร ซึ่งเปรียบเสมือนฝั่งน้ำ แบ่งลูกเสือออกเป็น 2 ทีมๆ ละเท่าๆ กัน หันหน้าเข้าหากัน ยืนเหยียบเส้นแม่น้ำ เมื่อได้รับสัญญาณเริ่มแข่งขัน ลูกเสือแต่ละข้างต้องพยายามดึงและจับลูกเสือฝ่ายตรงข้ามให้ได้พร้อมทั้งลากขึ้นมาไว้บนฝั่งแม่น้ำของตนเอง ผู้ที่ถูกจับไว้บนฝั่งตรงข้ามสามารถจะได้รับการช่วยเหลือจากฝ่ายของตนเอง โดยที่ฝ่ายของตนเองว่ายน้ำ (วิ่ง) ข้ามฝั่งมาดึงลูกเสืออีกฝ่ายหนึ่งก็ต้องป้องกันไว้ และพยายามจับฝ่ายตรงข้ามให้ได้มากที่สุด

เกมนำทาง

ให้ลูกเสือคนหนึ่งปิดตาไว้แล้วนำของที่เตรียมไว้ไปซ่อนยังจุดๆ หนึ่ง ต่อจากนั้นให้คนที่ปิดตานั้นเปิดตาและออกค้นหาว่าของนั้นซ่อนอยู่ที่ไหน ลูกเสือคนอื่นจะบอกทิศทางของสิ่งของนั้นได้โดยพูดว่า เพียงว่า ซ้าย ขวา หน้า หลัง ของสิ่งของนั้นให้กับผู้ค้นหา

การตัดสิน ผู้ค้นหาจะต้องเดินไปตามทิศทางที่ลูกเสือบอกจนกว่าจะค้นพบสิ่งของนั้นแล้ว ก็เปลี่ยนคนอื่นเข้ามาหาของบ้าง

เกมหาคู่

5. ให้ลูกเสือเป็นวงกลม 2 วงซ้อนกัน โดยยืนหันหน้าเข้าหากัน แล้วจำไว้ว่าคู่ของคุณคือใคร
6. ให้วงกลมทั้งสองทำขวหัน แล้วเดินสวนกันในวงกลมตามเพลง (เปิดเพลงวิทยุหรือให้ลูกเสือร้องเพลงง่ายๆ ตามที่ผู้กำกับกำหนด)
7. เมื่อผู้กำกับเป่านกหวีด ให้ลูกเสือเข้าหาคู่ของตนเอง เมื่อเจอแล้วให้นับมือนั่งลงคู่ที่หาคู่ได้ช้าที่สุดจะต้องออกจากการแข่งขัน เสร็จแล้วเริ่มใหม่
8. คู่ที่เหลือเป็นคู่สุดท้ายจะเป็นผู้ชนะ

เพลงเพลินชมไฟพร

(สร้อย) รื่นรมย์ชมพรรณไม้ในป่า

นกร้าร้องก้องมาแต่ไกล

1. โนนไม้ยาง นุ่นไม้ยูง

นุ่นไม้สัก รากาแพง

2. โนนนกกยาง นุ่นนกกยูง

นุ่นเสียงไก่ขันนำฟัง

3. โนนเสือด่า นุ่นเสือดาว

ซ้าตัวใหญ่ ยืนสายห้าว

เมื่อได้มาชมแล้วเพลินใจ

เสียงกอไผ่เสียดกอดดั่งคล้ายเสียงเพลง

ลิปลิ้วแลสูงเคียงข้างไม้แดง

แลเห็นชะนี โหนห้อยต่อแต่งหลายตัว (สร้อย)

กาเหว่าบินสูง ร้องกู่เสียงดัง

นกเขาคินรัง ขุนทองร้องสั่งคู่คอย (สร้อย)

ยืนแยกเขี้ยวขาวชายป่าน่ากลัว

แลลวนน่ากลัว จันยืนตัวสั้นห้วนใจ (สร้อย)

เกมชิบ – แซบ

ทุกคนนั่งเป็นวงกลม มีลูกเสื่อคนหนึ่งอยู่ตรงกลาง ลูกเสื่อที่อยู่ในวงกลมต้องพยายามจำชื่อนามสกุล ของผู้ที่อยู่ทางขวาและซ้ายมือให้ได้ ผู้ที่อยู่ตรงกลางจะเดินไปรอบๆ วงกลม แล้วชี้มือไปยังลูกเสื่อคนหนึ่งแล้วพูดว่า “ชิบ” พร้อมกับนับ “1 – 2 – 3 – 4 – 5” ผู้ที่ถูกชี้ต้องบอกชื่อ นามสกุล ของผู้ที่อยู่ทางซ้ายมือ ถ้าพูดว่า “แซบ” พร้อมกับนับ “1 – 2 – 3 – 4 – 5” ผู้ที่ถูกชี้ต้องบอกชื่อ นามสกุล ของผู้ที่อยู่ทางขวามือ

การตัดสิน

3. ลูกเสื่อที่ถูกชี้จะต้องบอกชื่อ นามสกุลให้ครบก่อนนับถึง 5
4. ถ้าบอกผิด หรือบอกซ้ำ หรือนึกไม่ออก ต้องเปลี่ยนมาอยู่กลางวงกลมคอยเป็นผู้ชี้ต่อไป

เกมนักโทษแหกคุก

แบ่งลูกเสื่อเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเป็นนักโทษที่หลบหนี อีกฝ่ายหนึ่งเป็นตำรวจ จี๊ดวงกลมทำเป็นคุก เริ่มเล่นตำรวจไล่จับนักโทษมาเข้าคุก แล้วมีคนมาเฝ้า นักโทษก็สามารถมาช่วยเพื่อนได้โดยหลุดออกจากวงกลม การเล่นผลัดกัน ใครจับนักโทษได้มากกว่ากันเป็นฝ่ายชนะ ตามกำหนดเวลา

เกมหมาป่า

5. เลือกผู้เล่นคนหนึ่งเป็นหมาป่า
  6. จีดวงกลมล้อมรอบหมาป่า
  7. จีดวงกลม ซึ่งเป็นเขตปลอดภัยอีกแห่งหนึ่งอยู่ห่างจากวงกลมวงแรกประมาณ 5 เมตร ให้ผู้เล่นคนอื่นๆ ยืนอยู่รอบๆ วงกลม
  8. ผู้เล่นเกมหมาป่าว่า พร้อมแล้วหรือยัง หมาป่าจะตอบว่ายัง เพิ่งตื่นนอน กำลังแปรงฟันแล้วหมาป่าก็ทำท่าแปรงฟัน แล้วถามหมาป่าว่าพร้อมแล้วหรือยัง หมาป่าตอบว่ายัง กำลังอาบน้ำแล้วทำท่าอาบน้ำ หมาป่าจะหลอกว่าทำโน่นทำนี่ จนผู้ถามเปลือยจึงตอบว่าพร้อมแล้ว หมาป่าก็วิ่งออกจากวงกลม วิ่งไล่ผู้เล่น ผู้เล่นต้องวิ่งหนีเข้าที่ปลอดภัยทันที
- การตัดสิน ผู้เล่นที่วิ่งกลับเข้าที่เขตปลอดภัยไม่ทัน ถูกหมาป่าจับได้จะต้องออกมาเป็นหมาป่าแทน

เกมวิ่งอลวน

ลูกเสือทุกคนนั่งเป็นวงกลมมือกอดอก แต่ละคนห่างกัน 1 ช่วงแขน เลือกลูกเสือออกมาสองคน คนหนึ่งเป็นคนไล่ อีกคนหนึ่งเป็นคนหนี เริ่มการเล่น คนไล่ต้องวิ่งไล่จับคนหนีให้ได้ การหนีจะอยู่ในวงกลมหรือวิ่งหลบหลีกในระหว่างผู้ที่นั่งอยู่ เมื่อไม่ต้องการหนีให้วิ่งไปนั่งข้างหน้าผู้ที่นั่งอยู่รอบวงกลม คนใดคนหนึ่ง ผู้ที่ถูกคนหนีนั่งข้างหน้าจะกลายเป็นผู้ไล่ทันที คนไล่เดิมจะกลายเป็นคนหนีต่อไป

การตัดสิน ลูกเสือที่เป็นคนหนีคนใด ถูกจับได้ต้องออกจากการแข่งขัน เลือกลูกเสือคนใหม่ขึ้นมาแทนคนหนีต่อไป

คำสั่งสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต ๒

ที่ ๑ /๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ-เนตรนารี

สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต ๒

ด้วยสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต ๒ จะจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ-เนตรนารี เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ให้มีมาตรฐาน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ ระเบียบสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าด้วยการมอบอำนาจในการส่งอนุญาต การอนุมัติการปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่น ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้ข้าราชการและลูกจ้าง รับผิดชอบและปฏิบัติงาน ตลอดจนคำสั่งอื่นใดที่เกี่ยวข้อง สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต ๒ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ-เนตรนารี ดังนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

๑.๑ นายทศพร เมฆอากาศ	ผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต ๒	ประธานกรรมการ
๑.๒ นายเขตต์อรัญ ธรรมรักษ์	รองผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต ๒	รองประธานกรรมการ
๑.๓ นายชัยรัตน์ ถนอมสุข	รองผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต ๒	กรรมการ
๑.๔ นายบุญกุล จันดารักษ์	รองผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต ๒	กรรมการ
๑.๕ นายพงษ์สยาม มาสุข	รองผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต ๒	กรรมการ
๑.๖ คณะกรรมการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต ๒		
๑.๗ ผู้อำนวยการกลุ่มทุกกลุ่ม	สพป.อุบลราชธานี เขต ๒	กรรมการ
๑.๘ นายอดุลย์ศักดิ์ สมบูรณ์	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
๑.๙ นางสาวยุพาพรรณ สาริราช	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

/มีหน้าที่...

มีหน้าที่ สนับสนุน ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ-เนตรนารี ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์

๒. คณะทำงานจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ-เนตรนารี ประกอบด้วย

๒.๑ นายเขตต์อรัญ ธรรมรักษ์	รองผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต ๒	ประธานคณะทำงาน
๒.๒ นายอดุลย์ศักดิ์ สมบูรณ์	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	รองประธานคณะทำงาน
๒.๓ นายพงษ์สวัสดิ์ กวนชัยภูมิ	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	คณะทำงาน
๒.๔ นางสาวปริชมน กาลพัฒน์	ศึกษานิเทศก์	คณะทำงาน
๒.๕ นายเวียงชัย แสงทอง	ศึกษานิเทศก์	คณะทำงาน
๒.๖ นางขวัญตา บุญเหล่า	ศึกษานิเทศก์	คณะทำงาน
๒.๗ นายธรรมบุญ ล้อมทอง	ศึกษานิเทศก์	คณะทำงาน
๒.๘ นางพรพิมล ท้าวดอน	นักวิชาการศึกษานำงานพิเศษ	คณะทำงาน
๒.๙ นางรัชณี สายคำวงศ์	นักวิชาการศึกษานำงานพิเศษ	คณะทำงาน
๒.๑๐ นางเบญญาภา ชุมเพชร	นักวิชาการศึกษานำงาน	คณะทำงาน
๒.๑๑ นางสาวจารุณีพร พรมสีใหม่	นักวิชาการศึกษานำงาน	คณะทำงาน
๒.๑๒ นางจงลักษณ์ จรลี	นักวิชาการศึกษานำงาน	คณะทำงาน
๒.๑๓ นางสาวยุพาพรรณ สาริราช	นักวิชาการศึกษานำงาน	คณะทำงานและเลขานุการ
๒.๑๔ นายยศร ไตรรัตน์ประพันธ์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑๕ นางสาวอภิญา กาสา	นักจิตวิทยาโรงเรียน ประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ-เนตรนารี ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๒ เพื่อเผยแพร่ให้โรงเรียนใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ-เนตรนารีต่อไป

ให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเกิดผลดีแก่ทางราชการหากประสบปัญหาอุปสรรค ให้รายงานผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๒ ทราบ เพื่อหาทางแก้ไขได้ทันที

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายทศพร เมฆอากาศ)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๒

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ฟังมโนทัศน์ กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

สโมสรลูกเสือชนบุรี คู่มือลูกเสือ-เนตรนารี สำรอง สามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ